

AKADEMIA E SHKENCAVE E RPS TË SHQIPËRISË
QENDRA E KËRKIMEVE ARKEOLOGJIKE

FAIK DRINI

BIBLIOGRAFI
E ARKEOLOGJISË
DHE E HISTORISË
SË LASHTË
TË SHQIPËRISË

1972 - 1983

Επιμέλεια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

AKADEMIA E SHKENCAVE E RPS TË SHQIPËRISË
QENDRA E KËRKIMEVE ARKEOLOGJIKE

FAIK DRINI

BIBLIOGRAFI
E ARKEOLOGJISË DHE E HISTORISË SË LASHTË
TË SHQIPËRISË

1972-1983

TIRANË, 1985

Επιμέλεια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσα

ACADEMIE DES SCIENCES DE LA RPS D'ALBANIE
CENTRE DE RECHERCHES ARCHEOLOGIQUES

FAIK DRINI

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΟΝΙΤΣΑΣ	
ΑΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	55939
ΗΜΕΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	10/9/2014
ΤΑΞΙΝ. ΑΡΙΘΜ.	

BIBLIOGRAPHIE
DE L'ARCHEOLOGIE ET DE L'HISTOIRE ANCIENNE
D'ALBANIE

1972-1983

TIRANA, 1985

Ελληνική Δημοκρατία
Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
Κέντρο Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
Κέντρο Διαπολιτισμικών και Κοινωνικών Σπουδών
Κέντρο Μεσογειακών Σπουδών
Κέντρο Σπουδών Ανατολικής Μεσογείου
Κέντρο Σπουδών Βαλκανίων
Κέντρο Σπουδών Ανατολικής Ευρώπης
Κέντρο Σπουδών Ανατολικής Ασίας
Κέντρο Σπουδών Ανατολικής Αμερικής
Κέντρο Σπουδών Ανατολικής Αφρικής
Κέντρο Σπουδών Ανατολικής Αμερικής
Κέντρο Σπουδών Ανατολικής Αφρικής
Κέντρο Σπουδών Ανατολικής Αμερικής
Κέντρο Σπουδών Ανατολικής Αφρικής
Κέντρο Σπουδών Ανατολικής Αμερικής
Κέντρο Σπουδών Ανατολικής Αφρικής

Εθνική Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσα

Bibliografia që po paraqesim pasqyron, për aq sa lejojnë kërkesat e një përmbledhësi të këtij lloji, arritjet e punës kërkimore e shkencore në fushën e arkeologjisë dhe të historisë së lashtë të Shqipërisë, të cilat kanë gjetur dritën e botimit dhe janë parashtruar opinionit shkencor gjatë periudhës ndërmjet viteve 1972-1983. Ajo është vazhdim i «Bibliografisë së arkeologjisë dhe historisë së lashtë të Shqipërisë (1945-1971)» të hartuar nga Bep Jubani dhe të botuar në vitin 1972, e cila përbën punimin e parë të rëndësishëm në serinë e botimeve bibliografike për arkeologjinë dhe historinë e lashtë të Shqipërisë aq të nevojshme si për specialistët, ashtu edhe për një rreth më të gjerë të interesuarish.

Vitet 1972-1983 që përfshin kjo bibliografi karakterizohen nga përpjekjet serioze për një studim më të thelluar të një numri problemesh me rëndësi të madhe shkencore dhe kombëtare, duke filluar nga formimi i etnosit ilir e deri në formimin e kombësisë shqiptare, të trajtuar në Kuvendin I të Studimeve Ilire (Tiranë, 15-20 shtator 1972). Gjatë kësaj periudhe prej rreth dhjetë vjetësh pas kësaj ngjarjeje të shënuar në jetën shkencore të vendit mendimi arkeologjik shqiptar ka ecur më përpara dhe ka fituar një përparësi të plotë tashmë të pranuar në rrethet shkencore të fushës së ilirologjisë dhe të historisë së shqipëtarëve të hershëm. Kjo është bërë e mundur në sajë të parashtrimit dhe analizës së një numri të madh argumentesh të përfutuara nga zgjerimi i mëtejshëm i kërkimeve, të cilat morën një shtytje të re sidomos pas krijimit të Qendrës së Kërkimeve Arkeologjike në vitin 1976. Bibliografia që po paraqesim dëshmon qartë për përmasat e gjera dhe shtimin e ritmeve të këtyre kërkimeve.

Në këtë bibliografi, sikurse edhe në të parën, kanë hyrë të gjitha punimet arkeologjike dhe historike të autorëve tanë dhe të huaj të botuar në shtypin tonë, si dhe ato të autorëve tanë të botuar në shtypin e huaj si artikuj studimorë, kumtesa,

referate, raporte gërmimesh, diskutime e kritika, që, si tematikë, përfshijnë kryesisht periudhat prehistorike, protohistorike e historike ilire si dhe mesjetare shqiptare. Kanë hyrë gjithashtu edhe disa punime me karakter gjuhësor e etnografik që hedhin dritë mbi aspekte të ndryshme të problemit iliro-shqiptar. Nuk janë përfshirë në të artikujt me karakter shkencor-popullor të botuar në shtypin e përditshëm.

Zërat në bibliografi, me përjashtim të diskutimeve, jepen me një shpjegim të shkurtër të përmbajtjes në dy versione, shqip e frëngjisht, duke patur në krye krahas titullit në origjinal edhe titullin e përkthyer në frëngjisht ose edhe në shqip, për rastet kur artikujt janë shkruar në gjuhë të huaj. Organet ku janë botuar artikujt janë dhënë me shkurtime të shpjeguara në një listë që jepet në krye të punimit. Shënimet për përmbajtjen e aparatit ilustrativ që shoqëron çdo artikull si dhe për numrin e faqeve janë dhënë në gjuhën në të cilën janë shkruar artikujt me shkurtime fig. për figurë, tab. e pl. për tabelë dhe f. e pp. për faqe. Në fund të të dhënave bibliografike për çdo zë është shënuar nëse materiali shoqërohet me një përmbledhje (Résumé fr. dhe Summary angl.) apo është përkthyer i plotë (Traduction fr.). Përmbledhja, përkthimi i plotë si dhe ilustrimet janë përfshirë në numrin e përgjithshëm të faqeve të shënuar për çdo artikull. Renditja e zërave sipas autorëve është bërë në bazë të rendit alfabetik, ndërsa për renditjen e zërave të çdo autori është zbatuar kriteri kronologjik. Bëjnë përjashtim vetëm rastet për zërat e Kuvendit I të Studimeve Ilire (15-20 shtator 1972), të cilët, edhe pse në formë të përmbledhur janë botuar më 1974, janë renditur përpara botimeve të mëparshme të tyre në ndonjë organ tjetër.

Bibliografia është e pajisur me një tregues të qendrave arkeologjike të renditura sipas alfabetit dhe sipas rrethëve.

Zërat e shumtë të kësaj bibliografie, tematika e gjerë dhe numri i autorëve janë një dëshmi e qartë e rritjes së forcave në fushën e arkeologjisë shqiptare, e cila është bërë e mundur në saje të kujdesit të vazhdueshëm të Partisë dhe të shokut Enver Hoxha.

Arkeologjia jonë e re është vepër e Partisë, sepse është Partia ajo që qysh në hapat e parë e orientoi atë drejt shkencërisht, duke e vendosur mbi bazat e metodologjisë së përparuar shkencore të marksizëm-leninizmit, mbi bazat filozofike materialiste-dialektike.

La bibliographie que nous présentons reflète, dans la mesure où le permettent les exigences d'un recueil de ce genre, les résultats du travail de recherche scientifique accompli dans le domaine de l'archéologie et de l'histoire ancienne d'Albanie et qui ont été publiés et présentés, à l'opinion scientifique pendant la période 1972-1983. Elle fait suite à la «Bibliographie de l'archéologie et de l'histoire antique de l'Albanie (1945-1971)» rédigée par Bep Jubani et publiée en 1972, laquelle constitue le premier travail important dans la série des publications bibliographiques concernant l'archéologie et l'histoire ancienne d'Albanie si utiles tant pour les spécialistes, que pour un cercle plus large d'intéressés.

Les années 1972-1983 comprises dans cette bibliographie se caractérisent des efforts sérieux en vue d'une étude plus profonde sur un nombre de problèmes de portée scientifique et nationale, depuis la formation de l'ethnie illyrienne jusqu'à la formation de la nation albanaise, ceux-ci traités au Ier Colloque des Etudes Illyriennes qui a tenu ses assises à Tirana, du 15 au 20 septembre 1972. Pendant cette période embrassant environ dix années, après cet événement marquant pour la vie scientifique du pays, la pensée archéologique albanaise a progressé davantage et a pu acquérir une priorité indiscutable déjà admise dans les milieux de savants du domaine de l'illyrologie et de l'histoire des anciens Albanais. Ceci est rendu possible grâce à l'exposé et l'analyse d'un grand nombre d'arguments obtenus par l'élargissement plus poussé des recherches qui ont connu une nouvelle impulsion surtout après la fondation du Centre de Recherches Archéologiques en 1976. La bibliographie que nous présentons témoigne clairement des larges dimensions et de l'accroissement des rythmes de ces recherches.

Dans cette bibliographie, toute comme dans la première, ont été insérés tous les travaux archéologiques et historiques

des auteurs albanais et étrangers, qui ont paru dans notre presse, ainsi que les travaux de nos auteurs publiés dans la presse étrangère; articles d'étude, communications, rapports, comptes rendus de fouilles, interventions et études critiques, dont la thématique embrasse principalement les périodes pré-historique, protohistorique et historique illyriennes, ainsi que le Moyen Age albanais. Y ont été insérés aussi des travaux de caractère linguistique et ethnographique mais qui éclaircissent différents aspects du problème illyro-albanais. Les articles de caractère divulgatif publiés dans la presse quotidienne n'y sont pas inclus.

Dans cette bibliographie tous les articles, à l'exception des discussions, sont présentés avec une brève explication de leur contenu en deux versions, albanaise et française, ayant en tête à côté du titre de l'original également celui traduit en français ou même en albanais pour les cas où les articles sont écrits en langue étrangère. Les organes de publication sont présentés par des abréviations expliquées dans une liste figurant en tête de ce travail. Les notes relatives au contenu de l'appareil illustratif accompagnant chaque article ainsi qu'au nombre des pages sont données aussi par des abréviations telles que fig. pour figure, tab. et pl. pour table, f. et pp. pour pages. A la fin des données bibliographiques pour chaque article existent des notes expliquant si l'article est accompagné d'un résumé (Rés. fr. et Sum. angl.) ou traduit intégralement (Trad. fr.). Le résumé, la traduction intégrale ainsi que les illustrations sont compris dans le nombre général de pages notées pour chaque article. L'ordre des articles selon les auteurs est accompli en se basant sur celui alphabétique, alors que pour ce qui est des articles de chaque auteur on a pris en considération le critère chronologique. Y font exception uniquement les cas relatifs aux articles du Ier Colloque des Etudes Illyriennes (15-20 septembre 1972), lesquels, malgré leur publication sous forme de recueil en 1974, sont rangés avant leurs publications antérieures dans d'autres organes.

La bibliographie est munie d'un index des centres archéologiques rangés d'après l'ordre alphabétique ainsi que selon les districts.

Les nombreux articles de cette bibliographie, sa vaste thématique et le nombre d'auteurs qui y figurent sont un témoignage évident de la croissance des forces engagées

dans le domaine de l'archéologie, ce qui a été favorisé par la sollicitude constante du Parti et du camarade Enver Hoxha.

Notre jeune archéologie est l'oeuvre du Parti, car c'est le Parti qui a orienté ses premiers pas dans la juste voie scientifique, en la faisant reposer sur les bases de la méthodologie scientifique avancée du marxisme-léninisme et de la philosophie matérialiste-dialectique.

Επιμέλεια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσα

Επιμέλεια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσα

SHKURTIME (ABBREVIATIONS)

- «A.C.I.P.» — «Atti del Colloquio Internazionale di Preistoria e Protoistoria della Daunia»
- «B.A.» — «Buletin Arkeologjik»
- «B.A.I.S.E.» — «Bulletin de l'Association Internationale d'Etudes du Sud-Est Européen»
- «B.SH.» — «Buletin Shkencor»
- «C.A.H.» — «The Cambridge Ancient History»
- «Gj.A.» — «Gjurmime Albanologjike»
- «Gj. Gj.» — «Gjurmë e Gjurmime»
- «I.A.M.» — «Interaction and acculturation in the Mediterranean»
- «J.O.P.» — «Jadranska obala u prehistoriji. Kulturni i etnicki problemi»
- «K.I.S.I.» — «Kuvendi I i Studimeve Ilire»
- «K.K.S.E.» — «Konferenca Kombëtare e Studimeve Etnografike»
- «K.M.SH.» — «Kumtar i Muzeut Popullor — Shkodër»
- «K.P.» — «Kultura Popullore»

- «M.A.P.» — «Mjeshtrit dhe Arkitektura Popullore»
- «M.C.P.T.» — «Modes de contacts et processus de transformation dans les sociétés anciennes»
- «M.H.» — «Monumentet historike në vendin tonë»
- «M.K.SH.» — «Monumente të Kulturës në Shqipëri»
- «M.M.» — «Mbrojtja e Monumenteve»
- «M.S.A.D.» — «Materiale të Sesionit Arkeologjik, Durrës»
- «S.A.» — «Studia Albanica»
- «S.F.» — «Studime Filologjike»
- «S.H.» — «Studime Historike»
- «S.Z.» — «Südosteuropa Zwischen 1600 und v. Chr.»
- «SH.M.» — «Shtëpi Muze»
- «SH.T.T.» — «Shqiptarët dhe trojet e tyre»
- «T.A.A.» — «Traditat në arkitekturë dhe në art»
- «T.N.SH.» — «Traditat ndërtimore në Shqipëri»
- «U.I.N.» — «Utvrdena ilirska naselja»
- «Z.A.S.» — «Zbulimet arkeologjike në Skrapar»

1. **Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 172, dt. 2.VI.1961**
«Mbi shpalljen e qyteteve muze» (*Arrêt du Conseil des Ministres. Nr. 172, le 2.VI.1961 «Sur la proclamation des villes musées»*), «MM», 1972, 1, f. 24-35.
2. **Rregullorja për mbrojtjen e monumenteve kulturore e historike aprovuar në dt. 1.VI.1972 nga Ministria e Arsimit dhe e Kulturës** (*Règlement sur la protection des monuments de culture et historiques approuvé par le Ministère de l'Enseignement et de la Culture*), «MM», 1972, 1, f. 41-51.

Ελληνική Δημοκρατία
Καθημερινή Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσα

3. **ENVER HOXHA**, Nga fjala në mbledhjen e Sekretariatit të KQ të PPSH më 20 dhjetor 1974 (*Discours prononcé au Secrétariat du CC du PTA le 20 décembre 1974*), «Zëri i Popullit», 1975, 19 janar, Nr. 16 (8247).
4. **ENVER HOXHA**, «Raport në Kongresin VII të PPSH» («*Rapport au VIIe Congrès du PTA*») Tiranë 1976, f. 181-184.
5. **ENVER HOXHA**, Përshëndetje drejtuar popullit të Gjirokastrës me rastin e inagurimit të Qendrës Muzeale dhe të Obeliskut, 24 maj 1977 (*Salut au peuple de Gjirokastrë à l'occasion de l'inauguration du Centre des Musées et de l'Obélisque, le 24 mai 1977*), («Zëri i Popullit», 1977, 24 maj, Nr. 125 (8984).
6. **ENVER HOXHA**, «Kur e sotmja qëndron mbi themele të çelikut, e ardhmja është e siguruar» («*Quand le présent repose sur des fondements d'acier, l'avenir est assuré*»), Tiranë, 1978, f. 44-45.
7. **Shoku Enver Hoxha** flet në një miting para punëtorëve të Ksamilit dhe viziton Butrintin (*Le camarade Enver Hoxha prononce un discours dans un meeting devant les ouvriers de Ksamil et visite Butrint*), «Zëri i Popullit», 1978, 28 mars, Nr. 74. (9247).

8. **ENVER HOXHA**, «Me Stalinin», **Kujtime** («Avec Staline», *Souvenirs*), Tiranë, 1979, f. 77, 82, 117.
9. **ENVER HOXHA**, «Hrushovianët», («Les khrouchtéviens»), Tiranë, 1980, f. 356.
10. **ENVER HOXHA**, «Raport në Kongresin VIII të PPSH» («Rapport au VIIIème Congrès du PTA») Tiranë, 1981, f. 145-151.
11. **ENVER HOXHA**, «Rreziku anglo-amerikan për Shqipërinë» («Les menées anglo-américaines en Albanie», *Souvenirs*), Tiranë, 1982, f. 90, 93, 129.
12. **ENVER HOXHA**, «Fjala para zgjedhësve» («Discours électoral»), Tiranë, 1982, f. 47.
13. **ENVER HOXHA**, «Vite të vegjëlisë» (Kujtime për Gjirokastrën) («Années d'enfance» — *Souvenirs de Gjirokastrë*), Tiranë, 1983, f. 22-25, 46, 53-54.
14. **ENVER HOXHA**, «Shënime për Lindjen e Mesme» («Réflexions sur le Moyen-Orient»), Tiranë, 1984, f. 187, 368, 433-484.
15. **ENVER HOXHA**, Studimet duhen të lidhen ngushtë me problemet (*Les études doivent être étroitement liées aux problèmes*), «Vepra» (Œuvres), 11, Tiranë, 1972, f. 246.
16. **ENVER HOXHA**, Shënime në librin e përshtypjeve të Muzeut të Shkodrës (Note dans le livre d'impressions du Musée de Shkodër), «Vepra» («Œuvres»), 12, Tiranë, 1972, f. 206-207.

17. **ENVER HOXHA**, Raport në Kongresin III të PPSH (*Rapport au IIIe Congrès du PTA*), «Vepra» («Œuvres»), 13, Tiranë, 1973, f. 400.
18. **ENVER HOXHA**, Marksizëm-leninizmi mëson se populli krijon historinë (*Le marxisme-léninisme nous apprend que c'est le peuple qui fait l'histoire*), «Vepra» («Œuvres»), 13, Tiranë, 1973, f. 193.
19. **ENVER HOXHA**, Mbi intelektualët (*A propos des intellectuels*), «Vepra» («Œuvres»), 15, Tiranë, 1975, f. 279-280.
20. **ENVER HOXHA**, Nga intervista dhënë Manolis Glezosit për gazetën «Avji» të EDA-s (*Interview à Manolis Glezos pour le journal «Avji» de EDA*), «Vepra» («Œuvres»), 15, Tiranë, 1973, f. 135.
21. **ENVER HOXHA**, Mbi disa probleme të Historisë së Shqipërisë (*De certains problèmes de l'Histoire de l'Albanie*), «Vepra» («Œuvres»), 17, Tiranë, 1974, f. 177-184.
22. **ENVER HOXHA**, Dituria e kultura në Shqipërinë socialiste janë bërë të masave (*Le savoir et la culture en Albanie socialiste sont devenus le bien des masses*), «Vepra» («Œuvres») 17, Tiranë, 1974, f. 481-482, 503.
23. **ENVER HOXHA**, Te populli shqiptar popujt arabë kanë një mik besnik (*Le peuple albanais est un ami dévoué des peuples arabes*), «Vepra» («Œuvres»), 18 Tiranë, 1975, f. 19-22.
24. **ENVER HOXHA**, Të mësojmë e dijen ta vëmë në shërbim të popullit (*Apprenons et mettons le savoir au ser-*

vice du peuple), «Vepra» («Œuvres»), 21, Tiranë, 1976, f. 6.

25. **ENVER HOXHA**, Populli ynë ka trashëguar një kulturë të madhe me tradita përparimtare (*Notre peuple a hérité une grande culture aux traditions progressistes*), «Vepra» («Œuvres»), 21, Tiranë, 1976, f. 356.
26. **ENVER HOXHA**, Saranda është një krahinë me prespektivë të madhe (*Sarande est une région aux vastes perspectives*), «Vepra» («Œuvres»), 22, Tiranë, 1976, f. 369.
27. **ENVER HOXHA**, Inteligjencia jonë rritet dhe zhvillohet në gjirin e popullit (*Notre intelligentsia grandit et se développe au sein du peuple*), «Vepra» («Œuvres»), 23, Tiranë, 1977, f. 502-570.
28. **ENVER HOXHA**, Monumentet e kulturës — thesar i madh i popullit tonë (*Les monuments de culture — grand trésor de notre peuple*), «Vepra» («Œuvres»), 23, Tiranë, 1977, f. 248-253.
29. **ENVER HOXHA**, Shkenca dhe teknika te ne janë pronë e masave. (*La science et la technique chez nous sont le bien des masses*), «Vepra» («Œuvres»), 23, Tiranë, 1977, f. 1-26.
30. **ENVER HOXHA**, Shtëpia e kulturës të vlojë si një zgjua bletësh (*La Maison de Culture doit grouiller comme une ruche d'abeilles*), «Vepra» («Œuvres»), 25, Tiranë, 1977 f. 528-530, 532, 534.
31. **ENVER HOXHA**, Kuadri dhe organizimi i punës luajnë rol të madh në zhvillimin e shkencës (*Les cadres et*

l'organisation du travail jouent un grand rôle dans le développement de la science), «Vepra» («Œuvres»), 26, Tiranë, 1978, f. 56-57.

32. **ENVER HOXHA**, Historia është shkencë që kërkon të pasqyrohen drejt ngjarjet (*L'histoire est une science exigeant un juste reflet des événements*), «Vepra» («Œuvres»), 27, Tiranë, 1978, f. 349-352.
33. **ENVER HOXHA**, Puna shkencore kërkon pasion, disiplinë, metoda (*Le travail scientifique doit se fonder sur la passion, la discipline et les méthodes*), «Vepra» («Œuvres»), 29, Tiranë, 1979, f. 367.
34. **ENVER HOXHA**, Nuk lejojmë të merret nëpër këmbë liria e Atdheut (*Nous ne tolérons pas qu'on foule aux pieds la liberté de la Patrie*), «Vepra» («Œuvres»), 33, Tiranë, 1981, f. 12.
35. **ENVER HOXHA**, Dëshirat e studiuesve dhe të shkencëtarëve tanë u realizuan vetëm në pushtetin popullor (*Les aspirations de nos chercheurs et de nos savants ont été réalisées seulement sous le pouvoir populaire*), «Vepra» («Œuvres»), 33, Tiranë, 1981, f. 241-242.
36. **ENVER HOXHA**, Studimet historike t'i shërbejnë sqarimit të problemeve të gjenezës së popullit tonë (*Les études historiques doivent servir à l'éclaircissement des problèmes de la genèse de notre peuple*), «Vepra» («Œuvres»), 42, Tiranë, 1984, f. 73-82.
37. **ENVER HOXHA**, Disa mendime për forcimin e shtypit ushtarak (*Quelques réflexions sur la consolidation de la presse de l'armée*), «Raporte e fjalime» («Rapports et Discours»), 1972-1973, Tiranë, 1974, f. 414, 427.

38. **ENVER HOXHA**, Veteranët kanë ngritur lart emrin e Atdheut (*Les veterans ont rehaussé le renom de la Patrie*) «Raporte e fjalime» («*Rapports et Discours*»), 1974-1975, Tiranë, 1977, f. 16-17.
39. **ENVER HOXHA**, Shkrimtarët dhe artistët janë ndihmës të Partisë (*Les écrivains et les artistes sont les auxiliaires du Parti*), «Raporte e fjalime» («*Rapports et Discours*»), 1974-1975, Tiranë, 1977, f. 110-111.
40. **ENVER HOXHA**, Si duhet të kuptohet e të thellohet më tej revolucioni tekniko-shkencor (*Comment comprendre et approfondir la révolution technique et scientifique*). «Raporte e fjalime» («*Rapports et Discours*»), 1976-1977, Tiranë, 1980, f. 394-425.
41. **ENVER HOXHA**, Shkenca etnografike — pasqyrë e kulturës popullore (*La science ethnographique, reflet de la culture populaire*), «Raporte e fjalime» («*Rapport et Discours*»), 1976-1977, Tiranë, 1980, f. 331, 332, 341, 344, 345.
42. **ENVER HOXHA**, Të hartojmë një vepër të përpiktë shkencore (*Elaborons une œuvre d'exactitude scientifique*), «Raporte e fjalime» («*Rapports et Discours*»), 1980-1981, Tiranë, 1983, f. 296-297.
43. **ENVER HOXHA**, Puna e Partisë të zbatohet shkencërisht (*Le travail du Parti exige une application scientifique*), «Raporte e fjalime» («*Rapports et Discours*»), 1980-1981, Tiranë, 1983, f. 218-219.
44. **ENVER HOXHA**, Problemet e arësimit e të kulturës të kuptohen në radhë të parë nga ana ideologjike (*Les problèmes de l'enseignement et de la culture doivent*

être analysés avant tout du point de vue idéologique), «Rapporte e fjalime» («Rapports et Discours»), 1980-1981, Tiranë, 1983, f. 61-62, 66-67.

45. **ENVER HOXHA**, Përparimi i vendit është i pandarë nga zhvillimi i shkencës dhe i teknikës (*Le progrès du pays est étroitement lié au développement de la science et de la technique*), «Rapporte e fjalime», («Rapports et Discours»), 1980-1981, Tiranë, 1983, f. 168-207.

46. **ENVER HOXHA**, Të ngrihen në një nivel më të lartë shkencat që studiojnë historinë, gjuhën dhe kulturën tonë kombëtare. (*Elevons à un niveau supérieur les sciences étudiant notre histoire, notre langue et notre culture nationale*), «Studime politiko-shoqërore» («Etudes politiques et sociales»), 1983, 4, f. 8-23.

47. **RAMIZ ALIA**, «Puna kërkimore shkencore t'i shërbejë zhvillimit aktual e perspektiv të vendit» («*Le travail de recherche scientifique doit servir au développement actuel et perspectif du pays*»), Tiranë, 1980, f. 64-71.

48. «**RAMIZ ALIA**, Fjala e mbajtur në Mbledhjen jubilarë të Këshillit të Përgjithshëm të FDSH-s, kushtuar 40-vjetorit të Frontit Demokratik (*Discours prononcé à la Réunion du Conseil Général du FDA consacrée au 40ème anniversaire du Front Démocratique*), «Zëri i Popullit», 16 shtator, 1982, Nr. 222 (10649).

Επιμετοσύνη Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσα

49. **ADAMI, JOVAN**, «**Rrugë dhe objekte arkeologjike në Shqipëri**» («*Routes et objets archéologiques en Albanie*»), Tiranë. 1983, 165, f.

Komunikacionet tokësore antike: Rruga Egnatia, rrugët Durrës-Apoloni; Apoloni-Vlorë-Orikum-Llogara-Finiq-Butrint; Naronë-Shkodër-Lezhë. Rruga transversale e veriut, rruga gjatë luginës së Vjosës etj. Rrugët detare. Komunikacionet tokësore gjatë mesjetës: rrugët Shkodër-Lezhë; Lezhë-Orosh; Durrës-Fushë e Tiranës-Dibër; rruga transversale e veriut etj. Vëzhgime historiko-arkeologjike: ujësjellësi antik i Durrësit, objekte kulti, kështjella, qyteza ilire e Marshejt, nekropoli i Durrësit, zbulime arkeologjike në Maliq e gërmime në Apoloni etj.

Les communications terrestres antiques: Via Egnatia, les routes Durrës-Apollonie; Apollonie-Vlorë-Oricum-Llogara-Finiq-Butrint; Narone-Shkodër-Lezhë; la route transversale du Nord, la route à travers la vallée de la Vjosë etc. Les routes maritimes. Les communications terrestres durant le Moyen-Age: les routes Shkodër-Lezhë; Lezhë-Orosh; Durrës-Plaine de Tirana-Dibër; la route transversale du Nord etc. Observations historiques et archéologique: l'aqueduc antique de Durrës; objets de cultes; forteresses; la citadelle illyrienne de Marshej; la nécropole de Durrës; découvertes archéologiques à Maliq et fouilles à Apollonie.

50. **ADHAMI, STILIAN**, **Foleja e shqiponjave** (*Le nid des aigles*), «M.K.SH», 1975, 1, f. 48-52, 2 fig.

Kalaja e Krujës. Të dhëna historike për qytetin e Krujës dhe për ndërtimin e kalasë. Planimetria, muret rrethuese, kullat, hyrjet.

La forteresse de Kruja. Données historiques sur la ville de Kruja et sur la construction de la forteresse; Le plan, les murs d'enceinte, les tours, les entrées.

51. **ADHAMI, STILIAN, Mozaiku më i hershëm i vendit tonë** (*La mosaïque la plus ancienne de notre pays*), «M.K.SH», 1975, 2, f. 5-8, 2 fig.

Mozaiku i Durrësit, që ka si figurë qendrore kokën e një femre: Historiku i zbulimit dhe përshkrimi i mozaikut. Datimi: fundi i shek. III — fillimi i shek. IV p.e.sonë.

La mosaïque de Durrës ayant comme figure centrale la tête d'une femme: Historique de la découverte et description de la mosaïque. Datation: fin du IIIe — début du IVe siècle av.n.ère.

52. **ADHAMI, STILIAN, Shtjefën Gjeçovi një ndër pionierët e mbrojtjes dhe gjurmimit të monumenteve** (*Shtjefën Gjeçovi l'un des pioniers de la protection et de la recherche des monuments*), «Monumentet», 1981, 2, f. 91-97. Rés. fr.

Kontributi i Shtjefën Gjeçovit si hulumtues i palodhur në fushën e gjurmimit dhe të mbrojtjes së monumenteve tona të kulturës.

Contribution de Shtjefën Gjeçovi en tant que le premier investigateur infatigable dans le domaine de la recherche et de la protection des monuments de culture en Albanie.

53. **AJETI, IDRIZ, Për historinë e marrëdhënieve të hershme gjuhësore shqiptare-sllave** (*A propos des rapports linguistiques anciennes albanoslaves*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 127-135. «Iliria», V. 1976, éd. fr., pp. 105-112.

Shqiptarët trashëgimtarë të pandërmjetshëm të qytetërimit të lashtë ilir. Dukja e shprehjeve të shqipes në terminologjinë e sferës baritore të të folmeve serbo-kroate.

Les albanais-héritiers sans interruption de l'ancienne civilisation illyrienne. L'apparition des expressions albanaises dans la terminologie du domaine pastorale des parlers serbo-kroates.

54. **AJETI, IDRIZ, Kontribut për studimin e onomastikës mesjetare në territorin e Malit të Zi, Bosnjë-Hercegovinës dhe të Kosovës** (*Contribution sur l'onomastique médiévale du territoire du Monténégro, de la Bosnie-Herzégovine et de la Kosove*), «SH.T.T.», Tiranë, 1982, f. 265-276.

Mbi bazën e shqyrtimit të një numri emrash vetjakë e toponimesh me origjinë shqiptare, hidhet poshtë teza sipas së cilës pretendohet se shqiptarët janë të ardhur në krahinat e Kosovës dhe të Rafshit të Dukagjinit nga fundi i shek. XVII-fillimi i shek. XVIII, pas tërheqjes së elementit serb të këtyre krahinave drejt veriut.

Se fondant sur l'examen d'un nombre de noms personnels et de toponymes d'origine albanaise, on réfute la thèse selon laquelle on prétend que les Albanais soient installés dans les régions de Kosove et de Rrafsh de Dukagjin vers la fin du XVIIe-début du XVIIIe siècle après la retraite de l'élément serbe de ces régions en direction du Nord.

55. **ALIU, SKËNDER, QIRIAQI, VANGJEL, Varreza tumulare e Prodanit** — (*Fouilles archéologiques 1973 — Prodan*), «Iliria, III, 1974, f. 409-412, «B.A.», 4, 1974, f. 49-52, «Iliria», III, 1975, éd. fr., pp. 421-424.

Konstruksioni i tumës së Prodanit. Dy mënyrat e varrimit dhe inventari i varreve. Kufijtë kronologjikë të ndërtimit dhe përdorimit të tumës, shek. XII p.e.sonë — shek. VIII-VII p.e.sonë.

Construction du tumulus de Prodan. Deux modes de sépultures et l'inventaire des tombaux. Limites chronologiques de la construction et de l'emploi du tumulus, XIIe siècle (a.n.è).-VIIIe-VIIe siècle (a. n. è.)

56. ANAMALI, SKËNDER, **Amantia** (*Amantia*), «Iliria», II, 1972, f. 61-133, 23 tab. «Iliria», II, 1972, éd.fr., pp. 67-148, 23 pl.

Të dhënat burimore dhe historiku i kërkimeve. Përshkrimi i akropolit, i mureve mbështetëse, i stadiumit dhe i tempullit të qytetit. Mbishkrimet dhe të dhënat e tyre për organizimin shtetëror. Skulpturat dhe kultet. Qeramika dhe objektet metalike. Qarkullimi monetar. Nekropoli. Përfundime.

Sources écrites et historiques des recherches. Description de l'acropole, des murs de soutènements, du stade et du temple de la ville. Les inscriptions et leurs données sur l'organisation étatique. Sculptures et cultes. Céramique et objets métalliques. Circulation monétaire. La nécropole. Conclusions.

57. ANAMALI, SKËNDER, **Zbulime të reja arkeologjike për marrëdhëniet e shqiptarëve me Bizantin në mesjetën e hershme** (*Les nouvelles découvertes archéologiques sur les rapports des Albanais avec Byzance dans le Haut Moyen Age*) «S.H.», 1972, 1, f. 157-163. Rés. fr. «S.A.», 1972, 1, pp. 135-141.

Varreza të mesjetës së hershme në Shqipërinë e Veriut dhe të Mesme, në kalatë e Dalmaces e të Shurdhahut, në krahinat e Kukësit, Matit e Mirditës dhe pranë

qyteteve Krujë e Lezhë. Inventari, kultura e tyre dhe lidhjet me kulturën bizantine. Zbulime në disa vendbanime të Shqipërisë Juglindore, bazilika në Kepin e Linit dhe mozaikët e saj (shek. VI i e.sonë). Zbulimi i lidhjeve të shqiptarëve të hershëm me Bizantin nëpërmjet studimit të qarkullimit monetar mesjetar. Rezultatet e gërmimeve të reja arkeologjike për vazhdimësinë iliro-shqiptare dhe autoktoninë e shqiptarëve.

Les tombeaux du Haut Moyen Age dans l'Albanie du Nord et Centrale, dans les forteresses de Dalmace et de Shurdhah, dans les régions de Kukës, Mat et Mirdite et à la proximité des villes de Kruje et de Lezhë. Inventaire, leur culture et leurs rapports avec la culture byzantine. Découvertes effectuées dans certaines agglomérations de l'Albanie du Sud-Est, la basilique du cap de Lin et ses mosaïques (VIe s. de n.è). Mise à jour des liens existant entre les premiers Albanais et Byzance à travers l'étude de la circulation monétaire au Moyen Age. Les résultats des récentes fouilles archéologiques sur la continuité illyro-albanaise et le caractère autochtone des Albanais.

58. ANAMALI, SKENDER, **Nga ilirët tek arbërit** (*Des Illyriens aux Albanais*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 27-47, 5 harta. «S.A.», 1972, 2, pp. 153-172. «B.A.I.E.S.», 1972, X/2, «S.H.», 1973, 3, f. 121-140. Rés. fr. «Iliria», V, 1976, éd. fr., pp. 23-40, 5 cartes. «SH.T.T.», Tiranë, 1982. f.94-115, 5 harta

Tezat dhe teoritë e ndryshme mbi «romanizimin» e ilirëve dhe ndryshimet etnike në Ballkan në prag të mesjetës dhe qëndrimi kritik ndaj tyre. Etapat e kalimit nga antikiteti në mesjetën e hershme dhe kushtet historike në të cilat është ruajtur popullsia e lashtë ilire. Tiparet karakteristike të kulturës materiale në territorin e Ilirisë së Jugut gjatë këtyre etapave dhe problemi i vazhdimësisë nga ilirët tek arbërit në dritën e të dhënave arkeologjike. Kultura e Komanit. Vazhdimësia e jetës qytetare.

Thèses et théories sur la «romanisation» des Illyriens et changements ethniques dans les Balkans au seuil du Moyen Age; examen critique de ces thèses et théories. Étapes de passage de l'Antiquité au Haut Moyen Age et conditions historiques dans lesquelles s'est conservée l'ancienne population illyrienne. Traits caractéristiques de la culture matérielle sur le territoire de l'Illyrie du Sud au cours de ces étapes et le problème de la continuité illyro-albanaise à la lumière des données archéologiques. La culture de Koman. Continuité de la vie urbaine.

59. ANAMALI, SKËNDER, *Préhistoire et Antiquité — Les Illyriens, «Histoire de l'Albanie», sous la direction de S. Pollo et A. Puto (Prehistoria dhe antikiteti — Ilirët, «Historia e Shqipërisë» nën drejtimin e S. Pollos e A. Putos)*, Edition Horvath P., Lyon 1974, pp. 5-30, 8 pl.

Gjurmët e para të shoqërisë njerëzore në territorin e Shqipërisë. Etnogjeneza e Ilirëve dhe trojet e tyre. Fillimet e kulturës ilire. Kolonitë helene në Iliri. Shtetet federative ilire dhe kultura qytetare. Shteti ilir dhe luftërat iliro-romake. Pushtimi romak dhe kryengritjet e ilirëve. Qytetet e rrugët e komunikacionit. Qendresa ilire ndaj romanizimit.

Les premiers vestiges de la société humaine sur le territoire de l'Albanie. L'ethnogenèse des Illyriens et leurs sols. Les débuts de la civilisation illyrienne. Les colonies hellènes en Illyrie. Les Etats fédératifs illyriens et la culture urbaine. L'Etat illyrien et les luttes illyro-romaines. La domination romaine et les soulèvements des Illyriens. Les villes et les voies de communication. La résistance des Illyriens contre la romanisation.

60. ANAMALI, SKËNDER, *«Mosaïques de l'Albanie» («Mozaiqë të Shqipërisë»)*, Tiranë, 1974, 60 fig.

Të dhëna për mozaikët e zbuluar në Shqipëri. Përshkrim i tyre sipas renditjes së mëposhtme: mozaiku më i

hershëm (koka e një gruaje) nga Durrësi; mozaikët e periudhës romake bardhë e zi dhe ata të aplikuar nga Apollonia, Durrësi, Saranda e Butrinti; mozaikët e kohës së vonë antike të zbuluar në Elbasan, Lin, Tiranë, Butrint etj.

Données sur les mosaïques découvertes en Albanie. Leur description selon l'ordre suivant: la mosaïque la plus ancienne (tête d'une femme) de Durrës; les mosaïques de la période romaine blanc et noire et celles appliquées d'Apollonie, Durrës, Sarandë et Butrint; les mosaïques de la Basse Antiquité découvertes à Elbasan, Lin, Tiranë, Butrint etc.

61. **ANAMALI, SKËNDER, Mozaikët e bazilikës paleokristiane të Linit (Pogradec)** (*Les mosaïques de la basilique paléochrétienne de Lin-Pogradec*), «Iliria», III, 1974, f. 329-342, 5 tab. «Iliria», III, 1975, ed. fr., pp 339-353, 5 pl.

Shtatë kompozime me mozaikë në ambientet e bazilikës së Linit: mozaikët e narteksit, pastoforit, anijatës qendrore dhe të dy anijatave anësore, «catecumeneum»-it, baptisterit, një kapeleje të vogël në veri të bazilikës dhe ato të pragjeve të shkallëve. Tematika, motivet dhe ngjyrat. Analogjitë me mozaikët e Apolonisë, Durrësit, Butrintit dhe Sarandës, zonës së liqenit të Ohrit dhe Amfipolit. Datimi i mozaikëve të Linit në shekujt V-VI. Problemi i prejardhjes së mjeshtrave mozaicistë që punuan në Lin.

Sept compositions de mosaïques dans les locaux de la basilique de Lin: mosaïques du narthex, du pastophore, de la nef centrale et des deux nefs latérales, du «catecumeneum», du baptistère, de la petite chapelle au nord de la basilique et du seuil de l'escalier. Leur thématique, leurs motifs et couleurs. Analogies avec les mosaïques d'Apollonie, de Durrës, de Butrint et de Sarande, ainsi qu'avec celles de la zone du lac d'Ochride et d'Amphipolis. Datation des mosaïques de Lin aux Ve-VIes. Le problème de l'origine des maîtres des mosaïques qui ont travaillé à Lin.

62. ANAMALI, SKËNDER, **Rezultatet e gërmimeve të vitit 1973 në Kalanë e Pogradecit** (*Fouilles archéologiques 1973 — Pogradec*), «Iliria», III, 1974, f. 469-474. 2 fig. «B.A.», 4, 1974, f. 111-118. «Iliria», III, 1975, éd. fr. pp. 481-486, 2 fig.

Stratigrafia e vendbanimit; muri perëndimor i kalasë. Gjetjet arkeologjike për vazhdimësinë kulturore dhe etnike të vendbanimit. Kufijtë kronologjikë, shek. V p.e.sonë — shek. IX i e.sonë.

Stratigraphie de l'agglomération; le mur occidental de la forteresse. Objets trouvés lors des fouilles archéologiques qui confirment la continuité culturelle et ethnique de cette agglomération. Limites chronologiques: Ve s. a. v. n. è. — IXe s. de n. è.

63. ANAMALI, SKËNDER, **Données épigraphiques sur quelques cités de l'Illyrie du Sud** (*Të dhëna mbishkrimore për disa qytete të Ilirisë së Jugut*), «U.I.N.», Sarajevo, 1975, Posebna izdanja, Knjiga XXIV, pp. 175-182, 1, pl. «Iliria», VI, 1976, f. 125-130, apendix epig.

Problemi i organizimit të brendshëm administrativ e politik dhe i statusit të qyteteve ilire Amantia, Bylis Klos e Rabije, duke u mbështetur në të dhënat e buri-meve epigrafike, që i përkasin perudhës së shekujve III-II p.e. sonë. Përfshirja e këtyre qyteteve në një bashkësi të vetme, në atë të bylinëve.

Le problème de l'organisation intérieure administrative et politique et des status des villes illyriennes d'Amantie, de Byllis, de Klos et de Rabije, à partir des données et sources épigraphiques se rapportant à la période des IIIe-IIe siècles av.n.è. L'auteur avance l'idée que ces villes faisaient partie d'une seule communauté, celle des Bylliens.

64. ANAMALI, SKËNDER, **Stelushi, mburojë e Skënderbeut në Mat** (*Stelush, un rempart de Skenderbeg à Mati*), «M.K.SH.», 1975, 2, f. 66-68.

Të dhëna historike e gojore për Stelushin dhe identifikimin e tij me kalanë e Varoshit në Mat. Materialet arkeologjike për fillimet e jetës në gjysmën e parë të mijëvjeçarit të fundit para e.sonë. Kthimi i kështjellës së Stelushit në mesjetë në një qendër të fortifikuar me tipare të një qyteti mesjetar. Roli strategjik i Stelushit në periudhën e Skënderbeut.

Données historiques et légendes sur Stelush et son identification avec la forteresse de Varosh à Mat. Les matériaux archéologiques sur les débuts de la vie à la première moitié du dernier millénaire a.n.è. Transformation de la forteresse de Stelush au Moyen Age en un centre fortifié aux traits d'une ville médiévale. Le rôle stratégiques de Stelush pendant la période de Skanderbeg.

65. ANAMALI, SKËNDER, **Rezultatet e gërmimeve arkeologjike të vitit 1975 në Ballsh** (*Les résultats des fouilles archéologiques à Ballsh*), «Iliria», VI, 1976, f.359-361, 2 fig.

Bazilika e Ballshit dhe ambientet përreth saj. Hyrja dhe një dysheme e shtruar me blloqe të mëdha gurësh gëlqerorë. Muri që rrethonte monumentin dhe ambientet e tjera përreth. Një ambjent i vogël me absidë, me pus në mes. Gjurmë afreskesh. Një monedhë argjendi venedikase. Monumenti kryesor — bazilikë me tri anijata. Përshkrimi i dyshemesë, i një stere uji dhe i disa relieveve të artit paleokristian. Qeramika dhe materiali i ndërtimit.

La basilique de Ballsh et les locaux environnants. L'entrée et un plancher revêtu de grandes blocs de pierres calcaires. Le mur qui cernait le monument et les pièces avoisinantes à celui-ci. Une petite pièce à abside, dont le milieu était occupé par un puits. Traces de fresques. Une monnaie d'argent venitienne. Le monument principal: la basilique à trois neufs. Description d'une citerne d'eau et de certains reliefs appartenant à l'art paléochrétien. Céramique et matériaux de construction.

66. ANAMALI, SKËNDER, **Bazilika e Ballshit** (*La basilique de Ballsh*), «Iliria», VII-VII, 1977-1978, f. 301-306, 2 fig. Rés. fr., «Fieri 1976», 1978, f. 49-55, 2 fig.

Gërmime të vitit 1976. Zbulimi i korpusit kryesor të bazilikës dhe i një numri pjesësh arkitektonike (kapitele, korniza, pllaka e pilastra të zbukuruar). Përshkrimi i planimetrisë së monumentit. Koha e ndërtimit dhe e ndërhyrjeve të mëvonshme. Analiza e pjesëve të zbukuruar, që i takojnë plastikës dekorative arkitektonike bizantine.

Fouilles de 1976. Découverte du corpus principal de la basilique ainsi que d'un nombre de fragments architectoniques (chapiteaux, corniches, plaques et pilastres décorés). Description de la planimétrie du monument, périodes de construction et d'interventions postérieures. Analyse des fragments décorés appartenant à la plastique décorative architectonique byzantine.

67. ANAMALI, SKËNDER, **Arkeologjia dhe traditat popullore bujqësore** (*L'archéologie et les traditions populaires agricoles*), «K.K.S.E.», Tiranë, 1977, f. 319-325.

Të dhëna për zhvillimin e bujqësisë dhe të vendbanimeve fshatare ilire në shek. III-IV të e.sonë. Shumëllojshmëria e veglave bujqësore në shek. V-VI të e.sonë. Vazhdimësia e zhvillimit të bujqësisë në mesjetën e hershme dhe më vonë në periudhën e marrëdhënieve feudale.

Données sur le développement de l'agriculture et des agglomérations paysannes illyriennes aux IIIe-IVe siècles de n.ère. La variété des instruments agricoles. Les reliefs représentant des agriculteurs et des instruments agricoles. Les traditions agricoles aux Ve-VIe siècles de n.ère. La continuité du développement de l'agriculture au Haut Moyen Age et plus tard dans la période des rapports féodaux.

68. ANAMALI, SKËNDER — KOMATA, DAMIAN, **Varreza e Kalldrunit (Koplik)** (*La nécropole de Kalldrun (Koplik)*), «K.M.SH.», 1978, f. 96-116, 2 fig., 7 tab.

Gërmime të vitit 1962. Përshkrimi i varreve, ndërtimi i tyre dhe riti i varrimit. Inventari i varreve: qeramikë, stoli metalike, monedha. Gurët e varreve me emra karakteristikë ilirë. Datimi dhe identifikimi me Cinnau të itinerarëve antikë.

Fouilles 1962. Description des tombeaux, leur construction et rite de sépulture. Inventaire des tombeaux: céramique, parures métalliques, monnaies. Les pierres tombales portant des noms caractéristiques illyriens. Datation et identification avec Cinnau mentionnée dans les itinéraires antiques.

69. ANAMALI, SKËNDER, **Antikiteti i vonë dhe mesjeta e hershme në kërkimet shqiptare** (*Basse Antiquité et Haut Moyen Age dans les recherches albanaises*), «Iliria», IX-X, 1979-1980, f. 5-21. Trad. fr.

Vështrim i përgjithshëm i arritjeve të deritanishme. Prania e një kulture të vetme në përbërjen e së cilës ka edhe elemente të lashta. Vazhdimi i jetës qytetare në provincat ilire të Perandorisë Bizantine: kështjellat; ndërtimet monumentale kishtarë të shek. V-VI. Gjurimi dhe studimi i kulturës së arbërve në mesjetën e hershme: «Kultura e Komanit» e shek. VI-VIII dhe lidhjet e saj me kulturën ilire. Vazhdimësia etnike arbër — shqiptar në shek. IX-XII. Qendrat e banimit. Munumente kulturi, që vazhdojnë që nga koha antike. Varre e varreza të shek. XI-XII: interpretimi i stolive të varrezës.

Aperçu général sur les résultats obtenus jusqu'ici. La présence d'une culture unique contenant aussi des éléments des périodes précédentes. La continuation de la vie urbaine dans les provinces illyriennes de l'Empire Byzantin: les forteresses, les constructions monumentales ecclésiastiques des Ve-VIe siècle. Recherches et étude de la civilisation des Albanais du Haut Moyen Age: «La

civilisation de Koman» des VIe-VIIIe siècles et ses liens de parenté avec la civilisation illyrienne. Continuité ethnique Arbër-Albanais aux IXe-XIIe siècle. Centres d'habitation Les monuments de culte. Les tombeaux et les nécropoles des XIe-XIIe siècles: interprétation des parures de la nécropole.

70. **ANAMALI, SKËNDER — SPAHIU HËNA, Varreza arbërore e Krujës (La nécropole albanaise de Kruje), «Iliria», IX-X, 1979-1980, f. 47-103, 11 tab. Rés. fr.**

Vendndodhja dhe historiku i kërkimeve në varrezën e Krujës. Përshkrimi i varrezës dhe i varreve. Analiza e gjetjeve: veglat e punës dhe armët, qeramika, stolitë. Datimi i varrezës në shek. VI-VIII të e.sonë. Arbërit si bartës të kulturës materiale të varrezës. Afëria e varrezës së Krujës me atë të Kalasë së Dalmaces.

Emplacement de la nécropole de Kruje et historique des recherches y effectuées. Description de la nécropole et des tombeaux. Analyse des objets trouvés lors des fouilles archéologiques: les instruments de travail et les armes, la céramique, les parures. Datation de la nécropole aux VIe-VIIIe siècles de notre ère. Les Arbërs-porteurs de la culture matérielle de la nécropole. Liens de parenté entre la nécropole de Kruje et celle de la forteresse de Dalmace.

71. **ANAMALI, SKËNDER, Kështjella e Pogradecit (La forteresse de Pogradec), «Iliria», IX-X, 1979-80, f. 211-258, 19 tab. Rés. fr.**

Historiku i kërkimeve. Periudhat e banimit: shek. V — gjysma e parë e shek. IV p.e.sonë; gjysma e dytë e shek. IV — shek. I p.e.sonë; shek. I p.e. sonë — shek. III e. sonë; shek. IV-VIII e.sonë. Uniteti i kulturës materiale të kështjellës që i takon një popullsie autoktone, e cila që në mesjetën e hershme njihet me emrin arbër. Identifikimi i qytezës ilire të Pogradecit. Intensiteti i jetës pas shek. VIII të e.sonë.

Historique des recherches. Périodes d'habitation: Ve siècle-première moitié du IVe siècle av.n.ère; deuxième moitié du IVe siècle av.n.ère. — I siècle av.n.ère; Ier siècle av.n.ère-IIe siècle de n.ère; IVe-VIIIe siècle de n.ère. Unité de la culture matérielle de la forteresse appartenant à une population autochtone connue au Haut Moyen Age sous le nom des Arbërs. Identification de la citadelle illyrienne de Pogradec. Intensité de sa vie après le VIIIe siècle de notre ère.

72. ANAMALI, SKËNDER, «Arkeologjia dhe bujqësia» («L'archéologie et l'agriculture»), Tiranë, 1980, 114 f., 7 tab.

Të dhëna për bujqësinë parahistorike. Veglat bujqësore të ilirëve. Dëshmitë e autorëve antikë për pjellorinë e truallit ilir dhe përbërjen shoqërore të bujqërve ilirë. Bujqësia dhe veglat bujqësore në katër shekujt e parë të erës sonë. Bujqit në monumentet skulpturore. Diga e Krapsit. Eksporti i drithit dhe të dhënat gjuhësore për traditat e lashta bujqësore.

Données sur l'agriculture préhistorique. Les instruments agricoles des Illyriens. Les témoignages des auteurs antiques sur la fertilité du sol illyrien et la constitution sociale des agriculteurs illyriens. L'agriculture et les instruments agricoles pendant les quatre premiers siècles de n.ère. Les agricultures représentés sur les monuments de sculpture. Le barrage de Kraps. L'exportation des céréales et les données linguistiques sur les anciennes traditions agricoles.

73. ANAMALI, SKËNDER, Gjetje romako-mesjetare dhe problemi i vazhdimësisë në krahinën e Skraparit (Objets romano-médiévaux trouvés lors des fouilles archéologiques et le problème de la continuité dans la région de Skrapar), «Z.A.S.», 1980, f. 61-67.

Gjetje të varrezës së Jelenckës. Kalaja e Çorovodës dhe përshkrimi i saj. Zbulime të reja nga rrënojat e kështjellave të kohës së vonë antike e të mesjetës në

Gradec, Lavdar e Dhorës. Gërmime në Leshnje dhe objekte të shek. I-III e të mesjetës së hershme. Dëshmi për vazhdimësinë.

Objets trouvés lors des fouilles archéologiques de la nécropole de Jelenckë. La forteresse de Çorovodë et sa description. Nouvelles découvertes de provenance des ruines des forteresses de la Basse Antiquité et du Moyen Age à Gradec, Lavdar et Dhorës. Fouilles à Leshnje et objets des Ier-IIIe siècle et du Haut Moyen Age. Témoignages sur la continuité.

74. **ANAMALI, SKËNDER, Rreth skulpturës dekorative arkitektonike të Bazilikës së Ballshit** (*Sur la sculpture décorative architectonique de la Basilique de Ballsh*), «Iliria», 1981, 2, f. 237-242. Rés fr.

Paraqiten elementet më përfaqësuese të skulpturës dekorative arkitektonike të Bazilikës së Ballshit dhe shfaqen disa mendime rreth saj. Plastika dekorative arkitektonike: kapitele e impost — kapitelesh, fragmente të disa pllakave të perdeve ndarëse, grupe të ndryshme pilastrash, pak fragmente epistylesh dhe kornizash. Katër pilastra jo të mëdha të zbukuruar në relief me motive vegjetale e zoomorfe. Skulpturë e shek. VI të e.sonë.

Mise en évidence des éléments les plus représentatifs de la sculpture décorative architectonique de la Basilique de Ballsh et opinions sur celle-ci. La plastique décorative architectonique: chapiteaux et impostchapiteaux, fragments de quelques plaques de rideaux de séparation, groupes de pilastres, quelques fragments d'épistyles et de corniches. Quatre pilastres ayant les quatre faces ornées en relief avec des motifs végétaux et zoomorphes. Sculpture du VIe siècle de notre ère.

75. **ANAMALI, SKËNDER — CEKA NËRITAN, Zef Mirdita**, «Studime dardane», Prishtinë, 1979 (Zef Mirdita,

«*Etudes dardaniennes*», Prishtina, 1979), «*Iliria*», 1981, 2, f. 275-279. Rés. fr.

Vlerësohet pozitivisht libri i Zef Mirditës për analizën e të dhënave arkeologjike mbi formimin e popullive dardane në epokën e bronzit dhe zhvillimin ekonomik e shoqëror të tyre në kohën antike. Duke e parë si një punim të thelluar mbi probleme të ndryshme të historisë dardane, kritikohen edhe disa pikëpamje të huazuara prej autorit nga historiografia jugosllave mbi karakterin fisnor të shtetit Ilir.

Compte rendu du livre de Zef Mirdita, apprécié en général comme un ouvrage approfondi sur les problèmes de l'histoire dardanienne. A part de l'estimation des points de valeurs tels que l'analyse des données archéologiques sur la formation des populations dardaniennes à l'Age du Bronze et sur leur développement économique et social dans la période de l'Antiquité, on critique aussi certains points de vue sur la caractère tribal de l'Etat illyrien empruntés par l'auteur à l'historiographie yougoslave.

76. ANAMALI, SKËNDER, **Bukuria e stolisë arbërore** (*Charmes des anciennes parures albanaise*), «K.P.», 1981, 2, 131-136, 8 fig.

Stolitë-elementi më karakteristik i kulturës arbërore të mesjetës së hreshme. Larmia e motiveve dhe përmbajtja simbolike e tyre për vazhdimësinë kulturore e shpirtërore midis ilirëve dhe arbërve. Teknika e punimit. Përdorimi i tipave të rinj të stolive krahas atyre tradicionalë ilirë.

Les parures—l'élément le plus caractéristique de la culture albanaise du Haut Moyen Age. La variété des motifs et leur contenu symbolique sur la continuité culturelle et spirituelle entre les Illyriens et les Albanais. La technique de l'élaboration. L'emploi de nouveaux types de parures à côté de ceux traditionels illyriens.

77. ANAMALI, SKËNDER, **Të dhëna për historinë e Butrotit** (*Données sur la ville de Buthrôtos*), «Saranda», 1, 1981, f. 16-29, 1 fig.

Butrinti në kohën e luftës midis Cezarit e Pompeut. Kthimi i tij në municip dhe grabitja e tokave butrotase. Letërkëmbimi i Pompon Atikut me Ciceronin dhe vendosja e kolonistëve romakë në Butrot. Butroti-koloni romake me karakter ushtarak e agrar. Mbishkrimet dhe të dhënat e tyre për administratën municipale në koloninë romake të Butrotit.

Butrint au temps de la guerre entre César et Pompée. Sa transformation en municipium et le pillage des terres des Bouthrôtoi. La correspondance entre Pompon Atticus et Cicéron et l'établissement des colons romains à Bouthrôtos. Bouthrôtos—colonie romaine de caractère militaire et agraire. Les inscriptions et leurs données sur l'administration municipale dans la colonie romaine de Bouthrôtos.

78. ANAMALI, SKËNDER, **Les illyriens et les villes de l'Illyrie du Sud dans les inscriptions de la Grèce** (*Ilirët dhe qytetet e Ilirisë së Jugut në mbishkrimet e Greqisë*), «M.C.P.T.», 1982, pp. 219-225. «Iliria», 1982, 1, f. 5-14. Trad. fr.

Trajtohet në vija të përgjithshme aspekti i takimeve dhe marrëdhënieve të qyteteve të Ilirisë së Jugut me Greqinë (Epidamn, Apoloni, Bylis, Nikaia, Dimal, Abantia, Orik e Daulia) dhe prania e ilirëve në mbishkrimet greke, si pasojë e një procesi të gjatë zhvillimi e shndërrimesh në shoqërinë ilire e greke, duke filluar nga gjysma II e shek. V p.e.sonë.

On traite dans des lignes générales de l'aspect des contacts et des rapports entre les villes de l'Illyrie du Sud (Epidamnos, Apollonia, Byllis, Nikaia. Dimale, Abantia, Oricum et Daulia) et la Grèce ainsi que de la présence des Illyriens dans les inscriptions grecques, ce phénomène est considéré comme consequence d'un long processus de

développement et de transformations dans les sociétés illyrienne et grecque commençant dès la deuxième moitié du Ve siècle av.n.ère.

79. ANAMALI, SKËNDER, **U inagurua Muzeu Historik Kombëtar** (*Inauguration du Musée Historique National*), «Iliria», 1982, 1, f. 271-275, Trad. fr.

Përshkruhet përmbajtja e Muzeut Historik Kombëtar në Tiranë, të inaguruar më 28 tetor të vitit 1981.

Description du contenu du Musée Historique National à Tirana, inauguré le 28 octobre 1981.

80. ANAMALI, SKËNDER, **Problemi i formimit të popullit shqiptar në dritën e të dhënave arkeologjike** (*Le problème de la formation du peuple albanais à la lumière des données archéologiques*), «Iliria», 1982, 2, f. 35-69. Trad. fr. «K.P.», 1982, 2, f. 23-30.

Procesi i formimit autokton të popullit shqiptar dhe të kulturës së tij. Kultura e antikitetit të vonë dhe uniteti i saj (duke përfshirë edhe ndikimet romano-provinciale bizantine të hershme). Kultura arbërore e mesjetës së hershme me veçoritë e elementet përbërëse të saj e prejardhja e tyre. Vendi dhe koha e formimit të kësaj kulture dhe vazhdimësia e jetës qytetare nga antikiteti në mesjetë.

Le processus de la formation autochtone du peuple Albanais et de sa culture. La civilisation de la Basse Antiquité et son caractère unitaire (en incluant l'influence romaine provinciale et l'influence byzantine). La civilisation albanaise du Haut Moyen Age avec ses particularités et ses éléments constitutifs ainsi que leur origine. Le pays et la période de la formation de cette civilisation et la continuation de la vie urbaine de l'Antiquité au Moyen Age.

81. ANAMALI, SKËNDER, **Butrinti në gjysmën e dytë të shek. I p.e.sonë** (*Butrint dans la deuxième moitié du Ier siècle av.n.ère*), «Saranda», 2, 1982, f. 43-47.

Historia e Butrotit para kthimit në koloni romake. Pompon Atiku dhe pronat e tij në Butrot dhe në rrethinën e tij. Ngjarjet e viteve 50-40 p.e.sonë që lidhen me Butrotin. Qendresa kundër grabitjes së tokave nga pushtuesit romakë. Kryengritja e butrotasve dhe riforcimi i mureve rrethuese të qytetit nga pushtuesit romakë. Qëndrueshmëria e elementit vendas derisa Butroti e humbi karakterin e një kolonie romake.

L'histoire de Bouthrôtos avant sa transformation en colonie romaine. Pompon Articus et ses propriétés terriennes à Bouthrôtos et à ses alentours. Les événements des années 50-40 av.n.ère se rapportant à Bouthrôtos. La résistance contre le pillage des terres par les envahisseurs. Le soulèvement des Bouthrôtoi et le renforcement des murs d'enceinte de la ville par les Romains. La persistance de l'élément autochtone jusqu' où Bouthrôtos perdit le caractère d'une colonie romaine.

82. ANAMALI, SKËNDER, **Të dhëna toponimike në vepërën e Vib Sequestrit** (*Données toponimiques dans l'ouvrage de Vibii Sequestris*), «Iliria», 1983, 2, f. 5-9. Rés. fr.

20 zëra të fjalorit të Vibii Sequestris mbi lumenjtë, burimet ujore, liqenet, kënetat, malet dhe popujt nga provinca të ndryshme të Perandorisë Romake, që kanë të bëjnë me ultësirën jugore adriatikase midis lumenjve Barbana (Buna) në veri dhe Aoos (Vjosa) në jug. Identifikimi i disa toponimeve, si lumenjtë Mathus, Isamnus, Ululeus, malësitë e Epidamnit e të Rhamanسيومit dhe vendbanimi i Boreas. Shtrirja e krahinës dyrrahase në periudha të ndryshme historike dhe lidhjet e saj me qytetin Dyrrachium.

20 adresses du glossaire de Vibii Sequestris «De fluminibus, fontibus, memoribus, paludibus, montibus, gen-

tibus per litteras libellus» relatives à la dépression méridionale adriatique comprise entre les fleuves de Barbana au Nord et d'Aoos au Sud. Identification de certains toponymes tels que les fleuves Mathus (Mati), Isamnus (Ishmi), Ululeus (Erzeni); les montagnes d'Epidamnus (Durrës) et de Rhamanusium (Maramajt); le site de Boreas (Vlora). Etendue de la région de Dyrrachiae à différentes périodes historiques et ses liens avec la ville de Dyrrachium.

83. **ANAMALI, SKËNDER, Gërmime arkeologjike të vitit 1983-Ballsh** (*Fouilles archéologiques 1983-Ballsh*), «Iliria», 1983, 2, f. 257-258.

Bazilika. Një term mesjetar. Muri rrethues në jug-perëndim të bazilikës. Tre mbishkrime të Byllisit. Qeramika, objektet prej qelqi dhe ato metalike të shek. XI-XV.

La basilique. Un therme médiéval. Le mur d'enceinte au Sud-Ouest de la basilique. Trois inscriptions de provenance de Byllis. La céramique, les objets en verre et métalliques appartenant aux XIe-XVe siècles.

84. **ANDREA, ZHANETA, s/v Nr. 398, Vendbanimi neolitik i Cakranit (Rezultate të gërmimeve të viteve 1969-1970).** (*Fouilles 1969-1970 dans l'agglomération de Cakran — Fier*).

85. **ANDREA, ZHANETA, Kultura e tumave të pellgut të Korçës dhe vendi i saj në Ballkanin Juglindor** (*La civilisation des tumuli du Bassin de Korça et sa place dans les Balkans du Sud Est*), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 163-187, «S.H.», 1972, 4, f. 81-105, 13 tab. «S.A.», 1972, 2, pp. 187-202. «Iliria», IV, 1976, éd. fr. pp. 133-155, 13 pl.

Mbi bazën e studimit të tërësisë së materialit të varrezave tumulare të Barçit dhe të Kuçit të Zi, veçanërisht të qeramikës së pikturuar, nxirren përfundime lidhur me

tiparet kryesore të kësaj kulture në tri fazat e zhvillimit të saj — Faza Barç, Kuçi i Zi I dhe Kuçi i Zi II. Trajtohen gjithashtu probleme që kanë të bëjnë me kronologjinë relative dhe absolute të këtyre fazave dhe me marrëdhëniet e kulturës tumulare të pellgut të Korçës me atë të krahinave të tjera të vendit dhe përgjithësisht të Ballkanit Juglindor.

Sur la base de l'étude de tous les matériaux tumulaires de Barç et de Kuç i Zi, en particulier de la céramique peinte, l'auteur dégage des conclusions sur les traits principaux de cette culture au cours des trois phases de son évolution; phases Barç, Kuç i Zi I, et Kuç i Zi II. Problèmes concernant la chronologie relative et absolue de ces phases et rapports entre la culture tumulaire du bassin de Korçe et celle des autres régions du pays en particulier et les contrées balkaniques du Sud-est en général.

86. **ANDREA, ZHANETA**, s/v Nr. 402, **Stacioni i neolitit të mesëm në Cakran të Fierit** (*La station du Néolithique moyen à Cakran de Fieri*).

87. **ANDREA, ZHANETA**, **Varreza tumulare ilire e Barçit (gërmime të vitit 1973)** (*La nécropole tumulaire illyrienne de Barç (fouilles de 1973)*), «B.A.», 4, 1974, f. 24-31. «Iliria», III, 1974, f. 403-407, 2 tab. «Iliria», III, 1975, éd. fr., pp. 415-420, 2 pl.

69 varre të zbuluara në varrezën tumulare ilire të Barçit në gërmimet e vitit 1973. Riti i varrimit dhe llojet e varreve. Armët, stolitë dhe qeramika si inventar i tyre. Koha e fillimit të ngritjes së tumës, fundi i shek. XIII p.e.sonë, dhe dy periudhat e varrimit. Karakteri autokton ilir i kulturës materiale të varrezës.

69 tombeaux mis au jour dans les tumuli illyriens de Barçi au cours des fouilles effectuées en 1973. Le rite de sépulture et les types de tombes. Leur inventaire: armes, parures et céramique. Période de con-

struction du tumulus: fin du XIIIe s.av.n.è., et les deux périodes de sépulture. Caractère autochtone illyrien du tumulus.

88. **ANDREA, ZHANETA, Kontaktet ndërmjet Shqipërisë së Jugut dhe Italisë Jugore gjatë periudhës së parë të hekurit** (*I contatti fra l'Albania del Sud e l'Italia meridionale durante il primo fero*), «A.C.I.P.», 1975, pp. 348-354, 1 pl.

Lidhjet midis qeramikës së pikturuar «devollite» dhe qeramikës së pikturuar të Italisë së Jugut, të zonës së Pulias. Origjina lindore e kësaj qeramike të Italisë Jugore. Fiset e japigëve e të mesapëve, duke u nisur nga brigjet juglindore të Adriatikut, ku qeramika e pikturuar kishte depërtuar nga pellgu i Korçës, e shpënë atë në bregun perëndimor të Adriatikut, në fillim të epokës së hekurit.

Rapports entre la céramique peinte «devollite» du bassin de Korçe et la céramique peinte de l'Italie du Sud de la zone d'Apulie. L'origine orientale de la céramique de l'Italie du Sud. Les tribus des Japyges et des Mésapes, partant des rives Sud-Est de l'Adriatique, où la céramique peinte était venue du bassin de Korçe, l'ont portée sur la rive occidentale de l'Adriatique au début de l'Age du Fer.

89. **ANDREA, ZHANETA, Tumat e Kuçit të Zi** (*Les tumuli de Kuç i Zi*), «Iliria», VI, 1976, f. 165-233, 7 fig., 18 tab. Rés fr.

Analizohet gjithë materiali arkeologjik i 126 varreve të tumës I të Kuçit të Zi (në afërsi të qytetit të Korçës), gjermim i viteve 1969-1970. Ndërtimi i tumës, tipat e varrezave dhe mënyra e varrimit. Lënda arkeologjike (qeramika, armët, stolitë). Datimi i tumës në periudhën e zhvilluar të hekurit dhe ripërdorimi i saj në mesjetë, në shekujt IX-XI. Lidhjet kulturore me krahinat jugore

e veriore të vendit tonë e me vise të tjera të Italisë. Përkatësia etnike ilire e të varrosurve në tumë. Aspekte të zhvillimit ekonomik e shoqëror të banorëve të kësaj krahine juglindore të vendit tonë në periudhën e zhvilluar të hekurit.

Analyse de tout le matériel archéologique trouvé dans 126 tombeaux du tumulus I de Kuçi i Zi (à proximité de la ville de Korçe); fouilles des années 1969-1970. Construction du tumulus, types des tombeaux et mode de sépulture. Le matériel archéologique (céramique, armes, parures). Datation du tumulus à la période avancée du Fer et son reemploi au Moyen Age, IXe-XIe siècles. Liens culturels avec les régions méridionales et septentrionales de l'Albanie et d'autres contrées de l'Italie du Sud. Le caractère illyrien des enterrés dans le tumulus. Aspects concernant le développement économique et social des habitants de cette région sud-orientale de l'Albanie pendant la période avancée du Fer.

90. **ANDREA, ZHANETA, Rezultatet e gërmimeve të vitit 1975 në varrezën tumulare të Barçit** (*Les résultats des fouilles dans la nécropole tumulaire de Barç*), «Iliria», VI, 1976, f. 331-333, 1 fig. Rés. fr.

32 varre në tumën II të varrezës tumulare të Barçit. Arkitektura e tumës dhe e varreve, riti i varrimit dhe inventari i tyre. Dy fazat e ndërtimit: shekujt XII-XI dhe VIII-VI p.e.sonë. Ilirët, bartësit e kulturës së tumës II të Barçit.

32 tombeaux du tumulus II de la nécropole tumulaire de Barç. Architecture du tumulus et des tombeaux, rite de sépulture et inventaire. Deux phases de construction: XIIe-XIe siècles et VIIIe-VIe s.av.n.è. Les Illyriens, porteurs de la culture du tumulus II de Barç.

91. **ANDREA, ZHANETA, Tumat e Kuçit të Zi** (*Les tumuli de Kuç i Zi*), «Iliria», VII-VIII, 1977-1978, f. 127-155, 3 fig., 8 tab. Rés. fr.

Gërmime të viteve 1969-1970 në tumën II. Karakteristikat e përgjithshme të tumës, ritet e varrimit, tipat e varreve dhe katalogu i tyre. Analiza tipologjike stilistike e gjetjeve: qeramikë, armë, stoli. Përfundime për datimin e varreve dhe të tumës, për lidhjet etnike e kulturore, si dhe zhvillimin ekonomik-shoqëror.

Résultats des fouilles effectuées pendant les années 1969-1970 dans le tumulus II. Caractéristiques générales du tumulus, rites de sépulture, types des tombes et leur catalogue. Analyse typologique et stylistique des objets trouvés: céramique, armes parures. Conclusion sur la datation des tombeaux et du tumulus, sur les liens ethniques et culturels ainsi que sur le développement économique et social.

92. **ANDREA, ZHANETA, Një varrezë e dystë në fshatin Gërmenj (Rrethi i Lushnjës) (La nécropole de Gërmenj), «Iliria», 1981, 1, f. 219-226, 2 fig., 2 tab. Rés. fr.**

Gërmime të vitit 1978. 37 varre të ndara kronologjikisht në varre të periudhës së vonë të bronzit, të hekurit të hershëm, të shek. IV-I p.e.sonë e shekujve të parë të e.sonë dhe të periudhës mesjetare. Karakteri etnik ilir i kulturës së varrezës.

Fouilles de 1978. 37 tombes divisées du point de vue chronologique en tombes de la période du Bronze récent, du Fer ancien, des IVe-Ier siècle av.n.ère, des premiers siècles de notre ère, ainsi que de la période du Moyen Age. Caractère ethnique illyrien de la culture de la nécropole.

93. **ANDREA, ZHANETA, s/v Nr. 555, Të dhëna të reja mbi neolitin në Shqipëri (Nouvelles données sur le Néolithique en Albanie).**

94. **BAÇE, APOLLON — KARAIKAJ, GJERAK, Vrojtime arkeologjike në rrethin e Gramshit (Observations archéo-**

logiques dans la région de Gramsh), «Monumentet», 1972, 3, f. 199-202, 3 fig. Rés. fr.

Disa qendra arkeologjike në zonën qendrore të Sulovës dhe përkatësia kohore e tyre: Darzezë — shek. II e.sonë, Kodërqar — periudha antike, Qafë e Maraçës — shek. IV-VI, Kodra e Maraçit — antikiteti i vonë. Lami i Koçit — antikiteti i vonë, Përroi i Rrënxës — periudha e vonë mesjetare. Gjurmë vendbanimesh antike të vona në Marës, Sarasel dhe Qafë Tudë. Kalaja e Përrenjasit (shek. IV-VI). Disa objekte arkeologjike të muzeut të qytetit të Gramshit nga Grabova, Shëmbërdhenja dhe Bresniku.

Centres archéologiques dans la zone centrale de Sulove et leur datation: Darzeza — IIe siècle, Kodërqar — période antique, Col de Marçe — IVe-VIe siècles, la colline de Maraç — Basse Antiquité, Lam de Koçi — Basse Antiquité, Përroi de Rrënxë — Bas Moyen Age. Traces d'agglomérations de la Basse Antiquité à Marës, Sarasel et Qafë Tudë. La forteresse de Përrenjas (IVe-VIe siècles). Objets archéologiques du Musée de la ville de Gramsh de provenance de la Haute Grabova, de Shëmbërdhenj et de Bresnik.

95. BAÇE, APOLLON, s/v. Nr. 173, Vrojtmet arkeologjike në rrethin e Pogradecit, luginën e Devollit dhe Shkumbinit (Observations archéologiques faites dans la région de Pogradec et dans les vallées du Devoll et du Shkumbin).

96. BAÇE, APOLLON, Vështrim mbi qendrat e banuara antike dhe mesjetare në luginën e Drinos (Gjirokastër) (Aperçu sur les agglomérations antiques et moyenâgeuses de la vallée du Drinos-Gjirokastër) «Monumentet», 4, 1972, f. 103-109, 22 fig., 5 tab. Rés. fr.

Qendra të periudhës së hershme antike: Lekli, Paleokastra, Kardhiqi, Jerma, Labova, Muzina, Melani, Pepli, Selo, Ktismata. Qendra të periudhës së vonë antike dhe bizantine e hershme: Hadrianopoli, Paleokastra, Ko-

llorca, Mavropulli, Lekli, Shtëpëza. Qendra të mesjetës së hershme: Adrianopoja. Qendra të mesjetës së mesme (periudha bizantine e vonë dhe e principatave feudale): Adrianopoja, Gjirokastra, Kalaja e Tavanit, Kardhiqi, Zhulati, Tepelena. Tipologjia, shpërndarja dhe datimi i vendbanimeve.

Centres de la Haute Antiquité: Lekël, Paleokastra, Kardhiqi, Jerme, Labova, Muzina, Melani, Pepli, Selo, Ktismata. Centres de la Basse Antiquité et de la première période byzantine: Hadrianopoli, Paleokastra, Kollorca, Mavropulli, Lekël, Shtëpëza. Centres du Haut Moyen Age: Adrianopoje. Centres du milieu du Moyen Age (dernière période byzantine et période des principautés féodales): Adrianopojë, Gjirokastër, «la Forteresse de Tavan», Kardhiq, Zhulat, Tepelenë. Typologie, répartition et datation de ces agglomérations.

97. **BAÇE, APOLLON, Kalaja e Vlorës** (La citadelle de Vlorë) «Monumentet, 5-6, 1973, f. 43-57, 4 fig., 3 tab. Rés. fr.

Forma planimetrike, kurtinat, kontrafortet, bastionet, hyrjet, kryekulla, teknika e ndërtimit të mureve dhe datimi i kalasë në shek. XVI.

Forme planimétrique, courtines, contreforts, bastions, entrées, tour principale, technique de construction et datation de la forteresse au XVIe siècle.

98. **BAÇE, APOLLON, — KARAIŠKAJ, GJERAK, Kështjella e Petrelës** (Le Château de Petrelë), «Monumentet», 5-6, 1973, f. 139-160, 15 fig., 6 tab. Rés. fr.

Gjashtë fazat e ndërtimit të kështjellës. Muret dhe teknika e ndërtimit. Gjetjet arkeologjike. Datimi — periudha e vonë antike (shek. IV-VI) — shek. XVII-XIX.

Les six phases de construction de la forteresse. Ses murs d'enceinte et leur technique de construction. Objets

trouvés lors des fouilles archéologiques. Datation: la Basse Antiquité (IVe-VIe) — XVIIe-XIXe siècles.

99. BAÇE, APOLLON, **Qyteti i fortifikuar i Kaninës** (*La ville fortifiée de Kaninë*), «Monumentet», 7-8, 1974, f. 25-54, 26 fig., 5 tab. Rés. fr.

Pozicioni gjeografik dhe kufijtë kronologjikë të jetës së Kalasë së Kaninës nga antikiteti deri në shek. XIX. Përshkrimi i fortifikimit, fazat e tij dhe datimi i tyre. Përfundime lidhur me rolin social-ekonomik të Kaninës gjatë periudhës historike të ekzistencës së vet.

Position géographique de la forteresse de Kanina et limites chronologiques fixés depuis l'Antiquité jusqu'au XIXe s. Description de la fortification, ses différentes phases et leur datation. Conclusions sur le rôle social et économique de Kanina pendant la période de son existence.

100. BAÇE, APOLLON, **Kalaja e Libohovës** (*La forteresse de Libohovë*), «B.A.», 4, 1974, f. 175-178, 1 tab.

Kala e ndërtuar nga Ali Pashë Tepelena në një platformë shkëmbore në verilindje të fshatit të Libohovës. Kurtinat, kullat, hyrjet dhe ambientet e brendshme të kalasë. Teknika e ndërtimit.

Forteresse construite par Ali Pacha de Tepelenë sur une plateforme rocheuse au Sud-Est du village de Libohovë. Courtines, tours, entrées et pièces intérieurs de la forteresse. Sa technique de construction.

101. BAÇE, APOLLON, **Gërmime në Kështjellën e Paleokastrës (rrethi i Gjirokastrës)** (*Fouilles dans le château de Paleokastër*), «B.A.», 5, 1975, f. 106-116. 4 tab. «Iliria», VI, 1976, f. 352-354.

Stratigrafia e gërmimit dhe përshkrimi i gjetjeve arkeologjike. Qeramika: amforat dhe tre nëntipat e tyre,

pitosat dhe dinosat, pjatat, taset, misurët. Gjetjet metalike. Dy mbishkrime latine.

Stratigraphie des fouilles et description des objets trouvés lors des fouilles archéologiques. La céramique: amphores et leurs trois sous-types, pythoi et dinoi, plats, bols et soucoupes. Objets métalliques. Deux inscriptions latines.

102. **BACE, APOLLON**, s/v Nr. 346, **Kalaja e Durrësit dhe fortifikimet përreth në kohën e vonë antike** (*La forteresse de Durrës et les autres fortifications environantes pendant la Basse Antiquité*), «Monumentet», 9, 1975, f. 5-33, 31 fig., 3 tab. Res. fr.

103. **BACE, APOLLON**, **Qendra të fortifikuara të gjirit të Vlorës në antikitet** (*Les centres fortifiés de la baie de Vlora dans l'Antiquité*), «Monumentet», 10, 1975, f. 5-20, 10 fig., 1 tab. Rés. fr. «M.A.B.», Tiranë 1976, f. 33-39, 3 fig.

Oriku, Kalaja e Sofës (Tragjas), Kanina, Treporti. Lokalizimi dhe klasifikimi i tyre tipologjik. Datimi.

Oricum, la forteresse de Sofë (à Tragjas), Kaninë, Treport. Localisation et classification typologique de ces forteresses. Datation.

104. **BACE, APOLLON**, **Arkitektura në periudhën romake në Shqipëri** (*L'architecture dans la période romaine en Albanie*), «M.K.SH.», 1975, 2, f. 35-41, 3 fig.

Planimetria dhe skema urbanistike e qyteteve. Ndërtimet më tipike: banjat, bibliotekat, teatrot, tempujt, godinat zyrtare. Ndërtime fortifikuese pas shek. III të erës sonë: kështjellat e Durrësit, Paleokastrës dhe Mbjeshevës.

Planimétrie et schéma d'urbanisme des villes. Les constructions les plus typiques: thermes, bibliothèques, théâtres, temples, édifices officiels. Les constructions de fortification après le IIIe siècle de n.ère: les forteresses de Durrës, Paleokastër et Mbjeshovë.

105. **BACE, APOLLON, Qyteti mesjetar i Drishtit** (*La ville médiévale de Drisht*), «M.K.SH.», 1975, 2, f. 51-53, 1 fig.

Lindja e qytetit në shek. I-II të erës sonë. Përmendja e tij në shek. IX me emrin Drivast. Të dhëna për zhvillimin social-ekonomik, fortifikimin dhe vazhdimësinë e qytetit gjatë gjithë mesjetës.

Naissance de la ville aux Ier-IIe siècles de n. ère. Son apparition au IXe siècle sous le nom de Drivastum. Données sur le développement social et économique, sur la fortification et la continuité de la ville pendant tout le Moyen Age.

106. **BACE, APOLLON, Kalaja e Beratit** (*La forteresse de Berat*), «M.K.SH.», 1975, 1, f. 53-57, 3 fig.

pozicioni gjeografik. Të dhëna historike për identifikimin me Antipatrean. Ndërtimet në kala gjatë periudhës nga pushtimi romak deri në rënimin e saj në vitin 1832.

Position géographique. Données historiques sur l'identification avec Antipatrea. Les constructions dans la forteresse pendant la période de l'occupation romaine jusqu'à sa destruction en 1832.

107. **BACE, APOLLON, Fortifikimet e antikitetit të vonë në vendin tonë** (*Fortifications de la Basse Antiquité en Albanie*), «Monumentet», 11, 1976, f. 35-74., 26 fig., 6 tab. Rés. fr.

Klasifikimi funksional e tipologjik i fortifikimeve të antikitetit të vonë në vendin tonë, analiza e elementeve kryesore të këtyre fortifikimeve dhe kriteret për restaurimin e tyre.

Classification fonctionnelle et typologique des fortifications de la Basse Antiquité dans notre pays, analyse des éléments principaux de ces fortifications et critères de leur restauration.

108. **BACE, APOLLON — MEKSI, ALEKSANDËR — RIZA, EMIN — THOMO, PIRRO**, Gjendja dhe arritjet e studimeve të historisë së arkitekturës shqiptare (deri në vitin 1912) (*Etat et acquisitions des études sur l'histoire de l'architecture albanaise (jusqu'en 1912)*) «Monumentet», 13, 1977, f. 5-27. Rés. fr.

Sintezë e arritjeve në fushën e arkitekturës prehistorike, protohistorike e historike ilire dhe mesjetare shqiptare.

Synthèse des résultats obtenus dans le domaine de l'architecture préhistorique, protohistorique et historique illyrienne et médiévale albanaise.

109. **BACE, APOLLON**, Kështjellat e Kardhiqit dhe Delvinës (*Les forteresses de Kardhiq et de Delvinë*), «Monumentet», 13, 1977, f. 55-69, 18 fig. Rés. fr.

Pozicioni gjeografik, përshkrimi i elementeve të sistemit të fortifikimit, teknika e ndërtimit. Datimi i këtyre kështjellave përkatësisht në shek. XII-XV dhe XI-XV.

Position géographique, description des éléments du système de fortification, technique de construction. Datation des forteresses respectivement aux XIIe-XVe et aux XIe-XVe siècles.

110. **BACE, APOLLON, Kështjella e Vigut, arkitektura rikonstruksioni dhe restaurimi i saj** (*Le castellum de Vig*), «Monumentet», 14, 1977, f. 75-100, 29, fig. Rés. fr.

Kështjella e Vigut — stacion kontrolli ushtarak i rrugës Lis — Rataria i ndërtuar në vitet 312-320, me jetëgjatësi deri në gjysmën e dytë të shek. IV. Identifikimi me Picaria në bazë të të dhënave të Tabula Peutingeriana. Arkitektura: planimetria, kurtinat, kullat e meseve, kullat në mbrojtje të hyrjeve, oborret e fortifikuara, teknika e ndërtimit. Gjetjet. Punimet e restaurimit.

La forteresse de Vigu-station de contrôle militaire de la route Lissus-Rataria construite dans les années 312-320 et employée jusqu' à la deuxième moitié du IVe siècle. Son identification avec Picaria sur la base des données de la Tabula Peutingeriana. L'architecture: la planimétrie, les courtines, les tours, les cours fortifiées, la technique de construction. Les objets trouvés lors des fouilles archéologiques. Les travaux de restauration.

111. **BACE, APOLLON, Arkitektura e dy kishave paleokristiane dhe e varreve në kështjellën në Paleokastër.** (*Architecture des deux églises paléochrétiennes et des tombeaux de la forteresse de Paleokastr*), «Monumentet», 15-16, 1978, f. 73-88, 15 fig., 3 tab. Rés. fr.

Bazilika: dy absidat. Përcaktimi si tip i bazilikave të quatjura helenistike me narteks në gjithë ballin. Kisha: muret, absida, ambienti qendror me dy pjesë, dyshemeja me pllaka tulle pa ornament dhe me ornament: vija të valëzuara, gropëza, kryqë, peshq të stilizuar. Varret: me gemer, me konstruktion në formë arke, me konstruktion në formë çatie, me tjegulla dhe me çati prej rrasash guri. Datimi i bazilikës, i kishës dhe i varreve në shek. V e.sonë.

La basilique: ses deux absides. Sa définition comme basilique du type dit hellénistique munie de nartex sur tout le front. L'église: les murs, l'abside, l'ambiance cen-

trale constituée de deux parties, le plancher en dalles de briques sans ornements ou avec ornements: lignes ondulées, fossettes, croix, poissons stylisés. Les tombes aux voûtes, à la construction en forme de coffre ou de toit de tuiles ainsi qu'au toit d'ardoises. Datation de la basilique, de l'église et des tombes au Ve siècle de notre ère.

112. **BACE, APOLLON, Furnizimi me ujë i qyteteve dhe i kështjellave** (*Distribution de l'eau potable dans les villes et les forteresses*), «M.H.», Tiranë, 1978, f. 22-26, 2 fig.

Sterat dhe ujësjellësit në qytetet e Apolonisë, Butrintit e Durrësit si dhe në kështjellat si ajo e Beratit, Krujës, Rozafës etj. nga antikiteti në mesjetë.

Les citernes et les aqueducs dans les villes d'Apollonie, de Butrint et de Durrës ainsi que dans les forteresses telles que celles de Berat, Krujë, Rozafë etc. de l'Antiquité au Moyen Age.

113. **BACE, APOLLON, Vështrim mbi arkitekturën e fortifikimeve antike në vendin tonë** (*Aperçu sur l'architecture des fortifications antiques dans notre pays*), «Monumentet», 17, 1979, f. 5-45, 68 fig, 1 tab. Rés. fr.

Klasifikimi i fortifikimeve në qytete (të mëdha, të mesme e të vogla, pa akropol, me akropol në mes dhe akropol në anë, qytete të shpatit e të pllajës), kështjella, mure barjerë (muri i Demës), kulla (katërkëndëshe, rrethore, në fomrë patkoi), hyrje (ballore e tangenciale). Teknika e ndërtimit.

Classification des fortifications en villes (grandes, moyennes et petites, sans acropole, avec acropole au milieu ou à côté, villes de flanc ou de plateau), en forteresses, murs de barrière (le mur de Dema), tours (quadrangulaires, circulaires, en forme de fer à cheval), accès (frontiers au tangentials). Technique de construction.

114. **BAÇE, APOLLON, Banjat e shekujve të parë të erës sonë** (*Les bains en Albanie pendant les premiers siècles de notre ère*), «Monumentet», 19, 1980, f. 51-87, 46 fig. Rés. fr.

14 banja të shekujve të parë të erës sonë. Klasifikimi i tyre: banja stacionesh rrugore, banja publike qytetare dhe banja familjare. Zgjidhja funksionale, sistemi i ngrohjes dhe arkitektura e tyre. Tri fazat e datimit: fillimi i shek: II; shek. III-IV; shek. IV-V.

14 bains appartenant aux premiers siècles de notre ère. Leur classification: bains de stations routières, bains publics citadins et bains familiaux. La solution fonctionnelle, le système de chauffage et leur architecture. Trois phases de datation: début du IIe siècle; IIIe IVe siècles; IVe-Ve siècles.

115. **BAÇE, APOLLON — MEKSI, ALEKSANDËR — RIZA, EMIN — KARAIŠKAJ, GJERAK — THOMO, PIRRO,** «**Historia e arkitekturës shqiptare (nga fillimet deri në v. 1912) (Maket)** («*Histoire de l'architecture albanaise*») (dès les commencements jusqu' à l'an 1912) (Maquette), Tiranë, 1980, 655 f., fig. tab.

Përpjekje e parë për një paraqitje sistematike të pasurisë së arkitekturës shqiptare dhe zhvillimit të saj prej prehistorisë deri në vitin 1912: nga fillimet deri në shek. VI p.e.sonë; shek. V-II p.e.sonë; shek I. p.e.sonë — VI e.sonë; shek. VII-XV; shek. XV-XVIII. Përshkrimi arkitekturor i tipave kryesorë dhe hollësitë kryesore të ndërtimit.

Premier effort pour une présentation systématique de la richesse de l'architecture albanaise et de son développement dès la Préhistoire jusqu' à l'an 1912: de ses débuts jusqu'au VIe siècle av.n.ère; V^e-IIe siècles av.n.ère; Ier siècle av.n.ère — VIe siècle de n.ère; VIIe-XVe siècles; XVe-XVIIIe siècles. Description des principaux types d'architecture et leurs caractéristiques de construction.

116. **BACE, APOLLON, Gjurmë të rrjetit rrugor dhe skelave në vendin tonë në periudhën antike** (*Traces du réseau routier et des ports en Albanie dans l'Antiquité*), «T.A.A.», Tiranë, 1980, f. 91-92.

Burimet e shkruara antike mbi zhvillimin e rrjetit rrugor dhe të skelave pas shek. IV p.e.sonë. Përshkrimi i urës në Cerje të rrethit të Vlorës, si dhe i skelave të Vlorës e Orikut.

Sources écrites antiques sur le développement du réseau routier et des ports après le IVe siècle av.n.ère. Description du pont de Cerje dans le district de Vlorë ainsi que des ports de Vlorë et Oricum.

117. **BACE, APOLLON — CEKA, NERITAN, Shetitoret e periudhës qytetare** (*Les stoas de la période urbaine illyrienne*), «Monumentet», 1981, 2, f. 5-54, 68 fig., 3 tab. Trad. fr.

Shtatë shëtitore të shek. IV-III p.e.sonë në Apoloni, Dimal, Nikae, Bylis e Butrint. Përshkrimi dhe rindërtimi grafik, krahasimi ndërmjet tyre dhe me shëtitore të tjera bashkëkohore, nxjerrja në pah e traditës, e së resë dhe e disa prej elementeve të pavarura dhe të pararojës së arkitekturës ilire, që shfaqen në arkitekturën e këtyre shëtitoreve.

Sept stoas des IVe-IIIe siècles av.n.ère à Apollonia, Dimal, Nikaia, Byllis et Butrint. Leur description et reconstruction graphique, la comparaison entre eux et avec d'autres portiques contemporains, mise en évidence de la tradition et de la nouveauté, ainsi que de quelques-uns des éléments indépendants et de l'avant-garde de l'architecture illyrienne apparaissant dans l'architecture des ces stoas.

118. **BACE, APOLLON, Kështjella e Paleokastrës** (*Le château de Paleokastrë*), «Iliria», 1981, 2, f. 165-235, 23 fig., 17 tab. Rés. fr. «M.K.SH.», Tiranë, 1975, 1, f. 42-44, 2 fig. «SH.M.», Tiranë, 1981, f. 85-91, 2 fig.

Pozicioni gjeografik. Historiku i kërkimeve. Arkitektura. Tri faza ndërtimi në muret rrethuese. Rikonstrukcioni grafik. Ndërtimet brenda dhe jashtë kështjellës kapononet e ushtarëve, bazilika, kisha jashtë kështjellës, 18 varre të tipave me qemer, me konstrukcion në formë arke, në formë çatie me tjegulla dhe me çati prej rrasash guri. Materiali ndërtimor. Fragmentet arkitektonike. Objektet metalike, qeramika, objektet prej qelqi, monedhat, mbishkrimet. Kështjellë e fillimit të shek. IV të e.sonë.

Position géographique. Historique des recherches. L'architecture. Trois phases de construction dans les murs de ceinture. Reconstruction graphique. Les constructions à l'intérieur et en dehors de la forteresse: les édifices des soldats, la basilique, l'église en dehors de la forteresse, 18 tombes de types de construction en forme de coffre, de toit de tuiles ou de toit en ardoises. Le matériel de construction. Les fragments architectoniques. Les objets métalliques, la céramique, les objets en verre, les monnaies, inscriptions. Forteresse du début du IVe siècle de notre ère.

119. BAÇE, APOLLON — Onhezmi (La ville d'Onhezme), «SH.M.», Tiranë 1981, f. 92-97, 2 fig. «Saranda», 2, 1982, f. 63-66.

Të dhënat historike për Onhezmin. Identifikimi i tij me Sarandën. Kultura materiale për lindjen dhe zhvillimin e qytetit.

Données historiques sur Onhesme. Son identification avec Saranda. La culture matérielle sur la naissance et le développement de la ville.

120. BAÇE, APOLLON — PAPAJANI, LAZËR, Kështjella dhe monumente të tjera në rrethet Pukë, Tropojë, Kukës (Forteresses et autres monuments dans les régions de Puka, Tropoja et Kukësi), «Monumentet», 1983, 1, f. 125-143, 42 fig. Rés. fr.

Përshkruhen 15 kështjella, 3 kisha, një ujësjellës dhe një shpellë e banuar, të gjurmëuara gjatë një ekspedite përnjohëse të kryer në vitin 1982. Ndhimesë për zgjerimin e njohurive arkeologjike për zonat e Pukës, Tropojës e Kukësit, më pak të rrahura deri tani se zonat e tjera të Shqipërisë.

Description de 15 forteresses, de 3 églises, d'un aqueduc et d'une grotte habitée, explorés pendant une expédition d'enquête effectuée en 1982. Contribution pour l'élargissement des connaissances archéologiques concernant les zones de Pukë, Tropojë et Kukës moins connues jusqu'à présent par rapport aux autres zones de l'Albanie.

121. **BACE, APOLLON, Gërmime arkeologjike të vitit 1983 — Sofratikë** (*Fouilles archéologiques 1983 — Sofratikë*), «Iliria», 1983, 2, f. 255-256.

Përshkruhen elementet përbërëse të teatrit të Sofratikës (qyteti i Hadrianopolit).

Description des éléments constitutifs du théâtre de Sofratike (La ville d'Hadrianopolis).

122. **BECI, BAHRI, Diskutim rreth kumtesës së G. Bonfantes dhe R. Ismajlit** (*Intervention sur les communications de G. Bonfante et de R. Ismajli*), «K.I.S.I.», 1974, f. 341-345. «Iliria», V, 1976, f. 291-294.

123. **BELLI, PETRIT — STAROVA, SAMI, Vendbanimi shpellor i Katundasit** (*La caverne habitée de Katundes*), «Iliria», 1983, 1, f. 79-83, 2 fig., 2 tab. Rés. fr.

Përshkrimi i shpellës dhe i materialit arkeologjik të zbuluar, i cili paraqet, sipas autorëve, pika takimi me atë të vendbanimeve prehistorike të Maliqit, Trenit, Bënjës etj. dhe dëshmon për një vazhdimësi banimi nga neoliti në periudhën e parë të hekurit.

Description de la caverne et du matériel archéologique y découvert qui représente, selon les auteurs, des points de contact avec celui des agglomérations préhistoriques de Maliq, Tren, Bënjë etc. et témoigne d'une continuité d'habitation du Néolithique à la première période du Fer.

124. **BENAC, ALOJZ**, *Mbi proceset etnogjenetike dhe përcaktimin e kufijve tokësorë të fiseve ilire (Apport à l'étude des processus ethnogénétiques et à la délimitation territoriale des tribus illyriennes)*, «K.I.S.I.», 1974, I, f. 127-136. «S.H.», 1972, f. 125-134. «S.A.», 1972, I, pp. 173-185. «Iliria», IV, 1976, éd. fr., pp. 105-112.

Studimet historike, linguistike dhe arkeologjike për procesin etnogjenetik ilir. Simpoziumi i Sarajevës i vitit 1964 mbi përcaktimin e kufijve tokësorë dhe kronologjikë të ilirëve, përfundimet e tij dhe pikëpamjet e reja mbi etnogjenezën e ilirëve. Rezultatet e studimit të qytetërimit kulturor e material për sqarimin e procesit të formimit të bashkësisë etnike ilire. Mendime rreth fillimit të procesit të etnogjenezës ilire. Dyndja e madhe indoevropiane dhe rëndësia e saj për formimin e substratit, mbi bazën e të cilit u formua etnosi ilir. Karakteri i ndryshëm etnik i kulturës së fushave me urna dhe i kulturës ilire. Rezultatet e arkeologjisë shqiptare për sqarimin e procesit të formimit të etnosit ilir.

Etudes historiques, linguistiques et archéologiques du processus ethnogénétique des Illyriens. Symposium de Sarajevo de 1964 sur la détermination des limites territoriales et chronologiques des Illyriens, ses conclusions et les nouvelles conceptions sur l'ethnogenèse des Illyriens. Résultats des études relatives à la civilisation culturelle et matérielle éclairant le processus de formation de la communauté ethniques illyrienne. Opinions sur le début du processus de l'ethnogenèse illyrienne. La grande migration indo-européenne et son importance dans la formation du substrat, sur lequel s'est formée l'ethnie illyrienne. Caractère différent de la culture des champs

d'urnes et de la culture illyrienne. Contribution de l'archéologie albanaise à l'éclaircissement du processus de formation de l'ethnie illyrienne.

125. **BERETI, VASIL**, s/v Nr. 151. **Gjurmë të mëtejshme në sistemin fortifikues të Antigonesë** (*Fouilles archéologiques dans le système de fortification d'Antigonée*),

126. **BERETI, VASIL**, **Gërmime në Triport** (*Les fouilles à Triport*), «Iliria», VII-VIII, 177-1978, f. 285-292, 4 tab. Rés. fr.

Gërmime të vitit 1976. Tri fazat e zhvillimit të jetës së vendbanimit nga shek. VI p.e.sonë deri në shek. II të e.sonë: faza protourbane, urbane dhe ajo e fillimit të rënies dhe e braktisjes së tij. Identifikimi i Triportit me Aulonin antik.

Résultats des fouilles 1976. Trois phases de développement de la vie de l'agglomération allant du VIe siècle av.n.ère au IIe siècle de notre ère: la phase protourbaine, urbaine et celle du commencement du déclin et de son abandon. Identification de Triport avec la ville antique d'Aulon.

127. **BËRZHITA, LUAN**, **Gërmime arkeologjike të vitit 1983 — Kukës** (*Fouilles archéologiques 1983 — Kukës*), «Iliria», 1983, 2, f. 266-267, 1 fig.

Gërmime pastrimi dhe sondazhe në kalanë e Bushatit në lindje të Kukësit. Datimi: nga antikiteti i vonë deri në mesjetën e hershme.

Fouilles de caractère de nettoyage et sondages dans la forteresse de Bushat à l'Est de la ville de Kukës. Datation: dès la Basse Antiquité jusqu'au Haut Moyen Age.

128. **BLLACA, HAKI**, Tipare odontologjike nga materiali skeletor i varrezës mesjetare të amfiteatrit të Durrësit (*Traits odontologiques du matériel squelettique de la nécropole médiévale de l'amphithéâtre de Durrës*), «M.S.A.D.», 1983, f. 93-99, 2 tab.

Matjet antropometrike të 18 nofullave dhe diametrat kryesorë të dhëmbëve nga materiali skeletor i varrezës së amfiteatrit të Durrës (shek. IV i erës sonë). Sëmundjet e nofullave dhe në veçanti procesi karioz, që dëshmon për gjendjen social-kulturore të banorëve të Durrësit antik.

Mesures anthropométriques de 18 mâchoires et diamètres principaux des dents du matériel squelettique de la nécropole de l'amphithéâtre de Durrachion (IVe siècle de n.ère). Maladies des mâchoires et en particulier le processus de carie attestant de la situation sociale et culturelle des habitants de la ville antique de Durrachion.

129. **BODINAKU, NAMIK**, Rezultatet e gërmimeve në varrezën tumulare të Pazhokut (*Fouilles archéologiques 1973, Pazhok-Fthosan*), «Iliria», III, 1974, f. 394-401, 2 tab. «B.A.», 4, 1974, f. 32-41. «Iliria», III, 1975, éd.fr., pp. 407-41, 2 pl.

Pesë tuma të zbuluara në vitin 1973 në varrezën tumulare të Pazhokut. Materiali i përdorur për ndërtimin e tyre. Koha e ndërtimit të varreve, shekujt XIII-VIII p.e.sonë dhe konstruksioni i tyre. Riti i varrimit dhe inventari. Ripërdorimi i tumave. Karakteri ilir i kultures materiale të tumave të Pazhokut.

Cinq tumuli mis au jour en 1973 dans la nécropole tumulaire de Pazhok. Les matériaux employés pour leur construction. Période de construction des tombeaux, XIIIe-VIIIe s.av.n.è. et leur technique de construction. Rite de sépulture et inventaire. Remploi des tumuli. Caractère illyrien de la culture matérielle des tumuli de Pazhok.

130. **BODINAKU, NAMIK, Disa enë të pabotuara të periudhës së parë të hekurit** (*Quelques récipients inédits de la première période du Fer*) «B.A.», 4, 1974, f. 140-149, 2 tab.

Enë prej balte të zbuluara në vitin 1953 në Ventrok, së bashku me objekte të tjera arkeologjike, gjatë hapjes së një kanali ujitës. Klasifikimi i tyre në dy grupe, në bazë të teknikës së punimit: enë të punuara me dorë dhe me çark. Përshkrimi dhe analiza tipologjike kronologjike e tyre.

Céramique et autres objets archéologiques mis au jour en 1953, à Ventrok, pendant le creusement d'un canal d'irrigation. Leur classification en deux groupes sur la base de la technique de travail: récipients travaillés à main et à tour. Description et analyse typologique et chronologique de ces objets.

131. **BODINAKU, NAMIK, Gjetje rasti (rrethi i Krujës)** (*Objets trouvés fortuitement dans le district de Kruja*), «B.A.», 4, 1974, f. 218-221, 1 tab.

Disa enë të plota ose pjesërisht të dëmtuara, si dhe disa fragmente dhe armë prej hekuri, zbuluar gjatë hapjes së një sipërfaqeje të re toke në fshatin Mallkuç.

Récipients intacts ou en partie endommagés, fragments et armes de fer mis au jour pendant le défrichement de terres nouvelles au villages de Mallkuç.

132. **BODINAKU, NAMIK, Të dhëna arkeologjike nga rrethi i Përmetit** (*Données archéologiques de la région de Përmet*), «Iliria», 1977-1978, f. 355-361, 3 tab.

Jepen disa pika e gjetje të ndryshme arkeologjike, me përkatësi të ndryshme kohore, të fiksuara gjatë gjurmimeve për përpilimin e hartës arkeologjike të rrethit të Përmetit.

Exposé de certains points et de divers objets trouvés lors des fouilles archéologiques d'appartenance chronologique différentes précisés lors des recherches en vue de l'établissement d'une carte archéologique du district de Përmet.

133. **BODINAKU, NAMIK, Kërkime arkeologjike në rrethin e Përmetit** (*Recherches archéologiques dans le district de Përmet*), «Iliria», 1981, 2, f. 243-262, 4 fig., 6 tab. Rés. fr.

Kërkimet në luginën e sipërme të Vjosës. Tuma e Piskovës dhe dy vendbanime shpellore. Arkitektura e tumës dhe konstruksioni i varreve (me çist e me gropë të thjeshtë ose të rrethuar e të mbuluar me gurë). Riti i varrimit. Qeramika, armët, monedhat, stolitë. Materiale të datuara nga bronzi i hershëm deri në periudhën qytetare ilire. Vendbanimet shpellore të përdorura që nga fundi i neolitit të hershëm deri në fillimet e periudhës së hekurit. Lidhjet kulturore me pellgun e Korçës, Maqedoninë e Thesalinë.

Les recherches dans la vallée supérieure de la Vjosa. Le tumulus de Piskova et deux agglomérations de type de grotte. L'architecture du tumulus et la construction des tombes (à schiste et à fosse simple ou entourées et couvertes de pierres). Le rite de sépulture, la céramique, les armes, quelques monnaies, les parures. Matériaux datés du Bronze Ancien à la période urbaine illyrienne. Agglomérations de type de grotte employées dès la fin du Néolithique Ancien jusqu' aux débuts de la période du Fer. Les liens culturels avec le bassin de Korçë, la Macédoine et la Thessalie.

134. **BODINAKU, NAMIK, Varreza tumulare e Pazhokut** (*La nécropole tumulaire de Pazhok*), «Iliria», 1982, 1, f. 49-101, 14 fig., 12 tab., 3 plan. Rés. fr.

Katër tuma të zbuluara më 1973 në fushën e Pazhokut. Karakteristikat e përgjithshme të tumave dhe varreve. Analiza e gjetjeve (qeramika, armët, stolitë).

Koha e ngritjes dhe e përdorimit të tumave, shek. XIII-VIII p.e.sonë. Karakteri ilir i kulturës tumulare të Pazhokut. Veçantitë lokale dhe tiparet e përbashkëta të saj me grupin iliro-jugor dhe atë qendror me kufi lumin Shkumbin.

Quatre tumuli découverts en 1973 dans la plaine de Pazhok. Caractéristiques générales des tumuli et des tombes. Analyse des objets trouvés lors des fouilles archéologiques. Les limites chronologiques du dressement et de l'emploi des tumuli, XIIIe-VIIIe siècle av.n.ère. Le caractère illyrien de la culture tumulaire de Pazhok. Les particularités locales et ses traits communs avec le groupe illyrien du Sud et celui central ayant comme limite le fleuve du Shkumbin.

135. **BODINAKU, NAMIK**, **Kultura e varrezës së hershme mesjetare shqiptare në luginën e sipërme të Vjosës të rrethit të Përmetit** (*La civilisation du cimetière haut — médiéval albanais dans la vallée du cours supérieur de la Vjosa*), «Iliria», 1983, 1, f. 241-250, 2 tab. Rés. fr.

Analizohet materiali arkeologjik mesjetar i tumave të Piskovës, Rapckës dhe Grabovës (midis Përmetit dhe Këlcyrës), që u takon shekujve VII-XI të erës sonë. Vazhdimësia kulturore dhe etnike në luginën e sipërme të Vjosës nga antikiteti në mesjetë. Tiparet e përbashkëta dhe veçantitë në formimin e popullsisë shqiptare të kësaj zone dhe të zonave të Shqipërisë së mesme e veriore.

Analyse du matériel archéologique médiéval des tumuli de Piskovë, Rapckë et Grabovë (entre Përmet et Këlcyra) appartenant chronologiquement aux VIIe-XIe siècles de notre ère. La continuité culturelle et ethnique dans la vallée du cours supérieur de la Vjosa de l'Antiquité au Moyen Age. Les traits communs et les particularités dans la formation de la population albanaise de cette zone et des zones de l'Albanie centrale et septentrionale.

136. **BONFANTE, GIULLANO**, **Ilirishja dhe shqipja Albanese ed Illirico** «K.I.S.I.», 1974, II, f. 99-102. «Iliria», V, 1976, éd. fr., pp. 83-85.

Duke operuar me disa përkime që ekzistojnë midis shqipes dhe rumanishtes në leksik, në pësimet fonetike dhe në përdorimin e asnjansit, si dhe duke vërejtur konkordancat ndërmjet elementit latin të rumanishtes dhe atij të shqipes, arrihet në përfundimin se shqiptarët janë pasardhës të dakëve dhe së bashku me rumunët kanë përbërë dikur një popull të vetëm.

A partir de certaines correspondances lexicographiques existant entre l'albanais et le roumain, des analogies phonétiques et de l'emploi du neutre, ainsi que des concordances existant entre l'élément latin du roumain et celui de l'albanais, l'auteur aboutit à la conclusion que les Albanais descendent des habitants de la Dacie et qu'ils constituaient autrefois une seule population avec les Roumains.

137. **BONFANTE, GIULIANO, Përgjigje A. Kostallarit e B. Becit** (*Replica a A. Kostallari e B. Beci*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 346. «Iliria», V, 1976, éd. fr., pp. 295.
138. **BOSKOVIC, DURDE, Mendime mbi pikturat cinëgjëtkë të Shkëmbit të Spilësë** (*Réflexion sur les peintures cynégétiques du Rocher de Spilé*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 199-209, 13 fig. «Iliria», V, 1976, éd. fr., pp. 169-179, 13 fig.

Mbi bazën e analizës krahasuese të temës, formës, dhe teknikës së punimit të pikturave cinëgjëtkë të kompleksit Spilë-Lipic dhe të disa gurëve varri-stekë gjetur në krahinat para Grykës së Kotorrit, në Mal të Zi e sidomos në Hercegovinë, Bosnjë, në Serbinë Perëndimore dhe në Dalmaci, nxirren përfundime lidhur me përkatësinë kohore mesjetare të pikturave cinëgjëtkë të shkëmbit të Spilësë.

Sur la base de l'analyse comparative du sujet, de la forme et de la technique des peintures cynégétiques du complexe Spillé-Lipic et de certaines pierres tombales-stèles, mises au jour dans les régions situées dans l'arrière-pays des Bouches de Cottor, au Monténégro et sur-

tout en Herzégovine, en Bosnie, dans la Serbie occidentale et en Dalmatie, l'auteur aboutit à des conclusions relatives à la datation des peintures cynégétique du Rocher de Spilé comme des peintures médiévales.

139. **BOZHORI, KOÇO, Vëzhgime rreth shtrirjes së emërtimit Arbanon në Kohën bizantine** (*A propos de l'extension du nom Arbanon à l'époque bizantine*). «S.H.», 1972, 4, f. 135-140. «SH.T.T.», Tiranë, 1982, f. 185-191.

Parashtrohen hipotezat dhe pikëpamjet e ndryshme lidhur me kufijtë etniko-gjeografikë të emërtimit Arbanon në kohën bizantine.

Hypothèse et conceptions différentes sur les limites ethniques et géographiques de la dénomination Arbanon pendant la période byzantine.

140. **BRAHO, HIQMET, Pika vrojtuese e Goresë në fshatin Potom dhe gjetjet arkeologjike** (*Point d'observation de Goré dans le village Potom et les objets trouvés lors des fouilles*), «Z.A.S.», 1980, f. 72-76.

Pozicioni gjeografik. Gjurmë të murit rrethues. Teknika e ndërtimit dhe datimi: shek. III-II p.e.sonë. Materiale arkeologjike të gjetura në fshatrat Staraveckë, Backë, Qafë e Gjergjovës, që datohen nga periudha e dytë e hekurit deri në mesjetë.

Position géographique. Traces du mur d'enceinte. Technique de construction et datation: IIIe-IIe siècles av.n.ère. Matériaux archéologiques découverts dans les villages de Staraveckë, Backë, Qafë e Gjergjovës datés de la deuxième période du Fer au Moyen Age.

141. **BUDA, ALEKS, Ilirët e Jugut si problem i historiografisë** (*Les Illyriens du Sud-un problème de l'historiographie*), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 43-64. «S.H.» 1972, 3, f. 7-29. Rés. fr.

«S.A.», 1972, 2, pp. 31-53. «Iliria», IV, 1976, éd. fr., pp. 39-53.

Vendi i ilirologjisë në kuadrin e studimeve albanologjike, sukseset e arritura dhe detyrat që qëndrojnë para saj. Tezat dhe kundërtizat e shfaqura në historiografi për problemet e gjenezës së ilirëve, për shkallën e zhvillimit ekonomik, shoqëror e kulturor dhe rendin politik të tyre e për vazhdimësinë iliro-shqiptare dhe autoktoninë e shqiptarëve. Kontributi i shkencave arkeologjike, historike dhe i gjuhësisë shqiptare, të mbështetura në metodologjinë marksiste, për zgjidhjen e këtyre problemeve.

La place de l'illyrologie dans le cadre des études albanologiques, ses succès et les tâches qui se posent à elle. Thèses et antithèses de l'historiographie sur le problème de la genèse des Illyriens, sur leur niveau de développement économique, social et culturel, sur leur ordre politique ainsi que sur la continuité illyro-albanaise et l'autochtonie des Albanais. Contribution des sciences archéologiques, historiques et linguistiques albanaises à la solution de ces problèmes, à partir de la méthodologie marxiste.

142. BUDA, ALEKS, Rreth disa çështjeve të historisë së formimit të popullit shqiptar, të gjuhës e të kulturës së tij (De l'histoire de la formation du peuple albanais, de sa langue et de sa culture), «S.H.», 1980, 1, f. 165-188. Rés. fr.«S.A.», 1980, f. 41-61. «SH.T.T.», Tiranë, 1982, f. 24-39.

Sintezë e rezultateve të arritura në Shqipëri në fushën e historisë e arkeologjisë, të gjuhësisë dhe të historisë së kulturës për këtë problem, të para në ndërthurjen e tyre në kuadrin e përgjithshëm historik.

Synthèse des résultats obtenus en Albanie dans le domaine de l'histoire et de l'archéologie, de la linguistique et de l'histoire de la culture concernant la formation du peuple albanais, de sa langue et de sa culture

vus dans leur entrelacement dans le cadre général historique.

- 143 **BUDA, ALEKS, Etnogjeneza e popullit shqiptar në dritën e historisë** (*L'ethnogenèse du peuple albanais à la lumière de l'histoire*), «Iliria», 1982, 2, f. 5-34. Trad. fr.

Lidhjet ndërballkanike të problemit. Baza metodologjike e trajtimit të etnogjenezës në historiografinë shqiptare. Kuptimi i termit etnos. Ilirët e jugut, bashkësi etnokulturore me tipare të përbashkëta. Periudha e kapërcimit nga antikiteti i vonë në mesjetë. Kontributi i shkencës shqiptare për sqarimin e problemit të etnogjenezës: studimet gjuhësore dhe kërkimet e studimet arkeologjike për autoktoninë e ilirëve dhe për vazhdimësinë iliro-shqiptare. Proceset etnogjenetike gjatë shek. VII-XII të erës sonë. Zhvillimi e konsolidimi i marrëdhënieve feudale-kusht për zhvillimin e tendencave unitare të etnosit shqiptar. Konsolidimi etnik i shqiptarëve dhe emri etnik Arbër.

Liaisons interbalkaniques du problème. Base méthodologique du traitement de l'ethnogenèse dans l'historiographie albanaise. Signification du terme ethnos. Les Illyriens du Sud-une communauté ethno — culturelle aux traits communs. La période de passage de la Basse Antiquité au Moyen Age. Contribution de la science albanaise pour l'éclaircissement du problème de l'ethnogenèse: les études linguistiques ainsi que les recherches et les études archéologiques en faveur de l'autochtonéité des Illyriens et de la continuité des Illyriens aux Albanais. Processus ethnogénétiques durant VIIe-XIIe siècle de n.ère. Développement et consolidation des rapports féodaux — condition pour le développement des tendances unitaires de l'ethnie albanaise. Consolidation ethnique des Albanais et la dénomination ethnique Arbër.

144. **BUDINA, DHIMOSTEN, s/v. Nr. 545, Kalaja e Irmajt** (gërmime të vitit 1960) (*Fouilles 1960 dans la forteresse d'Irmaj — Gramsh*), «Iliria», II, 1972, f. 21-60., 16 tab. Rés. fr. «Iliria», II, 1972, éd. fr., pp. 25-66, 16 pl.

145. **BUDINA, DHIMOSTEN, Antigonea (rezultatet e gërmi-meve të viteve 1966-1970)** (*Les résultats des fouilles 1966-1970 à Antigonee*), «Iliria», II, 1972, f. 245-349., 52 fig., 30 tab. «Iliria», II, 1972. éd. fr., pp. 269-378, 52 fig., 30 pl.

Pozicioni gjeografik i qytetit. Historiku i kërkimeve dhe identifikimi i Jermës me Antigonenë. Arkitektura e qytetit: muret rrethuese dhe shtëpitë e banimit, rrugë magistrale. Gjetjet arkeologjike: qeramika, veglat e punës, monedhat. Përfundime lidhur me fillimet e jetës së qytetit në fillim të shek. III p.e.sonë dhe me vendin qendror të tij midis qendrave të fortifikuara dhe të hapura të luginës së Drinos. Kthimi i qytetit në një vendbanim të vogël të parëndësishëm dhe vazhdimi i tij si i tillë deri në mesjetë. Dy fazat e ndërtimeve. Karakteri i ekonomisë.

Position géographique de la ville. Historique des recherches et identification de Jerme avec Antigonee. Architecture de la ville: les murs d'enceinte et les maisons d'habitation. Voies principales. Objets trouvés lors des fouilles archéologiques: céramique, instruments de travail, monnaies. Conclusions sur le commencement de l'activité de cette ville au début du IIIe s.av.n.è. et sur la position centrale de celle-ci parmi les centres fortifiés et ouverts de la vallée du Drinos. Transformation de la ville en une petite agglomération sans importance et son maintien dans cet état jusqu'au Moyen Age. Les deux phases de construction. Caractère de l'économie.

146. **BUDINA, DHIMOSTEN, Harta arkeologjike e luginës së Drinosit** (*La carte archéologique de la vallée du Drinos*), «Iliria», III, 1974. f. 343-379, 18 fig., 10 tab. «Iliria», III, 1975, éd. fr., pp. 355-392, 18 fig., 10 pl.

Pas një historiku të shkurtër të gjurmimit arkeologjik të luginës së Drinosit, përmbledhen dhe përshkruhen në vija të përgjithshme të gjitha monumentet dhe gjetjet e ndryshme arkeologjike, që janë përftuar në këtë luginë

nga gërmimet sistematike, ekspeditat informative dhe zbulimet e rastit.

Après un bref aperçu sur l'étude archéologique de la vallée du Drinos, l'auteur décrit sommairement tous les monuments mis au jour et toutes les découvertes faites dans cette vallée à la suite des fouilles systématiques effectuées, des missions exploratoires et des objets trouvés fortuitement.

147. **BUDINA, DHIMOSTEN, Rezultatet e gërmimeve arkeologjike të vitit 1973 në Antigone** (*Fouilles archéologiques 1973, Antigonée — Gjirokastër*), «Iliria», III, 1974, f. 449-454, 3 tab. «B.A.», 4, 1974, f. 87-94. «Iliria», III, 1975, éd. fr., pp. 459-464, 3 pl.

Përshkruhen zbulimet arkeologjike në anën juglindore të kodrës së Shën Mëhillit: një trakt i murit rrethues i fillimit të shek. III p.e.sonë, pjesë e një rruge bizantine ose mesjetare, një shtëpi banimi e shekujve të parë të erës sonë; mure me blloqe të mëdha gurësh dhe dy ambiente; disa gërmime me karakter sondazhi në majën e kodrës. Material nga shek. III p.e.sonë deri në shek. IX të e.sonë. Përfundime lidhur me vazhdimësinë e jetës së qytetit nga lashtësia deri në mesjetë.

Description des découvertes archéologiques effectuées sur le versant Sud-est de la colline de Shën-Mëhill: un trançon du mur d'enceinte du début du IIIe s.av.n.è. partie d'une rue byzantine ou médiévale, une maison d'habitation des premiers siècles de notre ère; des murs en gros blocs de pierre et deux pièces; fouilles en forme de sondages effectuées au sommet de la colline. Datation des matériaux: du IIIe s.av.n.è. jusqu'au XIe s. Conclusions sur la continuation de la ville depuis l'Antiquité jusqu'au Moyen Age.

148. **BUDINA, DHIMOSTEN, Antigonea e Epirit** (*Antigonée d'Epire*), «K.I.S.I.», 1974,, I, f. 409-431, 8 fig., 11 tab. «Iliria», VI, 1976, éd. fr., pp. 327-346, 8 fig., 11 tab.

Pozicioni gjeografik dhe identifikimi i rrënojave të Jermës në qytetin antik të Antigonës. Elementet urbanistike dhe arkitektonike të qytetit: muret rrethuese, tipat e banesave, rrugët, sistemi i kanalizimeve. Veprimtaria prodhuese intensive e qytetit në shekuj III-II p.e.sonë.

La position géographique des ruines de Jerme et leur identification avec l'ancienne ville d'Antigonée. Éléments d'urbanisme et architectoniques de la ville: les murs d'enceinte, les types d'habitations, les rues, le système de canalisation. Intense activité de production aux IIIe-IIe s.av.n.è.

149. **BUDINA, DHIMOSTEN, Gjetje rasti (rrethi i Sarandës)** (*Objets trouvés fortuitement dans le district de Saranda*), «B.A.», 4, 1974, f. 235-244, 5 tab.

Një varr në trajtë arke i shekujve III-II p.e.sonë i zbuluar rastësisht në anën lindore të kodrës ku ngrihet qyteza e Çukës së Ajtojt. Një tjetër varr i së njëjtës periudhë zbuluar në Matomara, në lindje të kodrës së Finiqit. Trakte muresh antike në kodrën e Finiqit.

Un tombeau en forme de coffre des IIIe-IIe s.av.n.è. mis au jour fortuitement sur le versant oriental de la colline, où se dresse la citadelle de Çuka e Ajtojt. Un autre tombeau de la même période mis au jour à Matomara, à l'Est de la colline de Finiq. Tronçons de murs antiques sur la colline de Finiq.

150. **BUDINA, DHIMOSTEN, Antigonée et son agglomération** (*Antigonea dhe aglomeracioni përreth saj*), «U.I.N.», 1975, pp. 183-188, 5 pl.

Pozicioni gjeografik, sistemi i fortifikimit, plani urbanistik dhe arkitektura e banesave (katër tipat e banesave qytetare). Të dhënat e materialit arkeologjik për përcaktimin e shkallës së zhvillimit ekonomik të qytetit

(qeramika, objekte metalike, monedhat). Analogjitë e kulturës materiale të Antigonesë me kulturën materiale të qyteteve të tjera ilire. Qytetet dhe vendbanimet e fortifikuara dhe të pafortifikuara rreth Antigonesë: Lekli, Kardhiqi, Labova e Kryqit, Selo, Melani etj. Antigonea — kryeqendër e unitetit gjeografik të luginës së Drinosit banuar nga kaonët.

Position géographique, système de fortification, plan d'urbanisme et architecture des édifices (quatre types d'habitation urbaine). Détermination du degré de développement économique de la ville à partir des données archéologiques (céramique, objets métalliques, monnaies). Analogie de la culture matérielle d'Antigonée avec la culture matérielle des autres villes illyriennes. Villes et agglomérations fortifiées et non fortifiées aux alentours d'Antigonée: Lekël, Kardhiq, Labovë de Kryqi, Selo, Melan etc. Antigonée, chef-lieu de l'unité géographique-ethnographique de la vallée du Drinos habitée par les Chaonnes.

151. **BUDINA, DHIMOSTEN — BERETI, VASIL, Gjurmime në sistemin fortifikues të Antigonesë** (*Fouille archéologiques dans le système de fortification d'Antigonée*), «B.A.», 5, 1975, f. 29-36, 3 tab. «Iliria», VI, 1976, f. 340-342, 3 fig.

Veçoritë konstruktive dhe stilistike të sistemit fortifikues të Antigonesë dhe problemi i kohës së ndërtimit të tij. Antigonea në grupin e qyteteve me akropol.

Particularités de construction et de style du système de fortification d'Antigonée et le problème de la période de sa construction. Antigonée fait partie du groupe des villes à acropole.

152. **BUDINA, DHIMOSTEN, Butrinti-qendër arkeologjike dhe turistike e vendit tonë** (*Butrint-centre archéologique et touristique de notre pays*), «M.K.SH.», 1975, 1, f. 25-29, 3 fig.

Të dhëna historiko-arkeologjike për qytetin antik të Butrintit.

Données historiques et archéologiques sur la ville antique de Butrint.

153. **BUDINA, DHIMOSTEN, Bazilika e Antigonesë (gërmime të vitit 1974) (La basilique d'Antigonée) «B.A.»**, 5, 1975, f. 117-123, 3 tab. «Iliria», VI, 1976, f. 342-346, 3 fig.

Një mozaik shumëngjyrësh në bazilikën trekonkëshe të Antigonesë dhe tri pjesët kryesore të tij: emblema dhe dy fushat anësore. Dekori dhe teknika e radhitjes. Subjekti. Elementet popullore të veshjes në figurat e paraqitura. Mozaiku dhe lënda tjetër arkeologjike në të mirë të përcaktimit të bazilikës së Antigonesë si bazilikë paleokristiane.

Une mosaïque multicolore dans la basilique à trois conques d'Antigonée. Les trois principales parties de cette mosaïque: l'emblème et les deux champs latéraux. Décor et technique de composition. Le sujet. Les éléments populaires dans l'habillement des personnages représentés. La mosaïque et les autres éléments archéologiques permettent de définir la basilique d'Antigonée comme une basilique paléochrétienne.

154. **BUDINA, DHIMOSTEN, Oricum à la lumière des données archéologiques (Oriku në dritën e të dhënave arkeologjike)**, «J.O.P.», 1976, pp. 225-263, 7 fig., 8 tab. Rés. serbo-kroat.

Pozicioni gjeografik, stratigrafia e gërmimit (pesë shtresat kulturore) dhe monumentet arkeologjike: teatri, përshekrimi i tij, ngjashmëritë tipologjike dhe koha e ndërtimit (shek. I. e.sonë). Trakte të murit rrethues, fragmente arkitektonike dhe dy statuja votive. Qeramika. Kufijtë kronologjikë dhe problemi i zhvillimit social — ekonomik dhe i organizimit shtetëror të qytetit antik të Orikut.

Position géographique, stratigraphie des fouilles (cinq couches culturelles) et monuments archéologiques: le théâtre, sa description, analogies typologiques et période de sa construction (Ier s. de notre ère). Tronçons du mur d'enceinte, fragments architectoniques et deux statues votives. La céramique. Limites chronologiques et problème du développement social-économique et de l'organisation étatique de la ville antique d'Oricum.

55. **BUDINA, DHIMOSTEN, Mozaiku i trikonkes paleokristiane të Antigonesë** (*La mosaïque de la triconque paléochrétienne d'Antigonée*), «Iliria», VII-VIII, 1977-1978, f. 225-235, 6 tab. Rés. fr.

Një monument kulti me dysHEME të shtruar me mozaikë polikromë me figura antropomorfe, zoomorfe e me ornamente floreale. Përshkrimi i tyre dhe analogjitë me mozaikët e gjetur në qendra të tjera të vendit tonë. Datimi i monumentit — shek. V-VI të e.sonë.

Un monument de culte dont le plancher dispose des mosaïques polychromes aux figures anthropomorphes, zoomorphes et aux ornements floraux. Description et analogies entre ces mosaïques et celles trouvées dans d'autres centres de l'Albanie. Datation du monument aux Ve-VIe siècles de notre ère.

6. **BUDINA, DHIMOSTEN, s/v. Nr. 243, Mbishkrime të reja të zbuluara në Butrint** (*Nouvelles inscriptions découvertes à Butrint*),

7. **BUDINA, DHIMOSTEN, Kërkimet dhe studimet arkeologjike në rrethin e Sarandës** (*Recherches et études archéologiques dans le district de Saranda*), «Saranda», 1, 1981, f. 3-11, 1 fig.

Historiku i kërkimeve. Të dhëna për monumentet arkeologjike kryesore.

Historique des recherches. Données sur les monuments archéologiques principaux.

158. **BUDINA, DHIMOSTEN, Qyteti pararomak i Butrintit** (*La ville préromaine de Butrint*), «Saranda», 2, 1982, f. 23-31, 4 fig.

Të dhëna për sistemin fortifikuese dhe për shtrirjen e qytetit në periudhën para pushtimit romak. Teknika e ndërtimit dhe datimi i mureve rrethuese.

Données sur le système de fortification et sur l'étendue de la ville dans la période avant l'occupation romaine. Technique de construction et datation des murs d'enceinte.

159. **BUSHATI, VERA, Banesa pastas në vendin tonë** (*L'habitation pastas dans notre pays*), «Monumentet», 1982, 1, f. 5-8, 3 fig. Rés. fr.

Përshkruhen tri banesa të tipit pastas të zbuluara në Apoloni, Antigone e Nikaia. Elementet kryesore të tyre: banesa e pronarit të shtëpisë, ambientet e shërbimit me punishten e dyqanin, korridori në formë L-je, oborri.

Description de trois habitations de type pastas découvertes à Apollonia, Antigoneia et Nikaia. Leurs éléments principaux: l'habitation du propriétaire, les milieux de service avec l'atelier et le magasin, le couloir en forme de L, la cour.

160. **BUTHI, QANI — XHIHANI, XHAFER, Disa qendra të reja arkeologjike në kodrat e Kryevidhit** (*Nouveaux centres archéologiques sur les collines de Kryevidh*), «M.S.A.D.», 1983, f. 32-38, 2 tab.

Vendbanime protourbane në kodrat e Kryevidhit. Gjetje rasti të shek. IV-III p.e.sonë dhe një nekropol i

shek. V-VI të e.sonë në fshatin Kazije. Gjetje rasti objektesh të shek. XI-XII në kodrën e Terriqes. Gjetje rasti fragmentesh qeramike në fshatrat Bardhor, Domen, Bago etj.

Agglomérations protourbaines sur les collines de Kryevidh. Objets trouvés fortuitement des IVe-IIIe siècles av.n.ère et une nécropole des Ve-VIe siècles de n.ère dans le village de Kazije. Objets trouvés fortuitement des XIe-XIIe siècles sur la colline de Terriqe. Objets trouvés fortuitement en céramique dans les villages Bardhor, Domën, Bago etc.

161. **CABANES, PIERRE, Shoqëria dhe institucionet në Epir dhe Maqedoni në epokën klasike dhe helenistike** (*Société et institutions en Epire et en Macédoine à l'époque classique et hellénistique*), «Iliria» 1981, 2, f. 55-94, Trad. alb.

Analizohen tiparet kryesore të organizimit shoqëror e të pushtetit monarkik në Epir dhe në Maqedoni gjatë periudhës klasike dhe helenistike. Vihen në dukje afëritë dhe dallimet midis dy krahinave që ndodhen në njërin dhe në tjetrin shpat të Pindit, si dhe ndryshimet e dukshme në këto aspekte midis Epirit dhe Greqisë qendrore e jugore.

Analyse des traits principaux de l'organisation sociale et du pouvoir monarchique en Epire et en Macédoine durant l'époque classique et hellénistique. Mise en évidence des affinités et des distinctions entre les régions se trouvant de part et d'autre du massif du Pinde ainsi que des différences évidentes existant sous ces aspects entre l'Epire et la Grèce centrale et méridionale.

162. **CABANÈS, PIERRE, Vendi i gruas në Epirin antik**, (*La place de la femme dans l'Epire antique*), «Iliria», 1983, 2, f. 193-209. Trad. alb.

Mbi bazën e shqyrtimit të dokumentacionit epigrafik të zbuluar veçanërisht në Butrint si dhe në Dodonë e të përbërë kryesisht nga akte lirimi skllëvërisht përvijohen disa aspekte të statusit të femrës në Epirin antik: femra vepron pa tutor, ka lirisht të drejtë mbi skllëvërit (gjë që vlen edhe për gjithë pasurinë tjetër, plaçkë dhe tokë) dhe fiton edhe të drejtën e qytetarisë. Ky shqyrtim e çon autorin në përfundimin që femra në shoqërinë epirote të kësaj kohe zë një vend origjinal që ndryshon shumë nga ai i femrës bashkëkohëse në Greqinë qendrore e jugore dhe që afron me atë të femrës në trevat ilire.

Sur la base de l'examen de la documentation épigraphique découverte surtout à Butrint ainsi qu'à Dodone est composée dans la plupart des cas par des actes d'affranchissement d'esclaves, on trace quelques aspects du statut de la femme dans l'Épire antique: la femme y agit sans tuteur, dispose librement de ses biens, en l'occurrence des esclaves (ce qui vaut aussi pour les autres biens mobiliers et fonciers), et peut jouir même du droit de cité. Cet examen conduit l'auteur à la conclusion que la femme occupe dans la société épirote de ce temps une place originale, très différente de la place qui est réservée à la femme contemporaine dans la Grèce centrale et méridionale et proche de celle de la femme des pays illyriens.

163. CEKA HASAN, **Le trésor numismatique de Bakërr**, (*Thesari numizmatik i Bakërrit*), «S.A.», 1972, 1, pp. 49-68, 6 pl.

Monedha argjendi të Apolonisë, Durrësit, Lidhjes Epirote, Kasopesë, Athinës dhe Thasos. Mendime të reja për lidhjet tregtare të Apolonisë me Epirin dhe qendrat e rëndësishme të Greqisë. Monedha të reja të pabotuara të Epirit e Apolonisë.

Monnaies d'argent d'Apollonie, de Durrës, de la Ligue épirote, de Kasopé, d'Athènes et de Thasos. Nouvelles conceptions sur les rapports commerciaux d'Apol-

lonie avec l'Épire et les centres importants de la Grèce. Monnaies inédites d'Épire et d'Apollonie.

164. CEKA, HASAN, **Mbi disa çështje të historisë ilire në dritën e të dhënave numizmatike** (*A propos de certaines questions de l'histoire des Illyriens à la lumière des données numismatiques*), «K.I.S.I.», 1974, 1, f. 365-370. «S.H.», 1973, 1, f. 131-136. «Iliria», VI, 1976, éd.fr., pp. 289-293.

Të dhënat numizmatike për pasurimin dhe plotësimin e dokumentacionit të historisë antike të Shqipërisë dhe për rishikimin kritik të disa çështjeve të veçanta të kumtuara nga burimet e shkruara. Emrat ilirë mbi drahmet e Dyrrahut e të Apolonisë. Emblema e Lidhjes Etole në një monedhë bronzi të Apolonisë, prerje e viteve 270-267 p.e.sonë. Legjendat në monedhat prej bronzi të prera pas vitit 168.

Les données numismatique enrichissent et complètent la documentation relative à l'histoire antique de l'Albanie et permettent le réexamen critique de certaines questions particulières dérivant des sources écrites. Noms illyriens sur les drachmes de Dyrrachion et d'Apollonie. Emblème de la Ligue étolienne sur une monnaie de bronze d'Apollonie, frappée au cours des années 270-267 av.n.è. Légendes figurant sur des monnaies de bronze, frappées avant l'an 168.

165. CEKA, HASAN, **Gjurmë të trashëgimisë ilire në toponiminë e sotme të vendit tonë** (*Traces de l'héritage illyrien dans la toponymie actuelle de notre pays*), «Monumentet», 5-6, 1973. f. 7-18, Rés. fr.

Toponime të lashta të përmendura në burimet e shkruara dhe të tjera të nxjerra nga mbishkrimet. Identifikimi i tyre me emrat e sotëm gjeografikë të disa rrënojave të periudhës ilire. Identifikimi i një numri tjetër rrënojash antike, emrat e sotëm gjeografikë të të cilave nuk përkojnë me toponimet e dikurshme të kum-

tuara nga autorët antikë, ose që nuk përmenden fare nga këta autorë. Problemi i identifikimit të rrënojave antike ilire të Jermës. Disa emra popullsisë që ruhen në emërtimin e disa krahinave në ditët tona.

Anciens toponymes mentionnées dans les sources écrites et autres toponymes extraits des inscriptions. Leur identification avec les noms géographiques actuels de certaines ruines de la période illyrienne. Identification de certaines autres ruines antiques, dont les noms géographiques actuels ne correspondent pas aux anciens toponymes cités par les auteurs antiques ou qui ne sont pas mentionnées par ces auteurs. Problème de l'identification des anciennes ruines illyriennes de Jermë. Noms de peuplades conservés de nos jours dans la dénomination de certaines régions.

166. **CEKA, HASAN, Nga historia e lashtë e Skampinit (Elbasan)** (*A propos de l'histoire antique de Scampinus*), «S.H.», 1975, 1, f. 147-156. Rés. fr.

Burimet letrare dhe një dokument mbishkrimor (mbishkrimi i M. Sabidius) mbi emrin antik Skampin dhe identifikimi i këtij të fundit me qytetin e sotëm Elbasan. Vërejtje rreth shqiptimit të emrit antik të qytetit. Problemi i lindjes, zhvillimit dhe rënies së Skampinit, fundi i shek. I p.e.sonë — shek. IX i e.sonë.

Sources écrites et une inscription de caractère documentaire (l'inscription de M. Sabidius) relatives à l'ancien nom de Scampinus et l'identification de celle-ci avec l'actuelle ville d'Elbasan. Remarques sur la prononciation du nom antique de cette ville. Le problème de la naissance, du développement et du déclin de Scampinus, fin du Ier s. av. n. ère — IXe s. de notre ère.

167. **CEKA, HASAN, Les drachmes fausses imitées de Dyrrhachium et d'Apollonie** (*Drahmet falco dhe të imituara të Durrësit dhe Apolonisë*), «J.O.P.», 1976, pp. 309-312. Rés. serbo-kroat.

Përhapja e drahmeve ilire të Durrësit në Gadishullin e Ballkanit e deri në Karpatot. Tre grupe prerjesh falso dhe imitacione të këtyre drahmeve: drahme falso që marrin si model drahmet origjinale të kohës, me gabime të shumta në legjenda, sidomos në ato të shpinës, dhe me peshë më të vogël, të dhjetëvjeçarëve të parë të shek. II p.e.sonë; drahme falso prej bronzi të lara me një shtresë argjendi, me gabime stili dhe ortografike të dhjetëvjeçarëve të parë të shek. II p.e.sonë; drahme argjendi, imitacione të drahmeve të Durrësit, të prera nga Meniskos dhe Xenon, me gabime stili dhe me legjenda e germa të gjymtuara të çerekut të dytë të shek. I p.e.sonë.

Diffusion des drachmes illyriennes de Durrës et d'Apollonie dans la péninsule balkanique, voire même jusqu'aux Carpathes. Trois groupes de frappes fausses et imitations de ces drachmes: les fausses drachmes reproduisant le modèle des drachmes originales de la période où celles-ci comportaient plus d'une erreur dans leur légende, surtout dans leur revers, et un poids plus petit des premières décennies du IIe s.av.n.ère; les fausses drachmes de bronze couvertes d'une couche d'argent fine, avec des erreurs de style et orthographiques des premières décennies du IIe s.av.n.ère; les drachmes d'argent, imitation des drachmes de Durrës, frappées par Meniskos et Xenon, avec des erreurs de style et des légendes et des lettres tronquées du deuxième quart du Ier s.av.n.ère.

168. CEKA, HASAN, **Bust i mbretit Gent apo një figurë e mitologjisë ilire** (*Le buste du roi Gen'h'us ou bien une figure de mythologie illyrienne*), «Iliria», VI, 1976, f. 139-147, 1 tab. Trad. fr.

Analizohet figura e faqes së një tipi monedhe ilire, busti i një djaloshi me kausia, prerë së pari nga mbreti Gent në dhjetëvjeçarët e fundit të sundimit të tij dhe rimarrë më vonë edhe nga lisianët, labianët e daorsët. Tek djaloshi me kausia i këtij tipi monedhe shikohet një figurë e mitologjisë ilire, hyji ilir i detit, Redon.

Analyse de la figure reproduite sur le droit d'un type de monnaie illyrienne, le buste d'un garçon à *causia*, frappée au début par le roi Genthius au cours des dernières décennies de son règne et reprise plus tard par les Lissiens, Labiens et Daorsiens. Le jeune garçon à *causia* de ce type de monnaie représente une figure de la mythologie illyrienne, la divinité illyrienne de la mer, Rédon.

169. CEKA, HASAN, **Mendime rreth mbishkrimit të Rabies** (*Observation sur l'inscription de Rabie*), «Iliria», 1982, 2, f. 71-89. Trad. fr.

Interpretim i emërtimeve të peripolarhut dhe simperipolëve që figurojnë në mbishkrimin e Rabies si pjesë përbërëse të një kologjiumi magistratësh me detyrë zgjidhjen e problemeve të ndryshme të qytetit, në kundërshtim me mendimet e deritanishme që i konsiderojmë këto dy magistratura si dy organe thjesht ushtarake. Shqyrtimi i mbishkrimit të Rabies dhe i dy mbishkrimeve të tjera, njëri që ruhet në Ashmolean Museum me përcaktim prejardhjeje «nga Epiri» dhe tjetri i zbuluar në Klos, si dhe shfrytëzimi i burimeve historike e çojnë autorin në përfundimin se komoni i bylinëve deri në kohën e paqes së Foinikës të vitit 205 p.e.sonë ka qenë pjesë përbërëse e territorit të atintanëve që shtrihej nga Mallakastra në Opar dhe se prerjet e para monetare të tij të tipit Neoptolemi-Mëzdrag duhen datuar jo rreth viteve 234/33, por pas vitit 205 p.e.sonë.

Interprétation des dénominations des péripolarchos et sympéripoloi figurant dans l'inscription de Rabie comme une partie constituante d'un collège de magistrats ayant comme devoir la résolution de divers problèmes de la ville, contrairement aux opinions exprimées jusqu'ici considérant ces deux magistratures comme deux organes simplement militaires. L'examen de l'inscription de Rabie et celui des deux autres inscriptions, l'une se trouvant dans l'Ashmolean Museum précisée «de provenance de l'Epire» et l'autre découverte à Klos, ainsi que la prise en considération des sources historiques conduisent l'au-

teur à la conclusion que le koinon des Bylliones jusqu' au temps de la paix de Foiniké de l'an 205 av.n.ère faisait partie au territoire des Atintanes s'étendant de Mallakastira à Opar et que ses premières monnaies de type Néoptolème-Massue doivent être datées non vers les années 234/33, mais après l'an 205 av.n.ère.

170. **CEKA, NERITAN, Qyteti ilir në Selcën e Poshtme** (*La ville illyrienne de la Basse — Selce*), «Iliria», II, 1972, f. 151-194, 16 fig., 16 tab. «Iliria», II, 1972, éd. fr., pp. 167-215, 16 fig., 16 pl.

Historiku i studimit të qytetit. Përshkrimi i varreve monumentale, inventari dhe datimi i tyre. Gërmime në nekropolin e qytetit. Etapat e jetës së vendbanimit dhe ndryshimet në karakterin e tij gjatë periudhave të ndryshme. Mbishkrime të gdhendësve të varreve monumentale. Materiale të shek. IV p.e.sonë. Shndërrimi i vendbanimit në shekujt IV-VI të erës sonë në një qendër të fortifikuar me karakter ushtarak fshatar.

Historique de l'étude de la ville. Description des tombes monumentales qui y ont été découvertes, leur inventaire et leur datation. Fouilles dans la nécropole de la ville. Différentes étapes relatives à l'évolution de cette agglomération et modifications de son caractère au cours des diverses périodes. Inscriptions des graveurs des tombes monumentales. Matériaux du IVe s.av.n.è. Transformation de cette agglomération aux IVe-Ve siècles en un centre fortifié de caractère militaire-rural.

171. **CEKA, NERITAN — PAPAJANI, LAZËR, La route de la vallée du Shkumbin dans l'Antiquité** (*Rruga e luginës së Shkumbinit në antikitet*), «S.A.», 1972, 1, pp. 85-106, 2 pl., 12 fig.

Rëndësia e rrugës në luginën e Shkumbinit dhe drejtimet e saj. Shndërrimi i saj në Via Egnatia dhe përdorimi si arterie tregtare pararomake. Tri periudhat

e jetës së saj. Gjetje të rastit dhe vendbanime të ngritura gjatë rrugës në periudhat e ndryshme. Tregtia ilire me kolonitë dhe me Maqedoninë. Ngjarjet historike të lidhura me luginën. Koha e fillimit të rrugës Egnatia. Mënyrat e fazat e ndërtimit të rrugës. Urat, stacionet rru-gore, termet, nymfetë etj.

Importance de la route traversant la vallée du Shkumbin et ses directions. Sa transformation en Via Egnatia et son utilisation en tant qu'artère commerciale préromaine. Les trois périodes de son existence. Objets trouvés fortuitement et agglomérations édifiées sur cette voie au cours des différentes périodes. Le commerce illyrien avec les colonies et la Macédoine. Evénements historiques se rapportant à la vallée du Shkumbin. Epo-que où commença la construction de la Via Egnatia. Modes et phases de construction. Ponts, stations, thermes, nymphées etc.

172. **CEKA, NERITAN, Vështrim arkeologjik mbi rrethin e Elbasanit** (*Archaeological survey of the Elbasan region*), «Monumentet», 3, 1972, f. 7-33, 14 tab. Sum. engl.

Kufijtë kronologjikë të vështrimit: nga prehistoria deri në fund të kohës antike. Lidhja e pandërprerë e materialit arkeologjik gjatë gjithë kësaj periudhe, mbështetur nga të dhënat e gërmimeve dhe sondazheve në fushën e Pazhokut, në Kalanë e Elbasanit dhe në Kodrën e Tepe. Përmbajtja dhe karakteristikat e epokës së bron-zit, të periudhës së parë të hekurit, periudhës qytetare ilire dhe asaj romake.

Limites chronologiques de l'aperçu: depuis la Pré-histoire jusqu'à la fin de l'époque antique. Liaison inin-terrompue des matériaux archéologiques au cours de toute cette période, révélés par les fouilles et les sondages effectués dans la plaine de Pazhok, à la Forteresse d'Elbasan et à Kodër de Tepe. Contenu et caractéristi-ques de l'époque du Bronze, de la première période de l'Age du Fer, de la période urbaine illyrienne et de la période romaine.

173. **CEKA, NERITAN — BAÇE, APOLLON, Vrojtime arkeologjike në rrethin e Pogradecit, luginën e Devollit dhe Shkumbinit** (*Observations archéologiques faites dans la région de Pogradec et dans les vallées du Devoll et du Shkumbin*), «Monumentet», 3, 1972, f. 205-214, 11 fig., 2 tab. Rés. fr.

Përshkruhen një numër vendbanimesh si Kulla e Blacës, Gradishta e Slabinjës, Shkëmbi i Qytetit, Gradishta e Zerecit, Qyteti (Shkëmbi në perëndim të fshatit Bixëllenjë), Maja e Shën Mërisë dhe jepet përkatësia kohore e tyre, shekujt XI-XIV. Tri këmbë urash mesjetare pranë lokalitetit Moglicë.

Description de certaines agglomérations, entre autres Blace, Gradishte de Slabinje, Shkëmbi i Qytetit, la Citadelle de Zerec, Qyteti (le roc à l'Ouest du village de Bixëllenje) et Maja e Shën Mërisë. Datation de ces agglomérations: XIe-XIVe siècles. Trois piles de ponts médiévaux à proximité du chef-lieu de Moglice.

174. **CEKA, NERITAN — PAPAANI, LAZËR, Nymfeu dhe termet e stacionit Ad Quintum** (*La nymphée et les thermes de la station Ad Quintum*), «Monumentet», 4, 1972, f. 29-57, 26 fig., 4 tab. Rés. fr.

Përshkruhen nymfeu dhe termet e stacionit Ad Quintum në Bradashesh të rrethit të Elbasanit dhe jepen karakteristikat e tyre. Nymfeu: fasada, hauzet, sheshi, kanalizimet. Termet: apodyteri, tepidari, ambientet e nxehta, frigidari, ambientet ndihmëse, kanalet. Vërejtje mbi teknikën e ndërtimit. Gjetjet arkeologjike dhe datimi.

Localisation des monuments et leurs caractéristiques. La nymphée: sa façade, les bassins, sa place et les canalisations. Les thermes: apodyterium, tepidarium, les salles chaudes, le frigidarium, les pièces auxiliaires, les canalisations. Observations sur la technique de construction. Découvertes archéologiques et leur datation.

175. **CEKA, NERITAN, Varret monumentale në Selcën e Poshtme** (*Les tombes monumentales de la Basse-Selce*), «K.I.S.I.», 1974, 1, f. 457-470, 5 fig., 4 tab. «S.H.», 1973, 1, f. 145-154. «Iliria», IV, 1976, éd.fr., pp. 367-379, 7 fig., 4 pl.

Dy tipa varresh monumentale në qytetin ilir të Selcës (me gdhendje në shkëmb dhe me mure prej gurësh katërkëndësh). Veçoritë arkitektonike, stilistike e tipologjike dhe përcaktimi i kronologjisë së tyre. Problemi i ndërtuesve të arkitekturës monumentale të varreve ilire të Selcës.

Deux types de tombes monumentales dans la ville illyrienne de Selca (travaillées sur le roc et avec des murs de pierres quadrangulaires). Particularités architectoniques, stylistiques et typologiques; détermination de leur chronologie. Le problème des constructeurs de l'architecture monumentale des tombeaux illyriens de Selcë.

176. **CEKA, NERITAN, Monumente antike dhe mesjetare në luginën e Osumit** (*Les monuments antiques et moyenâgeux de la vallée de l'Osum*), «Monumentet», 5-6, 1973, f. 121-137, 13 fig., 3 tab. Rés. fr.

Përkruhen kalaja e Mbolanit, Rrethi i Kalasë, Gradishta e Peshtanit, Peshtan Mal, Kalaja e Skrapanit, Ura e Sharovës dhe jepen të dhëna për ndërtimin e tyre.

La Forteresse de Mbolan, Rrethi i Kalasë, la Citadelle de Peshtan, Peshtan Mal, la forteresse de Skrapar et le pont de Sharovë. Données relatives à leur construction.

177. **CEKA, NERITAN, Diskutim mbi kumtesën e F. Walbank** (*Intervention sur la communication de F. Walbank*), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 525-528; «Iliria», IV, 1976, éd. fr., pp. 427-430.

178. CEKA, NERITAN, **Gërmimi i një tume në Dukat** (*Un tumulus à Dukat*), «Iliria», III, 1974, f. 131-151, 8 fig., 7 tab. «Iliria», III, 1975, éd. fr., pp. 139-161, 8 fig., 7 pl.

Pozicioni gjeografik dhe gjendja para gërmimit e tumës së njohur me emrin Kula e Ibros. Fazat e ndërtimit të tumës dhe periudhat e varrimit. Arkitektura dhe inventari i varreve: enë prej balte, armë, zbukurime. Disa objekte të varreve të vona. Mënyra e varrimit dhe analogjitë me qendra të tjera. Tipologjia dhe datimi i objekteve. Përfundime.

Position géographique du tumulus connu sous le nom de Kula e Ibros et son état avant les fouilles. Les phases de construction de ce tumulus et les différentes périodes de sépulture. Architecture et inventaire des tombeaux: céramique, armes, ornements. Certains objets des tombeaux plus récents. Mode de sépulture et son analogie avec les autres centres. Typologie et datation des objets retrouvés. Conclusions.

179. CEKA, NERITAN, **Vendbanimi i hapur pranë qytezës ilire të Belshit** (*Fouilles archéologiques 1973, Belsh — Elbasan*), «B.A.» 4, 1974, f. 53-62, 2 tab. «Iliria», III, 1974, f. 435-442, 2 fig., 1 tab. «Iliria», III, 1975, éd. fr., pp. 441-449, 2 fig., 1 pl.

Pesë nënshtresa dhe katër horizonte banimi në shtresën e periudhës së parë të hekurit në vendbanimin e hapur pranë qytezës ilire të Belshit. Gjetjet arkeologjike dhe datimi. Të rejtat e materialit të zbuluar në këtë vendbanim për studimin e periudhës së parë të hekurit në Shqipëri. Kthimi i vendbanimit në nekropol në shek. III p.e. sonë dhe përdorimi i tij si i tillë deri në shek. IV të erës sonë. Katër mënyra ndërtimi varresh dhe dy mënyra varrimi. Nekropoli i Belshit për zhvillimin e jetës qytetare në këtë vendbanim.

Cinq couches et quatre horizons d'habitation dans la formation de la première période de l'Age du Fer, mis

au jour dans l'agglomération ouverte à proximité de la ville illyrienne de Belsh. Découvertes archéologiques et datation. Contribution des nouvelles données obtenues des matériaux mis au jour dans cette agglomération à l'étude de la première période de l'Age du Fer en Albanie. Transformation de l'agglomération en nécropole au IIIe s.av.n.è. et sa destination à cette fin jusqu'au IVe siècle de notre ère. Quatre modes de construction des tombeaux et deux modes de sépulture. La nécropole de Ballsh sur l'évolution de la vie urbaine en cette agglomération.

180. **CEKA, NERITAN, Fortifikime të vona antike pranë rrugës Egnatia** (*Fortifications tardives de la Basse Antiquité à proximité de la Via Egnatia*), «Monumentet», 7-8 1974, f. 71-89, 24 fig. Rés. fr.

Dy grupe fortifikimesh të vona antike në zonën e Elbasanit: Xhyrë, Shkëmbi Mbret, Mengëm, Gracen, Bodin, Valësh, Llixhë, Galigat të cerekut të fundit të shek. IV të e. sonë dhe Dardhë, Qafë, Gradishtë e Belshit, Skampin të shek. VI të erës sonë. Planimetria, teknika e ndërtimit dhe të dhënat arkeologjike.

Deux groupes de fortifications de la Basse Antiquité dans la zone d'Elbasan: Xhyrë, Shkëmbi Mbret, Mengël, Gracen, Bodin, Valësh, Llixhë, Galigat appartenant au dernier quart du IVe siècle et Qafë Dardhë, Citadelle de Belsh, Skampinus appartenant au VIe siècle. Planimétrie, technique de construction et données archéologiques.

181. **CEKA, NERITAN, Traits de civilisation urbaine en Illyrie du Sud** (*Tipare të kulturës qytetare në Ilirinë e Jugut*), «U.I.N.», 1975, pp. 137-148, 4 pl. «S.H.», 1975, 2, f. 147-177, 5 tab. Rés. fr.

Kultura ilire e rendit skllavopronar si fazë e natyrshe e zhvillimit historik të kulturës ilire. Tiparet karakteristike të saj në përputhje me kërkesat e reja të shoqë-

risë skllavopronare. Karakteri klasor dhe veçoritë etnike në kuadrin e përgjithshëm të qytetërimit mesdhetar.

La culture illyrienne de la période esclavagiste comme phase naturelle de l'évolution historique de cette culture. Ses traits caractéristiques correspondant aux exigences nouvelles de la société esclavagiste. Le caractère de classe de cette culture et ses particularités ethniques dans le contexte général de la civilisation méditerranéenne.

182. **CEKA, NERITAN, Gërmimi në vendbanimin paraqytetar të Belshit** (*Fouilles dans l'agglomération préurbaine de Belsh*), «B.A.», 5, 1975, f. 17-24, 3 tab. «Iliria», VI, 1976, f. 334-335.

Stratigrafia e vendbanimit — katër ndarje kulturore në shtresën e epokës së hekurit (Belsh II a, b, c dhe Belsh III a). Sqarimi i fazave preurbane dhe protourbane të vendbanimit paraqytetar të Belshit, duke u mbështetur në lëndën arkeologjike të shtresave IIb dhe IIc dhe sinkronizimi i këtyre të fundit me fazat II dhe III të periudhës së hekurit të hershëm.

Stratigraphie de l'agglomération: quatre subdivisions culturelles dans la couche de l'Age du Fer (Belsh II a, b, c et Belsh IIIa). Elucidation des phases préurbaines et protourbaines de l'agglomération préurbaine de Belsh, à partir des matériaux archéologiques découverts dans les couches IIb et IIc, et synchronisation de celles-ci avec les phases II et III de la première période du Fer ancien.

183. **CEKA, NERITAN — PAPAJANI, LAZËR, Nekropoli i qytetit ilir në Belsh** (*La nécropole de la ville illyrienne de Belsh*), «B.A.», 5, 1975, f. 47-52, 2 tab. «Iliria», VI, 1976, f. 335-336.

45 varre të pesë tipave të ndryshëm, me kufi kronologjikë nga shek. IV p.e.sonë deri në shek. VI të erës

sonë (me konstruktion druri, me arkë tjegullash, me urna, me dhomëza, me tjegulla në formë çatie). Datimi i pjesës më të madhe të materialit si i periudhës qytetare ilire.

45 tombeaux de cinq types différents dont les limites chronologiques vont du IVe siècle av.n.ère. au VIe siècle (aux structures de bois, aux caisses de tuiles, aux urnes, aux cellules, aux tuiles en forme de toit). Attribution de la majorité des matériaux à la période urbaine illyrienne.

184. **CEKA, NERITAN, Varri i kohës së bronzit në luginën e Gjanicës (rrethi i Fierit — gjetje rasti) (Une tombe de l'Age du Bronze dans la vallée de la Gjanica — district de Fier — Objet trouvé fortuitement), «B.A.», 5, 1975, f. 129-193, 1 tab. «Iliria», VI, 1976, f. 366.**

Të dhëna për mënyrën e varrimit dhe për inventarin e varrit të përbërë nga katër enë balte.

Données sur le mode de sépulture et sur l'inventaire de la tombe composé de quatre récipients de glaise.

185. **CEKA, NERITAN, Varri i një luftëtari ilir nga Belshi (Une tombe d'un combattant illyrien de Belsh), «B.A.», 5, 1975, f. 161-162. «Iliria», VI, 1976, f. 361-363, 4 fig.**

Varri i një pjesëtari të kastës ushtarake ilire. Inventari: armë (përkrenare etj.), enë bronzi dhe balte të pjekur, si dhe zbukurime argjendi. Përshkrimi dhe datimi i tyre, gjysma e dytë e shek. IV p.e.sonë.

Tombeau d'un membre de la caste militaire illyrienne. Son inventaire: armes (casque et autres), récipients de bronze et de terre cuite, parures d'argent. Description de ces objets et leur datation: deuxième moitié du IVe siècle av.n.ère.

186. **CEKA, NERITAN, Ndërtime sepulkrale të qyteteve ilire** (*Les constructions sépulcrales des cités illyriennes*) «Monumentet», 9, 1975, f. 35-53, 10 fig., 6 tab. Rés. fr.

Ndërtime sepulkrale të Amantisë, Gjirit të Vlorës, Matohasanajt, Bylisit, Klosit, Selcës së Poshtme dhe Kalasë së Përsqopit. Klasifikimi i tyre në bazë të tipit planimetrik në varre me një ambient të vetëm dhe varre me dhomë dhe paradhomë. Klasifikimi në bazë të formës arkitektonike në varre me qemer të vërtetë cilindrik, varre me qemer të rremë dhe varre me mbulesë prej pllakash. Datimi — shek. IV p.e.sonë deri në shek. I të e.sonë.

Monuments sépulcraux d'Amantie, de la Baie de Vlore, de Matohasanaj, de Byllis, de Klos, de la Basse Selcë et de la forteresse de Persqop. Leur classification en fonction du type planimétrique: tombes à une seule pièce et tombes à chambre et antichambre. Classification des tombes selon leur forme architectonique: tombes à voûtes cylindriques, tombes à fausse voûte et tombes couvertes de plaques. Datation: IVe siècle av.n.ère. — Ier siècle de notre ère.

187. **CEKA, NERITAN, Qendra të fortifikuara të amantëve** (*Les centres fortifiés des Amantins*), «Monumentet», 10, 1975, f. 21-62, 40 fig., 6 tab. Rés, fr.

Amantia, Kalaja e Matohasanajt, Qyteza e Hadërajt, Kalaja e Mavrovës, Qyteza e Cerjes dhe Kalaja e Borshit. Vërejtje mbi arkitekturën, periudhat dhe teknikën e ndërtimit. Problemi i identifikimit dhe datimi.

Amantie, forteresse de Matohasanaj, citadelle de Hadëraj, forteresse de Mavrovë, citadelle de Cerje et citadelle de Borsh. Remarques sur leur architecture, leur périodes et technique de construction. Le problème de leur identification et datation.

188. **CEKA, NERITAN, Arkitektura e qyteteve ilire** (*L'architecture des villes illyriennes*), «M.K.SH.», 1975, 1, f. 5-10 4 fig.

Shpërndarja e qyteteve ilire sipas rajoneve gjeografike. Trajtimi i fortifikimeve të tyre sipas planimetrisë dhe teknikës së ndërtimit. Urbanistika dhe tipat kryesorë të arkitekturës me karakter shoqëror e privat.

Répartition des villes illyriennes d'après les régions géographiques. Analyse de leurs fortifications se fondant sur la planimétrie et la technique de construction. Le plan d'urbanisme et les types principaux de l'architecture de caractère social et privé.

189. CEKA, NERITAN, **Rrugët dhe shekujt** (*Les routes et les siècles*) «M.K.SH.», 1975, 2, f. 17-22, 3 fig.

Rruga në luginën e Shkumbinit para pushtimit romak. Lidhja e saj me vendbanime ilire të Belshit, Shenlliut, Selcës etj. Traktet më të hershme të rrugës Egnatia.

La route dans la vallée de Shkumbin avant l'occupation romaine. Ses rapports avec les agglomérations illyriennes de Belsh, Shenlli, Selce etc. Les tronçons les plus anciens de la Via Egnatia.

190. CEKA, NERITAN, **Ad Quintum** (*Ad Quintum*), «Iliria», VI, 1976, f. 287-312, 10 fig., 11 tab. Rés. fr.

Identifikimi i stacionit Ad Quintum në vendin e quajtur Kalaja, në Bradashesh të Elbasanit. Analiza e hollësishme e materialit qeramik të zbuluar në rrënojat e këtij stacioni antik.

Localisation de la station Ad Quintum au lieu nommé Kalaja, à Bradashesh, district d'Elbasan. Analyse minutieuse de la céramique découverte parmi les ruines de cette station ancienne.

191. CEKA, NERITAN, **Fortifikimi antik i Butrintit** (*La fortification antique de Butrint et le territoire des*

(Prasaibes), «Monument», 12, 1976, f. 27-48, 17 fig., 5 tab.
Rés. fr.

Klasifikimi tipologjik i mureve të fortifikimit antik të Butrintit dhe disa vërejtje rreth datimit të tyre. Probleme mbi zhvillimin urbanistik të qytetit të Butrintit. Shtrirja gjeografike e Koinonit të Prasaibëve. Tri etapat kryesore të zhvillimit të procesit të urbanizimit në territorin prasaib: Etapa I — fortifikimet prehistorike të Butrintit, Kalivosë e Vagalatit. Etapa II — vendbanimet qytetare të Butrintit, Çukës së Ajtojt dhe Karaalibejt, shek. IV p.e.sonë. Etapa III — muri i Demës dhe kullat e Vagalatit, Malathresë, Qenurias etj. të datuara pas vitit 232 p.e.sonë.

Classification typologique des murs de la fortification antique de Butrint et remarques sur leur datation. Problèmes relatifs au développement urbanistique de la ville de Butrint. Extension géographique du Koinon des Prasaiboi. Trois étapes principales de développement du processus d'urbanisation dans le territoire des Prasaiboi: Etape I — les fortifications préhistoriques de Butrint, Kalivo et Vagalat; Etape II — les agglomérations urbaines de Butrint, de Çuka d'Ajtojt et de Karaalibej, IVe s.av.n.ère; Etape III — le mur de Deme et les tours de Vagalat, Malathrée, Qenuria, etc., de date postérieure à l'an 232 av.n.ère.

192. CEKA, NERITAN, **Qendra të qytetërimit ilir** (Centres de la civilisation illyrienne), «M.A.P.», Tiranë, 1976, f. 25-32, 1 fig.

Bylisi dhe Amantia si qendra të rëndësishme të qytetërimit ilir. Muret rrethuese dhe monumentet kryesore të zbuluara nga gërmimet arkeologjike. Materialet arkeologjike si dëshmi të krijimtarisë origjinale në fushën e kulturës ilire.

Les villes de Byllis et d'Amantie — centres importants de la civilisation illyrienne. Les murs d'enceinte et les monuments principaux découverts lors des fouilles

archéologiques. Les matériaux archéologiques comme témoignage de la puissance créatrice originale dans le domaine de la culture illyrienne.

193. CEKA, NERITAN, **Vendbanime protourbane në Ilirinë e jugut** (*Agglomérations protourbaines d'Illyrie du Sud*), «Iliria», VII-VIII, 1977-1978, f. 249-262, 1 fig., 3 tab. Rés. fr.

Rezultatet e vrojttimeve arkeologjike në qendra protourbane të Myzeqesë dhe Mallakastrës. Datimi i materialit arkeologjik të gjetur në këto qendra në shek. VII-V p.e.sonë. Premisat ekonomiko-shoqërore të zhvillimit të jetës qytetare në këtë zonë. Klasifikimi i tipave të vendbanimeve dhe rrugët e faktorët e zhvillimit të tyre drejt qytetit apo fshatit antik. Karakterizimi i kulturës ilire në fazën protourbane dhe kronologjia e saj.

Résultats des observations archéologiques dans des centres protourbains de Myzès et de Mallakastër. Datation du matériel archéologique trouvé dans ces centres aux VIIe-Ve siècles av.n.ère. Les prémisses économiques et sociales du développement de la vie urbaine dans cette zone. Classification des types des agglomérations et les voies et les facteurs de leur développement en villes ou en villages antiques. Caractérisation de la civilisation illyrienne dans la phase protourbaine et sa chronologie

194. CEKA, NERITAN, **Bylisi (Byllis)**, «Fieri 1976», 1978, f. 26-31.

Dalja e bylinëve në burimet e shkruara në shek. IV p.e.sonë dhe roli i kufizuar politik i Byllisit në ngjarjet historike. Roli si qendër e koinonit dhe arsyet e dallimit të prerjeve monetare të qytetit nga ato të bashkësive. Muri rrethues dhe datimi i tij në shek. IV p.e.sonë.

L'apparition des Bylliones dans les sources écrites du IVe siècle av.n.ère et le rôle politique limité de Byllis dans les événements historiques. Son rôle comme

chef-lieu du koinon et les causes de la distinction entre les frappes monétaires de la ville et celles de la communauté. Le mur d'enceinte et sa datation au IVe siècle av.n.ère.

195. CEKA, NERITAN, **Pirgu i Myzeqesë** (*Pirg de Myzécqé*) «M.H.», Tranë, 1978, f. 68-71.

Identifikimi i kullës mesjetare pranë Ndërmenasit (Fier) me Pirgun e Muzakajve të ndërtuar në fund të shek. XIV në shtratin e vjetër të Semanit. Planimetria e kullës dhe vrojtime mbi lëvizjen e shtratit të Semanit nga antikiteti në mesjetë.

Identification de la tour médiévale au voisinage de Ndërmenas (district de Fier) avec Pirgu de la famille féodale des Muzakaj construit à la fin du XIVe siècle dans le lit ancien du Séman. Planimétrie de la tour et observations sur le déplacement du lit du Séman de l'Antiquité au Moyen Age.

196. CEKA, NERITAN, s/v. Nr. 117, **Shëtoret e periudhës qytetare ilire** (*Les stoa de la période urbaine illyrienne*).

197. CEKA, NERITAN, s/v. Nr. 75, **Zef Mirdita**, «Studime dardane», Prishtinë, 1979 (*Zef Mirdita, «Etudes dardaniennes»*, Prishtina, 1979).

198. CEKA, NERITAN, **Vula antike mbi tjegulla në trevën ndërmjet Aosit dhe Genusit** (*Timbres antiques trouvés dans la contrée entre Aaos et Genus*), «Iliria», 1982, 2, f. 103-130, 1 fig., 6 tab. Rés. fr.

55 vula mbi tjegulla me prejardhje nga punishtet e Apolonisë, Bylisit dhe të qendrave urbane në Margëllicë e Gurëzezë, si dhe nga disa vendbanime fshatare të zonës midis Aaos dhe Genus. Rishqyrtohen materialet e të njëjtit lloj të zbuluara në Dimal e Nikaia. Të dhëna

për veprimtarinë ekonomike të punishteve të prodhimit të materialeve të ndërtimit si dhe për format e pronësisë në këtë degë të prodhimit në III-I p.e.sonë. Disa çështje të organizimit të prodhimit në këtë periudhë dhe të marrëdhënieve ekonomike midis Apolonisë dhe qendrave ilire.

55 estanipilles sur tuiles de provenance des ateliers d'Apollonie, Byllis et des centres urbains à Margëlliç et à Gurezezë ainsi que de quelques-unes des agglomérations villageoises de la zone entre l'Aoos et le Genus. Remise en question du matériel du même genre découvert à Dimale et à Nikaia. Données sur l'activité économique des ateliers de production des matériaux de construction ainsi que sur les formes de propriété dans cette branche de production aux IIIe-Ier siècles av.n.ère. Certaines questions de l'organisation de production dans cette période ainsi que des rapports économiques entre Apollonie et les centres illyriens.

199. CEKA, NERITAN, **Vështrim mbi raportin etnos-kulturë në popullsinë e lashtë të vendit tonë** (Aperçu sur le rapport ethnos-culture dans la population ancienne de notre pays), «K.P.», 1/1982, f. 3-18, 8 fig.

Kultura si tregues themelor për identitetin e etnosit në periudhat prehistorike dhe antike. Raporti dinamik kulturë-etnos në kalimin nga një formacion ekonomik-shoqëror në një tjetër. Grupet kulturore në tërësinë e kulturës prehistorike ilire. Formimi i kulturës qytetare në përshtatje me kërkesat e reja të shoqërisë skllavo-pronare në shek. V-I p.e.sonë. Roli i përbërësit antik të vonë në formimin e kulturës së hershme mesjetare shqiptare. Elementet qytetare dhe fshatare në diferencimin e variantit jugor dhe verior të kulturës arbërore.

La culture comme indice principal pour l'identification de l'ethnie dans les périodes préhistorique et antique. Le rapport dynamique culture — ethnos dans le passage d'une formation économique et sociale à l'autre. Les groupes culturels dans la totalité de la

culture préhistorique illyrienne. La formation de la culture urbaine conformément aux exigences nouvelles de la société esclavagiste aux Ve-Ier siècles av.n.ère. Le rôle du composant de la Basse Antiquité dans la formation de la culture albanaise du Haut Moyen Age. Les éléments urbains et villagois dans la différenciation de la variante méridionale et septentrionale de la civilisation albanaise.

200. **CEKA, NERITAN, Vendbanimet protourbane në Kaoni** (*Les agglomérations protourbaines à Chaonie*), «Saranda», 2, 1982, f. 19-22.

Dallimi i dy periudhave të veçanta në grupin e fortifikimeve prehistorike. Periudha Gajtan — Trajan, faza I dhe II, e konsideruar si preurbane dhe e lidhur me sistemin fisnor. Periudha e dytë, protourbane, në shek. VII-V p.e.sonë, përbën fillesat e qytetit me një trajtim të përpunuar të planimetrisë dhe strukturës së murit, tipike për Butrintin, Kalivonë, Mashkjezën etj.

Différenciation de deux périodes particulières dans le groupe des fortifications préhistoriques: la première période, Gajtan-Trajan, phases I et II, considérée comme préurbaine et liée avec le système tribal; la deuxième période, protourbane, des VIIe-Ve siècles av.n.ère, constitue les débuts de la ville ayant un traitement élaboré de la planimétrie et de la structure du mur, typique pour Butrint, Kalivo, Mashkjezë etc.

201. **CEKA, NERITAN, Lindja e jetës qytetare tek ilirët e jugut** (*La naissance de la vie urbaine chez les Illyriens du Sud*), «Iliria», 1983, 2, f. 176-192, 23 fig., 12 tab. Rés. fr.

Procesi ekonomiko-shoqëror i lindjes dhe zhvillimit të jetës qytetare tek ilirët e jugut mbi bazën e materialit arkeologjik. Format e vendbanimeve të fortifikuara. Periudha e hershme, preurbane dhe dy fazat e saj: bronzi i vonë (Tren-Badhër) dhe hekuri i hershëm (Gajtan-Trajan). Periudha e dytë, protourbane, e datuar

nga gjysma e dytë e shek. VII p.e.sonë, fazë kalimtare për në shoqërinë me klasa.

Processus économique et social de la naissance et du développement de la vie urbaine chez les Illyriens du Sud sur la base du matériel archéologique. Formes des agglomérations fortifiées appartenant à deux périodes: la première, la plus ancienne, appelée préurbaine contient deux phases se rapportant respectivement au Bronze récent (Tren-Badhër), et au Fer ancien (Gajtan-Trajan), tandis que la deuxième, commençant, selon l'auteur, dès la deuxième moitié du VIIe siècle av.n.ère est considérée comme phase transitoire vers la société de classe.

202. CEKA, NERITAN, **Processi di trasformazione nell'Iliria del Sud durante il periodo arcaico** (*Processe transformimi në Ilirinë e Jugut gjatë periudhës arkaike*). «M.C.P.T.», 1982, f. 203-218, 1 hartë, 3 tab. Rés. fr.

Ndryshimet kulturore në Ilirinë e Jugut gjatë shek. VII-VI p.e.sonë, shfaqja e tipave të rinj të vendbanimeve të fortifikuara. Qeramika e punuar me çark nga poçarët vendas sipas modeleve helene si dhe importi masiv i qeramikës jonike e më vonë korintike, lakone dhe atike. Vendosja e rendit skllavopronar në fazën para themelimit të kolonive gjatë bregdetit adriatik, shtytje për procesin e mëvonshëm të kolonizimit.

Changements culturels dans l'Illyrie du Sud durant les VIIe-VIe siècles av.n.ère et apparition de nouveaux types d'agglomérations fortifiées. La céramique travaillée sur place selon les modèles helléniques et l'importation massive de la céramique ionienne et plus tard corinthienne, laconienne et attique. L'établissement de l'ordre esclavagiste dans la phase avant la fondation des colonies le long du littoral de la mer Adriatique, impulsion pour le processus postérieur de la colonisation.

203. CEKA, NERITAN, «**Apolonia e Ilirisë**» (*Apollonie d'Illyrie*), Tiranë, 1982, 243 f., 122 fig., 2 tab. 4 plane skicë.

Periudhat kryesore të zhvillimit të qytetit antik dhe ngjarjet historike më të rëndësishme të jetës së tij. Arkitektura shoqërore dhe private. Organizimi shoqëror dhe politik. Artizanati, bujqësia dhe tregtia si burime ekonomike të jetës së qytetit. Jeta kulturore, edukata dhe arsimit. Periudhat kryesore dhe veçoritë e zhvillimit të artit në Apoloni.

Les périodes principales du développement de la ville antique et les événements historiques les plus importants de sa vie. L'architecture de caractère publique et privée. L'organisation politique et sociale. L'artisanat, l'agriculture et le commerce comme sources économiques de la vie de la ville. La vie culturelle, l'éducation et l'enseignement. Les périodes principales et les particularités du développement de l'art à Apollonie.

204. **CEKA, NERITAN. Gërmime të vitit 1983 — Mashkjezë (Cakran)** (*Fouilles 1983 à Mashkjezë — Cakran*), «Iliria», 1983, 2, f. 251-254., 1 fig.

Krijimi i vendbanimit protourban të Mashkjezës dhe dy periudhat e fortifikimit, shek. VI dhe V p.e.sonë. Grupet kryesore të qeramikës vendase dhe të importuar, jonike, korintike dhe atike. Kthimi i tij në një lagje të jashtme të qytetit ilir të Gurzezës dhe planimetria e një banese të tipit me hajat të shek. II p.e.sonë.

Fondation de l'agglomération protourbaine de Mashkjeze et deux périodes de son fortification, VIe siècle et Ve siècle av.n.ère. Les groupes principaux de la céramique locale et importée ionienne, corinthienne et attique. Sa transformation en un quartier extérieur de la ville illyrienne de Gurezezë et la planimétrie d'une habitation de type à porche du IIe siècle av.n.ère.

205. **CEKA, NERITAN, Marrëdhëniet politike e ekonomike midis Dyrrahut e Apollonisë** (*Les rapports politiques et économiques entre Dyrrachion et Apollonie*), «Durrësi» 1983, 1, f. 15-20.

Lidhjet e Dyrrahut dhe Apolonisë për nga origjina e kolonistëve dhe ato midis tyre dhe prapatokës ilire. Fati i përbashkët historik dhe përfshirja e dy ngulimeve në kuadrin e shtetit ilir. Identifikimi si prerje e Mytilit e monedhës Artemis-Nofull të Apolonisë.

Les rapports entre Dyrrachion et Apollonie basés sur l'origine commune des colonistes et ceux entre ces deux villes et l'arrière-pays illyrien. Le destin historique commun et leur incorporation dans le cadre de l'Etat Illyrien. Identification comme frappe de Mytilos de la monnaie d'Apollonie portant les symboles Artemis-Mâchoire.

206. **CHIMOCHOVSKI, VACLAV**, Pozita gjuhësore e ilirishtes ballkanike në rrethin e gjuhëve indoevropiane, (*Die sprachliche Stellung des Balkanillyrischen im Kreise der indogermanischen Sprachen*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 57-71. «S.A.», 1973, 1, pp. 137-153. «Iliria», V, 1976. éd. fr., pp. 49-59. Trad. alb.

Vendi i ilirishtes ballkanike nga pikëpamja e të ashtuquajturit «problem i grykoreve»; reflektimi me spirante i tingullit indoevropian k'/h/, reflektimi i k'-së indoevropiane ndërmjet k'-së velare, reflektimi me spirante i palataleve indoevropiane g/h nëpërmjet të velares g. Problemi i depalatalizimit dhe i labiovelareve indogjermane në ilirishte. Përfundime.

La place de l'illyrien balkanique du point de vue du soi-disant «problème des gutturales»: réflexion par aspiration du son indo-européen l'/h/, réflexion du k' indo-européen à travers la vélaire l', réflexion par aspiration des palatales indo-européennes g/h à travers la vélaire g. Problème de la dépalatisation et des labiovélaire indo-germaniques dans l'illyrien. Conclusions.

207. **CONDURACHI, EMIL**, Disa aspekte të politikës romake në trevën ilire në shek. I të e.sonë (*Quelques aspects de la politique romaine dans la zone illyrienne au Ier siècle de notre ère*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 155-158.

«S.A.», 1973, 1, pp. 195-198. «Iliria», V, 1976, éd. fr. pp. 129-131.

Vështrim kritik mbi shkallën e zhvillimit të procesit të romanizimit në zonat e ndryshme të trevës ilire. Karakteri i politikës romake në Iliri nga viti 168 deri në epokën e Augustit — ruajtja e autonomisë nga ana e qyteteve ilire të pushtuara. Vendosja e regjimit të rreptë ushtarak romak në Iliri në shek. I të e.sonë, si pasojë e kryengritjeve të mëdha ilire. Vendosja e kolonive ushtarake dhe shpërngulja e një pjese të popullsisë ilire në vise të tjera të Ballkanit.

Aperçu critique sur le degré de développement du processus de romanisation des différentes zones du domaine illyrien. Caractère de la politique romaine en Illyrie depuis l'an 168 jusqu'à l'époque d'Auguste: conservation de l'autonomie de la part des cités illyriennes occupées. Instauration d'un rigoureux régime militaire de la part de Rome en Illyrie au Ier siècle, en conséquence des grandes révoltes illyriennes. Etablissement des colonies militaires et transfert d'une partie de la population illyrienne dans les différentes contrées des Balkans.

208. **CROSSLAND, RONALD, A.,** Pozita dialektore e ilirishtes në familjen gjuhësore indoevropiane dhe rrjedhimet e saj për parahistorinë (*The dialectological position of Illyrian within the Indoeuropean language family and its implications for Prehistory*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 73-80. «Iliria», V, 1976, éd. fr., pp. 61-66.

Ilirët, ilirishtja, dialektologjia indoevropiane e studimet ilire. Vlera e tipareve të veçanta të ilirishtes.

Les Illyriens et la langue illurienne, la dialectologie indoeuropéenne et les études illyriennes. Valeur des différents traits de l'illyrien.

209. **CROSSLAND, RONALD A.,** Diskutim mbi disa kumtesa (Mbi kumtesën e W. Cimočovskit dhe të prof. E Çabejt)

(Construction to discussions on X. Cimochovski's communication), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 339-340. «Iliria», V, 1976, éd. fr. pp. 297-298.

210. ÇABEJ, EQEREM, **L'ancien nom national des Albanais** (*Emri i vjetër kombëtar i shqiptarëve*), «S.A.», 1972, 1, pp. 31-40, 1 carte.

Burimi i emrit arbëror në historiografi, kuptimi, shtrirja dhe përdorimi i tij. Lokalizimi i arbërit mesjetar. Përcaktimi gjeografik i Albanoi të Ptolemeut dhe përputhja me emrin mesjetar. Marrëdhëniet alb-lab.

Source du nom arbër dans l'historiographie, son acception, extension et emploi. Localisation de l'arbër médiéval. Détermination géographique de l'Albanoi de Ptolémée et sa concordance avec l'Arbër médiéval. Les rapports alb-lab.

211. ÇABEJ, EQEREM, **Problemi i vendit të formimit të gjuhës shqipe** (*Le problème du territoire de la formation de la langue albanaise*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 7-26. «S.H.», 1972, 3, f. 97-120. Rés. fr. «S.A.», 1972, 2, pp. 125-151. «Iliria», V, 1976, éd. fr., pp. 7-22 «SH.T.T.», Tiranë, 1982, f. 72-93.

Mbi bazën e analizës fonetike, etimologjike dhe morfologjike, kryesisht të emrave topikë, shqyrtohen në mënyrë kritike pikëpamjet lidhur me vendin e formimit të gjuhës shqipe dhe nxirret përfundimi se shqipja është formuar në përgjithësi në trevën e sotme gjuhësore dhe se kjo trevë nuk ka pësuar ndonjë ndryshim themelor gjatë kohëve.

Sur la base de l'analyse phonétique, éthymologique et morphologique, en premier lieu des noms topiques, l'auteur examine du point de vue critique les opinions relatives au lieu de formation de la langue albanaise et aboutit à la conclusion que l'albanais a été formé en général dans l'actuelle contrée linguistique et que cette

contrée n'a enregistré aucune modification essentielle au cours des temps.

212. **ÇABEJ, EQEREM**, Diskutim mbi kumtesat e C. de Simones, V. Georgievit, I. Ajetit, E. Lafes, A. Katiçicit, V. Pizanit, G. Bonfantes (*Intervention sur les communications de C. de Simone, V. Georgiev, I. Ajeti, A. Katičić, V. Pizani, G. Bonfante*), «K.I.S.I.», 1974, II f. 324-329, «Iliria», V, 1976, éd. fr. pp. 281-286.

213. **ÇONDI, DHIMITËR**, Gjetje arkeologjike nga rrethi i Sarandës (*Trouvailles archéologiques de la région de Saranda*), «Iliria», VII-VIII, 1977-1978, f. 339-346, 1 hartë, 2 tab.

Vendbanime fshatare dhe nekropole që lidhen me qytetet e Butrintit e të Finiqit dhe me rrugën e Bregdetit kaon.

Agglomérations villageoises et nécropoles se rapportant aux villes de Bouthrôtos et de Foiniké et à la route du littoral chaone.

214. **ÇONDI, DHIMITËR**, Kontribut për hartën arkeologjike të rrethit (*Contribution sur la carte archéologique du district de Saranda*), «Saranda», 1, 1981, f. 12-15.

Përshkruhen disa nga pikat dhe objektet e ndryshme arkeologjike të zbuluara gjatë punimeve bujqësore në gadishullin e Ksamilit dhe në fushën e Vrinës.

Description de quelques-uns des points et de divers objets archéologiques découverts lors des travaux agricoles dans la Péninsule de Ksamil et dans la plaine de Vrine.

215. **ÇONDI, DHIMITËR**, Gjurmimi i mëtejshëm i fortesës së Malathresë (*Recherche ultérieure de la forteresse de Malathré*), «Saranda», 2, 1982, f. 74-80, 4 fig.

Pozicioni gjeografik, planimetria, muret, kullat, një hyrje. Ndërtim i shek. III p.e.sonë.

Position géographique, le plan, les murs, les tours, une entrée. Construction du IIIe siècle av.n.ère.

216. ÇUNI, NURI, Gjetje arkeologjike në Sevran (Objets trouvés lors des fouilles archéologiques à Sevran), «Z.A.S.», 1980, f. 68-71.

Një varrezë e shek. III-II p.e.sonë. Ndërtimi i varreve dhe riti i varrimit. Fragmente qeramike njëra prej të cilave me mbishkrim.

Une nécropole des IIIe-IIe siècle av.n.ère. Constructions des tombes et rite de sépulture. Fragments de céramique dont un portant une inscription.

217. ÇUNI, NURI, Zbulime të reja arkeologjike në luginën e sipërme të Osumit (Nouvelles découvertes archéologiques dans la haute vallée d'Osum), «Iliria», 1982, 1, f. 233-235. Rés. fr.

Materiale arkeologjike të zbuluara në disa varreza të vogla të disa vendbanimeve të lashta fshatare. Një kala e vogël dhe në fshatin Qeshibe në verilindje të luginës, traktet e murit të së cilës datohen në shek. III p.e.sonë.

Matériaux archéologiques découverts dans de petites nécropoles de quelques anciennes agglomérations villageoises. Une petite forteresse illyrienne dans le village Qeshibe au Nord-Est de la vallée, dont les restes des murs appartiennent au IIIe siècle av.n.ère.

218. DAMKO, PETRAQ, Gërmime të vitit 1983, — Korçë (Fouilles 1983 — Korçë), «Iliria», 1983, 2, f. 267-268.

Gërmime sondazhi në kalanë e Zvezdës, e ndërtuar në antikitetin e vonë.

Fouilles de caractère de sondage dans la forteresse de Zvezde construite au Bas Moyen Age.

219. **DAUTAJ, BURHAN, Zbulimi i qytetit ilir Dimal (La cité illyrienne de Dimale)**, «Iliria», II, 1972, f. 135-150, 2 fig., 8 tab. «Iliria», II, 1972, éd. fr., pp. 149-165, 2 fig., 8 pl.

Vula me mbishkrimin Dimalitan dhe identifikimi i Kalasë së Krotinës me qytetin ilir të Dimalit të njohur nga burimet antike. Sfondi arkitekturor i një portiku të zbuluar në qytet. Terrakota dhe tjegulla me vula anepigrafike dhe monograme të emrave të pronarëve të punishteve. Skulptura që përfaqësojnë artin e qytetit dhe veshjen e banorëve të tij. Monedha maqedone, greke e romake.

Les sceaux portant l'inscription Dimalitan et l'identification de la forteresse de Krotine avec la ville illyrienne de Dimale mentionnée dans les sources antiques. Arrière — plan architectural d'un portique mis au jour dans cette ville. Terres cuites et autres matériaux de céramique plus volumineux portant des sceaux anépiographiques et monogrammes des noms des propriétaires des ateliers. Sculptures représentant l'art de la ville et l'habillement de ses habitants. Monnaies macédoniennes, grecques et romaines.

220. **DAUTAJ, BURHAN, Dimali në dritën e të dhënave arkeologjike (Dimale à la lumière des données archéologiques)**, «K.I.S.I.», 1974, I, f. 475-505, 11 fig., 13 tab. «S.H.», 1973, 2, f. 87-100. «Iliria», IV, 1976, éd. fr., pp. 385-409, 9 fig. 10 pl.

Pozita gjeografike e Kodrës së Krotinës dhe identifikimi i rrënojave të saj antike me qytetin ilir të Dimalit. Shtatë vulat fragmentare me legjëndën DIMAΛΛITAN dhe të dhënat e autorëve antikë për lokalizimin e Dimalit. Shtresat kulturore arkeologjike, përmbajtja dhe kronologjia e gjetjeve. Katër etapat e jetës së qytetit antik

të Dimalit, nga epoka e bronzit deri në shekujt I-III të e.sonë.

Position géographique de la Colline de Krotine et l'identification de ses anciennes ruines avec la ville illyrienne de Dimale. Sept sceaux fragmentaires portant la légende DIMAΛITAN et les données des auteurs antiques sur la localisation de Dimale. Couches culturelles archéologiques, leur contenu et chronologie des objets trouvés lors des fouilles archéologiques. Les quatre étapes de la vie urbaine à Dimale, depuis l'Age du Bronze jusqu'aux Ier-IIIe siècles.

221. **DAUTAJ, BURHAN, Rezultatet e gërmimeve arkeologjike të vitit 1973 në Dimal (Fouilles archéologiques 1973 à Dimale — Berat), «Iliria», III, 1974, f. 443-448, 2 tab. «B.A.», 4, 1974, f. 71-75. «Iliria», III, 1975, éd. fr., pp. 451-457, 2 pl.**

Katër shtresa kulturore të fiksuara gjatë gërmimeve në akropolin e qytetit të Dimalit dhe përshkrimi i tyre. Përcaktimi i periudhave të veprimtarisë ndërtuese në Dimal. Materiali arkeologjik për sqarimin e disa çështjeve, që kanë të bëjnë me lindjen dhe zhvillimin e jetës qytetare, me periudhën e lulëzimit dhe të rënies së Dimalit deri në braktisjen e qytetit gjatë pushtimit romak.

Quatre couches culturelles identifiées au cours des fouilles effectuées dans l'ancienne ville de Dimale et leur description. Détermination des diverses périodes de l'activité de construction à Dimale. Matériaux archéologiques qui contribuent à l'éclaircissement de certains problèmes relatifs à la naissance et au développement de la vie urbaine, à la période d'épanouissement et du déclin de Dimale, jusqu'à son abandon pendant l'occupation romaine.

222. **DAUTAJ, BURHAN, Një rrugë kryesore në Apoloni (Une rue principale à Apollonie), «Monumentet», 7-8, 1974, f. 55-69, 10 fig., 2 tab. Rés. fr. «M.K.SH.», 1975, 2, f. 28-31, 1 fig.**

Gjendja e monumentit në kohën e kryerjes së gërmimeve: traseja, pritrat, kunetat, urëzat prej guri dhe një kanal me tulla të plota romake. Problemi i datimit. Të dhënat arkeologjike në ndihmë të përcaktimit të katër periudhave të funksionimit të rrugës, nga shek. III p.e. sonë deri në shekujt V-VI të e.sonë. Disa çështje lidhur me aspektin konstruktiv origjinal të rregullimit të qytetit të Apolonisë.

Etat du monument à l'époque des fouilles: tracé, couvertes, levées, de petits ponts de pierre et un canal en briques plates romaines. Le problème de la datation du monument. Données archéologiques contribuant à déterminer les quatre périodes de fonctionnement de la rue, IIIe siècle av.n.ère. — V^e-VIe siècles. Questions relatives à la structure originale de l'aménagement de la ville d'Apollonie.

223. **DAUTAJ, BURHAN, Rezultatet e gërmimeve të vitit 1974 në Dimal** (*Résultats des fouilles 1974 à Dimale*), «B.A.», 5, 1975, f. 25-28, 1 tab. «Iliria», VI, 1976, f. 338-340, 1 fig.

Zbulimi i kompleksit të ndërtimeve në sektorin A të qytetit antik të Dimalit dhe përcaktimi i periudhave kryesore të ndërtimit: periudha e parë — shekujt II-I p.e. sonë; periudha e dytë — shekujt I-II të erës sonë; periudha e tretë — shekujt III-IV të erës sonë. Veçoritë e arkitekturës dimalite në periudhën e vonë helenistike. Përfundime lidhur me kufijtë e jetës së qytetit, me periudhën e lulëzimit dhe të rënies së tij.

Mise au jour du complexe de constructions dans le secteur A de la cité antique de Dimal et détermination des principales périodes de construction: la première — IIe-Ier siècle av.n.ère; la deuxième période Ier-IIe siècles; la troisième période — IIIe-IVe siècles. Particularités de l'architecture dimalienne dans la période hellénistique récente. Conclusions relatives aux limites chronologiques de la vie urbaine à Dimale, à la période de son épanouissement et de son déclin.

224. **DAUTAJ, BURHAN, Aspects de la vie économique à Dimale** (*Aspekte të jetës ekonomike në Dimal*), «U.I.N.», 1975, Posebna izdanja, Knjiga XXIV, pp. 189-199, 3. pl. «Iliria», VI, 1976, f. 147-163, 4 tab. Trad. fr.

Zhvillimi dhe karakteri i jetës ekonomike në Dimal, nga periudha e parë e hekurit, deri në prag të pushtimit romak. Brenda këtyre kufijve kronologjikë dallohen tri etapa të zhvillimit të jetës ekonomike të qytetit: Etapa e parë — periudha e hekurit; etapa e dytë — fundi i shek. IV p.e.sonë — gjysma e shek. III p.e.sonë; etapa III — gjysma e dytë e shek. III p.e.sonë, deri në mesin e shek. II p.e.sonë.

Développement et caractère de la vie économique à Dimale pendant l'époque allant de la première partie de l'Age du Fer jusqu'au seuil de l'occupation romaine. Dans le cadre de ces limites chronologiques, on relève trois étapes de développement de la vie économique à Dimale: Première étape — première partie de l'Age du Fer; deuxième étape — fin du IVe siècle av.n.ère. — première moitié du IIIe siècle av.n.ère; troisième étape — deuxième moitié du IIIe siècle av.n.ère jusqu'à la première moitié du IIe siècle av.n.ère.

225. **DAUTAJ, BURHAN, Qyteti ilir i Dimalit** (*La ville illyrienne de Dimale*), «M.K.SH.», 1975, 1, f. 18-20, 1 fig.

Të dhëna historiko-arkeologjike mbi qytetin ilir të Dimalit.

Données historiques et archéologiques sur la ville illyrienne de Dimale.

226. **DAUTAJ, BURHAN, Dimali dhe marrëdhëniet e tij me Apoloninë** (*Dimale et ses rapports avec Apollonie*), «Fieri 1976», 1978, f. 32-36.

Të dhëna për pozicionin gjeografik dhe për identifikimin e qytetit. Marrëdhëniet e tij me Apoloninë në shek. III-II p.e.sonë: prodhimet e artizanatit, monedhat.

Données sur la position géographique et l'identification de la ville. Ses rapports avec Apollonie aux IIIe-IIe siècles av.n.ère: les produits d'artisanat, les monnaies.

227. **DAUTAJ, BURHAN**, s/v Nr. 467, **Teatri antik i Apolonisë** (*Le théâtre antique d'Apollonie*).

228. **DAUTAJ, BURHAN**, **Kalaja e Mavrovës dhe identifikimi i saj me qytetin ilir Olympe** (*La forteresse de Mavrovë et son identification avec la cité illyrienne Olympe*). «Iliria», 1981, 1, f. 57-91, 14 fig., 9 tab. Rés. fr.

Pozicioni gjeografik dhe historiku i kërkimeve. Muret rrethuese, teknikat e ndërtimit. Etapat kryesore të zhvillimit të vendbanimit si qendër urbane: fillimet e jetës në zonën përreth kalasë, që në fundin e epokës së bronzit; gjurmët e jetës brenda mureve të kalasë — shek. IV p.e.sonë; periudha e parë e sistemit fortifikues — fundi i shek. V e gjysma e parë e shek. IV p.e.sonë; periudha e dytë — shek. IV-III. Identifikimi i Mavrovës me qytetin ilir të Olympes, në bazë të monedhave me legjendën ΟΛΥΜΠΙΑΣΤΑΝ

Position géographique et historique des recherches Murs d'enceinte et techniques de construction. Etapes principales du développement de l'agglomération comme centre urbain: les commencements de la vie dans la zone autour de la forteresse-dès la fin de l'Age du Bronze; les traces de la vie à l'intérieur des murs de la forteresse -VIe siècles av.n.ère; la première période du système de fortification — fin du Ve siècle et première moitié du IVe siècle av.n.ère; la deuxième période — IVe-IIIe siècles. Identification de Mavrove avec la ville illyrienne d'Olympas sur la base des monnaies portant la légende ΟΛΥΜΠΙΑΣΤΑΝ

229. **DEMIRAJ, SHABAN**, **Diskutim rreth kumtesës së J. Gjinarit** (*Intervention sur la communication de J. Gjinari*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 310-312. «Iliria», V, 1976, éd. fr., pp. 267-269.

230. **DIBRA, MITHAT, Një depo me vegla bujqësore ilire nga fshati Melgush i rrethit të Shkodrës** (*Un dépôt d'instruments de travail illyriens du village Melgush dans le district de Shkodra*), «Iliria», 1981, 1, f. 235-238, 1 tab. Rés. fr.

Inventari i një bujku ilir të shek. III-II p.e.sonë (drapinj, kazma, sëpata, vegla në trajtë beli me dy bishta).

Inventaire d'un agriculteur illyrien des IIIe-IIe siècles av.n.ère. (faucilles, pioches, haches, instruments en forme de bêche à deux manches).

231. **DIMO, VANGJEL, Gjetje rasti (rrethi i Fierit)** (*Objets trouvés fortuitement — district de Fier*), «B.A.», 4, 1974, f. 226-229, 1 tab.

Gjetje rasti në nekropolin e Apolonisë dhe mbeturina godinash jashtë qytetit. Gjetje brenda murit rrethues. Një mozaik, një punishte qeramike dhe katër fragmente tjegullash me vula. Disa monedha.

Objets trouvés fortuitement à la nécropole d'Apollonie et vestiges d'édifices situés hors des murs de la ville. Objets découverts à l'intérieur des murs d'enceinte. Une mosaïque, un atelier de céramique et quatre fragments de tuiles portants des sceaux. Monnaies.

232. **DIMO, VANGJEL, Gjetje rasti në Apoloni** (*Objets trouvés fortuitement à Apollonie*), «B.A.», 5, 1975, f. 188-191, 1 tab. «Iliria», VI, 1976, f. 365-366.

Varre me tjegulla helenistike në Havaleas. Një kazmë, sëpatë prej hekuri, një përkrenare dhe disa objekte bronzi, tjegulla me vula dhe enë balte në Kryegjatë. Varre të reja të nekropolit të periudhës romake në Pojan.

Tombes aux tuiles hellénistiques à Havaleas. Une pioche-hache en fer, un casque et d'autres objets en bronze, des tuiles portant des sceaux et des vases en glaise mis au jour à Kryegjatë. Nouvelles tombes mises au jour à la nécropole de la période romaine à Pojan (Apollonie).

233. **DIMO, VANGJEL, Puse e stera në Apoloni** (*Puits et citernes à Apollonie*), «Iliria», VII-VIII, 1977-1978, f. 317-323, 4 tab.

Rezultatet e vrojtimit mbi një numër pusesh e sterash të qytetit të Apolonisë. Teknika e ndërtimit, format arkitektonike dhe datimi i tyre në shek. III-II p.e. sonë, duke u mbështetur në gjetjet arkeologjike dhe në analogji me ndërtime të tjera.

Résultats des observations sur un nombre de puits et citernes de la ville d'Apollonie. Technique de construction, formes architectoniques et leur datation aux IIIe-IIe siècles av.n.ère, se fondant sur les objets trouvés lors des fouilles archéologiques et les analogies avec d'autres constructions.

234. **DIMO, VANGJEL, Monumentet kryesore të Apolonisë si pasqyrim i zhvillimit social-ekonomik të qytetit** (*Les monuments principaux d'Apollonie comme reflet du développement social et économique de la ville*), «Fieri 1976», 1978, f. 37-41.

Muret rrethuese, portiku, fontana, teatri, monumenti i Agonotetëve, banesat.

Les murs d'enceinte, le portique, la fontaine, le théâtre, le monument des Agonothètes, les habitations.

235. **DINE, DHIMITËR, s/v. Nr. 362, Kalaja e Leshnjës** (*La forteresse de Leshnje*),

236. **DOBRUNA, EXHLALE, Tipologjia e monumenteve sepulkrale të periudhës romake në Kosovë** (*La typologie des monuments sépulcraux de la période romaine à Kosova*), «Iliria», 1982, 2, f. 197-232, 11 viz., 1 hartë. Rés. fr.

Paraqitje e shkurtër e gjendjes së zbulimeve arkeologjike në trevën e Kosovës, që i takojnë periudhës së sundimit romak. Analizë e monumenteve kryesore sepulkrale të datuara kryesisht në gjysmën e dytë të shek. II dhe në shek. III të erës sonë. Ndarja e tyre tipologjikisht në katër grupe (stela, pllaka, altarë dhe sarkofagë). Përfundime lidhur me përdoruesit dhe karakterin provincial romako-ilir të këtyre monumenteve.

Bref exposé sur l'état des découvertes archéologiques dans la région de Kosove appartenant à la période de la domination romaine. Analyse des principaux monuments sépulcraux datés surtout à la deuxième moitié du IIe siècle et au IIIe siècle de notre ère. Leur division en quatre groupes (stèles, plaques, autels et sarcophages). Conclusions relatives aux utilisateurs et au caractère provincial romano-illyrien de ces monuments.

237. **DOBRUNA, EXHLALE, Mbi disa toponime të kohës antike në Kosovë** (*Sur certains toponymes anciens à Kosove*), «SH.T.T.», Tiranë, 1982, f. 158-174.

Mbi bazën e shqyrtimit të të dhënave toponimike të nxjerra nga burimet e shkruara të autorëve antikë dhe nga monumentet epigrafike arrihet në përfundimin mbi përkatësinë etnike ilire të dardanëve dhe autoktoninë e shqiptarëve në krahinën e Kosovës.

Se fondant sur l'examen des données toponymiques tirées des sources écrites des auteurs antiques et des monuments épigraphiques on aboutit à la conclusion sur l'appartenance ethnique illyrienne des Dardaniens et l'autochtonéité des Albanais dans la région de Kosove.

238. **DODBIBA, LIRAK, Terminologjia detare e shqipes dhe etnogjeneza e popullit shqiptar** (*Le lexique maritime de*

l'albanais et son rapport avec l'éthnogenèse), «K.I.S.I.», 1974, 2, f. 103-108. «S.A.», 1972, 2, pp. 249-257. «Iliria», V, 1976, éd fr., pp. 87-91.

Kundërshtohet teza që mohon autoktoninë e shqiptarëve dhe që i konsideron ata jo me prejardhje ilire, por trake, të cilën disa autorë përpiqen ta mbështesin në analizën e leksikut detar të shqipes. Argumentohet mendimi se mungesa e terminologjisë ilire në leksikun detar të shqipes nuk provon se shqiptarët nuk janë autoktonë dhe pasardhës të ilirëve.

L'auteur s'exprime contre la thèse qui nie la continuité des Albanais et qui les considère d'une origine thrace et non pas illyrienne, cette thèse dressée sur la base du lexique maritime de l'albanais. On avance l'opinion que le manque de la terminologie illyrienne dans le lexique maritime de l'albanais ne prouve pas que les Albanais ne soient pas autochtones et héritiers des Illyriens.

239. **DOMI, MAHIR, Prapashtesa ilire dhe shqipe, — përkime e paralelizma** (*Suffixes illyriens et albanais, concordances et parallélismes*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 109-118. «S.A.», 1973, 1, f. 127-135. «Iliria», V, 1976, éd. fr., pp. 93-98. «B.SH.», 1972, 1, f. 121-129. «S.F.», 1974, 4, f. 159-172.

Përkime e paralelizma në derivacionin prapashtesor midis ilirishtes dhe shqipes, të mbështetura në vështrimin përqasës të fjalëformimit në ilirishte e në shqipe. Kompleksi i prapashtesave indoevropiane me *t* në ilirishte. Formimet me *no* në atroponimet e toponimet në ilirishte. Vëzhgime e materiale mbi paralelizmat e përkimet në fjalëformimin prapashtesor të ilirishtes dhe shqipes.

Concordances et parallélismes dans la dérivation des suffixes entre l'albanais et l'illyrien, basés sur l'aperçu comparatif de la formation des mots en illurien et en albanais. Le complexe des suffixes indoeuropéens en t de l'illyrien. La formation en no dans les anthroponymes et les toponymes de l'illyrien. Observations et matériaux

sur les parallélismes et les concordances dans le domaine de la formation des mots avec suffixes en illyrien et en albanais.

240. DOMI, MAHIR, Diskutim mbi kumtesat e akad. V. Georgiev dhe të prof. Pizanit dhe mbi disa çështje të ilirites dhe të raporteve të saj me gjuhën shqipe (*Intervention sur les communications de V. Georgiev et de V. Pizani et réplique à propos de l'Illyrien et de ses rapports avec la langue albanaise*), «K.I.S.I.», 1974, II f. 316-321. «Iliria», V, 1976, éd. fr., pp. 273-277.

241. DOMI, MAHIR, Çështje të toponimisë në burime të huaja (*Questions de toponymie dans les sources étrangères*), «SH.T.T.», Tiranë, 1982, f. 299-305.

Disa çështje lidhur me toponiminë sllave të Shqipërisë, me rrethanat e burimet e ndryshme të saj. Disa kritere e fakte. Përfundime.

Certaines questions relatives à la toponymie slave de l'Albanie, aux circonstances et à ses diverses origines. Certains critères et arguments. Conclusions.

242. DOMI, MAHIR, Probleme të historisë së formimit të gjuhës shqipe, arritje dhe detyra (*Problèmes de l'histoire de la formation de la langue albanaise, résultats et tâches*), «Iliria», 1983, 1, f. 5-38. Trad. fr.

Artikull sintezë mbi historinë e gjuhës shqipe që hedh dritë në drejtim të sqarimit të procesit të rëndësishëm të gjenezës së popullit shqiptar. Periudha ilire e gjuhës shqipe, koha dhe vendi i formimit të saj, si dhe elementet latine në të. Përfundime të mbështetura në shqyrtimin e një baze të gjerë faktike dhe të pikëpamjeve të shprehura në studimet e deritanishme për këto probleme.

Synthèse sur l'histoire de la langue albanaise qui aide à éclairer le processus important de la genèse du

peuple albanais. La provenance illyrienne de la langue albanaise, le temps et le lieu de sa formation ainsi que les éléments latins y figurant. Conclusions se fondant sur l'examen d'une ample base de faits et des points de vues exprimés dans les études jusqu'ici sur ces problèmes.

243. **DRINI, FAIK — BUDINA, DHIMOSTEN, Mbishkrime të reja të zbuluara në Butrint** (Nouvelles inscriptions découvertes à Butrint), «Iliria», 1981, 1, f. 227-234, 3 fig. Rés. fr. «Saranda», 2, 1982, f. 37-42, 3 fig.

Të dhënat kryesore të një kompleksi të ri aktesh lirimi skllëvëresh të zbuluara në Butrint në vitin 1977. Krahasimi i tyre me mbishkrimet e të njejtit karakter të zbuluara më parë pranë teatrit të këtij qyteti. Datimi — shekujt II-I p.e.sonë.

Exposé des données principales d'un nouveau ensemble d'actes d'affranchissement d'esclaves découverts à Butrint en 1977. Comparaison avec les inscriptions du même genre découvertes auparavant près du théâtre de ce site. Datation — IIe-Ier siècles av.n.ère.

244. **DRINI FAIK, Pier Kaban, Epiri nga vdekja e Pirros deri në pushtimin romak (272-167), Paris, 1976.** (Pierre Cabanes, L'Épire de la mort de Pyrrhos à la conquête romaine (272-167), Paris 1976, «Iliria», 1982, 2, f. 281-287. Trad. fr.

Vlerësim i punimit si një ndihmesë e veçantë në fushën e historiografisë për Epirin. Vihet në dukje problematika e rëndësishme e tij e trajtuar me seriozitet shkencor, gjë që e ka çuar autorin në krijimin e një kuadri të plotë për periudhën nga vdekja e Pirros deri në pushtimin romak, duke u bazuar veçanërisht në shqyrtimin e të dhënave epigrafike.

Ouvrage considéré comme une contribution particulière dans le domaine de l'historiographie de l'Épire. Mise en évidence de sa problématique importante traitée

avec du sérieux scientifique, ce qui conduit l'auteur à l'établissement d'un cadre complet concernant la période de la mort de Pyrrhos jusqu'à la conquête romaine, se fondant surtout sur l'examen des données épigraphiques.

245. **DUCELLIER, ALAIN, Përpyjekje rreth shfaqjes së popullit shqiptar në burimet historike bizantine** (*Nouvel essai de mise au point sur l'apparition du peuple albanais dans les sources byzantines*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 235-241. «S.A.», 1972, 2, pp. 299-306. «Iliria», V, 1975, éd. fr. pp. 205-210.

Polemikë me historianen greke E. Vranusi lidhur me kohën e shfaqjes për herë të parë në histori e shqiptarëve si dhe me kuptimin e përdorimit të termave Ἀλβανῖται dhe Ἀρβανῖται në shek. XI e më vonë në shek. XIV. Kundërshtohet teza e historianes greke, sipas së cilës autorët bizantinë i kanë përdorur këto terma për të treguar popullsi skoceze ose normane.

Polémique avec l'historienne grecque E. Vranous à propos de la première apparition des Albanais dans l'histoire et de la signification des termes Ἀλβανῖται et Ἀρβανῖται employés au XIe siècle et, plus tard, au XIVe siècle. Réfutation de la thèse de l'historienne grecque, selon laquelle les auteurs byzantins se seraient servis de ces termes pour désigner des peuplades écossaises ou normandes.

246. **DUCELLIER, ALAIN, A e kanë pushtuar shqiptarët Kosovën?** (*Les Albanais, ont-ils envahi le territoire de Kosove?*), «SH.T.T.», Tiranë, 1982, f. 192-198.

Polemikë me autorët e ndryshëm që përkrahin tezën serbe të pushtimit të Kosovës nga shqiptarët. Shqyrtimi i një numri argumentesh e çon autorin në përfundimin se janë sllavët në përgjithësi, e serbët në veçanti, ata që duke filluar nga shek. VII i erës sonë e pushtuan këtë krahinë, popullsia e së cilës qysh nga antikiteti ka qenë në shumicën dërrmuese iliro-shqiptare.

Polémique avec de divers auteurs soutenant la thèse serbe d'une occupation de la région de Kosove par les Albanais. L'examen d'un nombre d'arguments conduit l'auteur à la conclusion que ce sont les Slaves en général et les Serbes en particulier ceux qui, dès le VIIe siècle de notre ère, ont occupé cette région, dont la population était pour la plupart illyro-albanaise dès la période de l'Antiquité.

247. **DUKA, ŠEFER**, s/v, Nr. 437, **Rezultatet arkeologjike në Suç të Matit** (*Les résultats archéologiques à Suç de Mati*)

248. **DUMITRESCU, VLADIMIR**, **Një enklavë ilire e periudhës së parë të hekurit në jugperëndim të Rumanisë (Olteni)** (*Une enclave illyrienne au Sud-Ouest de la Roumanie, datant du premier Age du Fer*), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 291-294, «Iliria», IV, 1976, éd. fr. pp. 223-225.

Tre nekropole tumulare ilire në Balta Verde, Gogoshu dhe Besarabi në Olteni të Rumanisë. Karakteristikat kryesore të tyre, riti funeral dhe inventari i varreve. Përkatësia etnike ilire e kulturës tumulare të zonës perëndimore të Oltenisë. Datimi — mesi i shek. V. p.e. sonë.

Trois nécropoles à tumuli illyriens à Balta Verde, Gogochou et Besarabie dans la région d'Oltenie (Roumanie). Leurs caractéristiques principales, le rite funéraire et l'inventaire des tombes. Appartenance à l'ethnie illyrienne de la culture tumulaire découverte dans la partie occidentale de l'Oltenie. Datation: milieu du IVe siècle av.n.ère.

249. **DUROLLI, LLAMBË**, **Qyteza e Armenit** (*La citadelle d'Armen*), «M.H.», Tiranë, 1978, f. 108-109.

Të dhëna historike e arkeologjike për qytezën e Armenit në rrethin e Vlorës.

250. **DHAMO, DHORKA, Afresket e kishës së Ristozit në Mborje** (*Les fresques de l'Eglise de Ristoz à Mborje de Korçe*), «S.H.», 1979, 2, f. 198-212, 3 fig. Rés, fr.

Kisha e Ristozit — monumenti i fundit i datuar i shek. XIV që ruhet në Shqipëri (1389). Analiza dhe karakterizimi stilistik i afreskeve të saj dhe disa nga tiparet themelore të ikonografisë së tyre, vështruar në lidhje e krahasim me ansamble të kësaj periudhe si dhe me të tjera më të hershme e më të vona. Mendime për arkitekturën e monumentit.

L'église de Ristoz — le dernier monument daté du XIVe siècle en Albanie (1389). Analyse et caractérisation stylistique de ses fresques et quelques-uns des traits principaux de leur iconographie, vus sous l'optique des liaisons et de la comparaison avec d'autres ensembles de cette période ainsi qu'avec ceux antérieurs et postérieurs. Opinions sur l'architecture du monument.

251. **DHAMO, DHORKA, Figura antropozoomorfe e mozaikut të Antigonesë** (*Figure anthropozoomorphe de la mosaïque d'Antigonee*), «Monumentet», 1981, 1, f. 149-157, 5 fig. Rés. fr.

Analizohet figura qendrore e mozaikut të dyshemesë së kishës trikonkëshe të Antigonesë. Identifikimi me paraqitjen e Shenjtit Kristofor (shek. V-VI të e.sonë). Mendime mbi origjinën e shenjtit dhe variantet e përfytyrimit të tij, duke e konsideruar Kristoforin e Antigonesë si paraqitjen më të hershme brenda dhe jashtë vendit tonë.

Analyse de la figure centrale de la mosaïque du plancher de l'église tréconque d'Antigonee. Son identification avec la représentation du Saint Christophore (V^e-VIe siècles de n.ère). Opinions sur l'origine du Saint et sur les variantes de son imagination, en considérant

Christophore d'Antigoné comme la représentation la plus ancienne à l'intérieur et à l'extérieur de l'Albanie.

252. **DHIMA, ALEKSANDËR — TOLE, DHIMITËR, Të dhëna mbi tipin antropologjik të shqiptarëve gjatë mesjetës** (*A propos du type anthropologique des Albanais durant le Moyen Age*), «Iliria», IX-X, 1979-1980, f. 301-351, 11 fig., 10 pasqyra, 6 tab. Rés. fr.

40 skelete mesjetare të zbuluara gjatë viteve 1963-1978 në 13 pika arkeologjike (23 skelete të periudhës së mesjetës së hershme, 17 skelete të periudhës së mesjetës së zhvilluar). Përcaktimi i gjinisë e moshës së skeleteve dhe përshkrimi i tyre. Analiza tipologjike dhe të dhënat e përpunimit statistikor shumëpërmason. Karakteri vendas i tipave antropologjikë të përshkruar, ecuria dhe afëria gjinore e tyre gjatë dy periudhave të veçanta të mesjetës.

40 squelettes médiévaux découverts durant les années 1963-1978 dans 13 points archéologiques (23 squelettes appartenant à la période du Haut Moyen Age, 17 squelettes de la période du Bas Moyen Age). Détermination du sexe et de l'âge des squelettes et leur description. Analyse typologique et les données de l'élaboration du statistique multivariée. Caractère autochtone des variantes anthropologiques décrites, leur développement dans le temps et leur affinité durant les deux périodes particulières du Moyen Age.

253. **DHIMA, ALEKSANDËR, Materiale skeletike mesjetare nga tuma e Piskovës (Përmet)** (*Matériaux squelettiques médiévaux du tumulus de Piskovë*), «Iliria», 1981, 1 f. 155-189, 3 pasqyra, 5 tab. Rés. fr.

Të dhëna antropologjike për 17 skelete mesjetare që i përkasin fazës së ripërdorjes së tumës si vendvarrim dhe që sipas inventarit arkeologjik shoqërues datohen në shek. IX-XI. Në bazë të analizës individuale autori dallon dy grupe tipologjike themelore skeletesh: me përparësi adriatike dhe me përparësi mesdhetare, të përziera me

njëra-tjetrën në kushte mjedisore të njëjta. Prirja për ritje të pranishme mesdhetare dhe shfaqja e kromanjoideve tipike që mungojnë në seritë e tjera si veçori të karakterit lokal.

Données anthropologiques sur 17 squelettes médiévaux appartenant à la phase du réemploi du tumulus comme lieu d'enterrement. Leur datation aux IXe-XIe siècles d'après l'inventaire archéologique qui les accompagne. Distinction de deux groupes principaux du point de vue typologique: squelettes de priorité adriatique et méditerranéenne, mélangés réciproquement dans des conditions de milieu pareilles. Tendance d'un accroissement de la présence méditerranéenne et apparition des cromagnoïdes typiques étant absents dans les autres séries comme une particularité de caractère local.

254. **DHIMA, ALEKSANDËR**, Një kafkë ilire nga Liqethi (*Un crâne illyrien découvert à Liqethi*), «Iliria», 1982, 2, f. 233-237, 1 pasqyrë, 1 tab. Rés. fr.

Kafkë e shek. II-I p.e.sonë, e gjetur në një varr të zbuluar rastësisht në qafën e Liqethit (Skrapar). Përshkrimi i hollësishëm i saj në katër pamje (normat), tiparet e ndërprera, sëmundjet dhe tipologjia. Afëria e saj me serinë e kafkave ilire të së njëjtës periudhë nga tuma e Rapckës (në rrethin e Përmetit) në pikëpamje tipologjike dhe me materialet skeletike njerëzore të mesjetës së hershme, duke marrë për bazë prirjen e përparuar drejt tipit adriatik.

Crâne des IIe-Ier siècles av.n.ère, trouvé dans une tombe découverte fortuitement à Liqethi (district de Skrapar). Description détaillée concernant ses quatre «normes», ses traits discontinus, ses maladies et sa typologie. Son affinité du point de vue typologique avec la série des crânes illyriens de la même période de provenance du tumulus de Rapckë (district de Përmeti) ainsi qu'avec les matériaux squelettiques humains du Haut Moyen Age, se fondant sur la tendance avancée vers le type adriatique.

255. **DHIMA, ALEKSANDËR.** **Vëzhgime antropologjike mbi formimin e popullit shqiptar** (*Notes anthropologiques sur la formation du peuple albanais*), «Iliria», 1983, 1, f. 251-260, 1 pasqyrë, 2 fig. Rés. fr.

Prejardhja dhe ecuria kohore e tipareve antropologjike të shqiptarëve përmes krahasimit tipologjik të skeleteve njerëzore të dy periudhave të mesjetës. Evolucionin në ngjitje i tipit adriatik deri në popullsinë e sotme të vendit. Dy procese të rëndësishme formuese, vazhdimësia dhe zhvillimi mbi një bazë të brendshme i tipit antropologjik të shqiptarëve.

Genèse et développement des traits anthropologiques des Albanais par intermédiaire de la comparaison typologique des squelettes humains appartenant aux périodes du Haut et du Bas Moyen Age. Evolution croissante du type adriatique jusqu'à la population actuelle du pays. Les arguments apportés reflètent deux processus importants de formation, la continuité et le développement sur une base locale du type anthropologique des Albanais.

256. **DHIMA, ALEKSANDËR.** **Elementi antro-po-tipologjik ilir në nekropolin e Dyrrahut** (*Élément anthropo-typologique illyrien dans la nécropole de Dyrrachion*), «M.S.A.D.», 1983, f. 61-67.

Analiza tipologjike e 17 skeleteve të periudhës qytetare ilire. (shk. IV-II p.e.sonë) të gjetura në katër pika të nekropolit të Dyrrahut. Raporti midis elementit vendës dhe atij kolon në qytet.

Analyse typologique des 17 squelettes appartenant à la période urbaine illyrienne (IVe-IIe siècles av.n.ère) trouvés dans quatre points de la nécropole de Dyrrachion. Le rapport entre l'élément autochtone et celui colon dans la ville.

257. **DHIMA, ALEKSANDËR.** **Gërmime të vitit 1983 — Materiale skeletore nga Komani e Ballshi** (*Fouilles 1983 —*

Matériaux squeletiques de Koman et Ballsh), «Iliria», 1983, 2, f. 268-269.

Dhjetë skelete nga varreza e Komanit të shek. VIII të erës sonë, ngjashmëria e tyre me kafkat e Buklit e Shurdhahut dhe përkatësia etnike vendase e bartësve të kulturës mesjetare të Komanit. Tetë skelete nga varreza e Ballshit, të shek. X-XII të erës sonë të variantit tipologjik mesdhetar-adriatik.

Dix squelettes de la nécropole de Koman appartenant au VIIIe siècle de n.ère, leur ressemblances avec les crânes de Bukël et Shurdhah et l'appartenance ethnique autochtone des porteurs de la civilisation médiévale de Koman. Huit squelettes de la nécropole de Ballsh des Xe-XIIe siècles de n.ère constituant une variante méditerranéenne et adriatique.

258. **DHIMA, MIHAL, Rezultatet e gërmimeve në monumentin e Çukës** (*Résultats des fouilles dans les monuments de Çuke*), «Saranda», 2, 1982, f. 58-62, 3 fig.

Gërmime në një godinë të madhe të shek. IV-III p.e.sonë dhe në një kala të shek. IV p.e.sonë.

Fouilles dans un grand édifice des IVe-IIIe siècles av.n.ère et dans une forteresse du IVe siècle av.n.ère.

259. **FISTANI, FREDERIK, Vendbanimi i fortifikuar ilir i Kratulit** (*L'agglomération fortifiée illyrienne de Kratul*), «Iliria», 1983, 1, f. 109-117, 6 fig., 1 tab. Rés. fr.

Vendbanimi i fortifikuar i tipit Gajtan me një jetëgjatësi nga periudha e hershme e hekurit deri në shek. I të erës sonë. Prania e kullës-element i veçantë për tipologjinë e fortifikimeve të kësaj kategorie vendbanimesh.

Agglomération fortifiée de type Gajtan ayant une longévité du Fer Ancien au Ier siècle de notre ère. La présence de la tour-un élément particulier pour la ty-

pologie des fortifications de cette catégorie d'agglomérations.

260. **FRANKE, PETER R.,** Disa probleme dhe detyra të numizmatikës ilire, (*Einige Probleme und Aufgaben der Munzkunde Illyriens*), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 371-376. «S.A.», 1972, 2, pp. 223-228. «S.H.», 1973, 2, f.113-119. «Iliria» IV, 1976, éd. fr., pp. 295-299.

Roli i numizmatikës si një nga burimet më të rëndësishme për hulumtimin e historisë së antikitetit. Disa probleme lidhur me prerjet monetare ilire (shtampat dhe simbolet, standartet e peshës, çështja e së drejtës për të prerë monedha në varësi të strukturës kushtetuese, huazimet). Detyra për studimin në të ardhmen (hartimi i një korpusi të monedhave, i një liste gjeografike të të gjitha gjetjeve monetare, i një bibliografie të argumentuar mbi numizmatikën ilire etj.).

Le rôle de la numismatique comme une des sources plus importante pour l'investigation de l'histoire de l'Antiquité. Certains problèmes se rapportant à la frappe des monnaies illyriennes (estampille et symboles, standard du poids, le droit de monnayage en fonction de la structure constitutionnelle, les emprunts). Des tâches à remplir à l'avenir (rédaction d'un corpus des monnaies, d'une liste géographique de toutes les monnaies découvertes, d'une bibliographie raisonnée de la numismatique illyrienne, etc.).

261. **FRASHËRI, GJERGJ,** Kalaja e Ndroqit (koha e ndërtimit dhe funksionet e saj) (*La citadelle de Ndroq*), «Monumentet», 4, 1972, f. 185-192, 9 fig. Rés. fr.

Përshkrimi i kodrës mbi të cilën është ndërtuar kalaja e Ndroqit dhe i sistemit mbrojtës të dyfishtë të saj. Teknika e ndërtimit, gjetjet, datimi. Disa mendime lidhur me funksionin e kalasë gjatë periudhës së ekzistencës së saj.

Description de la colline sur laquelle se dresse la forteresse de Ndroq et de son double système de défense. Technique de construction de la forteresse, objets trouvés et datation. Opinions à propos de la fonction de cette forteresse pendant la période de son existence.

262. **FRASHËRI, GJERGJ, Oborri i Krojeve në kalanë e Krujës** (*La cour des sources dans la forteresse de Kruja*), «M.A.P.», Tiranë, 1976, f. 53-56, 1 fig.

Ndërtimi arkitektonik dhe funksioni: muret, kullat. Katër fazat e ndërtimit, nga shek. XI në shek. XV.

La construction architectonique et sa fonction: les murs et les tours. Quatre phases de construction, du XIe siècle au XVe siècle.

263. **FRASHËRI, KRISTO, Në gjurmë të qyteteve peneste** (*Recherches sur les cités pénestiennes*), «S.H.», 1975, 4, f. 135-157, 1 hartë. Rés. fr.

Burimet e shkruara për fisin ilir të penestëve dhe problemi i lokalizimit të vendbanimeve peneste. Gjurmët arkeologjike në fushën e Drinit të Zi të trevës së Dibrës për sqarimin e këtij problemi. Qytetet peneste para dhe pas pushtimit romak.

Les sources écrites relatives à la tribu illyrienne des Pénestes et le problème de la localisation des agglomérations pénestes. Les vestiges archéologiques relevés dans la plaine du Drin i Zi, région de Dibras pour t'éclaircissement de ce problème. Les cités pénestes avant et après l'occupation romaine.

264. **GARASANIN, DRAGA, Varret tumulare prehistorike te Gadishullit Ballkanik dhe përkatësia etnike dhe kronologjike e tyre** (*Les tombes tumulaires préhistoriques de la Péninsule Balkanique et leur attribution ethnique et chronologiques*), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 321-325, 2 fig. «S.A.»

1974, 1, pp. 321-325, 2 fig. «Iliria», IV, 1976, éd. fr., pp. 249-252.

Origjina indoevropiane e riteve të varrimit me tuma dhe përkatësia etnike e tyre. Epoka e metaleve si kufi kronologjik i shfaqjes së varrimit me tuma në Gadishullin Ballkanik. Variantet krahinore në ndërtimin dhe ritin e varrimit me tuma.

L'origine indo-européenne des rites de sépulture à tumuli et l'appartenance ethnique de ces rites. L'époque des métaux en tant que limite chronologique de l'apparition de la sépulture à tumuli dans la péninsule balkanique. Variantes régionales dans la construction et le rite de sépulture à tumuli.

265. **GARASANIN, MILUTIN**, Ilirët në Mal të Zi në dritën e kërkimeve arkeologjike (*Les Illyriens au Monténégro à la lumière des découvertes archéologiques*), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 399-407. «Iliria», IV, 1976, éd. fr., pp. 319-325.

Kufijtë kronologjikë dhe gjeografikë të disa fiseve ilire në Mal të Zi (ardiejtë, dokleatët, labeatët, autariatët). Të dhënat arkeologjike në lidhje me problemin e etnogjenezës së tyre.

Limites chronologiques et géographiques de certaines tribus illyriennes au Monténégro (Ardiens, Enchéléens, Doctéates, Labéates, Autariates). Données archéologiques sur le problème de leur ethnogenèse.

266. **GASHI, SKËNDER**, Prania e shqiptarëve në krahinën e Gallapit, Moravës e të Serbisë jugore në gjysmën e parë të shek. XV (1411-1438) (*La présence des Albanais dans la région de Gallap, de la Morava et de la Serbie du Sud à la première moitié du XVe siècle (1411-1438)*), «SH.T.T.», Tiranë, 1982, f. 233-238.

Mbi bazën e dokumentacionit të Raguzës të gjysmës së parë të shek. XV nxirret raporti përafërsisht i barabartë midis antroponimeve dhe toponimeve shqiptare e

sllave në krahinën në fjalë. Duke i konsideruar këto të fundit si pasojë e procesit të serbizimit të kryer këtu në këtë kohë nga kisha serbe, arrihet në përfundimin se në shek. XV etnosi shqiptar në këtë krahinë nuk ishte pakicë.

Sur la base de la documentation de Raguse de la première moitié du XVe siècle on établit un rapport approximativement égal entre les anthroponymes et les toponymes albanais et slaves dans la région en question. En considérant ces derniers comme conséquence du processus de serbisation y effectués à ce temps par l'église serbe, on aboutit à la conclusion qu'au XVe siècle l'ethnie albanaise dans cette région ne constituait guère une minorité.

267. **GASHI, SKËNDER, Prania e etnosit shqiptar në Kosovë gjatë shek. XIII-XIV** (*La présence de l'ethnie albanaise à Kosove durant les XIIIe-XIVe siècles*), «SH.T.T.», Tiranë, 1982, f. 239-264.

Studimi i strukturës antroponimike të etnosit shqiptar në Kosovë. Raporti midis antroponimeve shqiptare e sllave. Përfundime mbi praninë e etnosit shqiptar në Kosovë në shek. XIII-XIV.

L'étude de la structure anthroponymique de l'ethnie albanaise à Kosove. Le rapport entre les anthroponymes albanais et slaves. Conclusion sur la présence de l'ethnie albanaise à Kosove aux XIIIe-XIVe siècles.

268. **GEORGIEV, GEORGI I., Gjetje prehistorike në Bullgari dhe zhvillimi kulturor në Maqedoni dhe Shqipëri prej neolitit në periudhën e bronzit të hershëm** (*Prähistorische Funde in Bulgarien und die Entwicklung der Kultur in Makedonien und Albanien von Neolithikum zur Frühbronzezeit*), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 139-152, 10 fig. «S.H.», 1973, 1, f. 121-129 «Iliria», IV, 1976, éd. fr. pp. 115-126, 10 fig.

Jepen vendgjetjet prehistorike në Bullgari, Maqedoni dhe në Shqipërinë e Jugut për periudhën e paleolitit,

neolitit, eneolitit dhe bronzit të hershëm. Krahasohet inventari i tyre dhe nxirren përfundime lidhur me karakterin autokton të kulturës prehistorike në këto territore e përgjithësisht në Ballkan, si dhe për zhvillimin paralel në të procesit të krijimit të bashkësive historike mbi bazën e të njëjtit substrat dhe të një ligjshmërie të përbashkët.

Stations préhistoriques en Bulgarie, en Macédoine et en Albanie du Sud relatives au Paléolithique, Néolithique, Énéolithique et à la première période de l'Age du Bronze. Confrontation de leur inventaire et conclusions sur le caractère autochtone de la culture préhistorique dans ces territoires en particulier, et dans les Balkans en général, ainsi que sur l'évolution parallèle du processus de formation des communautés culturelles historiques sur la base du même substrat et des règles communes.

269. **GEORGIEV, VLADIMIR**, Ilirët dhe fqinjët e tyre, (*Les Illyriennes et leurs voisins*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 53-56. «S.A.», 1972, 2, pp. 235-239. «Iliria», V, 1976, éd fr., pp. 45-47.

Konsiderata rreth termit «trako-ilirishte». Përcaktimi i gjendjes etnike të provincës Illyricum në bazë të të dhënave antroponimike (Iliria, Dalmacia Qendrore dhe Liburnia). Tetë krahina etnike në pjesën qendrore dhe veriore të Gadishullit Ballkanik, në bazë të të dhënave të onomastikës dhe të gjeografisë historike. Problemi i studimit të gjuhës ilire në bazë të të dhënave të onomastikës ilire: analiza e emrave të vendeve, njerëzve dhe tribuve, që përmbajnë zanoren o.

Considerations sur le terme «thraco-illyrien». Détermination de la situation ethnique de la province Illyricum sur la base des données de l'anthroponymie (Illyrie, Dalmatie Centrale, Liburnie). Huit régions ethniques dans la partie centrale et septentrionale de la Péninsule balkanique, sur la base des données de l'onomastique et de géographie historique. Le problème de l'étude de la langue illyrienne sur la base des données de l'onomastique illyrienne: analyse des noms de lieu, de personnes et de tribus comportant la voyelle o.

270. **GEORGIEV, VLADIMIR, Diskutim mbi kumtesat e J. Gjinarit, L. Dodbibës, M. Domit, V. Pizanit, V. Cimo-chowskit, (Intervention sur les communications de J. Gjinarit, L. Dodbibë, M. Domi, V. Pizani, V. Cimo-chowski), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 309. «Iliria», V, 1976, éd. fr., pp. 265.**

271. **Gërmimet arkeologjike të viteve 1978-1979 (Fouilles archéologiques 1978-1979), «Iliria», 1981, 1, f. 269-272.**

Përmbledhje e rezultateve të gërmimeve në fushën e prehistorisë, të antikitetit ilir e të mesjetës gjatë viteve 1978-1979.

Recueil des résultats des fouilles dans les domaines de la Préhistoire, de l'Antiquité illyrienne et du Moyen Age durant les années 1978-1979.

272. **GOGO, MINELLA, Zbulime arkeologjike në fshatin Romanat (Découvertes archéologiques dans le village Romanat), «M.S.A.D.», 1983, f. 107-114, 3 tab.**

Një ndërtesë e shek. I-VI të e.sonë, mbeturina ndërtesash mesjetare dhe objekte të ndryshme arkeologjike të gjetura në Romanat.

Un édifice des Ier-VIe siècles de n.ère, vestiges d'édifices médiévaux et divers objets archéologiques trouvés à Romanat — district de Durrës.

273. **GJERGJI, ANDROMAQI, Përkime midis ornamentikës shqiptare e asaj ilire (L'ornementation populaire albanaise et ses précédents illyrien), «K.I.S.I.», 1974, II, 11 fig. 5 tab. «S.H.», 1973, 1, f. 169-173. «Iliria», V, 1976, éd. fr., pp. 211-224, 11 fig., 5 pl.**

Tipare të artit dekorativ primitiv në repertorin e ornamenteve të stilit gjeometrik dhe në kombinimin e motiveve në artin e mirëfilltë fshatar të ditëve tona. Analogjitë me ornamentet e objekteve të kohës së bron-

zit të vonë e atë të kohës së hekurit të hershëm. Motivet ornamentale të artit popullor si burim historik për studimin e proceseve kulturore historike dhe etnografike që kanë ndodhur gjatë shekujve në truallin tonë.

Traits de l'art de décoration primitif dans le répertoire des ornements du style géométrique et dans la combinaison des motifs de l'art rural de nos jours. Analogies des ornements de cet art avec ceux des objets du Bronze récent et de la première période de l'âge du Fer. Les motifs ornamentaux de l'art populaire, source historique pour l'étude des processus culturels historiques et ethnographiques qui se sont succédés au cours des siècles sur notre territoire.

274. **GJERGJI, ANDROMAQI, Mbi origjinën dhe lashtësinë e disa elementeve të veshjeve popullore** (Sur l'origine et l'ancienneté de certains éléments des vêtements populaires) «K.P.», 1980/1, f. 65-80, 9 fig. «SH.T.T.», Tiranë 1982, f. 133-144.

Lidhjet midis elementeve të veshjeve popullore si linia, xhoka, xhubleta, kapuci, strukat dhe opingat dhe elementeve korresponduese të veshjes së fiseve të ndryshme ilire.

Liens existant entre certains éléments des habillements populaires tels que la linje, la xhublète, le capuchon, les strukes et les ovingos et ceux respectifs de l'habillement de diverses tribus illyriennes.

275. **GJERGJI, ANDROMAQI, «Bibliografia e etnografisë shqiptare 1944-1979»** («Bibliographie de l'ethnographie albanaise (1944-1979)»), Tiranë, 1980, 322 f.

Bibliografia e plotë e arsyetuar e etnografisë shqiptare. Raporte, vendime e dekrete të K.Q. të P.P.SH., të Presidiumit të Kuvendit Popullor dhe të Këshillit të Ministrave. Shkrime të shokut Enver të botuara në «Veprat» deri në vitin 1979 dhe në «Raporte e fjalime» (1965-1975). Artikuj, studime e recensione. Artikuj të

shtypit të përditshëm e periodik, vendime, rregullore të dikastereve të ndryshme. Tregues tematik.

Bibliographie complète de l'ethnographie albanaise. Rapports, arrêts et décrets du CC du PTA, du Présidium de l'Assemblée Populaire et du Conseil des Ministres, Ecrits du camarade Enver Hoxha publiés dans les «Œuvres» jusqu'à l'an 1979 et dans les «Rapports et Discours» (1965-1975). Articles, études et compte-rendus. Articles de la presse quotidienne et périodique, arrêts et règlements de divers ministères. Index thématique.

276. **GJINARI, JORGJI**, Mbi nyjën e prapme të shqipes në aspektin e marrëdhënieve gjuhësore iliro-shqiptare (A propos de l'article postposé de l'albanais sous l'aspect des rapports linguistiques illyro-albanais), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 119-126. «S.A.», 1972, 2, pp. 241-248. «Iliria», V, 1976, éd. fr. pp. 99-103.

Mbi bazën e analizës së nyjës së prapme të shqipes, rumanishtes, bullgarishtes e maqedonishtes përjashtohet prejardhja e nyjës së prapme të shqipes prej këtyre gjuhëve. Mungesa e të dhënave për të te ilirishtja plotësohet nga të dhëna indirekte të tërthorta, nga ku arrihet në përfundimin se burimi i nyjës së prapme të shqipes mbetet të ketë qenë ilirishtja.

Sur la base de l'analyse de l'article postposé de l'albanais, du roumain, de la langue bulgare et celle macédoine, l'auteur aboutit à la conclusion que l'article postposé de l'albanais ne dérive pas des langues ci-dessus. Les données indirectes ont aidé l'auteur à faire avancer l'opinion de l'appartenance illyrienne de l'article postposé de l'albanais.

277. **GJINARI, JORGJI**, Mbi vazhdimësinë e ilirishtes në shqipen (De la continuation de l'illyrien en albanais), «S.A.», 1972, 1, pp. 143-154.

Analizohen mendimet e shfaqura për prejardhjen e gjuhës shqipe, tezat mbi prejardhjen ilire, trake-ilire

dhe dako-mize. Jepen fakte dhe argumente të reja në mbështetje të tezës mbi prejardhjen ilire të shqipes dhe mbi autoktoninë e shqiptarëve.

Analyse des opinions exprimés sur l'origine de la langue albanaise, thèses sur son origine illyrienne, thraco-illyrienne et daco-mycénienne. Faits et arguments nouveaux étayant la thèse de l'origine illyrienne de l'albanais et de autochtonéité des Albanais.

278. **GJINARI, JORGJI**, **Struktura dialektore e shqipes e parë në lidhje me historinë e popullit** (*La structure dialectale de l'albanais vue sous le rapport de l'histoire du peuple*), «K.K.S.E.», Tiranë, 1977, f. 145-153. «SH.T.T.», Tiranë, 1982, f. 144-152.

Lindja e tipareve dalluese dialektore në gjuhën shqipe dhe prirja e zhvillimit të tyre në vartësi të ndryshimeve ekonomiko-shoqërore nga shek. VII në ditët tona. Dallimi i dialekteve të shqipes që në kohë relative visht të hershme, një nga argumentet në favor të tezës mbi autoktoninë e shqiptarëve në trojet e tyre të sotme.

Naissance des traits distinctifs dialectaux en albanais et tendance de leur développement sous la dépendance des changements économiques et sociaux du VIIe siècle à nos jours. La distinction des dialectes de l'albanais dès les périodes relativement anciennes est considérée comme un des arguments en faveur de la thèse sur l'autochtonéité des Albanais dans leurs sols d'aujourd'hui.

279. **GJINI, NIKO**, **Zbulime të reja në zonën «Partizani»** (*Nouvelles découverts dans la zone «Partizani» (district de Saranda)*), «Saranda», 2, 1982, f. 93-97, 3 fig.

Një çekan guri i epokës së neolitit në Mallçan, dy varre të shek. III-II p.e.sonë në Grazhdan, një fortifikim i vogël i shek. III p.e.sonë dhe disa varre të shek. II-IV të erës sonë në Zminec etj.

Un marteau de pierre de l'époque du Néolithique à Mallçan, deux tombes des IIIe-IIe siècles av.n.ère à Grazhdan, une petite fortification du IIIe siècle av.n.ère et quelques tombes des IIe-IVe siècles de n.ère à Zminec etc.

280. **GJIPALI, ILIR, Vendbanime dhe materiale prehistorike nga rrethi i Librazhdit** (*Agglomérations et matériaux préhistoriques du district de Librazhd*), «Iliria», 1981, 1, f. 239-244, 1 fig., 1 tab. Rés. fr.

Përshkruhen disa vendbanime neolitike dhe të epokës së hershme të hekurit, si dhe disa objekte bronzi që ruhen në muzeun e rrethit, të cilat paraqesin variante pak të njohura në Shqipëri.

Description de quelques agglomérations du Néolithique et du Fer ancien et exposé de quelques objets en bronze se trouvant dans le Musée du district, lesquels représentent des variantes peu connues en Albanie.

281. **GJONGECAJ, SHPRESA, Prerjet monetare të Amantisë** (*Le monnayage d'Amantie*), «Iliria», VII-VIII, 1977-1978, f. 83-112, 3 tab. Rés. fr.

Tablo e plotë e prerjeve të Amantisë. Analiza tipologjike — stilistike e monedhave dhe përfundime mbi zhvillimin ekonomik, administrativ e politik të qytetit.

Exposé complet des frappes d'Amantie. Analyse typologique et stylistique des monnaies et conclusions sur le développement économique, administratif et politique de la ville.

282. **GJONGECAJ, SHPRESA, Një thesar monedhash antike nga Apolonia** (*Un trésor de monnaies antiques provenant d'Apollonie*), «Iliria», 1981, 2, f. 105-152, katalog i monedhave, 11 tab. Rés. fr.

Analizohet një thesar i zbuluar më 1975 në Apoloni, i cili është një nga thesarët më të mëdhenj të monedhave republikane romake të gjetura deri më sot jashtë territorit italik. Ai jep të dhëna me vlerë që ndihmojnë për të sqaruar disa çështje jo vetëm të karakterit numizmatik, por edhe ekonomik, historik e kronologjik.

Analyse du trésor d'Apollonie decouvert en 1975 constiuant un des trésor les plus riches en monnaies républicianes romaines trouvées jusqu'à présent au-dehors du territoire italique. Il fournit des données de valeur qui aident à éclaircir quelques questions non seulement de caractère numismatique, mais aussi économique, historique et chronologique.

283. **HADRI, ALI**, **Historiografia jugosllave mbi shtetin ilir** (*L'historiographie yugosllave sur l'Etat illyrien*), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 349-356. «Iliria», VI, 1976, éd. fr., pp. 273-279.

Parashtrohen dy mendimet që ekzistojnë në historiografinë jugosllave lidhur me shtetin ilir: mendimi që mohon ekzistencën e shtetit ilir dhe ai që flet në të mirë të ekzistencës së këtij shteti. Vihet në dukje tendenca e përgjithshme për të pranuar si zgjidhje përfundimtare pikëpamjen shkencore që pohon ekzistencën e shtetit ilir.

Deux opinions de l'historiographie yougoslave à propos de l'Etat illyrien: la première nie l'existence de l'Etat illyrien et la deuxième s'exprime en faveur de l'existence d'un tel Etat. La tendance générale accepte comme solution définitive le point de vue scientifique qui admet l'existence de l'Etat illyrien.

284. **HAMMOND, NICOL G. L.**, **Varrimi në tuma në Shqipëri dhe problemet e etnogjenezës**, (*Tumulus in Albania and problems of Ethnogenesis*), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 153-161. «S.H.», 1972, 4, f. 117-124. «S.A.», 1973, 1, pp. 169-177. «Iliria», IV, 1976, éd. fr., pp. 127-132.

Jepen të dhëna mbi lidhjen e kulturës tumulare shqiptare me atë të vendeve të tjera të periudhës së Helladikut të mesëm dhe të fazës së mesme mikeniane. Lidhur me këtë shtjellohet teza mbi prejardhjen kurgane të kësaj kulture në Shqipëri dhe përgjithësisht në Ballkan dhe trajtohen probleme të etnogjenezës së popujve të këtyre territoreve.

Données sur les liens qui ont existé entre la culture tumulaire albanaise et celle des autres pays de la période de l'Helladique moyen et de l'ancienne phase mycénienne. Sur cette base l'auteur avance la thèse sur l'origine kurgane de cette culture en Albanie et dans les Balkans en général, puis traite des problèmes relatifs à l'ethnogenèse des peuples de ces territoires.

285. **HARDING, ANTHONY**, Ilirët, italikët dhe mikenasit. Lidhjet transadriatike gjatë periudhës së bronzit të vonë, (*Illyrians, Italians and Mycenneas trans-Adriatic contacts during the late Bronze Age*), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 211-217, 2 fig. «S.A.», 1972, 2, pp. 215-221. «Iliria», IV, 1976, éd. fr., pp. 157-162.

Analizohen një numër objektesh bronzi, kryesisht armë të tipave të ndryshëm, të zbuluara gjatë gërmimeve arkeologjike në Shqipëri, të cilat vështrohen në plan krahasues me paralelet e tyre në Greqi e Itali. Mbi bazën e kësaj analize nxirren përfundime që bronzet e periudhës së vonë të bronzit në Shqipëri, si dhe materiali qeramik, flasin për tipare të karakterit të përgjithshëm evropian e jo për tipare të qarta lokale ilire.

Analyse de plusieurs objets de bronze, surtout des armes de types différents, mis au jour durant les fouilles archéologiques effectuées en Albanie, et confrontation de ces objets avec leurs analogues en Grèce et Italie. Sur la base de cette analyse, l'auteur aboutit à la conclusion que les bronzes de la dernière période du Bronze en Albanie, ainsi que la céramique qui y a été découverte, présentent des traits ayant un caractère général européen et non un net caractère local illyrien.

285. **HIDRI, HAVA, Gjurmë punishteje qeramike në Dyrrah** (*Les vestiges d'un atelier de céramique à Dyrrhacion*), «Iliria», VI, 1976, f. 245-258, 2 fig., 5 tab.

Përshkruhet dhe kategorizohet tipologjikisht një sasi e madhe qeramike, që i përket enëve të prodhimit të përditshëm, zbuluar gjatë gërmimeve me karakter sondazhi në vitet 1970-1971, rrëzë kodrave të Dautës — Durrës. Nxirren përfundime për karakterin lokal të prodhimit të kësaj qeramike dhe për ekzistencën e një punishteje, veprimtaria prodhuese e së cilës datohet në shekujt III-II p.e.sonë.

Descriptions et classement typologique d'un grand nombre de fragments de céramique se rapportant à la production de récipients d'usage quotidien et mis au jour pendant les fouilles, ayant la nature de sondages, effectuées au pied des collines de Daute-Durrës en 1970-1971. Conclusions sur le caractère local de cette production et l'existence d'un atelier, dont la date d'activité est attribuée aux IIIe-IIe siècles av.n.ère.

287. **HIDRI, HAVA, Gërmime në nekropolin e Dyrrahut — Kodrat e Dautës (viti 1977)** (*Fouilles de 1977 dans la nécropole de Dyrrhacion — Secteur des collines de Daute*), «Iliria» 1983, 1, f. 136-180, 5 fig., 22 tab. Rés. fr.

39 varre të zbuluara në Kodrat e Dautës. Riti i varrimit (me urna dhe me vendosje kufome). Përshkrimi i varreve dhe inventari i tyre. Klasifikimi dhe analiza e gjetjeve: qeramika (enë të thjeshta, të stilit korintik e jonik, enë me figura të kuqe e vernik të zi, figurina balte, tullat e tjegullat); sendet metalike; copat arkitektonike e shtyllëzat e varreve. Përcaktimi i Kodrave të Dautës si zona më e hershme e nekropolit të Dyrrahut që ka qenë përdorur si vendvarrim nga fundi i shek. VII deri në shek. II p.e.sonë.

39 tombes découvertes dans la nécropole des collines de Daute. Rite de sépulture (aux urnes et à l'inhumation). Description des tombes et leur inventaire. Classification et analyse des objets trouvés lors des fouilles

archéologique: la céramique (récipients simples, de style corinthien et ionien, récipient aux figures rouges et au vernis noir, terre cuites, briques et tuiles); les objets métalliques; les fragments architectoniques et les colonnettes des tombes. Définition des collines de Daute comme la zone la plus ancienne de la nécropole de Durrachion ayant été employé comme lieu d'enterrement de la fin du VIe siècle au IIe siècle av.n.ère.

288. **HIDRI, HAVA, Resultatet e gërmimeve në nekropolin antik të Durrësit (1980-1981)** (*Résultats des fouilles dans la nécropole antique de Durrës — 1980-1981*), «M.S.A.D.», 1983, f. 11-19, 3 tab.

78 varre të nekropolit të kodrave të Dautës i datuar në shek. III-II p.e.sonë. Riti dhe mënyra e varrimit. Inventari i varreve. Mendime mbi karakterin etnik autokton të të varrosurve. Gjurmë të një depozite të shek. VI-I p.e.sonë.

78 tombes de la nécropole se trouvant sur les collines de Daute et appartenant aux IIIe-IIe siècles av.n.ère. Opinions sur le caractère ethnique autochtone des enterrés. Vestiges d'un dépôt des VIe-Ier siècles av.n.ère.

289. **HIDRI, SALI, Resultate gërmimesh në bazilikën e Arapajt (1980-1982)** (*Fouilles archéologiques 1980-1982 dans la Basilique d'Arapaj*), «Iliria», 1983, 1, f. 233-240, 5, fig. Rés. fr.

Bazilika e Arapajt, kishë paleokristiane e shek. V-VI e tipit bazilikal me tre nefe. Një sallë anekse në jug të bazilikës, e shtruar me një mozaik shumëngjyrësh i përbërë nga dy emblema të mëdha që paraqesin skenën e Eukaristisë dhe një skenë pastorale. Gjurmë afresku, kolona, parapete dekorative me motive paleokristiane dhe fragmente të tjera arkitektonike si dhe qeramike, objekte qelqi e metalike dhe monedha. Identifikimi i bazilikës së Arapajt me tempullin e kryestrategut Mihail.

La basilique d'Arapaj, une église paléochrétienne des Ve-VIe siècle de type basilicale à trois nefs. Une

salle anexe au Sud de la Basilique dont le plancher est recouvert d'une mosaïque multicolore composée de deux grands emblèmes rectangulaires représentant l'un la scène d'Eucharistie et l'autre une scène pastorale. Traces de fresques, colones, parapets décoratifs aux motifs paléochrétiens ainsi que céramique, objets de verre et métalliques, monnaies. Identification de la Basilique d'Arapaj avec le temple de l'archi-stratège Mihail.

290. **HIDRI, SALI, Bazilika e Arapajt** (Rezultate të gërmimeve të vitit 1980) (La basilique d'Arapaj (Résultats des fouilles 1980), «M.S.A.D.», Durrës, nëntor 1983, f. 78-83.

Identifikimi i bazilikës me tempullin e Shën Mëhillit. Të dhëna mbi planimetrinë, teknikën e ndërtimit dhe mbi mjedisin me mozaik. Atriumi dhe hajatet. Skulptura arkitektonike dekorative, qeramika, varret dhe inventari i tyre. Datimi i fillimeve të bazilikës në shek. V-VI të erës sonë.

Identification de la basilique avec le temple de Saint Mihail. Données sur le plan, la technique de construction et sur une pièce à mosaïque. L'atrium et les porches. La sculpture architectonique décorative, la céramique, les tombes et leur inventaire. Datation des débuts de la basilique aux Ve-VIe siècles de n.ère.

291. **HOTI, AFRIM, Tumat e Bardhocit (Kukës)** (Les tumuli de Bardhoc-Kukës), «B.A.», 5, 1975, f. 11-16, 2 tab. «Iliria», VI, 1976, f. 333-334.

Dy periudha varrimi në tumat e Bardhocit: varrime të bronzit të vonë, varrime të shekujve IV-V të erës sonë. Tre lloj varresh në pikëpamje të ndërtimit dhe mënyra e varrimit. Lënda arkeologjike. Përfundime paraprake.

Deux périodes de sépulture: sépulture de la dernière période du Bronze, sépulture des IVe-Ve siècles de notre ère. Trois types de tombeaux (du point de vue de la

construction) et mode de sépulture. Le matériel archéologique. Conclusion préliminaires.

292. **HOTI, AFRIM, Gjetje rasti në fshatin Drizë** (rrethi i Gramshit) (*Objets trouvés fortuitement à Drizë — district de Gramshi*), «B.A.», 5, 1975, fq. 185-187, 1 tab. «Illiria», VI, 1976, f. 408.

Një sëpatë guri e epokës së eneolitit, gjetur pranë një shpelle në grykëderdhjen në Devoll të përroit me emrin «Përroi i Shpellës», Një vendbanim i shekujve të parë të erës sonë në Pologë. Një varrezë e shekujve III të erës sonë në Drizë. Një tumë në Çekin.

Une hache de pierre de l'Enéolithique mise au jour dans une grotte au confluent du torrent «Përroi i Shpellës» du fleuve Devoll. Une agglomération des premiers siècles de notre ère à Pologë. Une nécropole du IIIe siècle à Drizë. Un tumulus à Çekin.

293. **HOTI, AFRIM, Kërkime arkeologjike në zonën e Kryemdhënjit në rrethin e Durrësit** (*Recherches archéologiques dans la zone de Kryemdhënj-Durrës*), «Iliria», VII-VIII, 1977-1978, f. 325-330, 1 hartë, 2 tab.

Jepen të dhëna për një numër qendrash e gjetjesh të reja arkeologjike të zbuluara në këtë zonë, që i takojnë periudhës nga shek. V-IV p.e.sonë deri në shekujt e parë të erës sonë.

Données sur un nombre de centres et de nouveaux objets trouvés lors des fouilles archéologiques découverts dans cette zone, appartenant à la période des Ve-IVe siècles av.n.ère et aux premiers siècles de notre ère.

294. **HOTI, AFRIM, Tumat në fshatin Kënetë** (Gërmime të vitit 1977) (*Les tumuli du village de Kënetë*), «Iliria», 1981, 1, f. 211-217, 3 tab. Rés. fr.

Analizohen dy tumat e fundit të emërtuara me numra V e VI të fshatit Kënetë të rrethit të Kukësit.

Vihet në dukje lidhja në pikëpamje tipologjike e qeramiks dhe e objekteve metalike prej hekuri dhe bronzi të gjetura në varret e këtyre tumave me materialet e zbuluara në Mat, Romajë e Glasinac. Datimi i varreve dhe i tumave: varre të bronzit të vonë dhe të shek. VI-V p.e.sonë. Përdorimi i tumës VI si vendvarrim edhe gjatë shekujve të parë të erës sonë.

Analyse des deux derniers tumuli (Nr. V et VI) du village de Kënete (district de Kukësi). Mise en évidence des liens du point de vue typologique de la céramique et des objets métalliques en fer et en bronze découverts dans les tombes de ces tumuli avec les matériaux découverts à Mati, Romaja et Glasinac. Datation des tombes et des tumuli: tombes appartenant au Bronze récent et aux VIe-Ve siècles av.n.ère. Réemploi du tumulus VI comme lieu d'enterrement durant les premiers siècles de notre ère.

295. **HOTI, AFRIM, Varreza tumulare e Bardhocit në rrethin e Kukësit** (*La nécropole tumulaire de Bardhoc dans le district de Kukës*), «Iliria», 1982, 1, f. 15-48, 6 fig., 13 tab. Rés. fr.

Të dhëna për gërmimin e dy tumave: tuma I — 30 varre, tuma II — 4 varre. Tipat e varreve (me muranë gurësh, me kufizim gurësh, të shkëputur, me gropë). Analiza e gjetjeve (qeramika, armët, stolitë). Datimi i varreve dhe i tumave. Varre të shek. XII p.e.sonë dhe të shek. VI-V p.e.sonë. Lidhjet e kulturës së variantit kuksian me atë të kulturës bashkëkohore ilire të Dardanisë (shek. VI-V p.e.sonë).

Donées sur les fouilles de deux tumuli: tumulus I-30 tombes, tumulus II-4 tombes. Types des tombes (à amas de pierre, entourées de pierre, à fosse etc.). Analyse des objets trouvés (céramique, armes, parures). Datation des tombes et des tumuli. Tombes du XIIe siècle av.n.ère. et des VIe-Ve siècles av.n.ère. Rapports culturels de la variante de Kukës avec la civilisation illyrienne contemporaine de la Dardanie (VIe-Ve siècles av.n.ère).

296. **HOTI, AFRIM, Rezultatet e gërmimeve arkeologjike në zonën e Kryemëdhënjit.** (*Résultats des fouilles archéologiques dans la zone de Kryemëdhënjë*), «Durrësi», 1983, 1, f. 43-46.

Një varrezë e shek. V-II p.e.sonë dhe ndërtime të shek. të parë të erës sonë në fshatin Tilaj. Një varr i periudhës së principatave feudale shqiptare në fshatin Seferaj. Përfundime.

Une nécropole des Ve-IIe siècles av.n.ère et constructions des premiers siècles de notre ère dans le village de Tilaj. Une tombe appartenant à la période des principautés féodales albanaises dans le village de Seferaj.

297. **HOTI, AFRIM, Qendra të reja prehistorike dhe proto-urbane në rrethin e Durrësit** (*Nouveaux centres préhistoriques et protourbains dans le district de Durrës*). «M.S.A.D.», 1983, f. 2-10, 3 tab.

Gjurmë objektesh prehistorike në fshatrat Borçë e Kullë. Gërmimi i një tume në fshatin Hamallaj. Tre periudha ndërtimi të tumës: bronzi i mesëm, shek. VIII-VII p.e.sonë, shek. VI-V p.e.sonë. Vendbanime dhe gjetje protourbane në fshatrat Mlik, Tilaj, Kazije, Domën, Spanet etj.

Vestiges d'objets préhistoriques dans les villages Borçe et Kulle. Fouilles effectuées dans un tumulus à Hamallaj. Trois périodes de construction du tumulus: le Bronze moyen, VIIIe-VIIe siècles av.n.ère, VIe-Ve siècles av.n.ère. Agglomérations et objets trouvés protourbains dans les villages Mlik, Tilaj, Kazije, Domen, Spanet etc.

298. **IRMSCHER, JOHANNES, Vëretje rreth konceptit gjerman të shekujve XVIII e XIX mbi ilirët,** (*Bemerkungen zum deutschen Illyrerbild des 18 und 19 Jahrhundert*), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 357-364. «Iliria», IV, 1976, éd. fr., pp. 281-287.

Duke u mbështetur në një numër veprash të përgjithshme informative, jepet një pasqyrë e trajtimit të pozitës së ilirëve në kuadrin e përgjithshëm historik të antikitetit, e parë nga këndvështrimi i shtresave të kulturuara të borgjezisë gjermane të shekujve XVIII e XIX.

Partant des données contenues dans des ouvrages de caractère général, l'auteur brosse un tableau de la manière dont les représentants des couches bourgeoises cultivées allemandes des XVIIIe-XIXe s, ont traité la position des Illyriens, dans le cadre général historique de l'Antiquité.

299. **ISLAMI, SELIM, Shteti ilir, vendi dhe roli i tij në botën mesdhetare** (*L'Etat illyrien, sa place et son rôle dans le monde méditerranéen*), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 85-105. «S.H.», 1972, 3, f. 31-56. Rés. fr. «S.A.», 1972, 2, pp. 77-103. «Gj.A.», II, 1974, f. 39-62. Rés. fr. «Iliria», IV, 1976, éd. fr. pp. 71-87.

Problemi në historiografinë e huaj dhe kontributi i historiografisë shqiptare në këtë drejtim. Problemi i lindjes së shtetit ilir, të dhënat e burimeve të shkruara antike dhe arkeologjike për sqarimin e tij. Politika aktive e ilirëve dhe marrëdhëniet me fqinjët në shek. IV p.e.sonë, organizimi politik i tyre në këtë periudhë. Baza ekonomike e sociale e shtetit ilir. Shfaqja e jetës qytetare në Iliri dhe ndryshimi i strukturës social-ekonomike të shoqërisë ilire në mesin e shek. IV p.e.sonë. Forcimi i shtetit ilir si rezultat i zhvillimit të brendshëm të forcave prodhuese dhe etapat e zhvillimit historik të tij. Afirmimi i shtetit ilir si fuqi ballkanike në vitet 30 të shek. III p.e.sonë dhe problemi i ndërhyrjes romake në Iliri. Pikëpamjet e autorëve antikë dhe atyre të huaj të ditëve tona lidhur me këtë problem. Sqarimi nga historiografia shqiptare i shkaqeve të vërteta të konfliktit iliro-romak dhe pasojat e tij për shtetin ilir.

Situation du problème dans l'historiographie étrangère et contribution de l'historiographie albanaise en cette direction. Le problème de la naissance de l'Etat illyrien, les données des sources antiques écrites et les données

archéologiques qui contribuent à son élucidation. La politique active des Illyriens dans leurs rapports avec leurs voisins au IVe siècle av.n.è. et organisation politique des Illyriens au cours de cette période. Base économique et sociale de l'Etat. Apparition de la vie urbaine en Illyrie et modification de la structure sociale et économique de la société illyrienne vers la moitié du IVe s.av.n.è. Consolidation de l'Etat illyrien par suite du développement historique. Affirmation de l'Etat illyrien en tant que puissance balkanique vers les années 30 du IIIe s.av.n.è. et le problème de l'intervention romaine en Illyrie. Opinions des auteurs antiques et des auteurs contemporains sur ce problème. L'historiographie albanaise éclaire les véritables motifs du conflit illyro-romain et les conséquences que ce conflit a entraînées pour l'Etat illyrien.

300. ISLAMI, SELIM, *Lindja dhe zhvillimi i jetës qytetare në Iliri*. (Naissance et développement de la vie urbaine en Illyrie), «Iliria», II, 1972, f. 7-20. «Iliria», II, 1972, éd. fr. f. 7-23. «Z.A.S.», 1980, f. 30-40; «Saranda», 1, 1981, f. 49-58.

Problemi në historiografi. Dy etapat e zhvillimit të qytetit ilir: shekujt V-IV p.e.sonë, vitet 335-230 p.e.sonë. Tipat e karakteristikat e qyteteve për të dy periudhat. Qyteti si një njësi gjeografike-etnografike. Baza ekonomike e qytetit: punishtet e prodhimit zejtar, marrëdhëniet tregtare, rrugët dhe qarkullimi monetar. Organizimi shoqëror e politik i qytetit ilir. Pamja urbanistike dhe teknikat e ndërtimit. Transformimet e urbanistikës në etapën e dytë.

Situation du problème dans l'historiographie. Les deux étapes du développement de la civilisation illyrienne; V^e-IVe s.av.n.è., les années 335-230 av.n.è. Types des villes illyriennes et leurs caractéristiques au cours de ces deux périodes. La ville et tant qu'unité géographique-ethnique. La base économique de la ville: les ateliers de production artisanale, les rapports commerciaux, les routes et la circulation monétaire. Organisation sociale et politique de la cité illyrienne. Son aspect

sous le plan de l'urbanisme et les techniques de construction. Modifications enregistrées par l'urbanisme au cours de la deuxième étape.

301. ISLAMI, SELIM, **Qyteti ilir në Zgërdhesh** (*La ville illyrienne à Zgërdhesh de Kruja*), «Iliria», II, 1972, f. 195-213, 3 fig., 5 tab. Rés. fr., «Iliria», II, 1972, éd. fr., pp. 217-237, 3 fig. 5 pl.

Zgërdheshi — qendër e banuar që nga periudha e hershme ilire e deri në atë romake të vonë. Shtrirja dhe përkrahimi gjeografik. Planimetria e qytetit, muri rrethues, portat dhe kullat. Teknika e ndërtimit. Muret e tarracimit. Periudhat kohore të ndërtimit të mureve. Kronologjia relative e absolute e tipave të mureve të rrethimit, në bazë të shtresave kulturore e krahasimeve tipologjike. Veprimtaria ekonomike e qytetit. Objektet e zbuluara: objektet prej balte vendi e të importuar, objekte artistike balte dhe guri, përkrenare. Marrëdhëniet tregtare e qarkullimi monetar. Punishtet e qeramikës vendase.

Zgërdhesh — centre habité depuis la première période du Fer jusqu'à la dernière période de l'occupation romaine. Situation du problème dans l'historiographie. Extension et description géographique de Zgërdhesh. Planimétrie de la ville, les murs d'enceinte, les portes et les tours. Technique de construction des murs. Chronologie relative et absolue des murs d'enceinte sur la base des couches culturelles et confrontations typologiques. Activité économique de la ville. Objets mis au jour: objets de glaise de production locale ou importés, objets artistiques de glaise et de pierre, casques. Rapports commerciaux et circulation monétaire. Ateliers locaux de céramique.

302. ISLAMI, SELIM, **Prerjet monetare të Shkodrës, Lisit dhe Gentit** (*Le monnayage de Scodra, Lissos et Genthios*), «Iliria», II, 1972, f. 351-376, 3 tab. «Iliria», II, 1972, éd. fr. pp. 378-408.

Problemi në historiografi. Fillimi i prerjeve të Shkodrës e Lisit dhe ngjarjet historike të lidhura me to. Shtrirja e pushtimeve maqedone të Filipit. Shkodra si kryeqendër e fisit të labinëve. Sistemi mbrojtës në vendbanime të fortifikuara rreth Shkodrës. Monedha më e hershme e Skodrës dhe variantet e saj. Politika e Gentit ndaj bashkësive të qyteteve Skodër e Lis. Datimi i prerjeve të Lisit, tipat e variantet e tyre. Variantet e përkrenares ilire në monedha dhe datimi i tyre. Genti dhe politika centralizuese e tij e pasqyruar në monedhat. Prerjet e Skodrës pas vitit 168 p.e.sonë. Veshja ilire dhe emrat e magistratëve në monedha.

Le problème dans l'historiographie. Les premiers monnayages de Scodra et de Lissus et les événements historiques qui s'y rattachent Extension des conquêtes de Philippe le Macédonien. Scodra chef-lieu de la tribu des Labiates. Le système défensif des agglomérations fortifiées entourant Scodra. La monnaie la plus ancienne de Scodra et ses variantes. Politique de Gentios à l'égard des communautés urbaines de Scodra et de Lissos. Datation des monnaies de Lissos, types et variantes de ces monnaies. Variantes du casque illyrien sur les monnaies et leur datation. Gentios et sa politique centralisatrice reproduite sur les monnaies. Frappes de Scodra postérieures à l'an 168 av.n.ère. L'habillement illyrien et les noms de magistrats sur les monnaies.

303. **ISLAMI, SELIM, Shteti ilir në luftat kundër Romës** (L'Etat illyrien et ses guerres contre Rome), «Iliria», III, 1974, f. 5-44. «Iliria», III, 1975, éd. fr., pp. 5-48.

Teza e kundërtezat për shtetin ilir të shtruar në historiografinë moderne. Analiza e historisë së këtij shteti në periudhën e luftërave të tij me Romën. Qëndrim kritik ndaj burimeve historike dhe përfundime lidhur me vendin që zinte shteti ilir midis fuqive të tjera të kohës. Në këtë kuadër trajtohen ngjarjet në prag të luftës me Romën, lufta maqedono-romake dhe ngjarjet në Iliri, lufta e tretë kundër Romës dhe rënia e shtetit ilir.

Thèses contradictoires sur l'Etat illyrien avancées par l'historiographie moderne. Analyse de l'histoire de cet Etat durant la période des luttes qu'il a menées contre Rome. Esprit critique sur les données des sources écrites et conclusions sur la place qu'occupait l'Etat illyrien dans le concert des puissances balkaniques et le rôle historique qu'il a joué à l'époque. C'est dans ce cadre que sont traités les événements à la veille de la guerre contre Rome, la première et la deuxième guerre illyriennes, la guerre entre Rome et la Macédoine et les événements d'Illyrie, la troisième guerre contre Rome et le déclin de l'Etat illyrien.

304. ISLAMI SELIM, **Kërkimet e vitit 1973 dhe të dhëna numizmatike nga Zgërdheshi** (*Fouilles archéologiques 1973 à Zgërdhesh — Krujë*), «Iliria», III, 1974, f. 413-420, 1 katalog, 1 tregues alfabetik i emrave të magistratëve të Dyrrahut dhe Apolonisë në monedhat e gjetura në Zgërdhesh, 2 tab. «Iliria», III, 1975, éd. fr., pp. 425-432, cat., 2 pl. «B.A.», 4, 1974, f. 79-86.

220 monedha të gjetura në Zgërdhesh, pjesa më e madhe e të cilave i takojnë Dyrrahut. Tri tipet e monedhave prej bronzi të Dyrrahut: Herakli-armë, Zeus-trikëmbësh, Helios-anije. Të dhënat numizmatike në përputhje të plotë me ato arkeologjike, lidhur me përcaktimin e kufijve kronologjikë të veprimtarisë aktive të qytetit, fundi i shek. I p.e.sonë — shek. I i erës sonë.

220 monnaies mises au jour à Zgërdhesh, dont la plus grande partie appartient à Dyrrachion. Les trois types de monnaies de bronze de Dyrrachion: Héraclite-Armes, Zeus-trépièdes, Hélios-Navire. Les données archéologiques concordent entièrement avec les données archéologiques quant à la détermination des limites chronologiques de l'activité de la ville: fin du Ier s.av.n.ère — Ier siècle de notre ère.

305. ISLAMI, SELIM, **Në gjurmët e Albanopolit të vjetër** (*Sur les traces de la ville ancienne d'Albanopolis*), «M.K.SH.», 1975, 1, f. 11-14, 2 fig.

Identifikimi i kalasë ilire të Zgërdheshit me Albanopolin. Pozicioni gjeografik. Muret rrethuese dhe dy periudhat e ndërtimit. Punishtet e qeramikës, të veglave të punës dhe të armëve. Marrëdhëniet tregtare. Monedhat. Jeta kulturore.

Identification de la forteresse illyrienne de Zgerdhesi avec Albanopolis. Position géographique. Les murs d'enceinte et les deux périodes de construction. Les ateliers de production de la céramique, des instruments de travail, et des armes. Les rapports commerciaux. Les monnaies. La vie culturelle.

306. **ISLAMI, SELIM**, **Probleme të kronologjisë së qytetit ilir** (*Problèmes de chronologie de la cité illyrienne*), «U.I.N.», 1975, Posebna izdanja, Knjiga, XXIV, pp. 37-45; «Iliria», VI, 1976, f. 7-12. Trad. fr.

Mbi bazën e studimit të tipologjisë së sistemit të fortifikimit të disa vendbanimeve si dhe të dhënave stratigrafike të nxjerra nga gërmimet, arrihet në përfundimin që procesi i lindjes dhe i zhvillimit të qytetit ilir kalon nëpër tri faza kronologjike: fundi i shek. V — çereku i fundit i shek. IV p.e.sonë, fundi i shek. IV deri në vitin 230 p.e.sonë dhe viti 230 deri në fillim të erës së re.

Sur la base de l'étude typologique du système de fortifications de certaines agglomérations urbaines et des données stratigraphiques obtenues des fouilles, on aboutit à la conclusion que le processus de la naissance et du développement de l'Etat illyrien a connu chronologiquement trois phases: fin du Ve siècle — dernier quart du IVe siècle av.n.ère, fin du IVe siècle — l'an 230 av.n.ère et l'an 230 jusqu'au début de notre ère.

307. **ISLAMI, SELIM**, «**Ilirët dhe Iliria te autorët antikë**» («*Les Illyriens et l'Illyrie chez les auteurs antiques*»), Prishtinë, 1979, 592. f. 2 harta. Ribotim i vëllimit me të njëjtin titull, Tiranë, 1965. (*Réédition du volume portant le même titre, Tirana, 1965*).

Në këtë vëllim janë grumbulluar pjesa dërrmuese e burimeve letrare ekzistuese për historinë e lashtë të Shqipërisë nga 85 autorë të vjetër që nga Homeri e deri në shek. VII të e.re. Mbas kësaj periudhe është përfshirë vetëm Zonara, për të dhënat e tij me interes. (Homerus, Hesiodus, Herodotus, Thycydides, Isocrates, Demostenes, Skylax, Aristoteles, Polybius, Scymnys, Apollodorus, M.T. Varro, Cicero, Caesar, Nepos, Vergilius, Livius, Diodorus, Strabo, Dionysius, Halicarnasseus, Nicolaus Damascenus, Lucanus, Paterculus, Valerius Maximus, Curtius Rufus, Pomponius, Mela, Plinius (maior), Frontinus, Tacitus, Florus, Suetonius, Plutarchus Lucianus; Arrianus; Pausanias, Appianus, Ptolemaeus, Cassius Dio, Aelianus, Athenaeus, Herodianus, Justinus, Itinerarium Antonini Augusti, Itinerarium Burdigalense, Descriptio Totius Mundi et Gentium, Eutropius, Panegyrici latini, Ammianus Marcellinus, Ambrosius, Hieronymus Eusebius, Rufus Festus, Claudianus, Orosius, Sozomenus, Theodoretus Cyrrensis, Olympiodorus, Flavius Vegetius Renatus, Notitiae Dignitatum, Priscus, Codex Theodosianus, Malchus, Zosimus, Procopus Orator Gazae, Stephanus Byzantius, Codex Justinianus, Procopius Caesariensis, Malalas, Marcellibus Comes, Hierocles, Agathias, Menander, Euagrius, Jordanes, Valesianus Anonymus, Isidorus Hispalensis, Theophylactus Simocattes, Ravennatis Anonymus, Paulus Diaconus, Zonaras). Vëllimi shoqërohet me fjalorth të termave dhe treguesin e emrave që përmbahen në të. Tekstet e autorëve të lashtë janë dhënë të përkthyer në shqip dhe të përcjella me datat e ngjarjeve të rëndësishme.

Ce volume réunit la majeure partie des sources littéraires existantes sur l'histoire antique de l'Albanie par 85 auteurs antiques depuis Homère jusqu'au VIIe siècle de l'ère nouvelle. Après cette période, seul Zonara y figure pour ses données intéressantes. (Homère, Hésiode, Herodotus, Thucydides, Isocrates, Demosthenes, Schylax, Aristoteles, Polybius, Scymnus, Apollodorus, M.T. Varro, Cicéron, Caesar, Nepos, Virgilius, Livius, Diodorus, Strabo, Dionysius Halicarnasseus, Nicolaus Damascenus, Lucanus, Paterculus, Valerius Maximus, Curtius Rufus, Pomponius Mela, Plinius (major), Frontinus, Tacitus, Florus, Suetonius, Plutarchus, Lucianus, Arria-

nus, Pausanias, Appianus, Ptolemaeus, Cassius Dio, Aelianus, Athenaeus, Herodianus, Justinus, Itinerarium Antonini Augusti, Itinerarium Burdigalense, Descriptio Totius Mundi et Gentium, Eutropius, Panegyrici Latini, Ammianus Marcellinus, Ambrosius, Hieronymus Eusebius, Rufus Festus, Claudianus, Orosius, Sozomenus, Theodoretus Cyrrhensis, Olympiodorus, Flavius Renatus, Notitiae Dignitatum, Priscus, Codex Theodosianus, Malchus Zosimus, Procopus Orator Gazae, Stephanus Byzantinus, Codex Justinianus, Procopius Caesariensis. Malalas, Marcellinus Comes, Hierocles, Agathias, Menander. Euagrius, Jordanes, Valesianus Anonymus, Isidorus Hispalensis, Theophylactus Simocattes, Ravennatis Anonymus, Paulus Diaconus, Zonaras). Le volume est accompagné d'un vocabulaire des termes et d'un index des noms qui y sont contenus. Les textes des auteurs antiques y sont reproduits traduits en albanais et enrichis de dates et d'événements importants.

308. ISLAMI, SELIM. *Mbi parzmoren ilire* (La cuirasse illyrienne), «Iliria», 1981, 2, f. 41-52, 6 fig., 1 tab. Trad. fr.

Dy parzmore nga nekropoli i Urakës në Mat. Format, përmasat, motivet dhe inventari. Datimi — fundi i shek VII — fillimi i shek. VI p.e.sonë. Interpretimi i motiveve (rrathë koncentrikë, trekëndësha dhe robe të vargëzuara, të zbukuruar me breza vijash) si përpjekje të ekzekutuesit për të paraqitur me mjetet artistike të kohës ambientit që e rrethonte. Tumat e Urakës konsiderohen si varre prijësash ushtarakë.

Deux cuirasses de provenance de la nécropole d'Urake à Mati. Les formes, les mesures, les motifs et l'inventaire. Datation: fin du VIIe — début du VIe siècle av.n.ère. Interpétation des motifs (cercles concentriques, triangles, losanges enchaînés) comme un effort de l'artisan pour représenter par les moyens artistiques du temps le milieu qui l'entourait. Désignation des tumuli d'Urake comme tombes de chefs militaires.

309. ISLAMI, SELIM, *Aspects de la civilisation tumulaire de Mati dans la préhistoire* (Aspekte të kulturës tumu-

lare të Matit prehistori), «I.M.A.»., Amsterdam, 1982, f.p. 121-152, 10 fig., 6 pl.

Aspekte të veçanta të kulturës së Matit në periudhën midis shek. VII-V që u përket fazave II dhe III të epokës së hekurit në Shqipëri dhe atyre IV b, c dhe V a të Glasinacit.

Aspects particuliers de la civilisation de Mat dans la période entre les VIIe-Ve siècles, correspondant aux phases II et III de l'Age du Fer en Albanie, respectivement à celles IV b, c et V a de Glasinac.

310. ISLAMI, SELIM, Koka e «Hyjneshës» së Butrintit u kthye në Atdhe (La tête de «La Déesse» de Butrint retournée à sa patrie), «Iliria», 1982, 1, f. 278-280, 1 fig. Trad. fr.

Përshkrimi stilistik dhe përcaktimi i skulpturës si vepër e një mjeshtri lokal që i takon shek. I të e.sonë.

Description stylistique et détermination de la sculpture comme oeuvre d'un maître local appartenant au I^e siècle de n.ère.

311. ISLAMI, SELIM, Qyteza në Çukën e Ajtojt (La citadelle de Çuka d'Ajtojt), «Saranda», 2, 1982, f. 9-18, 3 fig.

Pozicioni gjeografik dhe shtrirja e qytetit. Muret rrethuese dhe stilet e tyre, portat, banesat. Datimi i fillimeve të jetës së qytetit në fund të shek. V — gjysma e parë e shek. IV p.e.sonë.

Position géographique et étendue de la cité. Les murs d'enceinte et leurs styles, les portes, les habitations. Datation des commencements de la vie de la cité à la fin du Ve — première moitié du IVe siècle av.n.ère.

312. ISLAMI, HIVZI, Kërkimet antropogjeografike në Kosovë (Les recherches anthropogéographiques à Kosove), «SH.T.T.», Tiranë, 1982, f. 494-504.

Vështrim kritik mbi librin «Kosovo» të Anastasije Urosheviq, përkrahës i tezës mbi të ashtuquajturën «Serbi e Vjetër». Vihet në dukje prejardhja dhe vjetërsia e popullsisë shqiptare në Kosovë dhe në viset e tjera përreth, si dhe kontributi i saj në historinë e Ballkanit dhe të popujve jugosllavë.

Aperçu critique sur le livre «Kosovo» d'Anastasije Urosheviq, soutenant la thèse sur la prétendue «L'ancienne Serbie». Mise en évidence de l'origine et de l'ancienneté de la population albanaise à Kosove et dans les autres régions voisines ainsi que sa contribution dans l'histoire des Balkans et des peuples yougoslaves.

313. ISMAJLI, REXHEP, **Mbi disa çështje të zhvillimit të sistemit fonetik të shqipes** (*Aspects du développement historique du système phonétique de l'albanais*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 149-153. «Iliria», V, 1976, éd. fr., pp. 123-127.

Metodologjia e studimit të sistemit fonetik të shqipes. Kritika ndaj shpjegimeve të gabuara në lidhje me ndërtime të ndryshme fonetike të shqipes. Rotacizmi, një nga veçoritë kryesore që i dallon dy dialektet e shqipes. Shpjegime të ndryshme të fonemave *n*, *ë*, *sh* dhe *c-c*, *gj-xh*.

Méthodologie de l'étude du système phonétique de l'albanais. Critique des fausses interprétations en ce qui concerne les constructions phonétiques diverses de l'albanais. Le rhotacisme, une des particularités principales qui distingue les deux dialectes de l'albanais. Interprétations diverses des phonèmes n, ë, et c-c, gj-xh.

314. ISMAJLI, REXHEP, **Disa çështje të onomastikës mesjetare** (*Questions de l'onomastique médiévale*), «SH.T.T.», Tiranë, 1982, f. 306-314.

Krisobulat e Deçanit mbi procesin e riemërtimit nëpërmjet të përkthimit në serbisht të antroponimeve dhe toponimeve shqiptare në Kosovë e në Mal të Zi nga kisha ortodokse sllave, me përjashtim të atyre që para-

qisnin vështirësi për t'u zbërthyer semantikisht. Përfundime mbi përbërjen etnike të popullsisë së këtyre krahinave në mesjetë.

Les Krisobules de Deçan sur le processus de rédenomination au moyen de la traduction en serbe des anthroponymes et des toponymes albanais à Kosove et au Monténégro par l'église orthodoxe slave, à l'exception de ceux représentant des difficultés en ce qui concerne leur analyse du point de vue sémantique. Conclusions sur la constitution ethnique de la population de ces régions au Moyen Age.

315. **JANDOT — JANINE REYNIS, La mosaïque murale de la chapelle de l'amphithéâtre de Dyrrachium.** (*Mozaiku mural i kishës së amfiteatrit të Durrësit*), «S.A.», 1980, 2, pp. 177-181. «Iliria», 1983, 1, f. 255-232, 2 fig.

Identifikimi i personazhit qendror të rrethuar nga engjëjt në tablonë e «dhuruesve» në murin jugor. Autorja është e prirur të dallojë në këtë pjesë të mozaikut motivin e Virgjëreshës Angeloktistos, që është natyrisht e veçantë këtu, Virgjëreshë e Madhështisë dhe Virgjëreshë e Mbrojtjes. Duke u mbështetur në elementet e njohura si dhe në kontekstin artistik kryesisht mesdhetar të motivit ikonografik të Virgjëreshës e të stilit të vepërës, pjesa e mozaikut të «dhuruesve» datohet në shek. VIII.

Identification du personnage central entouré des anges dans le tableau «des donateurs» figurant dans la partie sud du mur de l'église. L'auteur est inclinée pour distinguer dans cette partie de la mosaïque le motif de la Vierge Angeloktistos présentée ici d'une façon particulière comme Vierge de la Majesté e dte la Défense. Se basant sur les éléments connus ainsi que sur le contexte artistique surtout méditerranéen du motif icônographique de la Vierge et sur le style de l'œuvre, le tableau des «donateurs» est daté au VIIIe siècle.

316. **Jeta shkencore gjatë vitit 1980** (*La vie scientifique en 1980*), «Iliria», 1981, 1, f. 272-273.

Sesione shkencore në Skrapar e në Mat. Konferenca XXI ndërkombëtare e studimeve të Evropës Juglindore. Kongresi II i pre dhe protohistorisë mesdhetare. Referate dhe kumtesa të paraqitura nga arkeologët shqiptarë.

Sessions scientifiques à Skrapar et à Mati. XXIe Conférence internationale des études du Sud-Est européen. IIe Congrès de la pré et protohistoire méditerranéenne. Rapports et communications présentés par les archéologues albanais.

317. JUBANI, BEP, «**Bibliografia e arkeologjisë dhe e historisë së lashtë të Shqipërisë (1945-1971)**» («*Bibliographie de l'archéologie et de l'histoire ancienne de l'Albanie*»), Tiranë, 1972, f. 222, indeks i qendrave arkeologjike. Trad. fr. Recension në «*Südost — Forschungen*», vol. XXXIII, München, f. 478-479.

Bibliografi e plotë, e arsytuar e arkeologjisë shqiptare. Vendime të P.P.SH. dhe të Qeverisë lidhur me monumentet arkeologjike e historinë e lashtë të Shqipërisë. Artikuj, studime, monografi, raporte etj. për arkeologjinë dhe historinë e lashtë të Shqipërisë. Studime gjuhësore, etnografike etj. që trajtojnë problemin ilir. Artikuj mbi veprimtarinë, rezultatet dhe kërkime arkeologjike. Artikuj me karakter popullarizues nga shtypi i përditshëm. Indeksi topobibliografik.

Bibliographie complète de l'archéologie albanaise contenant un résumé pour chaque adresse. Arrêts du P.T.A. et du Gouvernement relatifs aux monuments archéologiques et à l'histoire ancienne de l'Albanie. Articles, études, monographies, rapports etc. consacrés à l'archéologie et à l'histoire ancienne de l'Albanie. Etudes linguistiques, ethnographiques etc. ayant comme objet le problème illyrien. Articles sur l'activité, les résultats et les recherches archéologiques. Articles de caractère divulgatif publiés dans la presse quotidienne. Index topobibliographique.

318. JUBANI, BEP, **Të dhëna për kulturën tumulare të Shqipërisë Verilindore** (*Données sur la civilisation tumulaire de l'Albanie du Nord-Est*), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 189-210.

Veçoritë gjeofizike të Shqipërisë VL. Rrugët tregtare. Të dhëna për historikun e kërkimeve dhe arkitekturën e tumave. Fazat kulturore të lëndës arkeologjike të zbuluar: VIII-VII p.e.sonë, VI p.e.sonë, VI-V p.e.sonë, IV p.e.sonë. Qeramika, objektet metalike etj. Lidhjet kulturore me krahinat fqinje. Veçoritë e kulturës ilire të Dardanisë. Zhvillimi ekonomiko-shoqëror. Fillimet e skllavopronarisë në Shqipërinë verilindore.

Particularités géophysiques de l'Albanie du Nord-Est. Voies de commerce. Données concernant l'historique des recherches et l'architecture des tumuli. Les phases culturelles du matériel archéologique découvert: VIIIe-VIIe siècles av.n.ère, VIe siècles av.n.ère, VIe-Ve siècles av.n.ère, IVe siècle av.n.ère. La céramique, les objets métalliques etc. Les liens culturels avec les régions voisines. Les particularités de la civilisation illyrienne de la Dardanie. Le développement économique et social. Les début de l'ordre esclavagiste en Albanie du Nord-Est.

319. JUBANI, BEP, **Monnaies illyriennes portant l'ethnique ΛΑΒΙΑΤΑΝ découvertes à Kukësi** (*Monedha ilire me etnikonin ΛΑΒΙΑΤΑΝ të zbuluara në Kukës*), «S.A.», 1972, 1, pp. 69-75. 1 cat., 4 pl.

Vendgjetja në tumë. Problemi i datimit dhe i kuptimit të saj si monedhë e krahinës së dytë autonome pas vitit 168. p.e.sonë. Monedhat autonome të dy krahinave të tjera në lidhje me monedhën e zbuluar. Shkaqet politike e ekonomike të prerjes së tyre.

Mises au jour dans un tumulus. Leur datation et leur signification en tant que pièces de la deuxième région autonome, postérieures à l'an 168 avant l'ère nouvelle. Les monnaies autonomes des deux autres régions par rapport à la monnaie découverte. Les motifs politiques et économiques qui ont donné lieu à leur frappe.

320. **JUBANI, BEP, Varreza tumulare e Çinamakut Kukës** (La nécropole tumulaire de Çinamak — district de Kukës), «B.A.», 4, 1974, f. 42-48, 2 tab.

Të dhëna të përgjithshme për gërmimet arkeologjike të kryera gjatë vitit 1973 në 4 tuma: arkitektura e tumave, koha e përdorimit të tyre, karakteristika të varrimeve, metoda e gërmimit në tuma.

Données générales sur les fouilles archéologiques effectuées en 1973 dans 4 tumuli: l'architecture des tumuli, le temps de leur emploi, les caractéristiques des enterrements, la méthode de fouille dans les tumuli.

321. **JUBANI, BEP, Gjetje të rastit në rrethin e Tropojës** (Objets trouvés fortuitement dans le district de Tropoja), «B.A.», 4, 1974, f. 189-200.

Të dhëna përnjohëse për qendra të shekujve të parë të e.sonë dhe mesjetare në Tropojë: Margegaj, Carnicë, Bujan, Varg, Toplanë, Palç, Selimaj.

Données des expéditions d'enquête sur les centres appartenant aux premiers siècles de notre ère et au Moyen Age dans le district de Tropojë: Margegaj, Carnicë, Bujan, Varg, Toplanë, Palç, Selimaj.

322. **JUBANI, BEP, Gjetje të rastit në rrethin e Kukësit** (objets trouvés fortuitement dans le district de Kukës), «B.A.», 4, 1974, f. 201-209.

Të dhëna përnjohëse për qendrat prehistorike, ilire, të shekujve të parë të e.sonë dhe mesjetare në Gjegjan, Golaj, Borje, Shishtavec, Sukë, Mamëz, Shtiqën, Tregtan, Fajzë, Grykë e Varreve, Ujmisht, Kala Qepës, Kala Lamçit, Bardhoc, Novosej etj.

Données générales sur des centres préhistoriques et illyriens appartenant aux premiers siècles de notre ère et au Moyen Age dans le district de Kukës: Gjegjan, Golaj, Borje, Shishtavec, Sukë, Mamëz, Shtiqën, Treg-

tan, Fajzë, Grykë e Varreve, Ujmisht, Kala Qepës, Kala Lameçit, Bardhoc, Novosej etc.

323. **JUBANI, BEP, Qyteza ilire e Gajtanit** (*La citadelle illyrienne de Gajtan*), «M.K.SH.», 1975, 1, f. 15-17, 1 fig.

Të dhëna për gërmimet e viteve 1961-1963: muret e rrethimit, punishtja e qeramikës, lulëzimi i vendbanimit dhe shkatërrimi i tij.

Données sur les fouilles des années 1961-1963; les murs d'enceinte, un atelier de céramique, l'épanouissement de l'agglomération et sa destruction.

324. **JUBANI, BEP, Tuma e Krumës (rrethi i Kukësit)** (*Les tumuli de Kruma — district de Kukësi*), «Iliria», 1982, 2, f. 147-195, 18 fig., 13 tab. Rés. fr.

8 tuma ilire të gërmuara në vitin 1967. Historiku i gërmimit. Përshkrimi i tumave, varreve dhe inventarit. Analiza e gjetjeve: zbukurime, armë, qeramikë. Datimi. shek. XII p.e.sonë — shek. IV e.sonë. Riti i varrimit. Lidhjet etno-kulturore me Kosovën. Shtrirja e autarjativëve.

8 tumuli illyriens fouillés en 1967. Historique des fouilles. Description des tumuli, des tombes et de l'inventaire. Analyse des objets trouvés: parures, armes, céramique. Datation: XIIe siècle av.n.ère — IVe siècle de notre ère. Rite de sépulture. Liens ethno-culturels avec Kosove. Extension des Autariates.

325. **JUBANI, BEP, Tumat ilire të Kënetës** (*Les tumuli illyriens de Këneta — district de Kukësi*), «Iliria», 1983, 2, f. 77-133, 21 fig., 13 tab. Rés. fr.

Katër tuma të gërmuara në fshatin Kënetë të Kukësit. Materiali i nxjerrë në 49 varret e zbuluara i takon një periudhë të gjatë kohe nga bronzi i hershëm deri në shek. e parë të e.sonë. Analiza e gjetjeve, datimi,

ritet e varrimit, ndërtimi i varreve dhe tumave, vendosja e objekteve në tumat, gjetja e copave të enëve jashtë varreve, shfaqje të veçanta rituale, çështja kulturore dhe etnike, përkatësia dhe veçoritë dardane.

Quatre tumuli fouillés dans le village de Kënetz (district de Kukës). Le matériel des 49 tombes y découvertes appartient à une longue période allant du Bronze ancien aux premiers siècles de notre ère. Analyse des objets trouvés, datation, rite de sépulture. Construction des tombes et des tumuli, emplacement des objets dans les tumuli. Objets trouvés représentant des fragments de pots en dehors des tombes. Quelques apparitions rituelles particulières, la question culturelle et de l'appartenance ethnique et les particularités de la civilisation dardanienne.

326. **JUBANNI, BEP, Gërmime arkeologjike të vitit 1983 — Shkrel (Shkodër)** (*Fouilles 1983 à Shkrel — district de Shkodër*), «Iliria», 1983, 2, f. 248-249.

Tre tuma të gërmuara në Shkrel. Ndërtimi i jashtëm dhe i brendshëm i tumave. Të dhëna për disa shfaqje rituale dhe për materialin arkeologjik të zbuluar që i takon bronzit të hershëm dhe që lidhet me grupin kulturor Kotorac-Cetina. Rishikim i datimit të shtresës së parë të Gajtanit. Karakteri i fillimit të ritualit të varrimit tumular dhe ndryshimet e tij.

Trois tumuli fouillés à Shkrel. Construction extérieure et intérieure des tumuli. Données sur certaines apparitions rituelles et sur le matériel archéologique découvert appartenant au Bronze ancien et ayant des liaisons avec le groupe culturel Kotorac-Cétina. Mise en question de la datation de la première couche de Gajtan. Le caractère des débuts du rite de sépulture à tumuli et ses changements.

327. **JUBANI, BEP, Disa çështje mbi binomin Dyrrah — Epidamn** (*Questions sur le binôme Dyrrachion — Epidamn*), «M.S.A.D.», 1983, f. 68-77.

Binomi Dyrrah — Epidamn i lidhur me historinë demografike të qytetit. Çështje që kanë të bëjnë me këtë binom: dy emrat u takojnë pozicioneve të ndryshme gjeografike apo vetëm një mjedisi gjeografik, prejardhja e këtyre dy emrave, shkaku që toponimi Dyrrah mbi-zotëroi në binomin e vet.

Le binôme Durrachion — Epidamn en rapport avec l'histoire démographique de la ville. Questions concernant ce binôme: les deux noms appartiennent-ils à deux positions géographiques diverses ou à un seul milieu géographique, l'origine de ces deux noms, la cause de la prédominance du toponyme Durrachion dans son binôme.

328. **KABA, NIMETE, Ngjasime të qeramikës së re të prodhuar në Kavajë me qeramikën antike dhe mesjetare** (*Ressemblance entre la céramique fabriquée à nos jours à Kavajë et celle antique et médiévale*), «Durrësi», 1983, 1, f. 47-53.

Tradita e punimit të baltës në qytetin e Kavajës. Enët e mëdha të tipave amforë-shtamba uji, prodhimi i tyre në ditët tona dhe ngjasime me ato të kohës antike.

La tradition de production de pots de terre dans la ville de Kavajë. Les grands pots de types amphores-cruches, leur production de nos jours et les ressemblances avec ceux datant de l'Antiquité.

329. **KACA, ILJAZ, Qendra arkeologjike në zonën e Brezhdanit (rrethi i Dibrës)...** (*Centres archéologiques dans la zone de Brezhdan-district de Dibrë*), «B.A.», 4, 1974, f. 192-197, 1 hartë.

Kalaja e Kolës — kala e periudhës romake, e përdorur deri në ardhjen e turqve. Qendërbanim i periudhës antike të vonë në Lisnat. Një vendbanim ilir i shekujve IV-II p.e.sonë në Gradec. Varri i Kubenit i periudhës antike të vonë. Gjetje arkeologjike në Cukën e Shaban Hysenit, në jug të fshatit Ushtelenzë. Themele ndërtimesh dhe qeramikë në arat e njohura me

emrat Vakufet dhe Fisniket, buzë Drinit të Zi. Vegla guri të eneolitit, objekte qeramike e copa tjegullash të periudhës romake në Gjitetin e Dine Manjanit.

La forteresse de Kolë, fortification de la période romaine employée jusqu'à l'arrivée de Turcs. L'agglomération urbaine de la Basse Antiquité à Lisnat. Une agglomération urbaine illyrienne des IVe-IIe s.av.n.é. à Gradec. Le tombeau de Kuben remontant à la Basse Antiquité. Objets trouvés lors des fouilles archéologiques à Cuka de Shaban Hysen, au Sud du village de Ushtelenza. Fondements d'édifices et céramique mis au jour dans les champs connus sous le nom de Vakufet et Fisnikët et situés sur les rives du fleuve Drin à Zi. Instruments de pierre de l'Enéolithique, objets de céramique et morceaux de tuiles de la période romaine mis au jour à Gjitet de Dine Majani.

330. **KACA, ILJAZ, Disa monumente të panjohura në lokalitetin e Sllovës** (rrethi i Dibres) (*Certains monuments inconnus dans la localité de Sllovë*), «Monumentet», 12, 1976, f. 53-56, 1 fig. Bës. fr.

Përshkruben një numër monumentesh arkeologjike të lokalitetit të Sllovës: Kalaja e Çukut — vendbanim i periudhës romake, Vaçka e Muzdekut dhe Shelet e Egra — periudha e vonë antike, Zagradishta e Vleshes — periudha e hekurit, qytetare ilire dhe romake e vonë.

Descriptions de certains monuments archéologiques localisés à Sllove: la Forteresse de Çuk — agglomération urbaine de la période romaine; Vaçka de Muzdek et Shelet e Egra — agglomérations de la Basse Antiquité. Zagradishta de Vleshe — agglomération de la période du Fer, de la période urbaine illyrienne et de la dernière période romaine.

331. **KACA, ILIAZ, Vendbanime prehistorike në rrethin e Dibres** (*Sites préhistoriques dans la région de Dibra*), «Iliria», VII-VIII, 1977-1978, f. 307-310, 1 hartë.

Përshkruhen shtatë qendra të reja prehistorike të fiksuara gjatë gjurmimit për përpilimin e hartës arkeologjike të rrethit të Dibrës, të cilat, në numrin më të madh të tyre, i përkasin periudhës së neolitit.

Description de sept nouveaux centres préhistoriques précisés lors des recherches en vue d'obtenir une carte archéologique du district de Dibra, dont la plupart appartient à la période du Néolithique.

332. **KACA, ILJAZ, Tre vendbanime ilire në rrethin e Dibrës** (*Trois agglomérations illyriennes dans le district de Dibra*), «Iliria», 1981, 1 f. 255-261, 2 tab. Rés. fr.

Gradishta e Pesjakës, e banuar në epokën e hekurit të hershëm e sidomos në periudhën urbane. Vendbanim në lagjen e re të qytetit të sotëm të Peshkopisë i datuar në shek. III-II p.e.sonë. Rrënoja sipërfaqësore në fshatin Tomin të shek. III-II p.e.sonë.

Gradishtë de Pesjakë — habitée à l'Age du Fer ancien et surtout à la période urbaine. Agglomération découverte dans le nouveau quartier de la ville actuelle de Peshkopi appartenant aux IIIe-IIe siècles av.n.ère. Ruines à la surface du territoire du village Tomin datées aux IIIe-IIe siècles av.n.ère.

333. **KAMSI, VASI, Fortifikimi i hyrjes kryesore të Kështjellës së Shkodrës** (*La fortification de l'entrée principale de la citadelle de Shkodër*), «Monumentet», 3, 1972, f. 163-170, 2 fig., 1 tab. Rés. fr.

Datimi i sistemit të fortifikimit të hyrjes kryesore të Kështjellës së Shkodrës, pjesët përbërëse të tij (barbakania, oborri, dy këndet e dala, pjesa e fundit e rrethuar me ledhe) dhe përshkrimi i tyre. Teknika e ndërtimit dhe elementet dekorative.

Datation du système de fortification de l'entrée principale de la forteresse de Shkodër. Éléments constitutifs de cette forteresse (la barbacane, la cour, les deux angles

en saillie, la partie terminale entourée de levées) et leur description. Technique de construction et éléments décoratifs.

334. **KASMI, VILI, Mbishkrime në gjuhën latine të Muzeut të Shkodrës** (*Inscriptions latines du Musée de Shkodër*), «K.M.S.H.», 1973, f. 71-78, 4 fig.

Ribotim i tre mbishkrimeve latine të periudhës romake dhe pesë të tjerave mesjetare me korrigjime leximi.

Réédition de trois inscriptions latines de la période romaine et de cinq autres appartenant au Moyen Age avec des corrections de lecture.

335. **KAMSI VILI, Shtrirja e qytetit të Shkodrës në kohën e lashtë dhe në mesjetën e hershme** (*Extension de la ville de Shkodër pendant l'Antiquité et le Moyen Age*), «Monumentet», 11, 1976, f. 117-125, 9 fig. Rés. fr.

Duke u mbështetur në të dhënat burimore të shkruara si dhe në ato të gërmimeve arkeologjike jepet shtrirja e qytetit të Shkodrës nga periudha antike iliro-romake e deri në mesjetë.

Partant des données des sources écrites et des résultats des fouilles archéologiques, l'auteur indique l'extension de la ville de Shkodra depuis la période ancienne illyro-romaine jusqu'au Moyen âge.

336. **KARAIKAJ, GJERAK, Të dhëna të reja për datimin e Kalasë së Elbasanit** (*New data for the dating of the castle of Elbasan*), «Monumentet», 3, 1972, f. 147-157, 4 tab. Sum. engl.

Analiza e materialit të nxjerrë gjatë një sondazhi në Kalanë e Elbasanit. Tre periudhat e ndërtimit të kalasë (periudha e parë — gjysma e parë e shek. IV, periudha e

dytë — shekujt V-VI, periudha e tretë, shek. XV) dhe karakteristikat e secilës prej tyre.

Analyse du matériel obtenu à la suite d'un sondage effectué dans la Forteresse d'Elbasan. Trois périodes de construction de cette forteresse (première période — la première moitié du IVe s., deuxième période — V^e-VIe siècles, troisième période — XVe s.) et les caractéristiques de chacune de ces périodes.

337. **KARAIKAJ, GJERAK**, s/v Nr. 94, **Vrojtime arkeologjike në rrethin e Gramshit** (*Observations archéologiques sur la région de Gramsh*),

338. **KARAIKAJ, GJERAK**, **Fortifikimet e periudhës së parë të hekurit në pellgun e Korçës** (*Fortifications illyriennes de la première période du Fer dans les environs de Korçe*), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 263-290, 17 tab. «S.H.», 1973, 1, f. 111-120. «Iliria», IV, 1976, éd. fr., pp. 197-221, 4 fig., 6 pl.

Fortifikime të periudhës së parë të hekurit si Gradishta e Shuecit, fortifikimi mbi Shpellën e Trenit, Kalaja e Ventrokut, Kalaja e Bilishtit, Kalaja e Kakaçit, Gradishta e Gjonomadhit, Kalaja e Lumalasit, Kalaja e Bellovodës, Kalaja e Trajanit dhe Muri i Zvezdës. Përfundime lidhur me pozicionin gjeografik, planimetrinë, veçoritë teknike të ndërtimit si dhe për karakterin e ekonomisë e të organizimit politik të vendbanimeve të fortifikuara në pellgun e Korçës.

Fortifications de la première période du Fer, entre autres la Citadelle de Shuec, les fortifications surmontant la grotte de Tren, la forteresse de Ventrok, la forteresse de Bilisht, la forteresse de Kakaç, la citadelle de Gjonomadh, la forteresse de Lumalas, la forteresse de Bellovode, la forteresse de Trajan et la Muraille de Zvezde. Conclusions sur la position géographique, la planimétrie, les particularités techniques de construction, ainsi que sur la nature de l'économie et de l'organisation politique des agglomérations urbaines fortifiées du bassin de Korçe.

339. **KARAISKAJ, GJERAK, Stilet e mureve të Lisit dhe problemi i datimit të tyre** (*Les styles des murs de Lissos et le problème de leur datation*), «S.H.», 1973, 4, f. 105-113, 8 fig. Rés. fr.

Mendime për saktësimin e stileve të mureve të Lisit dhe për vendin që ato zënë midis fortifikimeve ilire dhe greke.

Opinions sur une mise au point des styles des murs de Lissos et sur leur place parmi les fortifications illyriennes et grecques.

340. **KARAISKAJ, GJERAK, Kështjella e Bashtovës** (*Le château de Bashtova*), «Monumentet», 5-6, 1973, f. 59-80, 13 fig., 6 tab. Rés. fr.

Përshkruhen muret, kullat, hyrjet dhe shkallët e Kështjellës së Bashtovës, dallohen dy teknika ndërtimi dhe përcaktohet shek. XV si datë e ngritjes së Kështjellës.

Description des murs d'enceinte, des tours, des entrées et des escaliers de la forteresse de Bashtova. Deux techniques de construction. Datation de la forteresse au XVe siècle.

341. **KARAISKAJ, GJERAK, s/v Nr. 98. Kështjella e Petrelës** (*Le château de Petrele*).

342. **KARAISKAJ, GJERAK, LERA PETRIKA, Fortifikimet e vona antike në rrethin e Korçës** (*Fortification de la Basse Antiquité dans le district de Korça*), «Monumentet», 7-8, 1974, f. 91-110, 13 fig., 6 tab. Rés. fr.

Kalatë e Zvezdës, Zaradishtës, Menkulasit, Trajanit, Kakaçit, Gradishta e Symizës, «Mali i Dishnicës», Kalaja e Gopeshtit, e Bllacës, Klocës dhe Bellovodës, Gradishta e Gjonomadhit. Përshkrimi, planimetria, teknika e ndër-

timit dhe karakteristikat më të përgjithshme të këtyre fortifikimeve. Datimi — shekujt IV-VI të erës sonë.

Les forteresses de Zvezde, Zaradishte, Menkulas, Trajan, Kakaç, la citadelle de Gradishta e Symizës, «Mali i Dishnicës», les forteresses de Gopesht, Bllac, Kolloce et Bellovode, ainsi que la citadelle de Gjonomadh. Description, planimétrie, technique de construction et caractéristiques générales de ces fortifications. Datation: IVe-VIe siècles.

343. **KARAIKAJ, GJERAK, Gjurme fortifikimesh ilire në disa kështjella të rrethit të Shkodrës** (*Traces de fortifications illyriennes dans certaines forteresses du district de Shkodra*), «B.A.», 4, 1974, f. 150-155, 2 tab.

Gjurme të ndërtimeve ilire në Drisht dhe Danjë. Kulla mbi fshatin Renc. Kalaja e Shkodrës. Qyteza e Balcit (Belesjo). Një rrugë antike në anën perëndimore të përroit të Rjollit.

Traces de constructions illyriennes à Drisht et à Danje. La tour surmontant le village de Renc. La forteresse de Shkodra. La citadelle de Balc (Balesjo). Une route antique sur la rive occidentale du torrent de Rjoll.

344. **KARAIKAJ, GJERAK, Raport mbi gërmimet e viteve 1973-1974 në Gradishtën e Symizës (Periudha e vonë antike dhe mesjetare)** (*Les résultats des fouilles 1973-1974 à Gradishta de Symizë — Périodes de la Basse Antiquité et médiévale*), «B.A.», 5, 1975, f. 95-105, 4 tab. «Iliria», VI, 1976, f. 350-352.

Gjurme të murit rrethues të periudhës së vonë antike, dy stera, disa banesa dhe arkitektura të tyre. Qeramika e periudhës së vonë antike dhe mesjetare. Disa objekte zbukurimi dhe objekte të tjera. Veglat e punës. Monedhat.

Vestiges du mur d'enceinte de la Basse Antiquité, deux citernes, quelques habitations et leur architecture. Céramique de la Basse Antiquité et moyenâgeuse. Pe-
rures et autres objets. Instruments de travail. Monnaies.

345. **KARAIKAI, GJERAK, Kulla mesjetare në pellgun e Korçës** (*Tours du Moyen Age dans le bassin de Korça*). «S.H.», 1975, 2, f. 197-208, 4 tab.

Tre tipa kullash mesjetare në pellgun e Korçës. Rrethanat historike të ndërtimit dhe arkitektura e tyre: kullat gjatë rrugës Zvezdë-Bezmisht — «Kulla e Turkut», «Kulla e Bigllës», Kulla në verilindje të «Kullës së Turkut»; kullat në fushën e Korçës — Kulla e Turanit, e Malacevit dhe e Dishnicës.

Trois types de tours médiévales dans le bassin de Korçë. Circonstances historiques de construction et leur architecture: les tours longeant la route Zvezde-Bezmisht — «Kulla e Turkut», «Kulla e Bigllës» et celle au Nord-Est de la «Kulla e Turkut»; les tours de la plaine de Korça — la tour de Turan, celles de Malavec et de Dishnicë.

346. **KARAIKAI, GJERAK-BAÇE APOLLON, Kalaja e Durrësit dhe fortifikimet përreth në kohën e vonë antike** (*La forteresse de Durrës et les autres fortifications environnantes pendant la Basse Antiquité*), «Monumentet», 9, 1975, f. 5-33, 31 fig., 3 tab. Rés. fr.

Përshkrimi i sistemit të fortifikimit të kalasë në gjendjen e sotme dhe i fortifikimeve rreth Durrësit: Muri i Portës, Kalatë e Ndroqit, e Lamit ose e Bixhit, e Dorzit, e Petrelës, e Vilës, e Shëngjinit, e Dajtit, e Trajanit, e Laçit, e Daules. Përmasat dhe teknika e ndërtimit. Datimi i kalasë së Durrësit dhe i fortifikimeve përreth saj në periudhën antike të vonë.

Description du système de fortification de la forteresse à son état actuel et des fortifications de la

région environnant Durrës: le Mur de la Porte, les forteresses de Ndroq, de Lami ou Bixhi, de Dorzi, de Petrela, de Vile, de Shëngjin, de Dajti, de Tujan, de Laç, de Daule. Dimensions et technique de construction de ces fortifications. Datation de la forteresse de Durrës et des fortifications environnantes à la Basse Antiquité.

347. **KARAIKAKI, GJERAK, Të dhëna mbi arkitekturën dhe punimet konservuese në Kalanë e Shurdhahut (Sarda)** (*Données sur l'architecture de la forteresse de Shurdhah-Sarda et les travaux de conservation qu'y ont été effectués*), «Monumentet», 10, 1975, f. 133-150, 18 fig., 1 tab. Rés. fr.

Vështrim historik mbi monumentin. Përshkrimi i mureve rrethuese dhe i teknikës së ndërtimit, fazat e ndërtimeve. Gjurmët e elementeve arkitektonike dhe tiparet specifike të arkitekturës: të dhëna rreth arkitekturës së disa monumenteve të kultit. Datimi i mureve rrethuese dhe i periudhave të jetës së qytetit, fundi i shek. III, fillimi i shek. IV — fillimi i shek. XVIII. Vërejtje lidhur me disa mendime të shprehura në literaturën për Shurdhahun për problemet e sistemit fortifikues dhe ambienteve të kalasë, për fazat e ndërtimit, lëndën arkeologjike dhe datimin.

Aperçu historique du monument. Description des murs d'enceinte et de la technique de construction; les différentes phases de construction. Traces d'éléments architectoniques et traits spécifiques de l'architecture; données architecturales relatives aux monuments de culte. Datation des murs d'enceinte et des différentes périodes de vie urbaine: depuis la fin du IIIe siècle jusqu'au début du IVe siècle — début du XVIIIe. Remarques sur certaines opinions exprimées dans la littérature sur Shurdhah à propos de son système de fortification, et des locaux de la forteresse, ses phases de construction, du matériel archeologique qui a été mis au jour et de la datation.

348. **KARAIKAKAJ, GJERAK, Kështjella mesjetare e Mborjes** (*La forteresse médiévale de Mborje*), «M.K.SH.», 1975, 2, f. 57-59, 2 fig.

Përshkrimi i kalasë: muret, kullat. Përcaktimi i funksionit të saj në lidhje me kishën e Ristozit në fshatin Mborje. Datimi në shekujt e parë të mijëvjeçarit të dytë të erës sonë.

Description de la forteresse: les murs et le tours. Détermination de sa fonction par rapport à l'église de Ristoz du village de Mborje. Datation aux premiers siècles du IIe millénaire de n.ère.

349. **KARAIKAKAJ, GJERAK, Mbi fortifikimet e vona antike të vendit tonë** (*A propos des fortifications de la Basse Antiquité de notre pays*), «Monumentet», 12, 1976, f. 221-228. Rés. fr.

Përshkrimi i mureve penguese që shërbenin për të bllokuar ngushticat dhe pikat e përshtatshme të kalimit për trupat armike duke mbrojtur në këtë mënyrë një territor shumë më të gjerë sesa ai i qytetit të fortifikuar.

Description des fortifications de type murs barrières qui servaient à bloquer les détroits et des voies d'accès convenables au passage des troupes ennemies en protégeant de la sorte un territoire beaucoup plus vaste que celui de la ville fortifiée.

350. **KARAIKAKAJ, GJERAK, Kalaja e Podgories dhe Kuçit të Zi në rrethin e Korçës** (*La forteresse de Podgorie et de Kuç i Zi dans le district de Korçe*), «M.A.P.», 1976, f. 45-48, 2 fig.

Pozicioni gjeografik i dy kalave. Dy periudha ndërtimi në kalanë e Podgories: shek. XI-VIII p.e. sonë dhe XI-XIII të erës sonë. Kalaja e Kuçit të Zi: e ndërtuar në shek. IV, ajo është rindërtuar në shek. VI dhe vazhdon të banohet edhe në mesjetë.

Position géographique de deux forteresses. Deux périodes de construction dans la forteresse de Podgorie: XIe-VIIIe siècles av.n.ère et XIe-XIIIe siècles de n.ère. La forteresse de Kuçi i Zi: construite au IVe siècle, elle a été reconstruite au VIe siècle et a continué d'être habitée même au Moyen Age.

351. **KARAIŠKAJ, GJERAK, Vendbanimi i fortifikuar prehistorik i Marshejt** (*L'agglomération fortifiée préhistorique de Marshej*), «Iliria», VII-VIII, 1977-1978, f. 263-267, 1 fig., 2 tab.

Vrojtim mbi kalanë e Marshejt ku, përveç një muri të njohur më parë, autori dallon një fortifikim më të hershëm në majë të kodrës. Në analogji me kalanë e Bellovodës të rrethit të Korçës ai e daton atë rreth viteve 1500-1200 p.e.sonë.

Observation sur la forteresse de Marshej où, à part d'un mur constaté auparavant, l'auteur distingue une fortification plus ancienne au sommet de la colline. Par analogie avec la forteresse de Bellovode (district de Korçe) cette fortification est datée vers les années 1500-1200 av.n.ère.

352. **KARAIŠKAJ, GJERAK, Një varrezë e shek. III-IV në qytetin ilir të Zgërdheshit** (*La nécropole des IIIe-IVe siècles dans la ville illyrienne de Zgërdhesh*), «Iliria», VII-VIII, 1977-1978, f. 201-216, 3. fig., 5 tab. Rés. fr.

Inventari i 14 varreve. Përfundime mbi rënien ekonomike të Zgërdheshit pas pushtimit romak dhe për fillimin e largimit gradual të popullsisë së tij në shek. I-II të erës sonë.

Inventaire des 14 tombes. Conclusions sur le déclin économique de Zgërdhesh après la conquête romaine et le commencement de l'éloignement graduel de sa population au Ier-IIe siècles de notre ère.

353. **KARAISKAJ, GJERAK, Fortifikimet prehistorike në Shqipëri** (*Les fortifications préhistoriques en Albanie*), «Monumentet», 14, 1977, f. 19-46, 11 tab. Rés, fr.

Vështrim përgjithësues i fortifikimeve prehistorike në Shqipëri në pikëpamje morfologjike e tipologjike, të teknikës së ndërtimit, të elementeve përbërëse dhe të destinacionit. Afritë dhe dallimet midis tyre dhe fortifikimeve të kësaj periudhe në krahinat e Ilirisë Veriore. Tiparet dalluese të fortifikimeve prehistorike ilire nga ato të trevave kufitare.

Aperçu général sur les fortifications préhistoriques en Albanie du point de vue morphologique et typologique, de la technique de construction, des éléments constitutifs et de la destination. Affinités et différences entre ces fortifications et celles de la même période se trouvant dans les régions de l'Illyrie du Nord. Traits distinctifs des fortifications préhistoriques illyriennes par rapport à celles des régions voisines.

354. **KARAISKAJ, GJERAK, Kështjella e Ishmit** (*La forteresse d'Ishëm*), «Monumentet», 15-16, 1978, f. 243-248, 6 fig. Rés. fr.

Pozicioni gjeografik i kështjellës, kullat (tre këndrejtë, një rrethore e një pesëkëndëshe), muret dhe dy hyrjet. Të dhënat historike për qëllimin dhe kohën e ndërtimit të kështjellës (1572-1574).

Position géographique de la forteresse, les tours (quadrangulaires, circulaires et pentagone), les murs et deux accès. Données historiques sur l'intention et le temps de construction de la forteresse (1572-1574).

355. **KARAISKAJ, GJERAK, Mbi ndërtimet prehistorike në Shqipëri** (*Sur les constructions préhistoriques en Albanie*), «M.H.», Tiranë, 1978, f. 11-15, 2 fig.

Vendbanimet më të hershme në Shqipëri, karakteri arkitektonik i tyre. Vendbanimet lakustre, banesat,

arkitektura e kodërvarreve. Fortifikimet prehistorike, shpërndarja dhe tipologjia e tyre në territorin e Ilirisë.

Les agglomérations les plus anciennes en Albanie, leur caractère architectonique. Les agglomérations de type lacustre, les habitations, l'architecture des tumuli. Les fortifications préhistoriques, leur répartition et leur typologie dans le territoire de l'Illyrie.

356. **KARAIŠKAJ, GJERAK, Fortifikimet në Shqipëri gjatë periudhës së hershme të sundimit romak** (*Les fortifications en Albanie pendant la première période de la domination romaine*), «Monumentet», 17, 1979, f. 47-57, 6 fig. Rés. fr.

Gjurmë ndërtimesh mbrojtëse në Butrint, Lis, Orik e Apoloni, që datohen nga gjysma II e shek. I p.e.sonë e deri në gjysmën I të shek. I të erës sonë. Tradita vendase dhe elementet e reja në teknikën e ndërtimit.

Vestiges de constructions défensives à Butrint, Lissos, Oricum et Apollonie datées de la deuxième moitié du Ier siècles av. n.ère jusqu'à la première moitié du Ier siècles de notre ère. Tradition locale et nouveaux éléments dans la technique de construction.

357. **KARAIŠKAJ, GJERAK, Gradishta e Symizës në periudhën e vonë antike dhe në mesjetë.** (*La Gradishte de Symize dans la Basse Antiquité et le Moyen Age*). «Iliria», IX-X, 1979-1980, f. 171-210, 4 fig., 17 tab. Rés. fr.

Pozicioni gjeografik dhe historiku i kërkimeve. Arkitektura (ndërtimet mbrojtëse, gjurmë të një kështjelle mesjetare, sterat). Qeramika e periudhës së vonë antike dhe mesjetare (qeramikë e shek. IX-XI dhe XII-XIV). Objektet e zbukurimit (unazat, vathët, fibulat, enkolpioni). Veglat e punës (për hapje tokash të reja, për punim toke dhe pastrim nga bimësia, për korrjen e drithërave për punimin e drurit, aksesorët e kuzhinës). Monedhat dhe katalogu i tyre (6 monedha bronzi të periudhës së vonë

antike, 7 mesjetare të shek. XII-XV). Përfundime mbi intensitetin e jetës në Gradishtën e Symizës.

Position géographique et historique des recherches. L'architecture (constructions défensives, vestiges d'une forteresse médiévale, citernes). La céramique de la période de la Basse Antiquité et celle médiévale (céramique des IXe-XIe siècles et XIIe-XIVe siècles). Les objets d'ornement (bagues, boucles d'oreilles, fibules, encolpion). Les instruments de travail (à défricher les terres, à labourer la terre, à moissonner les céréales, à élaborer le bois, les accessoires de la cuisine). Les monnaies et leur catalogue (monnaies de bronze de la Basse Antiquité et des XIIe-XVe siècles de n.ère). Conclusion sur l'intensité de la vie à Gradishte de Symizë.

358. **KARAIKAJ, GJERAK**, s/v Nr. 115. «**Historia e arkitekturës shqiptare (nga fillimet deri në vitin 1912)**» (Maquet) («*Histoire de l'architecture albanaise — dès les commencements jusqu'à l'an 1912*») (Maquette), Tiranë 1980, 655 f. fig tab.

359. **KARAIKAJ, GJERAK**, **Muret rrethuese të Butrintit në mesjetë (shek. VIII-XV)** (Les murs d'enceinte de Butrint au Moyen Age — VIIIe-XVe siècles), «*Monumentet*», 20. 1980, f. 5-36, 15 tab. Rés. fr.

Muri rrethues i jashtëm, muri që mbyll kalimin midis kalasë dhe liqenit, fortifikimet mesjetare të akropolit, muri që zbret nga akropoli deri tek Porta e liqenit. Kështjella. Teknika e ndërtimit dhe kronologjia.

Le mur d'enceinte extérieur, le mur fermant le passage entre la forteresse et le lac, les fortifications médiévales de l'acropole, le mur descendant de l'acropole et allant jusqu'à la Porte du Lac. La forteresse. La technique de construction et la chronologie.

360. **KARAIKAJ, GJERAK**. **Mbi zhvillimin urbanistik të qytetit të Elbasanit** (Sur le développement urbanistique de la ville d'Elbasan), «*T.A.A.*», 1980, f. 93-96.

Ndikimi i fortifikimit të antikitetit të vonë në formulimin urbanistik të qytetit mesjetar. Lindja dhe zhvillimi i varoshit, dalja e qendrës së qytetit jashtë kësh-tjellës në shek. XVI.

L'influence de la fortification de la Basse Antiquité dans le plan d'urbanisme de la ville médiévale. La naissance et le développement du varosh, la dislocation du centre de la ville en dehors de la forteresse au XVIe siècle.

361. **KARAIKAJ, GJERAK**, «5000 vjet fortifikime në Shqipëri» («5000 années de fortifications en Albanie»), 1981, f. 310.

Fortifikime të viteve 2800-500 p.e.sonë; 500-168 p.e.sonë; shek. III p.e.sonë — shek. I erës sonë; 300-600 të erës sonë; 600-1400; 1400-1478; shek. XV-XVII; shek. XVIII-XIX. Kulla dhe banesa të fortifikuara. Kisha, manastire dhe ura të fortifikuara. Armë dhe operacione rrethimi.

Fortifications des années 2800-500 av.n.ère; 500-168 av.n.ère; des IIe siècle av. n.ère — Ier siècle de n.ère; 300-600 de n.ère; 600-1400; 1400-1478; des XVe-XVIIIe et XVIIIe-XIXe siècles. Tours et habitation fortifiées. Eglises, monastères et ponts fortifiés. Armes et opérations d'encerclement.

362. **KARAIKAJ, GJERAK, DINE DHIMITËR**, **Kalaja e Leshnjës** (*La forteresse de Leshnjë*), «T.N.ŠH.», Tiranë, 1981, f. 86-89.

Kala e shek. IV-III p.e.sonë. Një vendbanim i hapur pranë saj me material arkeologjik nga periudha e parë e hekurit deri në shek. II p.e.sonë.

Forteresse appartenant au IVe-IIIe siècles av.n.ère. Une agglomération de type ouverte disposant d'un matériel archéologique datant de la première période du Fer jusqu'au IIe siècle av.n.ère.

363. **KARAIŠKAJ, GJERAK, Kalaja e Boshnjakut në rrethin e Kolonjës** (*La forteresse de Boshnjak dans le district de Kolonjë*), «T.N.SH.», Tiranë 1981, f. 62-64.

Vendbanim i fortifikuar i shek III-II p.e.sonë. Muret rrethuese dhe një kullë e rrumbullakët.

Agglomération fortifiée appartenant aux IIIe-IIe siècles av.n.ère. Les murs d'enceinte et une tour ronde.

364. **KARAIŠKAJ, GJERAK, Kalaja e Kratulit** (*La forteresse de Kratul*), «SH.M.», Tiranë, 1981, f. 109-111, 2 fig.

Pozicioni gjeografik: Muri rrethues dhe kulla. Dy periudha ndërtimi: periudha protourbane dhe ajo e shek. IV-III p.e.sonë.

Position géographique. Le mur d'enceinte et la tour. Deux périodes de construction: la période protourbaine et celle des IVe-IIIe siècles av.n.ère.

365. **KATICIC, RADOSLAV, Antroponime ilire dhe problemi i etnogenezës së shqiptarëve**, (*Les antroponymes illyriennes et l'ethnogenèse des Albanais*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 95-98. «S.A.», 1972, 2, pp. 269-274. «Iliria», V, 1976, éd. fr. pp. 79-82.

Lidhjet gjuhësore midis ilirëve dhe shqiptarëve mbi bazën e analogjive fonetike të ilirishtes me shqipen. Roli i kërkimeve antroponimike në ndihmë të sqarimit të problemit të etnogenezës së shqiptarëve.

Les liens linguistiques entre les Illyriens et les Albanais sur la base des analogies phonétiques de l'illyrien avec l'albanais. Le rôle des recherches anthroponymiques pour éclaircir le problème de l'ethnogenèse des Albanais.

366. **KATIČIĆ, RADOSLAV, Diskutim dhe përgjigje mbi tema të ndryshme të Kuvendit**, (*Intervention sur les communications de V.I. Georgiev, M. Domi, R.A. Crossland,*

A. Ducellier), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 330-335. «Iliria», V, 1976, éd. fr. pp. 299-302.

367. **KELMENDI, AHMET, Onomastika e mesjetës shqiptare në sy të fonetikës historike shqipe** (*L'onomastique albanaise du Moyen Age à la lumière de la linguistique historique*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 143-147. «Iliria», V, 1976, éd. fr., pp. 119-122.

Autoktonia e shqiptarëve në trevat e sotme. Vazhdimësia ilire arbër-shqiptar e për pasojë ilirishte-arbërishte-shqipe. Lashtësia e shqipes mbi bazën e analizës së materialit onomastik.

L'autochtonéité des Albanais dans leurs territoires d'aujourd'hui. La continuité Illyro-Arbër-Albanais et par conséquent illyrien-arbërisht-albanais. L'analyse du matériel onomastique témoigne que l'albanais est une langue très ancienne.

368. **Kërkime arkeologjike në Kosovë** (*Recherches archéologiques à Kosove*) «Iliria», 1981, 2, f. 284-285.

Gërmime të kryera në tetor të vitit 1980 nga një ekspeditë e përbërë nga arkeologë kosovarë dhe një grup arkeologësh të Qendrës së Kërkimeve Arkeologjike në një nga tumat e varrezës tumulare të Llashticës, 9 km në juglindje të Gjilanit në Kosovë. Kërkimet në këtë tumë dëshmuuan se kultura e tumave në Fushë-Kosovë është kulturë ilire dhe ka të njëjtat tipare me ato të Rrafshit të Dukagjinit dhe të krahinave të Shqipërisë.

Exposé des résultats des fouilles effectuées en octobre 1980 par une expédition composée d'archéologues de Kosove et d'un groupe d'archéologues du Centre de Recherches Archéologiques dans un des tumuli de la nécropole tumulaire de Llashticë, 9 km au Sud-Est de Gjilan à Kosove. Les recherches ont bien montré l'appartenance ethnique illyrienne de la culture de Fushë-Kosovë ayant les mêmes traits comme celles du Rrafsh de Dukagjini et des régions de l'Albanie.

369. **KILLAN, KLAUS, Koha e hershme e hekurit në Shqipëri** (*Zur Früheisenzeit in Albanien*), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 225-261, 6 fig. «Iliria», IV, 1976, éd. fr., pp. 191-196, 6 Abb.

Disa veçori të kohës së hershme të hekurit në Shqipëri. Qeramika me zbukurim me gërvishtje dhe ajo me pikturim mat, përhapja, përputhjet dhe afërsitë kulturore ndërmjet tyre. Shqipëria si zonë e ndërmjetme kulturore me kulturat e Epirit Jugor. Thesalisë, Maqedonisë e sidomos Pelagonisë. Ngjashmëria e qeramikës me pikturim mat të Shqipërisë me qeramikat bashkëkohëse po me pikturim mat të Italisë Jugore.

Particularités de la première période de l'Age du Fer en Albanie. Céramique à décor incisé et celle à peinture mate; diffusion, concordances et analogies culturelles de ces céramiques. L'Albanie, zone culturelle intermédiaire entre les cultures de l'Épire du Sud, de la Thessalie, de la Macédoine et surtout de la Pélagonie. Ressemblance de la céramique à peinture mate de l'Albanie avec les céramiques synchrones à peinture mate de l'Italie du Sud.

370. **KOÇI, JANO, Gërmime arkeologjike në fshatin Qeparo të Vlorës** (*Fortilles archéologiques à Qeparo — Vlore*), «B.A.», 5, 1975, f. 59-66, 2 tab.

Sondazhet në qytezën e Karosit: sistemi i fortifikimit, banesat brenda mureve rrethuese dhe varrezat jashtë tyre. Datimi i vendbanimit: fillimi i mijëvjeçarit të parë para erës sonë — shek. IV p.e.sonë. Ngura, vendbanim i hapur fshatar i fundit të shek. IV p.e.sonë, muret e terracimit dhe të ambienteve të banesave. Disa gjetje të shekujve I-II të erës sonë në fushën e Qeparoit.

Sondages effectués dans la citadelle de Karos: le système de fortification, les édifices à l'intérieur des murs d'enceinte et les tombeaux creusés en dehors de celle-ci. Datation de l'agglomération au début du premier millénaire av.n.è. -IVe siècle av.n.ère. Ngura, — agglomération rurale ouverte de la fin du IVe siècle av.n.ère: les

murs de terrassement et des pièces d'habitation. Objets-trouvés des Ier-IIe siècle mises au jour dans la plaine de Qeparo.

371. **KOÇI, JANO, Kalaja e Karosit** (*La forteresses de Karos*), «Iliria», VI, 1976, f. 235-243, 7 fig., 1 tab. Rés. fr.

Pozicioni gjeografik, muret rrethuese, banesat. Datimi i kalasë në shekujt IX-IV p.e.sonë. Materiali mesjetar. Përfundime.

Position géographique, les murs d'enceinte et les habitations. Datation de la forteresse aux IXe-IVe siècles av.n.ère. Matériel moyenâgeux. Conclusions.

372. **KOÇI, JANO, Qyteti antik në Borsh** (*La cité antique à Borsh*), «Iliria», VII-VIII, 1977-1978, f. 269-273, 2 tab. Rés. fr.

Në bazë të vrojtimeve dhe të rezultateve të punimeve të pastrimit bëhet një sqyrtim kritik i botimeve të mëparshme mbi Borshin, duke paraqitur një planimetri më të qartë dhe një klasifikim më të plotë të muraturave të fortifikimit antik.

Révision critique des publications antérieures sur le site de Borsh se basant sur les observations et les résultats des travaux de nettoyage y effectués. L'auteur présente une planimétrie plus claire et une classification plus complète des murs de la fortification antique.

373. **KOÇI, JANO, Njoftime arkeologjike nga Bregdeti i Himarës** (*Découvertes archéologiques de la région côtière d'Himara*), «Iliria», 1981, 2, f. 267-273, 1 tab. Rés. fr.

Përshkruhen disa vendbanime dhe nekropole të zbuluara gjatë një ekspedite përnjohëse në Himarë, Pilur, Qeparo, Kudhës, Borsh e Lukovë.

Description de quelques agglomérations et nécropoles découvertes durant une expédition d'enquête à Himarë. Pilur, Qeparo, Kudhës, Borsh et Lukovë.

374. **KOÇI, JANO, Kalatë e bregdetit dhe gjetje të reja arkeologjike** (*Les forteresses du littoral et nouveaux objets trouvés lors des fouilles archéologiques*), «Saranda», 2, 1982, f. 81-85.

Përshkruhen disa kala dhe disa vendbanime të shek. IV-II p.e.sonë. Kalatë: Karosi (Qeparo), Badhra (Borsh), Kalaja (Lukovë), Qyteza (Himarë), Xhumba (Himarë), Pirgu (Qeparo), Kalaja (Borsh). Vendbanimet: Ngurë (Qeparo), Gonea (Qeparo), Muzga (Borsh), Rahikriqe (Lukovë), Lukovë, Valtë (Qeparo), Krua Katund (Qeparo). Disa varre të shek. IV p.e.sonë dhe të periudhës së mesjetës së hershme.

Description de certaines forteresses et agglomérations appartenant aux IVe-IIe siècles av.n.ère. Les forteresses: Karos (Qeparo), Badhra (Borsh), Kalaja (Lukovë), Qyteza (Himarë), Xhumba (Himarë), Pirgu (Qeparo), Kalaja (Borsh). Les agglomérations: Ngure (Qeparo), Gonea (Qeparo), Muzga (Borsh), Rahikriqe (Lukove), Lukove, Valte (Qeparo), Krua Katund (Qeparo). Certaines tombes appartenant au IVe siècle av.n.ère et à la période du Haut Moyen Age.

375. **KOKA, ARSTOTEL, Raport mbi ekspeditat arkeologjike në rrethet e Sarandës, Gjirokastrës e Përmetit** (*Rapport sur les recherches archéologiques dans les districts de Saranda, Gjirokastra et Përmeti*), «B.A.», 4, 1974, f. 186-191, 3 tab.

Monumente të reja arkeologjike në rrethin e Sarandës: mbeturina të dy tumave, gjurmë varresh me pllaka prej guri graniti dhe disa fragmente qeramike të periudhës romake në fshatin Dermish në fushën e Vurgut. Në rrethin e Gjirokastrës: tumat në Vima, Valare, Erind e Nëpravishtë dhe një varr monumental i shekujve të parë të erës sonë në Paleokastër. Në rre-

thin e Përmetit: një numër tumash në Rapeckë, Grabovë, Kutal, Piskovë e Këlcyrë dhe gjurmë të një muri rrethues të shek. IV p.e.sonë në Kuqar.

Nouveaux monuments archéologiques dans le district de Saranda: ruines de deux tumuli, traces de tombeaux en plaques de pierre de granit et fragments de céramique de la période romaine mis au jour dans le village de Dermish, dans la plaine du Vurg. Dans le district de Gjiro-kastër: les tumuli de Vima, Valare, Erind et Nepravishte, un tombeau monumental des premiers siècles de notre ère à Paleokastër. Dans le district de Përmeti: des tumuli à Rapecke, Grabove, Kutal, Piskove et Këlcyre et traces d'un mur d'enceinte du IVe siècle av.n.ère à Kuqar.

376. **KOKA, ARISTOTEL**, s/v Nr. 386, **Ekspeditë gjurmimi e studimi në zonën e lumit Drin** (*Recherches archéologiques dans la vallés du Drin*).

377. **KOKA, ARISTOTEL**, **Disa vendbanime të lashta në rrethin e Librazhdit** (*Agglomérations anciennes dans le district de Librazhd*), «Iliria», 1981, 1, f. 245-254, 3 fig., 2 tab. Rés. fr.

Vendbanime prehistorike dhe antike të zbuluara gjatë një ekspedite informative në vitin 1974 (Karkavec, Kështjella e Bërzeshtës, vendbanimi i fortifikuar i Zdrajshit, Kalaja e Dragostunjës, qyteza e Orenjës, vendbanimi i hapur i Gurëgegës, Guri i Skëndërbeut).

Agglomérations préhistoriques et antiques découvertes durant une expédition d'enquête en 1974 (Karkavec, la forteresse de Berzeshtë, l'agglomération fortifiée de Zdrajsh, la forteresse de Dragostunjë, le site d'Orenjë, l'agglomération ouverte de Gurëgegë, Guri i Skënderbeut).

378. **KOKA, ARISTOTEL**, **Gërmime të vitit 1983 — Fusha e Shtojit (Shkodër)** (*Fouilles 1983 — Plaine de Shtoji, district de Shkodër*), «Iliria», 1983, 2, f. 249-251, 2 fig.

Gërmim i tumës Nr. IV. Karakteristikat e tumës, tipat e varreve, riti i varrimit, inventari (qeramika, armët, stolitë). Dy periudhat e përdorimit të tumës: periudha kalimtare nga epoka e bronzit në atë të hekurit dhe periudha e shek. VI-V p.e.sonë. Lidhjet midis kulturës materiale të tumave të Shtojit dhe grupit kulturor Glasinac — Mat.

Fouilles dans le tumulus Nr. IV. Caractéristiques du tumulus, types des tombes, rite de sépulture, l'inventaire (céramique, armes, parures). Deux périodes d'usage du tumulus: la période transitoire de l'Age du Bronze à celui du Fer et la période des VIe-Ve siècles av. n. ère. Les rapports entre la culture matérielle des tumuli de Shtoji et le groupe culturel Glasinac — Mat.

379. **KOMATA, DAMIAN, Kështjella të hershme mesjetare në Shqipëri** (*Forteresses hautes — médiévales albanaises*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 211-234, 10 fig. «S.H:», 1973, 2, f. 121-127. «Iliria», V, 1975, éd. fr., pp. 181-203, 10 fig.

70 kështjella të periudhës së mesjetës së hershme në Shqipëri. Klasifikimi i tyre në dy grupe: kështjella të trashëguara nga antikiteti dhe kështjella të lindura rishtazi. Elementet e përbashkëta dhe dalluese të tyre, lidhur me relievin dhe ndërtimin e sistemit fortifikues. Lënda arkeologjike e nxjerrë në territorin e brendshëm ose në periferi të kështjellave mesjetare të hershme shqiptare për vazhdimësinë e jetës qytetare dhe vijimësinë iliro-shqiptare. Të dhënat gjuhësore në mbështetje të materialit arkeologjik.

70 forteresses du Haut Moyen Age en Albanie. Leur classification en deux groupes: forteresses héritées de l'Antiquité et forteresses constituées ex novo. Leurs éléments communs et distinctifs en rapport au relief et au mode de construction du système de fortification. Le matériel archéologique récupéré dans le territoire ou à la périphérie des forteresses du Haut Moyen Age albanais confirme la continuation de la vie urbaine dans ces agglomérations et la continuité illyro-albanaise. Les données linguistiques à l'appui des matériaux archéologiques.

380. **KOMATA, DAMIAN**, s/v Nr. 578, **Shurdhahu-Sarda qytet i fortifikuar mesjetar shqiptar** (Rezultatet e gërmimeve të viteve 1967-1970) (*Shurdhah-Sarda, la cité albanaise médiévale fortifiée-fouilles 1967-1970*).
381. **KOMATA, DAMIAN**, s/v Nr. 577, **Qyteti i fortifikuar i mesjetës së hershme i Shurdhahut (Sarda e lashtë)** (*La ville fortifiée de Haut Moyen Age de Shurdhah — ancienne Sarda*).
382. **KOMATA, DAMIAN**, **Rezultatet e gërmimeve arkeologjike në Kalanë e Kaninës (Rrethi i Vlorës) 1971-1973** (*Fouilles archéologiques 1973 à Kaninë — Vlorë*), «Iliria», III, 1974, f. 475-481, 1 fig. 1 tab. «B. A.», 4, 1974, f. 119-128, 3 tab. «Iliria», III, 1975, éd. fr. pp. 487-494, 1 fig., 1 pl.

Mbi bazën e studimit të qeramiks, objekteve metalike, monedhave, enëve prej qelqi dhe objekteve prej guri si dhe të teknikës së ndërtimit të mureve të rrethimit, nxirren përfundime lidhur me kufijtë kronologjikë të jetës së vendbanimit iliro-shqiptar të Kaninës — shek. IV-III p.e.sonë deri në fund të mesjetës së zhvilluar.

Sur la base de l'étude de la céramique, des objets métalliques, des monnaies, des récipients en verre et des objets en pierre, ainsi que de la technique de construction des murs d'enceinte, l'auteur fixe les limites chronologiques de l'agglomération urbaine illyro-albanaise de Kaninë à une période allant des IVe-IIIe s.av.n.ère à la fin du Moyen Age.

383. **KOMATA, DAMIAN**, **Disa qendra të fortifikuara të vendit tonë** (*Certains centres fortifiés en Albanie*), «B.A.», 4, 1974, f. 179-185, 3 tab.

Kalatë e Borshit dhe të Himarës, e Gjonboçarit në Tragjas të Ri dhe ajo e Bicit në perëndim të qytetit të Tiranës. Përshkrimi, gjetjet arkeologjike dhe datimi i tyre.

Les forteresses de Borsh et de Himara, la forteresse de Gjonboçar à Tragjas et celle de Bici à l'Ouest de la ville de Tirana. Description de ces monuments, les matériaux archéologiques mis au jour et leur datation.

384. **KOMATA, DAMIAN, Gjetje rasti (Rrethi i Gjirokastrës)** (*Objets trouvés fortuitement — District de Gjirokastra*), «B. A.», 4, 1974, f. 232-234, 1 tab.

Një nekropol i periudhës helenistike-romake në Sofratikë të Dropullit të Poshtëm. Katër gurë varresh me mbishkrim dhe disa gjetje të vogla arkeologjike.

Une nécropole de la période hellénistique-romaine à Sofratike district de Dropull i Poshtëm. Quatre pierres tombales avec des inscriptions et certains autres petits objets trouvés lors des fouilles archéologiques.

385. **KOMATA, DAMIAN, Qëndërbanimi i fortifikuar i Kani-
nës në rrethin e Vlorës** (*Agglomération fortifiée de Kani-
nine — Vlora*), «B. A.», 5, 1975, f. 67-76, 4 tab. «Iliria»,
VI; 1976; f. 358-359.

Studimi i stratigrafisë (shtresat kulturore ilire e mesjetare) dhe i sistemit të fortifikimit (muri rrethues dhe fazat e ndërtimit të tij, fundi i shek. IV p.e.sonë — shek. XV). Varre të periudhës së vonë antike dhe të mesjetës së zhvilluar. Përfundime lidhur me intensitetin e jetës së qendërbanimit.

Etude de la stratigraphie (les couches culturelles, illyriennes et moyenâgeuses) et du système de fortification (le mur d'enceinte et les phases de sa construction, fin IVe s.av.n.ère — XVe siècle). Tombeaux de la Basse Antiquité et du Haut Moyen Age. Conclusions sur l'essor de cette agglomération urbaine.

386. **KOMATA, DAMIAN, KOKA, ARISTOTEL, Ekspeditë
gjurmimi e studimi në zonën e Lumit Drin** (*Recherches
archéologiques dans la vallée du Drin*), «B.A.», 5, 1975,
f. 148-160, 5 tab. «Iliria», VI, 1976, f. 409-412.

Fiksohen një numër qendërbanimesh të fortifikuara dhe të hapura të periudhave të ndryshme, varreza ilire, gjurmë kishash e rrugë të vjetra komunikacioni në zonën përreth qytetit të Kukësit, në zonën e Malit të Zi dhe në atë të Fierzës.

Individualisation de certaines agglomérations urbaines fortifiées et ouvertes de différentes périodes, tombes illyriennes, ruines d'églises et anciennes routes dans la zone autour de la ville de Kukës, dans celle du Mali i Zi et de Fierze.

387. **KOMATA, DAMIAN, Një mbishkrim nga fshati Prush — rrethi i Tiranës (gjetje rasti)** (*Une inscription de Prush — district de Tirana, trouvaille fortuite*), «B. A.», 5, 1975, f. 132, 1 tab. «Iliria»; VI, 1976, f. 363-365, 1 fig.

Mbishkrim motor përkujtimor latin prej pesë rreshtash mbi një pllakë varri të periudhës antike të vonë, shekujt IV-V.

Inscription commémorative sépulcrale latine en cinq lignes sur une pierre tombale de la Basse Antiquité, IVe-Ve siècles.

388. **KOMATA, DAMIAN, Kështjella e Petrelës** (*La forteresse de Petrelë*), «M.K.SH.», 1975, 2, f. 69-71, 2 fig.

Përshkrimi i monumentit dhe datimi i tij në fazën e parë të mesjetës. Teknika e ndërtimit dhe restaurimit në kështjellë.

Description du monument et sa datation à la première phase du Moyen Age. Technique de construction et restaurations effectuées dans la forteresse.

389. **KOMATA, DAMIAN, Kështjella e Zharës, fortesë e periudhës antike të vonë** (*La citadelle de Zharës, forteresse de la Basse Antiquité*), «Iliria», VI, 1976, f. 313-328, 3 fig., 7 tab. Rés. fr.

Pas një përshkrimi të shkurtër të studimit të monumentit, trajtohen muri rrethues, kullat, hyrjet, përmasat dhe teknika e ndërtimit, gjetjet arkeologjike (qeramika e ndarë në katër grupe dhe një numër i vogël objektësh kryesisht prej hekuri). Datimi i kështjellës — shekujt IV-VI të erës sonë. Shtesë: një stelë varri dhe një kapak sarkofagu me mbishkrime greke (gjetje rasti).

Après une description de l'étude du monument, l'auteur traite le mur d'enceinte, les tours, les entrées (leurs dimensions et leur technique de construction), les objets trouvés lors des fouilles archéologiques (céramique répartie en quatre catégories et un petit nombre d'autres objets surtout de fer). Datation de la forteresse: IVe-VIe siècles. Supplément: une stèle funéraire et un couvercle de sarcophage portant des inscriptions grecques (objets trouvés fortuitement).

390. **KOMATA, DAMIAN, Një vështrim arkeologjik në luginën e Shushicës** (*Un aperçu archéologique dans la vallée de Shushica*), «Iliria»; VII-VIII, 1977-1978, f. 363-369, 1 fig., 3 tab.

Të dhëna mbi një numër kalash dhe pika të tjera arkeologjike, të cilat flasin për një zhvillim të lartë ekonomik e shoqëror të kësaj mikrozone të banuar nga fisi ilir i amantëve dhe hedhin dritë për një vazhdimësi jete prej antikitetit ilir në mesjetën e hershme shqiptare.

Données sur un nombre de forteresses et de divers points archéologiques témoignant d'un haut développement économique et social de cette microzone habitée par la tribu illyrienne des Amantes et d'une continuité de vie de la période antique illyrienne au Moyen Age albanais.

391. **KOMATA, DAMIAN, s/v Nr. 68, Varreza e Kalldrunit (Koplik)** (*La nécropole de Kalldrun — Koplik*).

392. **KOMATA, DAMIAN, Varreza arbërore e Shurdhahut**, (*La nécropole albanaise de Shurdhah*), «Iliria», IX-X, 1979-1980, f. 105-121, 2 fig., 7 tab. Rés. fr.

Shpërndarja dhe ndërtimi i varreve. Riti i varrimit. Analiza e gjetjeve: veglat e punës dhe armët, stolitë. Datimi i varrezës në shek. VI-VIII të erës sonë. Identifikimi i kulturës së saj materiale me kulturën arbërore të dëshmuar dhe në varreza të tjera mesjetare në Shqipëri.

Répartition et construction des tombes. Rite de sépulture. Analyses des objets trouvés: instruments de travail, armes, parures. Datation de la nécropole aux VIe-VIIe siècles de notre ère. Identification de la culture matérielle de la nécropole avec la culture des Albanais attestée aussi dans d'autres nécropoles médiévales de l'Albanie.

393. KOMATA, DAMIAN, **Sistemi fortifikues i Kështjellës së Kaninës** (*Le château de Kaninë*), «Iliria», IX-X, 1979-1980, f. 259-278, 8 fig., 9 tab. Rés. fr.

Pas përshkrimit të pozicionit geografik të kështjellës dhe një historiku të shkurtër të kërkimeve, autori dallon katër faza ndërtimi në sistemin fortifikues të saj, të cilat i emërton: Kanina I, II, III dhe IIIb. Ai i daton ato respektivisht në gjysmën e dytë të shek. IV p.e. sonë, në shek. V-VI, p.e. sonë, në shek. X-XII dhe XIII-XIV.

Après avoir fait la description de la position géographique de la forteresse et un bref historique des recherches, l'auteur distingue quatre phases de construction (Kaninë I, II, III et IIIb) dans le système de fortification, datées respectivement dans la deuxième moitié du IVe siècle av.n.ère, aux Ve-VIe siècles av.n.ère, aux Xe-XIIe et aux XIIIe-XIVe siècles de notre ère.

394. KOMATA, DAMIAN, **Të dhëna të reja arkeologjike nga Kalaja e Krujës**. (*Nouvelles données archéologiques sur la forteresse de Kruja*), «Iliria», 1982, 1, f. 221-232, 8 fig., 6 tab. Rés. fr.

Të dhënat e fushatës së vitit 1978 për zanafillën që në shek. III p.e. sonë dhe për procesin e zhvillimit historik të Kalasë së Krujës deri në mesjetë.

Données obtenues durant l'expédition de 1978 concernant les débuts de l'existence de la forteresse de Kruja dès le IIIe siècle av.n.ère et le processus de son développement historique jusqu'au Moyen Age.

395. **KOMATA, DAMIAN, Të dhëna arkeologjike për qytetin arbëror (shek. VII-XI)** (*Données archéologiques sur la cité albanaise — VIIe-XIe s.*), «Iliria», 1983, 1, f. 209-216. Rés. fr.

Mbi bazën e të dhënave të gjurmimeve dhe të gërmimeve arkeologjike të kryera në Shqipëri në periudhën nga fillimi i viteve 70 e këtej, trajtohet çështja e vazhdimësisë fizike dhe veçanërisht ajo e zhvillimit shoqëror-ekonomik të qytetit arbëror në shek. VII-XI si një dukuri e re e periudhës historike protofeudale.

Sur la base des données des recherches et des fouilles archéologiques effectuées en Albanie dans la période du début des années 70 jusqu'ici, on traite la question de la continuité et surtout du développement économique et sociale de la ville albanaise aux VIIe-XIe siècles considérée comme un nouveau phénomène de la période historique protoféodale.

396. **KOMATA, DAMIAN, Gërmime të vitit 1983 — Kalaja e Gjirokastrës** (*Fouilles 1983 — La forteresse de Gjirokastrës*), «Iliria», 1983, 2, f. 259-260, 2 fig.

Materiale arkeologjike që ndriçojnë problemin e fillimit të jetës e të kohës së ndërtimit të sistemit fortifikues që në shek. IV-III p.e.sonë.

Matériaux archéologiques éclairant le problème des commencements de la vie et du temps de construction du système de fortification dès les IVe-IIIe siècles av.n.ère.

397. **KORKUTI, BELUL, Kontribut për historinë e vjetër të qytetit të Sarandës** (*Contribution sur l'histoire ancienne de la ville de Saranda*), «Saranda», 1, 1981, f. 40-45.

Vështrim historik dhe materiale arkeologjike (mozaikë, qeramikë, monedha). Identifikimi i qytetit të sotëm të Sarandës me qytetin antik e mesjetar të Onhezmit.

Aperçu historique et matériaux archéologiques (mosaïques, céramique, monnaies). Identification de la ville actuelle de Saranda avec la ville antique et médiévale d'Onhesme.

398. **KORKUTI, MUZAFER, ANDREA, ZHANETA, Vendbanimi neolitik i Cakranit (Rezultate të gërmimeve të viteve 1969-1970)** (*Fouilles 1960-1970 dans l'agglomération néolithique de Cakran-Fieri*), «S. H.», 1972, 2, f. 145-172, 12 tab. Rés. fr. «S. A.», 1972, 1, pp. 15-30, 12 pl.

Raport gërmimi me disa konkluzione paraprake. Studimi i plotë i materialeve të këtij gërmimi jepet në zërin bibliografik Nr. 402.

Rapport des fouilles avec des conclusions préliminaires. L'étude complète des matériaux fournis par ces fouilles est présentée dans le No 402 de cette Bibliographie.

399. **KORKUTI, MUZAFER, Mbi formimin e etnosit ilir (De la formation de l'ethnie illyrienne)**, «K.I.S.I.», 1974, I, f. 64-84. «S.H.» 1972, 3, f. 57-77. Rés. fr. «S.A.», 1972, 2, pp. 55-76. «Iliria», VI, 1976, pp. 57-70.

Kulturat Maliq-Kamnik, Maliq II a, b, dhe Maliq III a, b, karakteri i tyre dhe ngjashmëritë që ato paraqesin me kulturat e territoreve të tjera. Formimi i kompleksit kulturor ballkano-anatolik në bronzin e hershëm dhe krijimi i substratit kulturor të përbashkët, mbi bazën e të cilit u zhvillua procesi i etnogjenezës së ilirëve. Të dhënat arkeologjike dhe linguistike të autorëve antikë lidhur me këtë problem. Çështja pellazgjike. Të dhënat arkeologjike për zhvillimin gradual e të pandërprerë të kulturës në epokën e bronzit. Përkatësia etnike ilire e kësaj kulture. Konsolidimi përfundimtar i etnosit ilir në epokën e hekurit. Vendbanimet karakteristike të te-

territorit të Shqipërisë në periudhën e parë të hekurit. Etapat e procesit të formimit të enosit ilir.

Les cultures de Maliq-Kamnik, Maliq II a, b, et Maliq III a, b, leurs traits particuliers et les analogies qu'elles présentent avec les cultures des autres territoires. Formation du complexe culturel balkano-anatolien pendant la première période du Bronze et création du substrat culturel commun, qui a servi de base à l'évolution du processus de l'ethnogenèse des Illyriens. Données archéologiques et linguistiques des auteurs anciens sur ce problème. La question pélasgique. Données archéologiques relatives au développement graduel et continu de cette culture pendant l'époque du Bronze. Attribution de cette culture à l'ethnie illyrienne. Consolidation définitive de l'ethnie illyrienne pendant l'époque du Fer. Agglomérations urbaines caractéristiques du territoire de l'Albanie pendant la première période du Fer. Etapes du processus de formation de l'ethnie illyrienne.

400. **KORKUTI, MUZAFER, Varreza e Gajtanit** (*La nécropole de Gajtan*), «Iliria», II, 1972, f. 417-431, 7 fig., 3 tab. «Iliria», II, 1972, éd. fr., pp. 451-466. 7 fig., 3 tab. Rés. fr.

10 varre me inventar të shek. II p.e.sonë. Përshkrimi i varreve dhe i inventarit të tyre. Krahasimet përkatëse e datimi i varrezës. Problemi i emërtimit si të karakterit kelt i disa objekteve në literaturën arkeologjike. Kalimi nga varrezat tumulare në ato të sheshta. Lidhjet e varrezës me vendbanimin e Gajtanit.

Dix tombeaux contenant un mobilier du IIe siècle av.n.ère. Description des tombeaux et de leur inventaire. Confrontations relatives et datation. Le problème de la qualification de celtique donnée à certains objets dans la littérature archéologique. Le passage du tombeau tumulaire au tombeau plat. Liens entre les tombeaux et l'agglomération urbaine de Gajtan.

401. **KORKUTI, MUZAFER, Rreth vendbanimeve të fortifikuara ilire të periudhës së parë të hekurit në territorin e Shqipërisë** (*A propos des agglomérations fortifiées il-*

lyriennes de la première période du Fer dans le territoire de l'Albanie), «S. H.», 1973, 3, f. 107-121, 2 fig., 7 tab. Rés. fr. «S. A.», 1973, 2, pp. 91-104, 2 fig., 7 pl. «J.O.P.», 1976, pp. 199-212, 2 fig., 7 pl. Rés. Serbo-kroat.

Mbi bazën e studimit të sistemit fortifikues të vendbanimeve ilire të periudhës së parë të hekurit në pikëpamje të zgjidhjes funksionale, të teknikës së ndërtimit të mureve, të pozicionit strategjik si dhe në mbështetje të të dhënave ekzistuese për datimin e një muri fortifikimesh të kësaj periudhe, jepet një klasifikim relativ i fazave evolutive të ngritjes së vendbanimeve të forcuara me mure të thatë e gurë të papunuar.

Partant du système de fortification des agglomérations urbaines illyriennes de la première période du Fer, et cela du point de vue de la conception fonctionnelle de ces agglomérations, de la technique de construction de leurs murs, de leur position stratégique, ainsi que des données existantes sur la datation de plusieurs fortifications de cette période, l'auteur procède à une classification relative des différentes phases de construction de ces agglomérations urbaines renforcées de murs de pierre sèches ou non équarries.

402. **KORKUTI, MUZAFER — ANDREA, ZHANETA, Stacioni i neolitit të mesëm në Cakran të Fierit** (*La station du Néolithique moyen à Cakran de Fieri*), «Iliria», III, 1974, f. 45-101, 10 fig., 23 tab. «Iliria», III, 1975; éd. fr., pp. 49-107, 10 fig., 23 pl.

Gërmime të viteve 1969-1970. Pozicioni gjeografik i stacionit të neolitit të mesëm të Cakranit dhe stratigrafia e gërmimit. Analiza e materialit arkeologjik: veglat e punës — vegla prej stralli e kocke; sëpata guri të lëmuara; stolitë; qeramika-teknika e punimit, format, vegjët, fundet, zbukurimet; objektet e kultit. Përfundime lidhur me përcaktimin e kulturës së Cakranit si një fazë më vete në zhvillimin e kulturave të neolitit të mesëm të brezit Adriatik lindor dhe si ndërlidhëse, në disa drejtime, midis kulturave neolitike veriore e jugore të kompleksit adriatiko-egjean.

Fouilles des années 1969-1970. Position géographique de la station du Néolithique moyen de Cakran et stratigraphie des fouilles. Analyse du matériel archéologique: instruments de travail en silex et en os; haches de pierre polie; parures; céramique: technique du travail, formes, anses, fonds, ornementation; objets de culte. Conclusions sur la définition de la culture de Cakran en tant que phase distincte du développement des cultures du Néolithique moyen dans la bande Adriatique orientale et en tant que phase intermédiaire, sous certains aspects, entre les cultures du Néolithique septentrional et méridional de la zone Adriatique-égéenne.

403. **KORKUTI, MUZAFER**, Mbi rezultatet e gërmimeve të vitit 1973 në vendbanimin neolitik të Dunavecit (*Fouilles archéologiques à Dunavec — Korçë*), «Iliria», III, 1974, f. 383-387, 2 fig. «B. A.», 4, 1974, f. 1-13, 3 tab. «Iliria», III, 1975; éd. fr., pp. 395-400, 2 fig.

Dy fazat e zhvillimit kulturor në vendbanimin neolitik të Dunavecit-Dunavec I dhe II. Arkitektura, veglat e punës, qeramika dhe objektet e kultit. Paralelizma dhe analogji: Dunavec-Cakran-Dimini I.

Les deux phases de l'évolution culturelle dans l'agglomération néolithique de Dunavec-Dunavec I et Dunavec II. Architecture, instruments de travail, céramique et objets de culte. Parallélismes et analogies: Dunavec-Cakran-Dimini I.

404. **KORKUTI, MUZAFER**, Gjetje rasti (Rrethi i Pukës) (*Objets trouvés fortuitement — District de Puka*), «B.A.», 4, 1974, f. 210.

Katër sëpata guri të tipit daltë dhe pesë fragmente enësh prej balte të epokës neolitike.

Quatre haches de pierre de type ciseau et cinq fragments de récipients en glaise de l'époque du Néolithique.

405. **KORKUTI, MUZAFER, Gjetje rasti (Rrethi i Skraparit)** (*Objets trouvés fortuitement — District de Skrapar*), «B. A.», 4, 1974, f. 230-231.

Disa stacione prehistorike të periudhës kalimtare nga mezoliti në neolit në Vlush dhe në Vreshtëzën e Gostenckës në rrethin e Skraparit.

Stations préhistoriques de la période de transition du Mésolithique au Néolithique à Vlush et à Vreshtëz de Gostencke, district de Skrapar.

406. **KORKUTI, MUZAFER, Alcune caratteristiche degli abitati protourbani nella Iliria meridionale** (*Disa karakteristika të vendbanimeve protourbane në Ilirinë e Jugut*), «U.I.N.», 1975, Posebna izdanja, Knjiga XXIV, pp. 131-135, 3 pl.

Vendbanimi i fortifikuar i tipit Gajtan, karakteristike për Ilirinë e Jugut gjatë periudhës së parë të hekurit. Dy fazat e zhvillimit të tij: faza Tren dhe faza Gajtan. Tiparet e secilës fazë dhe ndryshimet ndërmjet tyre. Analogji dhe paralelizma me qendra të tjera protourbane jashtë territorit të Shqipërisë. Probleme të zhvillimit ekonomik e social-politik të vendbanimeve protourbane në Ilirinë e Jugut.

L'agglomération fortifiée de type Gajtan, caractéristique pour l'Illyrie du Sud pendant la première période du Fer. Ses deux phases de développement: la phase Tren et la phase Gajtan. Particularités de chacune de ses phases et différences existant entre elles. Analogies et parallélismes avec d'autres habitats protourbains hors du territoire de l'Albanie. Problèmes du développement économique, social et politique des habitats protourbains en Illyrie du Sud.

407. **KORKUTI, MUZAFER, Un sguardo sui rapporti fra la cultura neolitica di Cakran e di Velça con le limitrofe culture** (*Vështrim mbi marrëdhëniet ndërmjet kulturës neolitike të Cakranit e të Velçës me kulturat fqinje*), «A.C.I.P.», 1975, pp. 158-162.

Mbi bazën e analizës së rezultateve të gërmimeve në qendrat neolitike të Cakranit dhe të Velçës, nxirren përfundime mbi afërsitë kulturore midis dy brigjeve të zonës jugore të Adriatikut, të cilat shpjegohen me prapinë në to të elementeve të përbashkëta, që i përkasin grupit adriatiko-egjean, kulturat bashkëkohëse të të cilit kanë ndikuar reciprokisht mbi njëra-tjetrën.

Sur la base de l'analyse des résultats des fouilles effectuées dans les centres néolithiques de Cakran et de Velçe, l'auteur en conclut qu'il existe entre les deux rives de la zone méridionale de l'Adriatique une affinité culturelle, qui s'explique par la présence d'éléments communs appartenant au groupe adriatique-égéen, dont les cultures contemporaines se sont influencées mutuellement.

408. **KORKUTI, MUZAFER**, Stacioni prehistorik i Vashtëmisë (*La station préhistorique de Vashtëmi*), «B. A.», 5, 1975, f. 4-10, 5 tab. «Iliria», VI; 1976; I. 331.

Stratigrafia, arkitektura, lënda arkeologjike: veglat e punës prej guri, stralli, e kocke, qeramika monokrome me ngjyrë të kuqe të hapët, monokrome me ngjyrë gri në të zezë impreso, e pikturuar, barbotine. Objektet e kultit. Kultura e Vashtëmisë në radhën e kulturave të neolitit të hershëm. Analogji dhe paralelizma: Vashtëmi — Podgorie, Porodin I në Maqedoni, Presesko në Thesali.

Stratigraphie, architecture, matériel archéologique: instruments de travail de pierre, silex et os; céramique monochrome en rouge clair ou en gris tirant sur le noir, à impression, peinte, barbotine. Objets de culte. La culture de Vashtëmi et sa place parmi les cultures du Haut Néolithique. Analogies et parallélismes: Vashtëmi-Podgorie, Porodin I en Macédoine, Pressesko en Thessalie.

409. **KORKUTI, MUZAFER**, Vendbanimi prehistorik i Kolshit (*L'agglomération préhistorique de Kolsh*), «Iliria», VII-VIII, 1977-1978, f. 239-248, 4 tab. Rés. fr.

Jepen në vija të përgjithshme tiparet kryesore të kulturës së këtij vendbanimi që u takon dy periudhave të ndryshme kohore: neolitit të hershëm dhe atij të mesëm.

Exposé général des traits principaux de la culture de cette agglomération appartenant à deux diverses périodes chronologiques: au Néolithiques ancien et au Néolithique moyen.

410. **KORKUTI, MUZAFER, La peinture rupestre de Lepenicë** (Vlorë), (*Piktura shkëmbore e Lepenicës*), «S. A.», 1979, 2, f. 183-195, 10 fig.; 1 tab.

Përmbajtja e pikturës shkëmbore të Lepenicës. 19 figura antropomorfe dhe 8 figura gjeometrike të çrregullta. Përshkrimi stilistik i tyre. Datimi në fund të mijëvjeçarit III — fillimi i mijëvjeçarit të II në bazë të analogjive me realizime të tjera të artit në Ballkanin perëndimor dhe në Gadishullin Italik. Kompozimi i pikturës me figurë qendrore njeriun interpretohet si shprehje e një kulti të caktuar që lidhet me njeriun.

Contenu de la peinture rupestre de Lepenica: 19 figures anthropomorphes et 8 figures géométriques irrégulières. Leur description stylistique. Datation: fin du IIIe millénaire — début du IIe millénaire (se basant sur les analogies avec d'autres réalisations de l'art dans les Balkans Ouest et dans la Péninsule Italique). Composition de la peinture ayant au centre la figure humaine comme expression d'un culte particulier consacré à l'homme.

411. **KORKUTI, MUZAFER, Vendbanime të fortifikuara të Labiatisë** (*Agglomérations fortifiées de la Labatie*), «B.SH.», 2, 1979, f. 121-130, 1 fig., 4 tab.

Vështrim mbi vendbanimet e fortifikuara të epokës së hekurit (shek. XI-V p.e.sonë) të fiksuara në rrethin e Shkodrës duke përcaktuar tiparet dhe veçoritë e tyre: kalatë e Gajtanit, Shkodrës, Marshejt, Samoborit, Ganjollës, Beltojës dhe Danjës.

Aperçu sur les agglomérations fortifiées de l'Age du Fer (XIe-Ve siècles av.n.ère) individualisées dans le district de Shkodër en précisant les traits et leurs particularités; les forteresse de Gajtan Shkodër, Marshej, Samobor, Ganjolle, Beltojë et Danje.

412. **KORKUTI, MUZAFER**, **Stacioni prehistorik i Vlushës dhe rëndësia e zbulimit të tij** (*La station préhistorique de Vlushë et l'importance de sa découverte*), «Z.A.S.», 1980, f. 24-29.

Mikrolite që i përkasin epokës së mezolitit dhe fragmente qeramike neolitike. Ngjashmëritë e mikrolitëve të Vlushës me ato të zbuluara në Cërvena Stijena të Malit të Zi.

Microlithiques appartenant à l'époque du Mésolithique et fragments de céramique néolithique. Ressemblances des microlithiques de Vlushë avec ceux découverts à Cervenà Stijena du Monténégro.

413. **KORKUTI, MUZAFER**, **Arritje dhe detyra të arkeologjisë shqiptare në 40-vjetorin e themelimit të P.P.SH.** (*Résultats et perspectives de l'archéologie albanaise au 40ème anniversaire de la fondation du Parti*), «Iliria», 1981, 2, f. 5-14. Trad. fr.

Shën në dukje në mënyrë përgjithësuese arritjet dhe detyrat për problemet që kanë qenë dhe do të mbeten në qendër të punës kërkimore të Qendrës së Kërkimeve Arkeologjike, si ai i etnogjenezës së ilirëve, i zhvillimit të tyre ekonomik, shoqëror, kulturor dhe politik në rendin skllavopronar dhe problemi i gjenezës së shqiptarëve dhe i forcimit të kombësisë shqiptare.

Exposé général des résultats et des devoirs concernant les problèmes faisant l'objet principal de l'intention scientifique du Centre de Recherches Archéologique tels que l'ethnogenèse des Illyriens, leur développement économique, social, culturel et politique dans l'ordre esclavagiste et la genèse des Albanais et la formation de la nation albanaise.

414. **KORKUTI, MUZAFER, Tuma e Patosit** (*Le tumulus de Patos*), «Iliria», 1981, 1, f. 7-55, 17 fig. 18 tab. Rés. fr., «Fieri 1976», 1978, f. 11-19.

Tumë e ndërtuar vetëm me dhe, me 76 varre, që u takojnë periudhave të bronzit të vonë dhe hekurit të hershëm (62 varre) dhe shekujve të parë p.e.sonë e mesjetës së hershme (14 varre). Tipat e varreve (me gropë të thjeshtë, me vapem e argjil, me gurë). Riti i varrimit (me vendosje të trupit dhe me djegie). Analiza e gjetjeve (qeramika, armët, objektet e zbukurimit). Përkatësia etnike ilire e të varrosurve në tumën e Patosit.

Tumulus uniquement de terre, contenant 76 tombes appartenant aux périodes du Bronze récent et du Fer ancien (62 tombes), ainsi qu'aux premiers siècles du Haut Moyen Age (14 tombes). Types des tombes (à simple fosse, à ponce et argile, de pierres). Rite de sépulture (à inhumation et à cinération). Analyse des objets trouvés (céramique, armes, parures). Appartenance ethnique illyrienne des enterrés dans le tumulus de Patos.

415. **KORKUTI, MUZAFER, Të dhëna të reja për stacionin e Xarrës** (*Nouvelles données sur la station de Xarra*), «Saranda», 1, 1981, f. 64-67, 1 fig.

Përshkruhen disa gjetje të reja të zbuluara në stacionin prehistorik të Xarrës (rrethi i Sarandës), që u takojnë periudhave të paleolitit të mesëm dhe paleolitit të vonë.

Description de certains objets nouveaux découverts dans la station préhistorique de Xarre appartenant aux périodes du Paléolithique moyen et du Paléolithique récent.

416. **KORKUTI, MUZAFER, Mbi disa probleme lidhur me etnogjenezën e ilirëve** (*A propos de l'ethnogenèse des Illyriens*), «Iliria», 1982, 1, f. 157-190. Trad. fr.

Studim teorik mbi probleme etnogjenezetike të lidhura me ilirët. Pikëpamjet e arkeologjisë shqiptare për etno-

gjenezën e ilirëve: lindja e formimi autokton i etnosit ilir në Ballkan. Vlerat e arkeologjisë, gjuhësisë dhe antropologjisë për trajtimin e problemeve etnogjenetike. Premisat që çojnë në formimin e etnisë. Marrëdhëniet etnos-kulturë. Vazhdimësia kulturore. Të dhënat social-ekonomike për procesin e formimit etnik. Lidhjet kulturore me fqinjët. Baza e përbashkët ballkano-egjeane parailire. Etapat e ndryshme historike — pjesë e një procesi të vetëm etnoformues. Përdorimi i termit etnos në historiografi. Koha e fillimit të procesit të formimit të etnosit ilir. Baza metodologjike e trajtimit të problemit të etnosit në arkeologjinë shqiptare.

Etude théorique sur certains problèmes de caractere ethnogénétique relatifs aux Illyriens. Les points de vue de l'archéologie albanaise sur l'ethnogenèse des Illyriens: la naissance et la formation autochtone de l'ethnie illyrienne. Les valeurs de l'archéologie, de la linguistique et de l'anthropologie pour le traitement des problèmes ethnogénétiques. Les prémisses conduisant à la formation de l'ethnie. Les rapports ethnie-culture. La continuité culturelle. Les données sociales et économiques sur le processus de la formation ethnique. Les rapports avec les peuples voisins. La base commune balkano-égéenne préillyrienne. Les étapes historiques diverses — parties d'un processus unique de transformation. L'emploi du terme ethnie dans l'historiographie. Le temps du début du processus de la formation de l'ethnie illyrienne. La base méthodologique du traitement du problème de l'ethnie dans l'archéologie albanaise.

417. KORKUTI, MUZAFER, U hap ekspozita e Muzeut Arkeologjik (Une nouvelle exposition du Musée Archéologique), «Iliria», 1982, 1, f. 276-277. Trad. fr.

Një ekspozitë e re e Muzeut arkeologjik në Tiranë me rreth 1800 objekte që pasqyrojnë në mënyrë më të plotë e në baza më shkencore sintezën e arritjeve të kërkimeve për problemet themelore të arkeologjisë e historisë së lashtë të Shqipërisë.

Description de la nouvelle exposition du Musée Archéologique à Tirana contenant environ 1800 objets et

reflétant plus complètement et sur une base plus scientifique la synthèse des résultats de recherches relatives aux problèmes principaux de l'archéologie et de l'histoire ancienne de l'Albanie.

418. **KORKUTI, MUZAFER, Vashtëmia një vendbanim i neolitit të hershëm** (*Vashtëmia un habitat du Néolithique ancien*), «Iliria, 1982, 2, f. 91-146, 9 fig., 18 tab. Rés. fr.

Gërmime të vitit 1974. Stratigrafia e vendbanimit; arkitektura e banesave; veglat e punës; qeramika (monokrome me ngjyrë të kuqe, me pikturim, me ngjyrë gri të zezë): format e enëve (kupa, enë me trup sferik, të fryrë, bikonik, përfaqësisht cilindrik e cilindrik), vegjët, fundet, zbukurimet (me pikturim, me hulli, me incizim, qeramika impreso, barbotine); objektet e kultit (terrakota antropomorfe, zoomorfe, fragmente tavolinash kulti etj.). Përfundime mbi lidhjet e vendbanimit të Vashtëmisë me kulturën e neolitit të mesëm të vendbanimit të Podgories dhe mbi datimin e saj në një fazë relativisht të vonë të neolitit të hershëm. Kronologjia relative me kulturat fqinje: Vashtëmi-Proto e Presesklo, Anzabegovo-Vrsnik I, Nea Nikomedia, Starçevo II a — Karonovo I.

Fouilles de 1974. La stratigraphie de l'agglomération; l'architecture des habitations; les instruments de travail; la céramique (monochrome de couleur rouge et grise foncée, à peinture): les formes des récipients (coupes, récipient à corps sphérique, gonflé, biconique, approximativement cylindrique et cylindrique), les anses, les fonds, les ornements (à peinture, à cannelures, à incision, la céramique impreso et barbotine); les objets de culte (terrecuites anthropomorphes, zoomorphes, fragments de tables de culte etc.). Conclusions sur les rapports de l'agglomération de Vashtëmi avec la culture du Néolithique moyen de l'agglomération de Podgorie et sur sa datation à une phase relativement tardive du Néolithique ancien. Sa chronologie relative avec les cultures voisines: Vashtëmi-Proto et Pre-Sesklo, Anzabegovo-Vrsnik I, Nea Nicomédia, Starcevo II a-Karonovo I.

419. **KORKUTI, MUZAFER, Die Siedlungen der späten Bronze und der frühen Eisenzeit in Südwest — Albanien** (*Vendbanimet e kohës së vonë së bronzit e hekurit të hershëm në territorin e Shqipërisë jugperëndimore*), «S. Z.», 1982, pp. 235-253, 14 Abb.

Parashtrohen arritjet për gjurmimin e vendbanimeve të fortifikuara të periudhës së bronzit të vonë e të hekurit të hershëm në territorin e Shqipërisë jugperëndimore që ka dhënë në mënyrë më të plotë evolucionin e vendbanimeve pre e protourbane dhe ku janë zbuluar për herë të parë banesa të bronzit të vonë. Të dhëna të sakta stratigrafike për datimin e mureve rrethuese. Tre tipa vendbanimesh të fortifikuara me mure dhe tre etapa të zhvillimit të tyre, që shkojnë nga 1500 deri në fund të shek. VII p.e.sonë: Badhër, Karos, Kalivo.

Exposé des résultats de la recherche sur les agglomérations fortifiées du Bronze récent et du Fer ancien dans le territoire de l'Albanie du Sud-Ouest ayant donné plus complètement et plus clairement l'évolution des agglomérations pré et protourbaines et où sont découvertes pour la première fois des habitations du Bronze récent. Données précises de stratigraphie sur la datation des murs d'enceinte. Trois types d'agglomérations fortifiées et trois étapes de leur développement allant de 1500 jusqu'à la fin du VIIe siècle av.n.ère: Badhër, Karos, Kalivo.

420. **KORKUTI, MUZAFER, Gjetje të reja të paleolitit të mesëm nga stacioni i Xarës (Sarandë)** (*Nouvelles trouvailles du Paléolithique moyen dans la station de Xare (Albanie du Sud)*), «Iliria», 1983, 1, f. 39-49, 1 fig., 4 tab. Rés. fr.

Vegla pune (shpuese, kruese, presa), të tipave Lëvalua dhe Mustije. Përafrimi i tyre tipologjik e kronologjik me vegla të njëjta të Epirit të jugut, Peloponezit perëndimor, Thesalisë dhe Crvena Stijena-s të Malit të Zi. Njeriu i neandertalit përgatitësi dhe përdoruesi i veglave mesopaleolitike të Xarës.

Instruments de travail (racloirs, grattoirs, poinçons) de types Levalois et Mustière. Leur affinité typologique

et chronologique avec les mêmes instruments de l'Épire du Sud, du Péloponèse Occidentale, de la Thessalie et de Crevna Stijena au Monténégro. L'homme de Néanderthal — préparateur et utilisateur des instruments Mésopaléolithiques de Xare.

421. **KORKUTI, MUZAFER, Vendbanimi neolitik i Kolshit** (*L'habitat néolithique de Kolshi*), «Iliria», 1983, 2, f. 11-75, 19 fig., 26. tab. Rés. fr.

Mbi bazën e stratigrafisë vertikale e horizontale përcaktohen dy periudha të ekzistencës së vendbanimit të Kolshit që lidhen përkatësisht me neolitin e hershëm dhe të mesëm. Analizohen arkitektura e banesave, veglat e punës, qeramika, objektet e kultit. Neoliti i hershëm i Kolshit, që jep të dhëna të reja e të panjohura për territorin e hershëm të Shqipërisë juglindore, përfshihet nga autori në grupin kulturor të Starçevos e të Ballkanit qendror. Neoliti i mesëm i Kolshit përcaktohet si një variante e kulturës së Cakranit me ndërthurje të elementëve të neolitit të mesëm të zonës adriatikase me ato të zonës së brendshme të Ballkanit.

Se fondant sur la stratigraphie verticale et horizontale on définit deux périodes de l'existence de l'agglomération de Kolsh se rapportant respectivement au Néolithique ancien et moyen. Analyse de l'architecture des habitations, des instruments de travail, de la céramique et des objets de culte. L'auteur avance l'opinion que le Néolithique ancien de Kolsh, fournissant de nouvelles données inconnues pour le territoire ancien de l'Albanie du Sud-Est, appartient au groupe culturel de Starcevo et du centre des Balkans, tandis que le Néolithique moyen constitue une variante de la culture de Cakran avec des entrecroisements d'éléments du Néolithique moyen de la zone de l'Adriatique avec celle intérieure des Balkans.

422. **KORKUTI, MUZAFER, Geschicht und Kultur Albaniens in vorgeschichtlicher Zeit.** (*Vështrim historik-arkeologjik mbi prehistorinë e Shqipërisë*) «Antike Welt» — «Albanien», 1983, pp. 3-11, 1 hartë, 3 tab., 6 fig.

Artikull sintezë i arritjeve të arkeologjisë shqiptare për epokën e paleolitit, neolitit, eneolitit, bronzit dhe hekurit. Jepen qendrat kryesore të çdo epoke dhe materialet më përfaqësuese të tyre, mbi bazën e studimit të të cilave ndiqet procesi i zhvillimit kulturor të pandërprerë nga paleoliti në epokën e hekurit, që përbën etapën më të lartë të zhvillimit të kulturës ilire.

Synthèse des résultats de l'archéologie albanaise concernant les époques du Paléolithique, du Néolithique, du Bronze et du Fer. Exposé des centres de chaque époque et de leurs matériaux les plus représentatifs, sur la base de l'étude desquels on peut suivre le processus culturel ininterrompu du Paléolithique à l'Age de Fer, constituant l'étape la plus élevée du développement de la civilisation illyrienne.

423. **KORKUTI, MUZAFER, Gërmime të vitit 1983 — Shpella e Bënjes** (*Fouilles 1983 — La grotte de Benjë*), «Iliria», 1983, 2, f. 245-247, 2 fig.

Të dhëna të përgjithshme. Stratigrafia dhe periudhat e banimit: epokat e bakrit, bronzit dhe hekurit si dhe periudha e antikitetit të vonë. Qeramika e secilës periudhë. Lidhjet e ngushta kulturore midis epokës së neolitit e asaj të bronzit të pasqyruara në gërshetimin e teknikave të dy periudhave në të njëjtën enë.

Données générales. La stratigraphie et les périodes d'habitation: les époques de l'Enéolithique, du Bronze et du Fer ainsi que la période de la Basse Antiquité. La céramique de chacune de ces périodes. Les liens culturels étroits entre l'époque du Néolithique et celle du Bronze reflétés dans l'entrelacement des techniques de deux périodes existant dans le même récipient.

424. **KOSTA, SOTIR, Mënçuria, shija dhe shkathtësia e mjeshtrave tanë popullorë** (*L'art, le goût et la souplesse de nos maîtres populaires*), «M.A.P.», Tiranë, 1976, f. 40-44, 2 fig.

Shpërndarja e mozaikëve në vendin tonë dhe problemi i restaurimit të tyre.

Répartition des mosaïques en Albanie et le problème de leur restauration.

425. **KOSTA, SOTIR, Gjurmë mozaikësh të pazbuluar** (*Traces de mosaïques inexplorées*), «T.A.A.», Tiranë, 1980, f. 82-90, 7 fig.

Vështrim mbi disa mozaikë të zbuluar pjesërisht në Levan dhe Libofshë (rrethi i Fierit), në Karbunarë e Mesaplik (rrethi i Vlorës), në Polenë (rrethi i Korçës), dhe në Shkodër.

Aperçu sur certaines mosaïques découvertes partiellement à Levan et Libofshe (district de Fier), à Karbunarë et Mesaplik (district de Vlore), à Polene (district de Korçe) et à Shkodër.

426. **KOSTALLARI, ANDROKLI, Diskutim rreth kumtesës së G. Bonfantes** (*Intervention sur la communication de G. Bonfante*), «K.I.S.L.», 1974, I, f. 335-338. «Iliria», V, 1976, éd. fr., pp. 287-289.

427. **KRASNIQI, ABEDIN s/v Nr. 513, Ndhimesë për hartën arkeologjike të zonës së Syneit** (*Contribution sur la carte archéologique de la zone de Synej*).

428. **KRASNIQI, MARK, Sytë e Simonidës (Afreska në Graçanice — objekt bestytne)** (*Les yeux de Simonide (Fresques à Graçanice — objet de superstition)*), «Gj. Gj.», Tiranë, 1982, f. 145-157, 1 fig. Rés.fr.

Afresk i periudhës bizantine. Historiku i pikturimit dhe i dëmtimit të saj.

Fresque appartenant à la période byzantine. Historique de la peinture et de son endommagement.

429. KRASNIQI, MARK, *Gjeneza Kastriote e disa fiseve shqiptare e malezeze sipas traditës popullore (Provenance des Kastriotes de certaines familles Albanaises et Monténégrines selon la tradition populaire)*, «Gj. Gj.», Tiranë 1982, f. 260-276. Rés. fr.

Tradita popullore dhe faktet historike. Origjina e Kastriotëve nga rrethet e Dibrës.

Tradition populaire et faits historiques. Origine des Kastriotes des alentours du district de Dibër.

430. *Kronika e jetës shkencore gjatë vitit 1981 (La vie scientifique en 1981)*, «Iliria», 1982, 1, f. 281-284. Trad. fr.

Pjesëmarrje me kumtesa e tre arkeologëve tanë në Kolokiumin ndërkombëtar të Kortonës në Itali me temë «Mbi format e kontaktet dhe proceset e shndërrimit në shoqërinë antike». Katër arkeologë shqiptarë në një vizitë për këmbim përvoje në Greqi dhe dy të tjerë në Maqedoni. Ekskursion mësimor në Shqipëri i një grupi studiuesish të Universitetit të Saarbrucken (R.F.Gj.) të drejtuar nga prof. P. Franke, dr. H. Freis dhe W. Leschorn të Institutit të Historisë së Lashtë pranë këtij Universiteti. Vizitë studimore e studiuesit danez M. Skovgard Hansen për të ndjekur gjurmët e rrugës Egnatia në Shqipëri. Vizitë e bizantinologëve italianë prof. Eugenio Russo i Universitetit të Gassino-s dhe prof. Maria Andaloro e Universitetit të Chieti-t. Prof. G. Nenci, drejtor i Shkollës së Lartë Normale të Pizës, prof. A. de La Regina, kryeintendent i monumenteve të Romës, prof. C. Paliara e prof. F. D'Andria të Universitetit të Leçes në vendin tonë me rastin e dorëzimit të kokës së «Hyjneshës» së Butrintit (janar 1982).

Participation avec communications de trois archéologues albanais dans le Coloque International de Crotona en Italie «Sur les formes, les contacts et les processus de transformation dans la société antique». Quatre archéologues albanais en visite d'échange d'expérience en Grèce et deux autres en Macedoine. Excursion d'étude en Albanie d'un groupe de scientifiques de l'Université de Saarbrucken (R.F.A.) dirigé par prof. P.R. Franke, dr.

H. Freis et W. Leschhorn, membres de l'Institut d'Histoire Ancienne près de cette Université. Visite d'étude du scientifique danois M. Scougard-Hansen en vue de suivre les traces de Via Egnatia en Albanie. Visite des byzantinologues italiens prof. Eugenio Rusconi de l'Université de Cassino et prof. Maria Andaloro de l'Université de Chieti. Prof. G. Nenci, directeur de l'Ecole Normale Supérieure de Pizza, prof. A. de la Regina, superintendant des monuments de Rome, prof. C. Pagliara et prof. F. D'Andria de l'Université de Lecce en Albanie à l'occasion de la remise de la tête de la «Déesse» de Butrint (janvier 1982).

431. **KULLA, PERLAT**, Një rrugë antike në fshatin Zvernec të Vlorës (Une rue antique à Zvernec — Vlorë), «B.A.», 5, 1975, f. 136-138, 1 tab. «Iliria», VI, 1976, f. 348-349.

Përmasat dhe konstruksioni. Datimi shek. I-II të erës sonë.

Dimensions et éléments de construction. Datation: Ier-IIe siècles de notre ère.

432. **KURTI, DILAVER**, Premiers résultats des fouilles du tumulus «Suka e Lepurit» à Burrel (Raport mbi rezultatet e gërmimeve në tumën «Suka e Lepurit» në Burrel) «S.A.», 1972, 1, pp. 155-160, 6 pl.

Gërmime të vitit 1971. Pozicioni gjeografik dhe përshkrimi i tumës. Varret dhe riti i varrimit. Inventari i varreve dhe datimi. Problemi i kohës së vazhimit të përdorimit të tumës.

Fouilles 1971. Position géographique et description du tumulus. Les tombeaux et le rite de sépulture. Inventaire des tombeaux et datation. Le problème de la période d'usage de ce tumulus.

433. **KURTI, DILAVER**, Të dhëna të reja mbi kulturën ilire të tumave të Matit (Nouveaux éléments sur la civilisation illyrienne des tumuli de Mati), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 307-

-320, 7 fig., 4 tab. «Iliria», IV, 1976, éd. fr., pp. 237-248, 8 fig., 5 pl.

79 varre të tumës së Burrelit, konstruksioni, riti i varrimit, inventari dhe datimi i tyre. Tiparet e përbashkëta të tumës së Burrelit me tumat e tjera të zbuluara në krahinat veriore e jugore të Shqipërisë. Ngjashmëritë e kulturës materiale të tumës së Burrelit me kulturën e Glasinacit. Inkuadrimi i kësaj kulture në kompleksin e gjerë etno-kulturor të grupit ilir qendror.

79 tombeaux du tumulus de Burrel, leur construction, rite de sépulture, inventaire et datation. Traits communs entre le tumulus de Burrel et les autres tumulus mis au jour dans les contrées septentrionales et méridionales de l'Albanie. Ressemblance de la culture matérielle du tumulus de Burrel avec la culture de Glasinac. Inclusion de cette culture dans le vaste complexe ethnoculturel du groupe illyrien central.

434. **KURTI, DILAVER**, **Kultura e vonë antike e Matit, hallkë ndërlidhëse midis kulturës ilire dhe asaj shqiptare (Diskutim mbi referatin e S. Anamalit)** (*La civilisation de la Basse Antiquité à Mati, chaînon intermédiaire entre la civilisation illyrienne et la civilisation albanaise*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 347-354, 5 fig., 3 tab. «Iliria», V, 1976, éd. fr., pp. 309-315.

435. **KURTI, DILAVER**, **Kodravarreza e Komsisë (Le tumulus de Komësi)**, «B. A.», 4, 1974, f. 166-170, 2 tab.

Forma e tumës, arkitektura e varreve dhe riti i varrimit. Dy fazat e përdorimit të tumës: faza I — shekujt VIII-VII p.e.sonë, faza II — shekujt IV-II p.e.sonë. Inventari i varreve në të mirë të mendimit mbi lidhjet e kulturës ilire të Matit me kulturat e Ilirisë Qendrore e Jugore.

Forme du tumulus, architecture des tombeaux et rite de sépulture. Les deux phases d'usage du tumulus: phase I: VIIIe-VIIe s.av.n.ère; phase II: IVe-IIe s.av.n.ère.

L'inventaire de ces tombeaux confirme les liens existants entre la culture illyrienne de Mat et les cultures de l'Illyrie centrale et méridionale.

436. **KURTI, DILAVER, Varreza e Burgajetit** (*La nécropole de Burgajet*), «B.A.», 4, 1974, f. 171-174, 2 tab.

Një varrezë ilire e dystë e shekujve IV-II p.e.sonë në Burgajet të rrethit të Matit. Inventari i varreve dhe ngjashmëritë tipologjike me objektet e një numri varrezash të tjera ilire të së njëjtës periudhë.

Une nécropole illyrienne plate des IVe-IIe s. av. n. ère à Burgajet, district de Mat. Inventaire des tombeaux et analogies typologiques avec les objets retrouvés dans plusieurs autres nécropoles illyriennes de la même période.

437. **KURTI, DILAVER — DUKA SEFER, Rezultatet e gërmimeve arkeologjike në Suç të Matit** (*Les résultats des fouilles archéologiques à Suç de Mat*) «B.A.», 5, 1975, f. 124-135, 3 tab. «Niria», VI, 1976, f. 354-355, 1 fig.

Një vendbanim i periudhës së vonë antike i shekujve IV-VII të e. sonë në Suç të Matit. Tri fazat e jetës të vendbanimit: shekujt IV-V, shekujt V-VI dhe shekujt VI-VII. Një monument kulti paleokristian i shekujve V-VI në kishën e Shën-Markut, buzë lumit të Matit. Nekropoli i Suçit dhe tri fazat e përdorimit të tij. Një varr monumental.

Une agglomération urbaine de la Basse Antiquité des IVe-VIIe siècles mise au jour à Suç de Mat. Les trois phases d'existence de cette agglomération urbaine: IVe-Ve siècles, V^e-VIe siècles et VIe-VIIe siècles. Un monument de culte paléochrétien des Ve-VIe siècles dans l'église de Saint — Marc le long du fleuve du Mat. La nécropole de Suç et les trois phases de son usage. Un tombeau monumental.

438. **KURTI, DILAVER, Rezultatet e gërmimeve të vitit 1975 në Burrel** (*Les résultats des fouilles archéologiques à Burrel*), «Iliria», VI, 1976, f. 334.

Gërmimet në tumën II në vendin e quajtur «Sukë Rogje» në anën perëndimore të qytetit të Burrelit. Forma, përmasat dhe tipi i tumës (me varr qendror). Përshkrimi i tetë varreve të tumës, inventari i tyre dhe datimi i tumës në periudhën e hershme të hekurit.

Fouilles au tumulus II de «Sukë Rogje», situé dans la partie occidentale de la ville de Burrel, Forme, dimensions et type du tumulus (à tombeau central). Description de huit tombeaux du tumulus, leur inventaire et datation du tumulus à la première période du Fer.

439. **KURTI, DILAVER, Tumat e Burrelit** (*Les tumuli de Burrel*), «Iliria», VII-VIII, 1977-1978, f. 157-187, 12 fig., 15 tab. Rés. fr.

Ndërtimi i tumës Nr. 1 riti i varrimit, tipat e varreve dhe inventari i tyre. Analiza tipologjike krahasuese e gjetjeve. Materiali i tumës është analizuar i ndarë në dy periudha kohore të veçanta: periudha e hershme e hekurit dhe periudha e vonë antike.

Construction du tumulus No 1, rite de sépulture, types des tombes et leur mobilier. Analyse typologique comparative des objets trouvés. Les matériaux du tumulus sont analysés en les divisant en deux périodes chronologiques: la période du Fer Ancien et celle de la Basse Antiquité.

440. **KURTI, DILAVER, Përhapja e tumave ilire në Mat** (*La diffusion des tumuli illyriens dans la vallée de Mati*), «Iliria», VII-VIII, 1977-1978, f. 311-316, 2 tab.

82 tuma ilire të zbuluara në krahinën e Matit gjatë gjurmimit për përpilimin e hartës arkeologjike të kësaj zone. Kufijtë kronologjikë të ngritjes dhe të përdorimit të tyre: shek. XVI-XIV deri në shek. VI-V p.e.sonë.

82 tumuli illyriens découverts dans la région du Mat pendant les recherches en vue d'établir la carte archéologique de cette zone. Les limites chronologiques de la construction et de l'emploi des tumuli: XVIe-XIVe siècles jusqu' aux VIe-Ve siècles av.n.ère.

441. **KURTI, DILAVER, Kala e qyteza të panjohura në Mat** (*Forteresses et citadelles inconnues dans le district de Mat*), «Monumentet», 18, 1979, f. 77-92, 18 fig. Rés. fr.

Përshkruhen një numër monumentesh arkeologjikë dhe shfaqen mendime për identifikimin e tyre: Qyteza e Ferrë-Shkopetit, Kalaja e Shkopetit, Qyteza e Bruçit, Kalaja e Cërrujës, Petralba, Komsia.

Description d'un nombre de monuments archéologiques et opinions sur leur identification: La citadelle de Ferre-Shkopet, La forteresse de Shkopet, La citadelle de Bruç, La citadelle de Cërruje, Petralba, Komsia.

442. **KURTI, DILAVER, Tumat ilire të Burrelit (Tuma III)** (*Les tumulis de Burreli (Tumulus III)*), «Iliria», 1983, 1, f. 85-108, 11 fig., 6 tab. Rés. fr.

Jepen rezultatet e gërmimeve të vitit 1978 në tumën III të Burrelit. Përshkrimi dhe ndërtimi i tumës. Ndërtimi i varreve. Riti i varrimit. Varret dhe gjetjet. Datimi i tumës: katër faza përdorimi përkatësisht në shek. XIV-XIII, VIII-VII, VI-V dhe II-I p.e.sonë. Të dhënat e paraqitura pasurojnë më tej njohuritë e mëparshme mbi kulturën ilire të Matit.

Exposé des résultats des fouilles de 1978 dans le tumulus III de Burrel. Description et construction du tumulus. Construction des tombes. Rite de sépulture. Les tombes et les objets trouvés. Datation du tumulus: quatre phases d'emploi appartenant respectivement aux XIVe-XIIIe siècles, VIIIe-VIIe siècles, VIe-Ve siècles et IIe-I^e siècles av.n.ère. Les données présentées enrichissent davantage les connaissances antérieures sur la civilisation illyrienne de Mat.

443. **KYÇYKU, SOTIRAQ, Dy varre të lashta të zbuluara në Gështenjas (Pogradec).** (*Deux tombes anciennes à Gështenjas — Pogradec*), «B.A.», 5, 1975, f. 175-180, 2 tab. «Iliria», VI, 1976, f. 349.

Varre të shtresës së pasur skllavopronare ilire. Mënyra e ndërtimit, riti i varrimit dhe inventari. Datimi: shekujt II-III të e.sonë.

Tombeaux attribués à la couche aisée esclavagiste illyrienne. Mode de construction, rite de sépulture et inventaire. Datation: IIe-IIIe siècles.

444. **LAFE, EMIL, Toponime latine-romane në Shqipëri** (*Toponymes latino-romains sur le territoire albanais*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 137-142. «S.A.», 1973, I, pp. 161-167. «Iliria», V, 1976, éd. fr., pp. 113-117.

Autoktonia e popullit shqiptar në truallin e sotëm të tij, mbështetur në analizën e toponimeve ilire e latine. Toponime ilire të trashëguara në fondin indoevropian të shqipes. Zhvillimi fonetik i pandërprerë në gjuhën shqipe i një numri toponimesh që nga koha antike dhe analiza e tyre.

L'autochtonéité du peuple albanais dans son territoire d'aujourd'hui, basée sur l'analyse des toponymes illyriens et latins. Toponymes illyriens hérités dans le fond indoeuropéen de l'albanais. Le développement phonétique ininterrompu dans la langue albanaise d'un certain nombre de toponymes qui datent de la période antique et leur analyse.

445. **LAKO, KOSTA, Gërmime në Butrint** (*Les fouilles à Butrint*), «Iliria», VII-VIII, 1977-1978, f. 293-299, 3 tab. «Saranda», 1, 1981, f. 29-39, 1 fig.

Analizë e materialit të zbuluar në gërmimet e viteve 1975-1976. Vlerat e materialit për njohjen e procesit të zhvillimit të jetës së qytetit në mënyrë të veçantë në periudhën e antikitetit të vonë dhe të mesjetës së hershme.

Analyse du matériel découvert durant les fouilles des années 1975-1976. L'intérêt de ce matériel pour la connaissance du processus du développement de la vie du site durant la période de la Basse Antiquité et celle du Haut Moyen Age.

446. **LAKO, KOSTA, Rezultatet e gërmimeve arkeologjike në Butrint në vitet 1975-76** (*Fouilles archéologiques 1975-1976 dans la cité de Butrint*), «Iliria», 1981, 1, f. 93-154, 15 fig., 19 tab. Rés. fr.

Tre shtresa kulturore në pjesën juglindore të qytetit me vazhdimësi kohore nga shek. II i erës sonë në shek. XIII të erës sonë. Përshkrimi i arkitekturës, i qeramikës, i objekteve prej qelqi e atyre metalike, si dhe i gjetjeve prej guri. Monedha që fillojnë me Faustinën (141 e. sonë) e që vazhdojnë deri në kohën e Aleksit I Komnen (1081-1118). Përfundime mbi intensitetin e jetës në këtë mikrorajon të qytetit.

Trois couches culturelles dans la partie Sud-Est de la ville ayant une continuité chronologique allant du IIe siècle de notre ère au XIIIe siècle de notre ère. Description de l'architecture, de la céramique, des objets en verre, en pierre et métalliques. Monnaies commençant chronologiquement par Faustina (l'an 141 de notre ère) et continuant jusqu'au temps d'Alex Comnène (1081-1118). Conclusions sur l'intensité de vie dans cette partie du site.

447. **LAKO, KOSTA, Kështjella e antikitetit të vonë në Çukën e Ajtojt** (*La forteresse de la Basse Antiquité de Çuka e Ajtojt*), «Iliria», 1982, 1, f. 207-219, 5 fig., 4 tab. «Saranda», 2, 1982, f. 67-73, 2 fig.

Duke u bazuar në vrojtimin sipërfaqësor të kështjellës, autori jep disa të dhëna të përgjithshme për Kështjellën, për sistemin fortifikues, për funksionin dhe datimin paraprak të saj në periudhën e antikitetit të vonë (shek. IV-VI e. sonë).

Se fondant sur l'observation attentive de la superficie de la forteresse, l'auteur donne des renseignements généraux sur son système de fortification et sur sa destination. Datation de Çuka d'Ajtoj à la Basse Antiquité (IVe-VIe siècles de notre ère).

448. LERA, PETRIKA, s/v Nr. 342, **Fortifikimet e vona antike në rrethin e Korçës** (Fortifications de la Basse antiquité dans le district de Korçë).

449. LERA, PETRIKA, **Qyteza ilire e Bilishtit** (La citadelle illyrienne de Bilisht), «M.K.SH.», 1975, 2, f. 32-34, 2 fig.

Pozicioni gjeografik. Muri rrethues, një hyrje, qeramika (format dhe ornamentet). Qytezë e fisit ilir të Desareteve e fillimit të mijëvjeçarit të parë p.e.sonë.

Position géographique. Le mur d'enceinte, une entrée, la céramique (les formes et l'ornement). Citadelle de la tribu illyrienne des Dessaretés construite au début du premier millénaire av.n.ère.

450. LERA, PETRIKA, **Dy vendbanime prehistorike në Podgorie** (Deux habitats préhistoriques à Podgorie), «Iliria», 1983, 1, f. 51, 14 tab. Rés. fr.

Në bazë të analizës së materialit arkeologjik, kryesisht qeramik, të përftuar nga gjetjet sipërfaqësore si dhe nga sondazhet në dy vendbanime pranë njëri-tjetrit dhe të emëtuara Podgoria I dhe Podgoria II, autori arrin në përfundimin se Podgoria përbën një pikë takimi të dy grupeve kulturore neolitike, të neolitit të hershëm me shtrirje ballkano-anatolike dhe atij të neolitit të mesëm që afrohet me atë adriatiko-egjean.

Se basant sur l'analyse du matériel archéologique, surtout de la céramique, constitué par les objets trouvés en superficie et ceux des sondages effectués dans deux agglomérations proches l'une de l'autre et dénommées

Podgorie I et Podgorie II, l'auteur aboutit à la conclusion que Podgorie constitue un point de rencontre entre les deux groupes culturels Néolithiques, du Néolithique ancien ayant une extension balkano-anatolienne et du Néolithique moyen s'approchant avec celui adriatico-égéen.

451. **LERA, PETRIKA, Pitosa antikë me vula nga rrethi i Korçës** (*Pythos antiques munis d'estampilles découvertes dans le district de Korça*), «Iliria», 1983, 2, f. 211-222, 3 tab.

40 pitosa drithërash të gjetur rastësisht në rrethin e Korçës (veçanërisht në Tren, Symizë dhe Klocë). Duke u nisur nga veçoritë tipologjike dhe stilistike, autori i daton ato në shek. III-I p.e.sonë. Përshkruhen 19 vula epigrafike dhe 4 anepigrafike.

40 pythoi de céréales trouvés fortuitement dans le district de Korçe (surtout à Tren, Symizë et Klocë) et datés aux IIIe-Ier siècle av.n.ère. Description de 19 estampilles épigraphiques et 4 anépigraphiques.

452. **LERA, PETRIKA, Gërmime arkeologjike të vitit 1983 — Barç (Korçë)** (*Fouilles archéologiques 1983 à Barç — district de Korçe*), «Iliria», 1983, 2, f. 243-244, 1 fig.

Resultatet e gërmimeve në sektorin A të vendbanimit neolitik të Barçit. Dy shtresa kulturore që i takojnë neolitit të hershëm dhe atij të vonë.

Résultats des fouilles effectuées dans le secteur A de l'agglomération néolithique de Barç. Deux couches culturelles appartenant au Néolithique ancien et au Néolithique récent.

453. **LITI, SOFOKLI, Zbulime të reja në varrezën e Butrintit** (*Nouvelles découvertes dans la nécropole de Butrint*), «Saranda», 2, 1982, f. 48-52, 3 fig.

Përshkruhen katër varre të shekujve III-II p.e. sonë. Mënyrat e varrimit dhe inventari.

Description de quatre tombes appartenant aux IIIe-IIe siècles av.n.ère. Modes de sépulture et l'inventaire.

454. **LUKA, DAVID**, Mbi disa krahasime të prapashtesave të ilirishtes me ato të shqipes (*A propos de quelques comparaisons des suffixes de l'albanais avec ceux de l'illyrien*) «S.F.», 1977, 2, f. 67-76.

Shqyrtim i prapashtesave — isht/ë/, — inj, — esh, — an, — et, — ot, — ull dhe — ush. Përfundime mbi origjinën ilire të shqipes.

Examen des suffixes — isht/ë/, — inj, — esh, — an, — et, — ot, — ull et — ush. Conclusions sur l'appartenance illyrienne de l'albanais.

455. **MANE, SHUAIP**, Kontribut për hartën arkeologjike të rrethit të Beratit (*Contribution sur la carte archéologique du district de Berat*), «B.A.», 5, 1975, f. 163-174, 2 tab. «Iliria», VI, 1976, f. 401-407, 1 fig.

Parashtrohen shkurtimisht rezultatet e vrojttimeve në disa qendra arkeologjike si Berati (Antipatrea), Kalaja e Goricës, Otllaku, Kalaja e Mbjeshovës, Vokopola e Terpanit, Gradishta e Balibardhës, Kalaja e Tomorit dhe Bargullasi.

Bref aperçu sur les résultats des recherches dans certains centres archéologiques tels que Berat (Antipatrea), les forteresses de Gorice et de Mbjeshovë, Gradishte de Balibardhe, la forteresse de Tomorr et Bargullas.

456. **MANE, SHUAIP**, Vështrim mbi veprat hidrike në Beratin mesjetar (*Regard sur les ouvrages hydrauliques de Berat médiéval*), «Monumentet», 1981, 2, f. 85-90. Rés. fr.

Përshkruhet një numër veprash hidrike për ujë të pijshëm si puset, sterat, burimet, ujësjellësit e çezmat si dhe disa kanale për ujërat e bardha e të zeza.

Description d'un nombre d'oeuvres hidriques de l'eau potable telles que les puits, les citernes, les sources, les aqueducs, les fontaines etc.

457. **MANO, ALEKSANDRA, Le tumulus I de la nécropole d'Apollonie (fouilles 1958-1959) (Tuma I e nekropolit të Apolonisë)** «S.A.», 1972, 1, pp. 107-120, 6 fig., 16 pl.

136 varre të zbuluara në tumën nr. 1 të nekropolit të Apolonisë. Karakteristikat e ndërtimit të tumës, riti i varrimit e tipat e varrimeve, inventari. Analiza e gjetjeve të ndryshme simbas tipit të objektit. Përcaktimi i varrezës si varrezë e shtresave të mesme të popullsisë. Gërshetimi i kulturës greke me atë ilire. Tregtia apoloniate. Prodhimtaria vendase.

136 tombeaux mis au jour dans le tumulus No 1 de la nécropole d'Apollonie. Caractéristiques de la construction du tumulus, rite de sépulture et types de tombeaux; inventaire. Analyse du matériel retrouvé selon le type de différents objets. Attribution de ce tumulus aux couches moyennes de la population. Enchevêtrement de la culture grecque et illyrienne. Le commerce apoloniate. La production locale.

458. **MANO, ALEKSANDRA, Marrëdhëniet tregtare të Apolonisë me botën ilire (Les rapports commerciaux d'Apollonie avec l'arrière pays illyrien)**, «K.I.S.I.», 1974, I, f. 385-395, 4 fig. «S.H.», 1973, 1, f. 155-162. «S.A.» 1973, I, pp. 185-194. «Iliria», IV, 1976, éd. fr., pp. 307-316, 4 fig.

Fillimet e lidhjeve tregtare iliro-apoloniate dhe karakteri i tyre në fund të shek. VII p.e.sonë. Fuqizimi i ekonomisë së Apolonisë në gjysmën e dytë të shek. V p.e.sonë, prerja e statereve si monedha të para autonome dhe gjallërimi i tregtisë me botën ilire. Qarkullimi i drahmeve ilire si rezultat i zgjerimit të mëtejshëm të marrëdhënieve tregtare iliro-apoloniate në shek. IV p.e.sonë dhe zona e përhapjes së tyre. Lidhjet iliro-apoloniate gjatë periudhës së sundimit romak e deri në rënien përfundimtare të Apolonisë në shekujt IV-V të e.re.

Début des rapports commerciaux illyro-apolloniates et leurs traits vers la fin du VIIIe siècle av.n.ère Consolidation de l'économie à Apollonie vers la deuxième moitié du Ve siècle av.n.ère; frappe des stratères en tant que première monnaie autonome et essor du commerce dans le monde illyrien. La circulation des drachmes illyriennes comme résultat de l'extension des rapports commerciaux illyro-apolloniates au IVe siècle av.n.ère et leurs zones de diffusion. Les liens illyro-apolloniates pendant la période de domination romaine jusqu'au déclin définitif d'Apollonie aux IVe-V^e; siècles.

459. **MANO, ALEKSANDRA, Nekropoli i dystë i Apolonisë (Gërmime të vitit 1962)** (*La nécropole d'Apollonie*), «Iliria», III, 1974, f. 153-256, 38 fig., 18 tab. «Iliria», III, 1975, éd. fr., pp. 163-263, 38 pl.

Nekropol i periudhës romake i shekujve I-III të erës sonë. Tipat e varreve përsa i përket mënyrës së ndërtimit: varre me tulla e llaç në trajtë sarkofagu, varre ndërtuar me tjegulla helenistike dhe romake, varre të thjeshta pa konstruksion. Riti i varrimit, orientimi i varreve dhe përshkrimi i tyre. Analiza e gjetjeve të nekropolit: enë prej qelqi, enë balte të pjekur, kandila balte me vula që paraqesin emrat e pronarëve të punishteve, objekte zbukurimi, objekte prej kocke, objekte prej hekuri, monedhat dhe katalogu i tyre, mbishkrimet grekë. Përfundime.

Nécropole de la période romaine des Ier-IIIe siècles. Types des tombeaux selon leur mode de construction: tombeaux en briques et mortier en forme de sarchophage, tombeaux construits avec des briques hellénistiques et romaines, tombeaux simples. Leur description. Analyse des objets trouvés à la nécropole: récipients de verre, récipients de glaise cuite, veilleuses en glaise avec des sceaux du propriétaire de l'atelier, objets d'ornementation, objets d'or, objets de fer, monnaies et leur catalogue, inscriptions grecques. Conclusions.

460. **MANO, ALEKSANDRA, Teatri i Apolonisë (Rezultatet e gërmimeve të vitit 1973)** (*Fouilles archéologiques 1973,*

Apollonie — Fier), «Iliria», III, 1974, f. 427-433; 3 fig. «B.A.», 4, 1974, f. 63-70, 2 tab. «Iliria», III, 1975, éd. fr., pp. 433-439, 3 fig. «M.K.SH.», 1975, 1, f. 30-32, 1 fig. «Fieri 1976», 1978, f. 20-25, 1 fig.

Stratigrafia e gërmimit në sipërfaqen e skenës së teatrit: tri shtresat kulturore dhe përmbajtja e tyre. Përshkrimi i një ambienti me mure tullash helenistike, i disa trakteve të një bazamenti prej pllakash guri si dhe i shumë pjesëve arkitektonike dhe fragmenteve të skulpturave prej mermeri.

Stratigraphie des fouilles à la surface de la scène du théâtre: trois couches culturelles, leur contenu. Description d'une pièce dont les murs sont construits avec des briques hellénistiques, des tronçons d'un subassement en plaques de pierre et de plusieurs autres éléments architectoniques et fragments de sculptures en marbre.

461. **MANO, ALEKSANDRA**, Gjetje rasti (Rrethi i Fierit) (Objets trouvés fortuits — district de Fieri), «B.A.», 1974, f. 222-224, 1 tab.

Një numër varresh të tipit sarkofag në jugperëndim të fshatit Radostinë, rreth pesë km. në verilindje të Apolonisë.

Des tombeaux de type sarcophage au Sud-ouest du village de Radostine, à cinq kilomètres environ au Nord-est d'Apollonie.

462. **MANO, ALEKSANDRA**, Le commerce et les artères commerciales en Illyrie du Sud (Tregtia dhe arteriet tregtare në Ilirinë e Jugut), «U.I.N.», 1975, Posebna izdanja, Knjiga XXIV, pp. 165-173. «Iliria», VI, 1976, f. 113-124. Trad. fr.

Jepen aspekte kryesore të zhvillimit të tregtisë dhe të rrjetit rrugor tregtar në Ilirinë e Jugut para pushtimit romak, veçanërisht gjatë periudhës së shekujve

IV-III p.e.sonë. Analiza e tyre bëhet mbi bazën e të dhënave të materialit qeramik dhe atij numizmatik.

Principaux aspects de développement du commerce et du réseau routier commercial en Illyrie du Sud avant l'occupation romaine, particulièrement au cours des IVe-IIIe siècle av.n.ère. Leur analyse sur la base des données du matériel céramique et de celui numismatique.

463. **MANO, ALEKSANDRA, Rezultatet e gërmimeve të vitit 1975 në teatrin e Apolonisë** (*Les résultats des fouilles archéologiques 1975 dans la théâtre d'Apollonie*), «Iliria», VI, 1976, f. 336-338, 1 fig.

Gjurmimi i skenës së teatrit. Stratigrafia e gërmimit. Përshkrimi i fasadës lindore dhe asaj perëndimore të skenës; pjesët e ndryshme arkitektonike: kolonat, arkitrarët, frizi dhe korniza. Ndryshimet dhe adoptimet e skenës në periudhën nga shek. II i e. sonë deri në shek. IV të e.sonë.

Recherche de la scène du théâtre. Stratigraphie des fouilles. Description de la façade orientale et occidentale de la scène; ses différents éléments architectoniques: les colonnes, les architraves, la frise et la corniche. Modifications et adaptations de la scène pendant la période allant du IIe siècle av.n.ère au IVe siècle.

464. **MANO, ALEKSANDRA, Disa mendime rreth nekropolit të Apolonisë** (*Considérations sur la nécropole d'Apollonie*), «Iliria», VII-VIII, 1977-1978, f. 59-70, 1 fig. Trad. fr.

Parashtrohen të dhënat kryesore që ka nxjerrë autorja nga studimi i nekropolit tumular dhe atij të dystë të Apolonisë të botuar në «Iliria» I dhe III. Ndryshimi i mënyrës dhe i riteve të varrimit lidhet me kthesat ekonomiko-shoqërore që ndodhin në Apoloni në shek. VI, III-II p.e.sonë dhe II-III të erës sonë si dhe me faktorët etnikë.

Exposé des conclusions principales obtenus de l'étude de la nécropole tumulaire et celle plate d'Apollonie ayant été publiées dans la revue «Iliria» No I et III. La différence de mode et rite de sepulture s'explique par les tournants économiques et sociaux se produisant à Apollonie aux VIe, IIIe-IIe siècles av.n.ère et aux IIe-IIIe siècles de notre ère, ainsi que par les facteurs de caractère ethnique.

465. **MANO, ALEKSANDRA, — DAUTAJ, BURHAN, Teatri antik i Apolonisë (Le théâtre antique d'Apollonie), «Iliria», VII-VIII, 1977-1978, f. 275-284, 3 tab. Rés. fr.**

Pasi paraqitet një tablo e gërmimeve të mëparshme, jepen rezultatet e fushatës së vitit 1976 që kishte për objekt krahun jugor të proskenës. Krahas zbulimit të elementeve që sqarojnë arkitekturën e teatrit, autorët sqarojnë në përgjithësi elementet kryesore të planimetrisë së tij si dhe kohën dhe fazat e ndërtimit.

Après avoir fait un exposé des fouilles antérieures, on présente les résultats des fouilles de l'année 1976, dont l'objet a été la partie Sud de la scène. De pair avec la découverte des éléments aidant à éclairer l'architecture du théâtre, les auteurs tirent au clair aussi les éléments principaux de sa planimétrie, ainsi que le temps et les phases de construction.

466. **MANO, ALEKSANDRA, Tri vazo antike në Muzeun Arkeologjik të Tiranës (Trois vases antiques au Musée Archéologique de Tirana), «Iliria», 1981, 2, f. 95-104, 2 tab., 2 fig. Rés. fr.**

Përshkruhen një amforë dhe një krater prej balte të pjekur si dhe një hidrie prej bronzi me prejardhje nga nekropoli i Apolonisë, që përfaqësojnë ekzemplarë unikalë në llojin e tyre të zbuluar deri më sot jo vetëm në Apoloni, por edhe në qendrat e tjera antike të Shqipërisë. Ato konsiderohen respektivisht si prodhime të punishteve atike (gjysma e dytë e shek. VI p.e.sonë), apule (fundi shek. V-fillimi i shek. IV p.e.sonë) dhe të Korinthit (shek. VI-V p.e.sonë).

Description d'une amphore et d'un cratère de céramique ainsi que d'une hydrie de bronze de provenance de la nécropole d'Apollonie, représentant des exemplaires uniques en leur genre découverts jusqu'ici non seulement à Apollonie, mais aussi dans les autres centres antiques de l'Albanie. Ces exemplaires se considèrent comme productions des ateliers attiques, apuliens et corinthines et sont datés respectivement à la deuxième moitié du VIe siècle av.n.ère, à la fin du Ve — commencement du IVe siècle av.n.ère et aux VIe-Ve siècles av.n.ère.

467. **MANO, ALEKSANDRA — DAUTAJ, BURHAN, Teatri i Apolonisë (Le théâtre d'Apollonie), «Iliria», 1982, 1, f. 191-205, 7 tab.**

Jepen rezultatet e gërmimit të kryer në teatër gjatë fushatës së vitit 1978, objektivi kryesor i së cilës ishte zbulimi i kanalit që rrethonte orkestrën. Të dhëna stratigrafike gjatë zbulimit të kanalit dhe zbulimi i pjesës së tij. Faza fillestare e ndërtimit të teatrit — shek. IV-III p.e.sonë. Gjetjet arkeologjike (monedhat).

Exposé des résultats des fouilles effectuées dans le théâtre durant l'expédition de 1978, dont l'objet principal fut la découverte du canal entourant l'orchestre. Données stratigraphiques obtenues de la découverte partielle du canal. Phase initiale de la construction du théâtre — IVe-IIIe siècles av.n.ère. Objets archéologiques trouvés (les monnaies).

468. **MANO, ALEKSANDRA, Kërkimet arkeologjike gjatë vitit 1982 (Fouilles archéologiques 1982 en Albanie) «Iliria», 1983, 1, f. 277-280.**

Jepen arritjet kryesore të kërkimeve arkeologjike gjatë vitit 1982 në fushën e prehistorisë (Podgorie, Fusha e Shtojit), të antikitetit ilir (Butrint, Margëlliç) dhe të mesjetës (Butrint, Kala e Dalmaces, Arapaj).

Exposé des résultats principaux des recherches archéologiques effectuées en 1982 dans le domaine de la

Préhistoire (Podgorie, Plaine de Shtoj), de l'Antiquité illyrienne (Butrint, Margëlliç) et du Moyen Age (Butrint, Forteresse de Dalmace, Arapaj).

469. **MANO, ALEKSANDRA, Problemi della colonizzazione ellenica nell'Iliria meridionale** (*Probleme të kolonizimit helen në Ilirinë jugore*), «M.C.P.T.», 1983, pp. 227-238. Rés. fr.

Premisat e kolonizimit helen në zonën bregdetare të Adriatikut. Roli i thalasoqracisë ilire dhe i Korçyrës në këtë proces dhe të dhënat arkeologjike nga nekropolet e Durrësit dhe Apolonisë. Mendime mbi themelimin e Apolonisë si koloni para vitit 588 p.e.sonë.

Prémises de la colonisation hellénique dans la zone côtière adriatique. Le rôle de la thalassocratie illyrienne et de Corcyre dans ce processus et les données archéologiques des nécropoles de Dyrrachion et d'Apollonie à cette fin. Opinions sur la fondation d'Apollonie comme colonie avant l'an 588 av.n.ère.

470. **MEÇI, XHEMAL, Kalaja e Zhupit në rrethin e Pukës** (*Le château-fort de Zhupi de la région de Puka*), «Iliria», VII-VIII, 1977-1978, f. 371-373.

Përshkrimi i kalasë së Zhupit dhe lidhjet e saj me një rrugë të vjetër karvanesh që vinte nga Shkodra për në Kosovë. Datimi — shek. VII-IX të erës sonë.

Description du château-fort de Zhupi et ses liens avec l'ancienne route venant de Shkodra et allant en direction de Kosove. Datation VIIe-IXe siècles de notre ère.

471. **MEKSI, ALEKSANDËR, Të dhëna të reja për kishën e Mesopotamit** (*Nouvelles données sur l'église de Mesopotam*), «Monumentet», 10, 1975, f. 151-159, 2 fig., 3 tab. Rés. fr. «M.K.SH.», 1975, 1, f. 58-62, 6 fig.

Gërmimi i plotë i portikut: pilastrat dhe mozaikët. Disa sondazhe në anën e jashtme të murit perëndimor të kishës: themeli dhe dyshemeja e kishës. Forma planimetrike. Datimi — shekulli XIII (1272-1286).

Mise au jour du portique: ses pilastres et ses mosaïques. Sondages dans la partie extérieure du mur occidental de l'église: les fondements et le plancher de l'église. Sa forme planimétrique. Datation: XIIIe siècles (1272-1286).

472. **MEKSI, ALEKSANDËR, Tri kishat bizantine të Beratit** (*Trois églises byzantines de Berat*), «M.K.SH.», 1975, 1, f. 68-72, 3 fig.

Arkitektura dhe restaurimi i kishave të Shën Mëri Vllahernës (fillimi i shek. XIII), Shën Triadhës (shek. XIII-XIV) dhe Shën Mëhillit (shek. XIV).

L'architecture et la restauration des églises de la Sainte Marie de Vllaherne (début du XIIIe siècle), de la Sainte Triadhe (XIIIe-XIVe siècles) et du Saint Mihail (XIVe siècle).

473. **MEKSI, ALEKSANDËR, Një bazilikë paleokristiane në Amantie** (*Une basilique paléochrétienne à Amantie*), «M.K.SH.», 1975, 2, f. 47-50, 2 fig.

Bazilikë trenefëshe me narteks të ndërtuar me materiale të një tempulli pranë kishës. Analiza e ndërtimit planimetrik dhe e fragmenteve të ikonostasit. Datimi: fillimi i shek. IV.

Une basilique à trois nefs dotée de nartex construit avec des matériaux d'un temple à proximité de l'église. Analyse de la construction planimétrique et des fragments de l'iconostasse. Datation: début du VIe siècle.

474. **MEKSI, ALEKSANDËR, s/v Nr. 108, Gjendja dhe arri-tjet e studimeve të historisë së arkitekturës shqiptare deri**

në vitin 1912) (*Etat et acquisitions des études sur l'histoire de l'architecture albanaise (jusqu'en 1912)*).

475. **MEKSI, ALEKSANDËR**, s/v Nr. 115, «**Histoire e arkitekturës shqiptare (nga fillimet deri në vitet 1912)**» (**Maquet**) («*Histoire de l'architecture albanaise dès les débuts jusqu'à l'an 1912*») (*Maquette*).

476. **MEKSI, ALEKSANDËR**, **Monumente mesjetare të kultit dhe rrënjët e tyre në antikitetin e vonë** (*Monuments médiévaux de culte et leurs racines dans la Basse Antiquité*), «*Iliria*», 1983, 1, f. 217-223. Rés. fr.

Vështrim i objekteve të kultit nga antikiteti i vonë deri në pushtimin osman. Përfundime mbi vazhdimësinë e popullsisë autoktone arbëreshe e të jetës qytetare të saj në rrethanat e reja historike e politike që lidhen me periudhën bizantine, të pushtimit sllav e atij otoman. Vazhdimësinë autori e sheh në huazimin e mjaft elementeve nga arti i antikitetit të vonë e në tipologjinë arkitektonike që kalon nëpër dy periudha që përfshijnë shek. VII-XII dhe XIII-XV.

Observation des objets de culte appartenant à la période allant de la Basse Antiquité jusqu'à l'occupation ottomane. Conclusions sur la continuité de la population autochtone albanaise et de sa vie urbaine dans les nouvelles circonstances créées durant les périodes byzantine, de l'occupation slave et celle ottomane. La continuité est attestée, selon l'auteur, par l'emprunt de plusieurs éléments de l'art de la Basse Antiquité et par la typologie architectonique se développant dans deux périodes embrassant les VIIe-XIIe et XIIIe-XVe siècles.

477. **MEKSI, ALEKSANDËR**, **Bazilika e madhe dhe baptisteri i Butrintit** (*La grande basilique et le baptistère de Butrint*), «*Monumentet*», 1983, 1, f. 47-75, 13 tab. Rés. fr.

Përshkruhen në pikëpamje arkitektonike dy nga monumentet paleokristiane më mirë të njohura të Butrintit,

që, së bashku me burimet e shkruara, dëshmojnë se qyteti ka vazhduar të jetë një qendër e rëndësishme edhe gjatë antikitetit të vonë.

Description du point de vue architectonique des deux monuments paléochrétiens de Butrint, les mieux conservés, qui, comme les sources écrites, témoignent que la ville a continué d'être un centre important même durant la période de la Basse Antiquité.

478. **MEKSI, VANGJEL, Mbi disa institucione juridike të përbashkëta të ilirëve dhe të shqiptarëve (Diskutim)** (*A propos de certaines institutions juridiques communes aux Illyriens et aux Albanais*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 359-362. «Iliria», V, 1976, éd. fr., pp. 317-319.

479. **MILOJCIC, VLADIMIR, Marrëdhëniet thesalo-shqiptare në kohën e neolitit dhe të bronzit** (*Les rapports entre l'Albanie et la Thessalie au Néolithique et à l'âge du Bronze*), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 137-138. «Iliria», IV, 1976, pp. 113-114.

Kontribut i gërmimeve arkeologjike shqiptare për studimin e prehistorisë së Evropës Juglindore. Lidhja kulturore e objekteve të Maliqit me ato të kohës së vonë Dimini, Larisa, Rahmani të Thesalisë dhe të kohës së hershme të bronzit të Egjeut. Objektet e Cakranit në lidhje kulturore me ato të Danilos.

Contribution des fouilles archéologiques albanaises à l'étude de la Préhistoire de l'Europe du Sud-est. Liens culturels entre les objets de Maliq et les objets de la dernière période de Dimini, Larisa, Rahmani (Thessalie) et de la première période du Bronze de l'Égée. Liens culturels entre les objets de Cakran et ceux de Danilo.

480. **MIRAJ, FABIAN, Për një interpretim të ri të monograeve në tullat e murit rrethues të Durrësit** (*Pour une interprétation nouvelle des monogrammes sur les tuiles*

du mur d'enceinte de Durrës), «Monumentet», 20, 1980, f. 127-130, 2 fig., vizatime të monogrameve. Rés. fr.

Lidhja e monogramit X të gjetur në tullat e murit rrethues të Durrësit me Justinianin dhe jo me Anastasin siç ka qenë interpretuar më parë. Që këtej ai daton si të kësaj periudhe riparimet në kështjellën e këtij qyteti.

L'auteur avance l'opinion que le monogramme X figurant sur les briques du mur d'enceinte de Durrës doit être lié à Justinien, contrairement à l'opinion le rapportant à Anastasse. Partant de cette nouvelle interprétation il date les réparations effectuées dans la forteresse de cette ville au temps de Justinien.

81. **MIRAJ, FABIAN, Mbishkrimet për ujësjellësin e Durrësit** (*Inscriptions sur l'aqueduc de Durrës*), «Monumentet», 1981, 2, f. 127-129. Rés. fr.

Tre mbishkrime latine në disa tuba plumbi të ujësjellësit të Durrësit të zbuluar në vitin 1955 dhe një tjetër i gdhendur mbi një pllakë mermeri e zbuluar në burimin e Arapajt më 1961. Të dhënat e tyre për ndërtimin e ujësjellësit në kohën e Hadrianit (117-138) dhe për riparimin e tij nga Severi (222-235).

Trois inscriptions latines figurant sur quelques conduites d'eau en plomb de l'aqueduc de Durrës découvertes en 1955 et une autre gravée sur une plaque de marbre découverte près de la source d'Arapij en 1961. Leurs données relatives à la construction de l'aqueduc au temps de Hadrian (117-138) et à sa réparation par Sévère (222-235).

82. **MIRAJ, FABIAN, — MYRTO, HALIL, Ujësjellësi i Durrhut** (*L'aqueduc de Durrachium*), «Iliria», 1982, 1, f. 131-156, 22 fig., 4 tab. Rés. fr., «Durrësi», 1983, 1, f. 27-34, 4 fig.

Ujësjellës i ndërtuar në vitet 117-138 e që ka vazhduar të funksionojë deri në mesin e shek. IV të e.sonë.

Përshkruhen objektet e zbuluara dhe të vrojtuar prej autorëve nga qyteti i Durrësit deri në bregun e Erzenit, ku duket se merrej uji, në një gjatësi prej rreth 15 km. Të dhëna mbi materialin e përdorur në ndërtim, mbi teknikat e ndërtimit dhe zgjidhjen e problemeve të posaçme inxhinierike.

Aqueduc construit durant les années 117-138 et ayant existé jusqu'au milieu du IVe siècle de notre ère. Description des objets découverts et observés par les auteurs dans une zone d'une longueur de 15 km allant de la ville de Durrës au rivage du fleuve de l'Erzen et constituant vraisemblablement l'endroit où l'on assurait l'eau. Données sur le matériel employé pour la construction, sur les techniques de construction et la résolution des problèmes d'ingénierie.

483. **MIRAJ, LIDA, Disa të dhëna mbi amfiteatrin e Durrësit** (*Certaines données sur l'amphithéâtre de Dyrrachion*), «Durrësi», 1, 1983, f. 21-26, 1 fig.

Teknika e ndërtimit, skema konstruktive, elementët arkitektonikë, përmasat, kapaciteti etj. Datimi: gjysma e parë e shek. II të e.sonë.

Technique de construction, schémas de construction, éléments architectoniques, dimensions, capacité etc. Datation: première moitié du IIe siècles de n.ère.

484. **MIRAJ, LIDA, Mbi muret mbrojtëse parabizantine të Dyrrahut** (*Sur les murs défensifs prébyzantins de Dyrrachion*), «M.S.A.D.», 1983, f. 100-106.

Dëshmitë e autorëve antikë. Nga një fragment «in situ» si nënkonstrukcion i rrethimeve të mëvonshme synohet për një përfytyrim të shtrirjes së qytetit në shek. I-IV të e.sonë.

Témoignages des auteurs. Partant d'un fragment «in situ», l'auteur vise à donner une imagination de l'extension de la ville aux Ier-IVe siècle de n.ère.

485. MIRDITA, ZEF, **La base illyrienne de l'ethnie albanaise. Aspects de la question** (*Baza ilire e kombit shqiptar. Aspekte të çështjes*), «S.A.», 1972, 1, pp. 41-48.

Mbi bazën e analizës së materialit lingvistik e arkeologjik dhe të të dhënave historike arrihet në përfundimin që shqiptarët janë jo vetëm pasardhës të ilirëve, por edhe autoktonë në territorin e Shqipërisë së sotme.

Sur la base du matériel linguistiques et archéologiques et des données historiques l'auteur aboutit à la conclusion que les Albanais sont non seulement les héritiers des Illyriens, mais qu'ils sont aussi autochtones dans le territoire de l'Albanie actuelle.

486. MIRDITA, ZEF, **Rreth problemit të romanizimit të dardanëve** (*A propos de la romanisation des Dardaniens*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 171-180, «S.A.», 1972, 2, pp. 287-298. «Iliria», V, 1976, éd.fr., pp. 143-150. «SH.T.T.», Tiranë, 1982, f. 175-184.

Problemi i intensitetit të romanizimit të dardanëve shqyrtohet mbi bazën e analizës së procesit të urbanizimit dhe të materialit onomastik epigrafik të trevës dardane nga ku nxirret përfundimi se romanizimi në këtë trevë ka qenë jointensiv e i dobët.

Le problème de l'intensité de romanisation des Dardaniens est examiné à partir de l'analyse du processus d'urbanisation et du matériel onomastique épigraphique relatif à la région dardaniennne. Conclusion: la romanisation dans ce domaine a été peu intense, faible.

487. MIRDITA, ZEF, **Mbi prejardhjen e dardanëve** (*Les origines des Dardaniens*), «S.H.», 1973, 4 f. 33-72. Rés.fr.

Mbi bazën e studimit të të dhënave të burimeve të shkruara, të materialit arkeologjik e atij gjuhësor për trevën e Dardanisë (me territor qendror krahinën e Kosovës), nxirret përfundimi se dardanët janë një popullsi

me prejardhje ilire, me një element etno-kulturor të dukshëm paleobalkanik dhe me gërshetime të elementit trakas në skajet lindore të territorit të tyre.

Se fondant sur l'étude des données des sources écrites, du matériel archéologique et de celui linguistique concernant la contrée de la Dardanie, dont le centre est la région de Kosove, on aboutit à la conclusion que les Dardaniens sont une population d'origine illyrienne avec un élément ethno-culturel manifestement paléo-balkanique ayant des entrecroisements de l'élément thraque dans les extrémités de leur territoire.

488. **MIRDITA, ZEF, Diskutim rreth kumtesës së P.C. Sestierit** (*Intervention sur la communication de P.C. Sestieri*), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 529-530; «Iliria», IV, 1976, éd.fr., pp. 431-432.

489. **MIRDITA, ZEF, Rëndësia dhe mundësia e materialit epigrafik në ndriçimin e strukturave etnike e politike në Dardani në kohën romake** (*Le matériel épigraphique, son importance et ses limites pour connaître les structures ethniques, politiques et sociales en Dardanie des temps de Rome*), «SH.», 1981, 3, f. 201-222. Rés.fr.

Mbi bazën e të dhënave epigrafike me prejardhje nga Municipium Ulpianum, Municipium DD në Soçanica dhe Municipium Naissus trajtohen këto probleme: Onomastika si element i dobët në përcaktimin e përkatësisë etnike. Interpretimi i nocionit «natione». Të dhënat e materialit epigrafik për njohjen e statusit juridik të ndarjeve administrative. Problemi i strukturës sociale.

Sur la base des données épigraphiques de provenance de Municipium Ulpiana, Municipium DD à Soçanica et Municipium Naissus on traite les problèmes suivants: L'onomastique comme élément faible pour la détermination de la provenance ethnique. Interprétation de la notion «natione». Les données du matériel épigraphique pour la connaissance du statut juridique des divisions administratives. Le problème de la structure sociale.

490. **MIRDITA, ZEF**, «**Studime dardane**» («*Etudes dardaniennes*»), Tirana, 1982, 169 f. Rés.allem.

Përmbledhje studimesh mbi etnogjenezën e dardanëve, mbi strukturat politike, sociale dhe ekonomike të fiseve ilire, mbi lokalizimin dhe identifikimin e disa vendbanimeve dardane, mbi urbanizimin dhe çështjen e «romanizimit» të dardanëve.

Recueil d'études sur l'ethnogenèse des Dardanes, les structures politiques, sociales et économiques des tribus illyriennes, la localisation et l'identification de quelques agglomérations dardaniennes, sur l'urbanisme et la question de la «romanisation», des Dardanes.

491. **MUÇAJ, SKËNDER**, **Gjurmime arkeologjike në luginën e Gjanicës** (*Récognition archéologique dans la vallée de la Gjanica*), «Iliria», VII-VIII, 1977-1978, f. 331-337, 3 tab.

Të dhëna për një numër monumentesh dhe gjetjesh të reja arkeologjike si vendbanimi i hapur fshatar i Aranitasit, varri i bronzit të vonë në Drenovë, kalaja e Cfirit.

Données concernant un nombre de monuments et de nouveaux objets trouvés archéologiques tels que l'agglomération ouverte villageoise d'Aranitas, la tombe de Drenovë appartenant au Bronze récent, la forteresse de Cfir.

492. **MUÇAJ, SKËNDER**, **Vendbanime të antikitetit të vonë në krahinën e Mallakstrës** (*Agglomérations de la Basse Antiquité de la région de Mallakstra*), «Iliria», IX-X, 1979-80, f. 279-299, 19 fig., 3 tab. Rés.fr.

Përshkruhen një numër vendbanimesh si qyteti i Bylisit, Kalaja e Margëllicit, qyteza e Gurëzezës, Kalaja e Cfirit. Në bazë të teknikave të ndërtimit autori i ndan fortifikimet e antikitetit të vonë në territorin e Mallakstrës në dy grupe që u takojnë kronologjikisht çerekut

të fundit të shek. IV të e.sonë dhe periudhës së ndërtimeve të perandorëve bizantinë të shek. VI e.sonë.

Description d'un nombre d'agglomérations telles que la ville de Byllis, la forteresse de Margëlliç, la citadelle de Gurëzeze, la forteresse de Cfir. Se fondant sur les techniques de construction, l'auteur divise les fortification de la période de la Basse Antiquité de la région de Mallakaster en deux groupes appartenant chronologiquement au dernier quart du IVe siècle de notre ère et à la période de constructions des empereurs byzantins du VIe siècle de notre ère.

493. MUÇAJ, SKËNDER, **Vepra ujitëse në luginën e gjinicës** (*Ouvrages d'irrigation dans la vallée de la Gjanica*), «Iliria», 1983», 2, f. 227-234. 7 fig.

Të dhëna mbi digën e Krapsit dhe atë të Patosit të datuara në shekujt e parë të erës sonë.

Données sur la digue de Kraps et celle de Patos datées aux premiers siècles de notre ère.

494. MUÇAJ, SKËNDER, **Gërmime të vitit 1983 — Cakran** (*Fouilles 1983 — Cakran*), «Iliria», 1983, 2, f. 263-264.

Brënoja të një kështjelle në vendin e njohur me emrin Qyteza. Pozicioni gjeografik, muri rrethues, një hyrje, qeramika, monedhat. Datimi: shek. XIII — fillimi i shek. XIV.

Ruines d'une forteresse se trouvant dans l'endroit connu sous le nom de Qyteza (la Sitadelle). Position géographique, le mur d'enceinte, une entrée, la céramique, les monnaies. Datation: XIIIe siècle — début du XIVe siècle de n.ère.

495. MULAKU, LATIF, **Mbi disa toponime mesjetare të Kosovës** (*A propos de certains toponymes moyenageux de Kosove*), «SH.T.T.», Tiranë, 1982, f. 290-298.

Shqyrtohen gjashtë toponime shqipe të Kosovës mesjetare (Katun Bëllgarski, Shalinovicë, Ujmir, Bunjaj, Gur, Shulla) në aspektin etimologjik, historik dhe sinkronik, dhe vihet në dukje procesi i zëvendësimit të tyre me emërtime në gjuhën sllave.

Examen de six toponymes albanais de Kosove médiévale (Katun Bëllgarski, Shalinovice, Ujmir, Bunjaj, Gur, Shulla) sous l'aspect étimologique, historique et synchronique et mise en évidence du processus de leur remplacement par des dénominations en langue slave.

496. **MYRTO, HALIL, Mbi disa qendra arkeologjike ndërmjet Kavajës dhe Durrësit** (*A propos de certains centres archéologiques situés entre Kavaja et Durrës*), «Monumentet», 7-8, 1974, f. 247-258, 6 fig. 4 tab. Rés.fr.

Kontribut për hartën arkeologjike të rrethit të Durrësit. Një numër qendrash arkeologjike ndërmjet Kavajës dhe Durrësit: Zig-Xhafaj, Spanjo, Seferaj, Qerret. Gjurmë të rrugës Egnatia. Gjetjet arkeologjike. Datimi.

Contribution à la carte archéologique du district de Durrës. Contrées archéologiques dans la zone entre Kavaja et Durrës: Zig-Xhafaj, Spanjo, Seferaj, Qerret. Traces de la Via Egnatia. Objets archéologiques trouvés. Datation.

497. **MYRTO, HALIL, Hartë e monumenteve dhe gjurmëve antike e mesjetare të rrethit të Durrësit** (*Carte des monuments de la région de Durrës*), «Monumentet», 1981, 2, f. 55-79, 1 hartë, 6 fig., 4 tab. Rés.fr.

Pas një vështrimi të shkurtër gjeografik të zonës përreth Durrësit, përshkruhen një numër pikash të vizituara nga autori dhe objektet e njohura ose të zbuluara rishtaz në zonën e Ishmit, Erzenit të Poshtëm dhe në zonën kodrinore të Shijakut.

Après un bref aperçu géographique de la zone autour de Durrës, l'auteur décrit un nombre de points

observés par lui-même et les objets connus autrefois ou découverts récemment dans la zone des fleuves Ishëm et Erzen ainsi que dans celle des collines de Shijak.

498. MYRTO, HALIL, **Hartë e monumenteve dhe gjurmëve antike e mesjetare të Durrësit (vazhdim)** (*Carte des monuments de la région de Durrës*), «Monumentet», 1982, 1, 11-40, 12 fig., 3 tab. Rés.fr. «Durrësi», 1983, 1, f. 54-59.

Përshkruhen zonat kodrinore e fushore të Kavajës dhe zona kodrinore e Kryevidhit si dhe nxirren disa përfundime për vazhdimësinë e jetës në krahinën përreth Durrësit nga prehistoria në mesjetë.

Description des zones de collines et de plaines de Kavajë et de Kryevidh et on aboutit à des conclusions sur la continuité de vie dans la région aux alentours de Durrës de la Préhistoire au Moyen Age.

499. MYRTO, HALIL, s/v Nr. 482, **Ujësjellësi i Dyrrahut** (*L'aqueduc de Dyrrachium*).

500. MYRTO, HALIL, **Nga gjurmimet arkeologjike në kënetën e Durrësit** (*Recherches archéologiques dans le marais de Durrës*) «M.S.A.D.», 1983, f. 39-47, 3 tab.

Historiku i kërkimeve. Gjurmë ndërtimesh: rrënojat e një banese dhe trakte muresh të shek. IV-III p.e.sonë. Varre të shek. III të erës sonë. Një mbishkrim latin. Përfundime.

Historique de recherches. Traces de constructions: les ruines d'une maison et des tronçons de murs appartenant aux IVe-IIIe siècles av.n.ère. Tombeaux du IIIe siècle de notre ère. Une inscription latine. Conclusions.

501. NALLBANI, HASAN, **Mozaiku i kishës së amfiteatrit në Durrës** (*Les mosaïques de l'église de l'amphithéâtre de*

Durrës), «Monumentet», 7-8, 1974, f. 111-118, 7 fig.
Rés.fr.

Në bazë të analizës së elementeve të mozaikut arrihet në përfundimin se dy skenat e tij lidhen me kultin e të vdekurve dhe se në figurën qendrore të tyre duhet të kërkojmë një nga parandoreshat e Bizantinit dhe jo atë të perandorit bizantin të dinastisë maqedonase, Aleksandrit. Datimi shekujt X-XI.

Sur la base de l'analyse des éléments de cette mosaïque, l'auteur aboutit à la conclusion que ses deux scènes se rapportent au culte des morts et que leur figure centrale reproduit une des impératrices byzantines et non pas l'empereur byzantin Alexandre de la dynastie macédonienne. Datation: X^e-XIe siècles.

502. **NALLBANI, HASAN, Mozaiku i baptisterit në Butrint** (*La mosaïque du baptistère à Butrint*), «M.K.SH;», 1975, 1, f. 45-47, 2 fig.

Ndërtimi arkitektonik. Materiali dhe motivet e zbukurimit. Datimi: shek. VI e.sonë.

Construction architectonique. Le matériel et les motifs d'ornement. Datation: VIe siècle de notre ère.

503. **NALLBANI, HASAN, Trapezaria e manastirit të Apollonisë** (*La salle à manger du monastère d'Apollonie*), «M.A.P.», Tiranë, 1976, f. 62-65, 1 fig.

Ndërtim njënefësh me tre absida të zbukuruara me piktura murale që datohen në shek. XIV.

Construction d'un nef à trois absides décorées avec des peintures murales datées au XIVe siècle.

504. **NALLBANI, HASAN, Disa plotësime rreth datimit të pikturës së trapezarisë së manastirit të Apollonisë** (*Quelques suppléments sur la datation de la peinture de*

la salle à manger du monastère d'Apollonie), «Fieri 1976», 1978, f. 56-59.

Lidhja e pikutrës së trapezarisë me skenën që ka si figurë qendrore perandorin bizantin Mihalin III Paleolog, e cila ndodhet në ekzonarteksin e kishës së manastirit të Apolonisë. Analiza stilistike krahasuese e pikturës së dy monumenteve. Datimi: vitet 1275-1327.

Les analogies entre la peinture de la salle à manger avec celle de la scène ayant comme figure central l'empereur byzantin Mihail Paléologue, laquelle se trouve dans l'exonartex de l'église du monastère d'Apollonie. L'analyse stylistique comparative de la peinture des deux monuments. Datations: les années 1275-1327.

505. **NALLBANI, HASAN, Mozaiku i Baptistërit të Butrintit, ndërtim i njëkohshëm** (*La mosaïque de Baptistère de Butrint, une construction simultanée*), «Monumentet», 18, 1979, f. 57-64, 8 fig. Rés.fr.

Përfundim i kundërt me atë të shprehur deri tani mbi dy skenat e eukaristisë, të interpretuara si një ndërhyrje e mëvonshme që ka ndërprerë unitetin dekorativ dhe stilistik të mozaikut. Mozaiku konsiderohet si ndërtim i njëkohshëm i shek. V-VI.

Conclusion opposée à elle exprimée jusqu'ici sur les deux scènes de l'eucharistie, interprétées comme une intervention qui a rompu l'unité décorative et stylistique de la mosaïque. La mosaïque se considère comme une construction simultanée des Ve-VIe siècles.

506. **NALLBANI, HASAN, Piktura murale bizantine në vendin tonë** (*La peinture murale byzantine en Albanie*), «T.A.A.», Tiranë, 1980, f. 10-15, 1 fig.

Vihen në dukej tiparet bizantine dhe ato lokale. Analizë e pikturës së disa monumenteve: piktura e kishës së amfiteatrit të Durrësit (shek. X-XI), e monumentit të kultit në Cerske të Leskovikut (shek. XII), e

manastirit të Apolonisë (1275-1328), e faltores së Maligradit (1345-1369) etj.

Mise en évidence des traits byzantins et locaux. Analyse de la peinture de certains monuments: la peinture de la chapelle de l'amphithéâtre de Durrës (X^e-XIe siècles), du monument de culte à Cerske (Leskovik) (XIIe siècle), du monastère d'Apollonie (1275-1328), du temple de Maligrad (1345-1369) etc.

507. **NANAJ, ASTRIT, Dy thesare monedhash mesjetare të zbuluara në rrethin e Sarandës** (*Deux trésors de monnaies médiévales découverts dans le district de Saranda*), «Saranda», 2, 1982, f. 89-92, 2 fig.

Thesari i zbuluar pranë kishës së Mesopotamit: 1050 monedha të kohës së Antonin Venecio dhe Mihal Steno (1382-1413). Thesari i Bularit në Vrinë: 2000 monedha të principatës së Moresë (fundi i shek. XII — fillimi i shek. XIII).

Le trésor découvert près de l'église de Mesopotam: 1050 monnaies appartenant à la période du regne d'Antonin Venetio et Mihal Steno (1382-1413). Le trésor de Bular à Vrine: 2000 monnaies de la principauté de la Morée (fin du XIIe — début du XIIIe siècles).

508. **NANAJ, ASTRIT, Gërmime të vitit 1983 — Butrint** (*Fouilles 1983 — Butrint*), «Iliria», 1983, 2 f. 254-255.

Gërmime në nekropol. Zbulimi i murit rrethues të periudhës paraqytetare. Dy fazat e tij të ndërtimit: shek. VII p.e.sonë dhe shek. VII-VI p.e.sonë. Përcaktimi i dy shtresave kulturore: gjysma e dytë e shek. VII-shek. VI p.e.sonë dhe shek. III-II p.e.sonë.

Fouilles à l'acropole. Découverte du mur d'enceinte de la période préurbaine. Ses deux phases de construction: VIIe siècle av.n.ère et VIIe-VIe siècles av.n.ère. Détermination de deux couches culturelles: deuxième

moitié du VIIe siècle-VIe siècle av.n.ère et IIIe-IIe siècles av.n.ère.

509. **NOSI, NIKO — STAMATI, FREDERIK, Rezultatet e studimit spektral të disa enëve prej balte të zbuluara në Lezhë** (*Les résultats de l'étude spectrale sur quelques vases de céramique découverts à Lissos*), «Iliria», 1981, 1, f. 191-209, 8 tab. Rés.fr.

Analiza spektrale e disa fragmenteve qeramike të zbuluara në Lezhë, të ngjashme për nga forma e stili me ato të zbuluara në Durrës. Në bazë të përpunimit matematik të këtyre analizave arrihet në përfundimin se fragmentet e Lezhës janë me prejardhje nga Durrësi dhe i takojnë gjysmës së dytë të shek. III p.e.sonë.

Les auteurs de cette étude ont examiné par intermédiaire des analyses spectrales certains fragments de céramique découverts à Lissos, ayant des ressemblances avec ceux de Durrës au point de vue de la forme et du style. Se fondant sur l'élaboration mathématique de ces analyses on aboutit à la conclusion que les fragments de Lissos sont de provenance de Durrës et appartiennent à la deuxième moitié du IIIe siècle av.n.ère.

510. **NURE, PËLLUMB, Palokalaja e Janjarit** (*La forteresse de Janjar*) «Monumentet», 1981, 2, f. 131-133. Rés.fr.

Kalaja e Janjarit — fortifikim i shek. IV-II që kontrollonte kalimin prej luginës së Pavllës për në viset më të thella të Epirit.

La forteresse de Janjar — une fortification des IVe-IIe siècles av.n.ère qui contrôlait le passage de la vallée du Pavllo en direction des contrées reculées de l'Epire.

511. **NURJA, PËLLUMB, Mbeturina të një ndërtese antike në sektorin e Hamallajt në N.B. Sukth** (*Restes d'un*

édifice antique dans le secteur d'Hamallaj à Sukth (district de Durrës), «M.S.A.D.», 1983, f. 48-52, 1 tab.

Përshkrimi i mureve të jashtëm të një ndërtese në Kërp. Materiali arkeologjik: tulla, tjegulla dhe fragmente të ndryshme qeramike. Datimi: shek. III-II p.e.sonë.

Description des murs extérieurs d'une maison à Kërp. Le matériel archéologique: briques, tuiles et divers fragments de céramique. Datation: IIIe-IIe siècles av.n.ère.

512. **OGNENOVA, LUBA, Vërejtje mbi stolitë trake dhe ilire të shekujve V-III p.e.sonë** (*Observations sur les parures thraces et illyriennes du Ve au IIIe siècles av.n.è*), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 433-443, 9 fig. «Iliria», IV, 1976, éd. fr., pp. 347-356, 9 fig.

Analizohen stolitë e trakëve dhe ilirëve të shekujve V-III p.e.sonë që i përkasin kryesisht inventarit ritual, si parzmore, fletët, aplika, breza, fibula dhe vathë ari e argjendi të lyer me ar. Vihen në dukje prania përgjithësisht e të njëjtit repertor të formave dhe motiveve zbu-kuruese, si dhe veçoritë krahinore të dekorit lidhur me konceptin, radhitjen dhe punimin e tij.

Analyse des parures thraces et illyriennes des Ve-IIIe siècles av.n.ère attribuées principalement à l'inventaire rituel: cuirasses, feuilles, appliques, bandes, fibules et boucles d'oreilles d'or et en argent plaqué d'or. L'auteur relève en général le même répertoire quant aux formes et aux motifs d'ornementation, ainsi que les particularités régionales du décor quant à sa conception, composition et exécution.

513. **OSMANI, NEVRUS — KRASNIQI, ABEDIN, Ndhimesë për hartën arkeologjike të zonës së Syneit** (*Contribution sur la carte archéologique de la zone de Synei*), «M.S.A.D.», 1983, f. 115-120, 2 tab.

Një trakt muri dhe material arkeologjik i zbuluar në rrënojat e kishës në Fushë-Qerret. Gjetje rasti në fshatrat Rrakull dhe Synej.

Un tronçon de mur et matériel archéologique découvert dans les ruines de l'église à Fushe-Qerret. Objets trouvés fortuits dans les villages Rrakull et Synej.

514. **PAJAKOVSKI, WLODZIMIERS, Mbretëria e Bardhytit. Nga historia politike e Ilirisë në gjysmën e parë të shek. IV p.e.sonë** (Монархия Бардылиса. Из политической истории Иллирии первой половины IV века до нашей эры). «K.I.S.I.», 1974, I, f. 327-338, 1 hartë. «Iliria», IV, 1976, éd. fr., pp. 253-263, 1 hartë.

Pas një paraqitjeje të përgjithshme të qëndrimeve në historiografinë e sotme për shtetin ilir lidhur me interpretimin e rolit të mbretit ilir Bardhytit, me lokalizimin e mbretërisë së tij dhe sqarimin e procesit të integritit politik territorial në të të fiseve ilire, shtjellohet teza e rolit historik të brigëve, të cilët, në gjysmën e parë të shek. IV, të kryesuar nga Bardhyti, bashkuan në një strukturë të përcaktuar popullsinë me origjinë ilire.

Après un exposé général des opinions exprimées dans l'historiographie actuelle à propos de l'Etat illyrien quant à l'interprétation du rôle joué par le roi illyrien Bardhyl, à la localisation de son royaume et à l'éclaircissement du processus d'intégration politique territoriale des différentes tribus illyriennes dans cet Etat, l'auteur avance la thèse du rôle historique des Brygues, qui, dans la première moitié du IVe siècle, sous la conduite de Bardhyl, ont regroupé en une structure politique déterminée les population d'origine illyrienne.

515. **PANI, GURI, Restaurimi i Portës me Kulla në qytetin antik të Butrintit** (Restauration de la «Porte à tours» de Butrint), «Monumentet», 1976, 11, f. 35-44, 10 fig. Rés. fr.

Nëpërmjet të dhënave të përfutuara nga punimet restauruese në Portën me Kulla, një nga hyrjet në murin rrethues të qytetit antik të Butrintit, përcaktohen

disa veçori arkitektonike dhe konstruktive të këtij monumenti, që paraqet në këtë drejtim një zgjidhje origjinale unike në vendin tonë.

A travers les données obtenues pendant les travaux de restauration de la Porta me Kulla (Porte à tours), une des entrées du mur d'enceinte de la ville ancienne de Butrint, l'auteur définit les particularités architectoniques et de construction de ce monument, qui constitue en ce domaine une solution originale, unique pour notre territoire.

516. **PANI, GURI, Një tempull antik në Apoloni** (*Un temple antique à Apollonie*), «M.H.», Tiranë, 1978, f. 142-147, 3 fig.

Gjurmë të një tempulli monumental në Shtyllas. Rikonstrukcioni grafik hipotetik. Datimi: shek. V-VI p.e.sonë.

Vestiges d'un temple monumental à Shtyllas. Sa reconstruction graphique hypothétique. Datation: V^e-IVe siècles av.n.ère.

517. **PANI, GURI, s/v Nr. 531, Një qendër ilire në krahinën e Zagorisë** (*Un centre illyrien dans la région de Zagoria*).

518. **PANI, GURI, s/v Nr. 533, Rrugët dhe banjat pranë tyre në antikitet** (*Les routes et les bains à proximité de celles-ci dans l'Antiquité*).

519. **PANI, GURI, Zhvillimi i teatrit antik në Iliri** (*Développement du théâtre antique en Illyrie*), «T.N.SH.», Tiranë, 1981, f. 93-97.

Të dhëna për teatrot në Apoloni (fundi i shek. IV p.e.sonë), Bylis, Nikaja e Butrintit (shek. III p.e.sonë), Orikum (shek. I p.e.sonë) dhe për amfiteatrin e Durrësit (shek. II e.sonë).

Données sur les théâtres à Apollonie (fin du IVe siècle av.n.ère), Byllis, Nikaia et Bouthrôtos (IIIe siècles av.n.ère), ainsi que sur l'amphithéâtre de Dyrrachion (IIe siècle de n.ère).

520. **PAPAJANI, LAZËR**, s/v Nr. 171, **Rruga e luginës së Shkumbinit në antikitet** (*La route de la vallée de Shkumbin dans l'Antiquité*).

521. **PAPAJANI, LAZËR**, s/v Nr. 174, **Nimfeu dhe termet e stacionit Ad Quintum** (*La nymphée et les thermes de la station Ad Quintum*).

522. **PAPAJANI, LAZËR**, **Qyteti ilir në Klos** (*La cité illyrienne de Klos*), K.I.S.I., 1974, I, f. 507-519, 15 fig. «S.H.», 1973, 2, f. 105-112. «Iliria», IV, 1976, éd.fr., pp. 411-422, 15 fig.

Pozicioni gjeografik dhe historiku i zbulimit të qytetit ilir në Klos. Dy teknikat e ndërtimit të mureve dhe kronologjia relative dhe absolute e tyre. Problemi i identifikimit të Kalasë së Klosit dhe i raporteve të saj me Kalanë e Hekalit. Të dhënat arkeologjike e numizmatike për zhvillimin ekonomik të qytetit dhe për lidhjet e tij me qytetet e tjera antike.

Position géographique et historique de la ville illyrienne de Klos. Deux techniques de construction des murs et leur chronologie relative et absolue. Le problème de l'identification de la forteresse de Klos et de ses rapports avec la forteresse de Hekal. Données archéologiques et numismatiques confirmant l'essor économique de Klos et ses liens avec les autres villes de l'Antiquité.

523. **PAPAJANI, LAZËR**, **Gërmimet arkeologjike të vitit 1973 në qytetin ilir në fshatin Klos të Mallakastrës** (*Fouilles archéologique 1973, Klos-Fieri*), «Iliria», III, 1974, f. 455-460, 1 fig., 1 tab. «B.A.», 4, 1974, f. 95-101, 2 tab. «Iliria», III, 1975, éd.fr., pp. 465-471, 1 fig. 1 pl.

Tre sektorë germimi në anën lindore të qytetit, gjetjet arkeologjike dhe përshkrimi i tyre. Ndjekja e vijës së murit rrethues në anën veriperëndimore dhe lindore.

Trois secteurs de fouilles dans la partie Est de la ville, les objets trouvés archéologiques et leur description. Tracé de la ligne du mur d'enceinte sur le côté Nord-ouest et Est.

524. **PAPAJANI, LAZËR, Kalaja e Prezës** (*La forteresse de Preze*), «Monumenten», 7-8, 1974, f. 167-181, 19 fig. Rés. fr. «M.K.SH.», 1975, 1, f. 3-67, 2 fig.

Planimetria e kalasë dhe katër periudhat e ndërtimit të saj. Karakteri dhe koha e ndërtimit — fillimi i shek. XV. Punimet e restaurimit.

Planimétrie de la forteresse et ses quatre périodes de construction. Le caractère de cette construction et la période de son édification: début du XVe siècle. Les travaux de restauration.

525. **PAPAJANI, LAZËR, Kalaja e Peqinit** (*La forteresse de Peqin*), «Monumenten», 9, 1975, f. 55-76, 7 fig., 9 tab. Rés. fr. «M.A.P.», Tiranë, 1976, f. 74-80, 3 fig.

Pozicioni gjeografik, gjendja e ruajtjes, forma planimetrike. Katër periudhat e ndërtimit të kalasë. Datimi: shek. XV.

Position géographique, état actuel de conservation, forme planimétrique. Quatre période de constructions. Datation de la forteresse: XVe siècle.

526. **PAPAJANI, LAZËR, Gërmime arkeologjike të vitit 1974 në qytetin ilir në Klos** (*Fouilles archéologiques 1974 dans la ville illurienne à Klos*), «B.A.», 5, 1975, f. 37-46, 3 tab. «Iliria», VI, 1976, f. 346-377, 2 fig. «M.K.SH.», 1975, 2, f. 9-12, 2 fig.

Një ndërtesë me dy ambiente paralele me gjatësi 5 m. Materiali arkeologjik: fragmente enësh me parete të holla dhe tjegulla me vulë. Një banesë tjetër me tre ambiente dhe një stere. Teatri. Një varr monumental.

Un édifice de deux pièces parallèles d'un largeur de 5 m. Le matériel archéologique: fragments de récipients aux parois minces et tuiles portant des estampilles. Un autre édifice de trois pièces et une citerne. Le théâtre. Un tombeau monumental.

527. **PAPAJANI, LAZËR**, s/v Nr. 183, **Nekropoli i qytetit ilir në Belsh** (*La nécropole illyrienne à Belsh*).

528. **PAPAJANI, LAZËR**, **Disa monumente të arkitekturës në qytetin antik në Klos** (*Monuments architecturaux de la ville antique à Klos*), «Monumentet», 11, 1976, f. 23-33, 11 fig., 2 tab. Rés. fr. «M.A.P.», Tiranë, 1976, f. 9-13, 2 fig., «Fieri 1976», 1978, f. 64-68.

Përshkruhen portiku (pjesët përbërëse, përmasat, ngjashmëritë me portikun e Bylisit dhe datimi — shek. III p.e.sonë), teatri (forma planimetrike, pjesët përbërëse, përmasat dhe datimi shek. III p.e.sonë) dhe një shtëpi banimi (ambientet e saj, korridori, stera dhe oborri).

Description du portique (éléments constitutifs, dimensions, ressemblance avec la portique de Bylis et datation — IIIe siècle av.n.è.) du théâtre (planimétrie, éléments constitutifs, dimensions et datation — IIIe siècle av.n.è.) et une maison d'habitation (ses pièces, le couloir, la citerne et la cour).

529. **PAPAJANI, LAZËR**, **Monedha të zbuluara në qytetin ilir në Klos** (*Monnaies découvertes dans la cité illyrienne à Klos*), «Iliria», VI, 1976, f. 259-273, 3 tab.

Katalog i monedhave të prera në Bylis, të gjetura gjatë gërmimeve arkeologjike në zonën e qytetit ilir në

Klos. Koleksioni i varianteve të njohura pasurohet në këtë punim me një numër variantesh të reja.

Catalogue des monnaies de Byllis trouvées pendant les recherches archéologiques effectuées dans la zone de la ville illyrienne à Klose. La collection des variantes connues s'enrichit avec un nombre de variantes nouvelles.

530. **PAPAJANI, LAZËR, Një skulpturë nga tempulli i Aman-ties** (*Une sculpture du temple d'Amantie*), «M.H.», Tiranë, 1978, f. 56-58, 2 fig.

Përshkrimi i një skulpture që paraqet Afërditën me Erosin. Datimi: shek. III p.e.sonë.

Description d'une sculpture représentant Afrodite avec Eros. Datation: IIIe siècle av.n.ère.

531. **PAPAJANI, LAZËR, PANI GURI, Një qendër ilire në krahinën e Zagorisë** (*Un centre illyrien dans la région de Zagorie*), «M.H.», Tiranë, 1978, f. 115-119, 3 fig.

Pozicioni gjeografik. Muri rrethues, një kullë, një hyrje. Datimi: shek. III p.e.sonë.

Position géographique. Le mur d'enceinte, une tour, une entrée. Datation: IIIe siècle av.n.ère.

532. **PAPAJANI, LAZËR, Teatri i qytetit ilir në Klos të Mallakastrës dhe punimet restauruese në të** (*Le théâtre de la ville illyrienne à Klos de Mallakastër et les travaux de restauration qui ont été effectués*), «Monumentet», 18, 1979, f. 43-55, 11 fig., 3 tab. Rés. fr.

Pozicioni i teatrit, përshkrimi i dy pjesëve përbërëse kryesore të tij: shkallarja dhe skena. Punimet restauruese në murin mbështetës, një pjesë e blloqeve të të cilit janë me mbishkrime. Datimi i teatrit në shek. III p.e.sonë.

Position du théâtre et description de ses deux parties constitutives principales: la cavea et la scène. Les travaux de restauration effectués sur le mur de soutènement, dont une partie des pierres portent des inscriptions. Datation du théâtre au IIIe siècle av.n.ère.

533. **PAPAJANI, LAZËR — PANI, GURI, Rrugët dhe banjat pranë tyre në antikitet** (*Les routes et les thermes près de celles-ci dans l'Antiquité*), «T.A.A.», Tiranë 1980, f. 3-9, 2 fig.

Rruga e Kandavisë. Të dhënat e Tabula Peuntigëriana, Termet e shek. II të e.sonë në Bradashesh, (Elbasan) e Borizanë (Krujë) etj.

La route de Candavie. Les données de la Tabula Peuntigériana. Les thermes des IIe siècle de n.ère à Bradashesh (district d'Elbasan) et à Borizane (district de Krujë) etc.

534. **PAPAJANI, LAZËR, Pasqyrë bibliografike e serisë «Monumentet» Nr. 11-20 (1976-1980)** (*Index bibliographique du «Monumentet» 11-20 (1976-1980)*), «Monumentet», 1980, 20, f. 143-152.

Artikujt jepen të paarsyetuar me tituj shqip e frëngjisht.

Les articles n'ayant pas de résumé du contenu sont mentionnés uniquement par les titre en albanais et en français.

435. **PAPAJANI, LAZËR, Teatri në kohën antike** (*Le théâtre dans l'Antiquité*), «SH.M.», Tiranë, 1981, f. 51-57, 2 fig.

Roli i teatrit në jetën shkencore të qyteteve antikë dhe pjesës përbërëse të tij. Të dhëna mbi teatrot e Burtinit, Orikut, Apolonisë, Bylisit, Klosit e Sofratikës.

Rôle du théâtre dans la vie sociale des cités antiques et ses composants. Données sur les théâtres de Burtint, d'Oricum, d'Apollonie, de Byllis, de Klos et de Sofratike.

536. **PAPAJANI LAZËR**, «**Bibliografi për monumentet e arkitekturës dhe artit (1945-1980)**» («*Bibliographie des monuments de l'architecture et de l'art*»), Tiranë, 1982, 79 f.

Artikujt jepen vetëm me tituj në shqip të pashoqëruar me shpjegime për përmbajtjen.

Les articles sont mentionnés uniquement par leurs titres en albanais n'ayant pas des explications de leur contenu.

537. **PAPAJANI, LAZËR**, s/v Nr. 120 **Kështjella dhe monumente të tjera në rrethet Pukë, Tropojë, Kukës** (*Forteresse et autres monuments dans les régions de Puka, Tropoja et Kukës*).

538. **Pasqyrë e lëndës «Iliria» I-X** (*Table des matières «Iliria» I-X*), «Iliria», 1981, 1, f. 275-286.

Zërat jepen të paarsyetuar në shqip e frëngjisht.

Bibliographie mentionnant uniquement par leurs titres (en albanais et en français) tous les articles publiés dans les dix numéros (I-X) de l'annuaire «Iliria», avant sa publication comme revue semestrielle.

539. **PETRESCU — DÎMBOVITA, MIRCEA**, **Elemente ilire në ambientin trak në lindje të Rumanisë** (*Éléments illyriens dans le milieu thrace de l'Est de la Roumanie*), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 295-305, 3 fig. «Iliria», IV, 1975, éd fr., pp. 227-235, 3 fig.

Duke u nisur nga prania e disa fibulave me karakter ilir në ambientin lokal trak në verilindje të zonës së përhapjes së qytetërimit Basarabi, shtjellohen disa teza

e kundërteza lidhur me rolin dhe kronologjinë e elementeve ilire në ambientin trak në lindje të Rumanisë.

Partant de la présence de quelques fibules de caractère illyrien dans le milieu local thrace, au Nord-est de la zone de diffusion de la civilisation Basarabi, l'auteur avance diverses thèses sur le rôle et la chronologie des éléments illyriens dans la milieu thrace à l'Est de la Roumanie.

540. **PIZANI, VITTORE, Ilirët në Itali** (*Gli illiri in Italia*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 81-99. «S.A.», 1972, 2, pp. 259-268. «Iliria», V, 1976, éd.fr., pp. 67-73.

Kuptimi i termit «ilir». Përhapja e elementeve gjuhësore ilire jashtë territorit në të cilin flitej ilirishtja dhe futja e tyre në gjuhët e tjera. Marrëdhëniet gjuhësore mesapo-shqipe. Korrespondime të veçanta ndërmjet mesapishtes dhe gjuhëve të tjera të Italisë pararomake. Roli i ilirëve të ardhur nga Gadishulli Ballkanik në botën italice pararomake në latinishten vulgare.

Signification du mot «illyrien». Diffusion des éléments linguistiques illyriens hors du territoire de la langue illyrienne et pénétration de ceux-ci dans les autres langues. Correspondances particulières entre le messapien et les autres langues de l'Italie préromaine. Le rôle des illyriens venus de la péninsule des Balkans dans le monde italique préromain sur le latin vulgaire.

541. **PIZANI, VITTORE, Përgjigje profesorit Carlo de Simone** (*Replica a Carlo de Simone*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 322-323. «Iliria», V, 1976, éd. fr., pp. 279-280.

542. **POLLO, STEFANAQ, Kultura popullore si shprehje e veçorive etnike dhe e formimit të kombit shqiptar** (*La culture populaire comme expression des particularités ethniques et de la formation de la nation albanaise*), «S.A.», 1976, 2, f. 37-57. «SH.T.T.», Tiranë, 1982, f. 116-132.

Trajtohen në vija të përgjithshme problemi i gjenезës dhe tiparet e fizionomisë kulturore të kombësisë shqiptare në periudhën e formimit të saj dhe vihen në dukje disa karakteristika të kulturës popullore kombëtare të trashëguar deri në ditët tona.

Exposé dans des lignes générales du problème de la genèse et des traits de la physionomie culturelle de la nation albanaise à l'époque de sa formation et mise en évidence de quelques caractéristiques de la culture populaire héritées jusqu'à nos jours.

543. **PRENDI, FRANO, Tipare të neolitit të vonë në Shqipëri në dritën e zbulimeve të reja arkeologjike** (*Traits du Néolithique récent en Albanie à la lumière des nouvelles découvertes archéologiques — La civilisation de Maliq-Kamnik*), «S.H.», 1972, 2, f. 83-102, 8 tab. Rés. fr. «S.A.», 1972, 1, pp. 3-14, 7 pl.

Historiku i studimit të neolitit në Shqipëri. Tiparet e epokës dhe krahasimet kulturore kronologjike. Elementi i ri i shfaqur në periudhën eneolitike. Ndërprerja e eneolitit të Maliqit.

Historique de l'étude du Néolithique en Albanie. Traits de cette époque et confrontations chronologiques des cultures. L'élément nouveau qui s'est manifesté pendant l'Énéolithique. Interruption de l'Énéolithique de Maliq.

544. **PRENDI, FRANO, Urbanizimi i Ilirisë së Jugut në dritën e të dhënave arkeologjike** (*L'urbanisme en Illyrie du Sud à la lumière des données archéologiques*), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 107-122. «S.H.», 1972, 3, f. 79-96. «S.A.», 1972, 2, pp. 105-123. «Iliria», IV, 1976, éd. fr., pp. 89-100.

Lindja e jetës urbane në Ilirinë e Jugut dhe formimi i qytetit ilir: tri etapat e zhvillimit të këtij procesi. Forma e ndërtimit dhe planimetria e qytetit ilir: tipat e qyteteve ilire, arkitektura e sistemeve fortifikuese të tyre. Struktura ekonomike dhe organizimi politiko-admi-

nitrativ i qytetit ilir në periudhën helenistike. Shkalla e zhvillimit të kulturës ilire në këtë periudhë.

Naissance de la vie urbaine en Illyrie du Sud et formation de la ville illyrienne: trois étapes de développement. Forme de construction et planimétrie de la ville illyrienne: types de villes illyriennes, architecture de leur système de fortification. Structure économique et organisation politique-administrative de la ville illyrienne pendant la période hellénistique. Degré du développement de la culture illyrienne au cours de cette période.

545. **PRENDI, FRANO—BUDINA, DHIMOSTEN**, Kalaja e Irmajt (Gërmime të vitit 1960 (Fouilles 1960 dans la forteresse d'Irmaj — Gramsh), «Iliria», II, 1972, f. 21-60, 16 tab. «Iliria», II, 1972, éd. fr., pp. 25-66, 16 pl.

Historiku i studimit të vendbanimit. Stratigrafia e vendbanimit. Mure rrethues të shekujve IV-VI p.e.sonë. Ndërtesë e shek. I p.e.sonë — shek. I i e.sonë. Material ndërtimi. Enë të mëdha, vula në pitosa me emrat e pronarëve të punishteve. Vula anepigrafike. Enë të vogla, peshore, vegla pune, objekte metalike dhe zbukurimi, të gjitha të shek. I p.e.sonë — shek. I i e.sonë. Monedha të Durrësit, Apolonisë, maqedone e romake. Karakteri zejtar vendas i prodhimit në shekujt I p.e.sonë — I i e.sonë. Objekte importi. Ndikimi helen në kulturën materiale. Vazhdimi i jetës në vendbanim edhe në mesjetë.

Historique des recherches effectuées dans cette agglomération urbaine. Stratigraphie. Murs d'enceinte des IVe-IIe siècle av.n.ère. Edifice des Ier siècle av.n.ère-Ier siècle de notre ère. Matériaux de construction. Grands vases, sceaux sur des pythoi reproduisant les noms des propriétaires des ateliers. Sceaux anépigraphiques. Petits vases, balances, instruments de travail, objets métalliques et décoratifs attribués exclusivement à la période des Ier siècle av.n.ère-Ier siècle de notre ère. Monnaies de Durrës, d'Apollonie de la Macédoine et romaines. Caractère artisanal local de la production durant le Ier siècle av.n.ère-Ier siècle de notre ère. Objets

d'importation. Influence hellène sur la culture matérielle. Continuation de la vie dans cette agglomération urbaine même au Moyen Age.

546. **PRENDI, FRANO — ZHEKU, KOÇO, Qyteti ilir i Lisit. Origjina dhe sistemi i fortifikimit të tij** (*La ville illyrienne de Lissus; son origine et système de fortification*), *Iliria*, II, 1972, f. 215-244, 16 fig. «*Iliria*», II, 1972, éd. fr. pp. 239-268, 16 fig. «*M.K.SH.*», 1975, 2, f. 13-16, 3 fig.

Historiku i studimit të qytetit të Lisit. Muret rrethuese të mijëvjeçarit të fundit para e.sonë. Portat e qytetit dhe rindërtimet e bëra nga Cezari. Koha e ngritjes dhe problemi i themelimit të qytetit nga Dionisi i Sirakuzës. Stratigrafia, kronologjia relative e mureve rrethuese.

Historique des recherches effectuées dans la ville de Lissos. Les murs d'enceinte du dernier millénaire av.n.ère. Les portes de la ville et leur reconstruction par César. Période de la mise en place de la ville et le problème de sa fondation par Dionyse de Syracuse. Stratigraphie, chronologie relative des murs d'enceinte.

547. **PRENDI, FRANO, Vështrim mbi kulturën e periudhës së parë të hekurit në Shqipëri** (*Un aperçu sur la civilisation de la première période du Fer en Albanie*), «*Iliria*», III, 1974, f. 103-130, 1 fig., 9 tab. «*J.O.P.*», 1976, pp. 155-175, 1 fig. 9 tab. «*Iliria*», III, 1975, éd. fr., pp. 109-138, 1 fig., 9 pl.

Mbi bazën e analizës së materialit arkeologjik të nxjerrë gjatë gërmimeve në një numër vendbanimesh prehistorike, sidomos në nekropolet e periudhës së parë të hekurit, qytetërimi i kësaj periudhe ndahet në tri faza: shekujt XI-IX, shekujt VIII-VII dhe shekujt VI-IV. Jepen karakteristikat e secilës fazë dhe bëhen paralelizma dhe analogji me objekte të trevave të tjera ilire.

L'analyse du matériel archéologique mis au jour pendant les fouilles effectuées dans certaines agglomé-

rations urbaines préhistoriques, en particulier dans les nécropoles de la première période du Fer, montre que la civilisation de cette période peut être divisée en trois phases: XIe-IXe siècles, VIIIe-VIIe siècles et VIe-IVe siècles. Caractéristiques de chacune de ces phases, parallélismes et analogies avec les objets des autres domaines illyriens.

548. **PRENDI, FRANO**, *Gërmime të vitit 1973 në Maliq* (*Fouilles archéologiques 1973, Maliq-Korçë*), «Iliria», III, 1974, f. 389-393. «B.A.», 4, 1974, f. 14-23, 3 tab. «Iliria», III, 1975, éd. fr., pp. 401-406.

Të dhëna të reja për studimin e gjenezës dhe të kulturave neo- dhe eneolitike të Maliqit. Karakteri autokton i zhvillimit të etnosit ilir.

Données récentes sur l'étude de la genèse et des cultures néo- et énéolithiques de Maliq. Le caractère autochtone du développement de l'ethnie illyrienne.

549. **PRENDI, FRANO**, *Aspects de la vie sociale, économique et culturelle de Lissos* (*Aspekte të jetës shoqërore ekonomike dhe kulturore të Lisit*), «U.I.N.», 1975, Posebna izdanja, Knjiga XXIV, pp. 149-163, 4 pl.

Karakterit autokton ilir i qytetit antik të Lisit dhe tri periudhat kryesore të zhvillimit historik të tij: periudha nga çereku i fundit të shek. IV deri në gjysmën e shek. III p.e.sonë, periudha e integritimit të qytetit në mbretërinë ilire të Agronit dhe të pasardhësve të tij, periudha e sundimit romak. Sistemi i fortifikimit, materiali arkeologjik, numizmatik dhe epigrafik në të mirë të sqarimit të procesit të zhvillimit shoqëror ekonomik e kulturor të qytetit gjatë periudhave të ekzistencës së tij.

Caractère autochtone illyrien de la ville antique de Lissos et les trois périodes principales de son évolution historique: la période allant du dernier quart du IVe siècle à la moitié du IIIe siècle av.n.ère, la période d'intégration de la ville dans le royaume illyrien d'Agron et

de ses successeurs, la période de domination romaine. Le système de fortification, ainsi que le matériel archéologique, numismatique et épigraphique éclaircissent le processus de développement de la ville sur le plan social, économique et culturel durant les périodes de son existences.

550. **PRENDI, FRANO, Neoliti dhe eneoliti në Shqipëri** (*Le Néolithique et l'Énéolithique en Albanie*), «Iliria», VI, 1976, f. 21-99, 1 fig., 22 tab. Trad. fr.

Analizohen në mënyrë përgjithësuese kulturat neolitike dhe eneolitike në Shqipëri. Në këtë kuadër trajtohen këto probleme: përhapja dhe karakteristikat e kulturave të veçanta neolitike dhe eneolitike, marrëdhëniet kulturore midis tyre dhe grupeve apo komplekseve më të gjera kulturore të Evropës Juglindore, kronologjia.

Analyse synthétique des cultures néolithiques et énéolithiques en Albanie. Dans ce contexte sont traités les problèmes suivants: diffusions et caractéristiques des différentes cultures néolithiques et énéolithiques, relations entre ces deux cultures et entre celles-ci et les groupes ou les complexes culturels plus vastes de l'Europe du Sud-Est, chronologie.

551. **PRENDI, FRANO, Epoka e bronzit në Shqipëri** («L'Age du Bronze en Albanie»), «Iliria», VII-VIII, 1977-1978, f. 5-58, 13 tab. Trad. fr.

Punim përgjithësues i rezultateve të kërkimeve arkeologjike që janë bërë në vendin tonë për epokën e bronzit. Duke u mbështetur në gërmimet e studimet e viteve të fundit, autori verifikon, korigjon dhe saktëson disa datime e rrjedhimisht edhe mendime të shprehura prej tij më parë. Mbahet, gjithashtu, qëndrim kritik ndaj pikëpamjeve të shprehura nga dijetarë të huaj duke u kundërvënë argumente shkencore bindëse. Autori ndalet veçanërisht në problemin e rëndësishëm të formimit autokton të etnosit ilir duke theksuar se ishin ilirët në

procesin e formimit të tyre etnik, ata që krijuan dhe zhvilluan kulturën e epokës së bronzit në Shqipëri.

Etude synthétique sur les résultats des recherches archéologiques effectuées en Albanie relative à l'Age du Bronze. Se basant sur les fouilles et les études des dernières années, l'auteur vérifie, corrige et précise quelques datations et par conséquent aussi des opinions exprimées par lui-même autrefois. Il prend également une position critique envers les opinions des savants étrangers en les opposant par des arguments scientifiques de certitude. L'auteur s'arrête particulièrement au problème important de la formation autochtone de l'ethnie illyrienne en soulignant que ce furent les Illyriens en voie de leur formation ethnique ceux qui créèrent et développèrent la culture de l'Age du Bronze en Albanie.

552. **PRENDI, FRANO, Vështrim mbi kulturat neolitike dhe të epokës së bronzit në Shqipëri** (Aperçu sur la civilisation néolithique et de l'âge du Bronze en Albanie), «S.H.», 1979, 4, f. 127-149. Rés. fr. «S.A.», 1979, 2, f. 163-182.

Jepet një tablo e zhvillimit historiko-kulturor të territorit të Shqipërisë gjatë neolitit dhe epokës së bronzit. Vihet në dukje fizionomia e kulturave të këtyre epokave dhe trajtohen disa probleme që kanë të bëjnë me gjenezën dhe përhapjen e tyre, me vendin që ato zënë në pellgun e Mesdheut, me kronologjinë e tyre dhe lidhjet ekonomike e kulturore me vendet fqinjë, me karakterin e pandërprerë të kulturës së bronzit e me përkatësinë etnike të saj.

Exposé du développement historique et culturel du territoire de l'Albanie durant l'époque du Néolithique et celle du Bronze. Mise en évidence de la physionomie des cultures de ces époques et traitement de quelques problèmes relatifs à l'ethnogenèse et l'extension des cultures en question, à leur place dans le bassin de la mer Méditerranéenne, à leur chronologie et à leurs rapports économiques et culturels avec les pays voisins, au caractère ininterrompu de la culture de l'époque du Bronze ainsi que à son appartenance ethnique.

553. **PRENDI, FRANO**, *Një varrezë e kulturës arbërore në Lezhë* (*Une nécropole de la civilisation albanaise à Lezha*), «Iliria», IX-X, 1979-1980, f. 123-170, 3 fig., 24 tab. Rés. fr.

37 varre të zbuluara më 1978 në Qafën e Kalasë në Lezhë. Ndërtimi i varreve (varre në formë arke drejt-këndore, me rrasa guri, me mure guri, me tjegulla të periudhës së vonë antike). Riti i varrimit (vendosje kufome, varre «familjare»). Analiza e gjetjeve (veglat e punës, armët stolitë, qeramika). Përfundime mbi karakterin arbëror të kulturës së varrezës, formuar mbi bazën e kulturës ilire të periudhës së vonë antike dhe ndikuar edhe nga elemente të qytetërimit provincial romako-bizantin.

37 tombes découvertes en 1978 à Lissos. Construction des tombes (tombes en forme de coffre quadrangulaire aux ardoises, aux murs de pierre, aux tuiles de la période de la Basse Antiquité). Rite de sépulture (à inhumation, tombes «de famille»). Analyse des objets trouvés (instruments de travail, armes, parures, céramique). Conclusion sur le caractère albanais de la culture de la nécropole, formée sur la base de la civilisation illyrienne de la période de la Basse Antiquité et influencée aussi par des éléments de la civilisation provinciale romaine et byzantine.

554. **PRENDI, FRANO, N. Djurić, J. Glisić, J. Todorović**, *Romaja parahistorike* (*Romaja préhistoriques «Dissertations et monographies»*, vol. VIII, Prizren-Beograd, 1975), «Iliria», 1981, 1, f. 263-267. Trad. fr.

Vështrim kritik për problemet që ngrihen e diskutohen në punimin «Romaja parahistorike».

Aperçu critique sur les problèmes traités et discutés dans le livre «Romaja parahistorike».

555. **PRENDI, FRANO**, — **ANDREA, ZHANETA**, *Të dhëna të reja mbi neolitën në Shqipëri* (*Nouvelles données sur*

le Néolithique en Albanie), «Iliria», 1981, 2, f. 15-40, 1 hartë e vendbanimeve, 3 fig., 9 tab. Rés.fr.

Jepen rezultatet e gërmimeve në vendbanimin neolitik të Burimit, në vendbanimin shpellor të Blazit dhe në vendbanimin mezoneolitik të Podgorisë (Podgori II) dhe mbi bazën e tyre nxirren disa përfundime që bëjnë më të plotë tablonë e zhvillimit historiko-kulturor të territorit të Shqipërisë në epoknë e gurit të ri dhe veçanërisht të neolitit të hershëm e të mesëm, që ishte përvijuar në një vështrim përgjithësues të mëparshëm më 1976.

Exposé des résultats des fouilles effectuées dans l'agglomération néolithique de Burim, dans l'agglomération de type de grotte de Blaz et dans celle mézo-néolithique de Podgorie (Podgorie II). On aboutit à des conclusions complétant davantage le cadre du développement historique et culturel du territoire de l'Albanie à l'époque du Néolithique et particulièrement du Néolithique ancien et moyen ayant été délimitée dans une étude antérieure achevée en 1976.

556. **PRENDI, FRANO.** Dy mbishkrime ndërtimi nga qyteti ilir i Lisit (*Deux inscriptions de construction de la ville illyrienne de Lissos*), «Iliria», 1981, 2, f. 153-163, 2 fig. Rés.fr.

Mbishkrime të zbuluara në vitin 1968 në anën juglindore të qytetit antik që shërbejnë si burim me vlerë të mirëfilltë historike për përcaktimin e datës së rindërtimit të mureve mbrojtëse të qytetit dhe për njohjen e gjendjes juridike të tij në kohën e prokonsullatës së Cezarit në Ilirik.

Inscriptions découvertes en 1968 dans la partie Sud-Est du site antique servant de source de valeur historique propre en direction de la définition de la date de reconstruction des murs défensifs de la ville, ainsi que de la connaissance de son statut juridique au temps du proconsul César en Illyrique.

557. **PRENDI, FRANO, The prehistory of Albania** (*Prehistoria e Shqipërisë*), «C.A.H.», vol. III, part I, 1982, pp. 187-237.

Vështrim i përgjithshëm mbi zhvillimin historik e kulturor të territorit të Shqipërisë gjatë prehistorisë së tij, që nga paleoliti e deri në fillim të epokës së hekurit (vitet 1000 p.e.sonë). Tiparet më themelore të kulturave neo-eneolitike, të epokës së bronzit dhe fillimit të hekurit në Shqipëri. Probleme të lidhura me kronologjinë, gjendjen e tyre, veçoritë lokale apo krahinore të zhvillimit të tyre të brendshëm, marrëdhëniet me grupet kulturore bashkëkohëse të vendeve fqinje si dhe me procesin etnogjenetik të ilirëve etj. Zhvillimi ekonomik e shoqëror i vendit gjatë etapave të veçanta të prehistorisë.

Aperçu général sur le développement historique et culturel du territoire de l'Albanie durant sa préhistoire, du Paléolithique au début de l'Age du Fer (les années 1000 av.n.ère). Les traits principaux des cultures néo-énéolithiques, de l'Age du Bronze et du début de celle du Fer en Albanie. Divers problèmes soulevés de l'étude de ces cultures relatives à la chronologie, aux particularités locales ou régionales de leur développement intérieur, aux rapports avec les groupes culturels contemporains des pays voisins ainsi qu'au processus de l'ethnogenèse des Illyriens etc. Le développement économique et social du pays durant toutes les étapes de la préhistoire.

558. **PRENDI, FRANO, Die Bronzezeit und der Beginn der Eisenzeit in Albanien** (*Epoka e bronzit dhe fillimet e asaj të hekurit në Shqipëri*), «S.Z.», Pas 1, 1982, pp. 203-233, 14 tab.

Vështrim sintezë mbi rezultatet dhe problemet e epokës së bronzit dhe fillimeve të asaj të hekurit në territorin e Shqipërisë. Tiparet karakteristike të kulturës së bronzit në tri periudhat kryesore të saj dhe të kulturës së hekurit të hershëm. Gjeneza e kulturës së bronzit të vonë, zhvillimi i brendshëm i pandërprerë i saj dhe lidhjet gjenetike të kësaj kulture me fillimet e hekurit. Marrëdhëniet me kulturat fqinje bashkëkohore

e sidomos me kulturën e Egjeut. Roli i këtyre kulturave në formimin e kulturës së bronzit e të hekurit të hershëm. Problemi i përkatësisë etnike të kulturave të epokave në shqyrtim si dhe i formimit në bronzin e hershëm të bazës së re etno-kulturore, mbi të cilën zhvillohet i pandërprerë procesi historik i formimit të kulturës dhe etnosit ilir.

Aperçu synthétique sur les résultats et les problèmes concernant l'époque du Bronze et les débuts de celle du Fer dans le territoire de l'Albanie. Les traits caractéristiques de la culture du Bronze durant ses trois périodes principales et de la culture du Fer ancien. La genèse de la culture du Bronze récent, son développement intérieur ininterrompu, ainsi que ses liens génétiques avec les débuts de l'Age du Fer. Les rapports avec les cultures voisines contemporaines, surtout avec la culture de la Mer Egéenne. Rôle de ces cultures dans la formation de la culture du Bronze et du Fer ancien. Le problème de l'appartenance ethnique des cultures des époques en question et de la formation au Bronze récent de la nouvelle base ethno-culturelle, sur laquelle se développe sans interruption le processus historique de la formation de la civilisation et de l'ethnie illyrienne.

559. **PRENDI, FRANO — ZHEKU, KOÇO, Vazhdimësia etno-kulturore iliro-arbërore në qytetin e Lisit (Continuité ethnoculturelle illyro-albanaise dans la ville de Lissos), «Iliria», 1983, 1, f. 203-208. Rés.fr.**

Duke u mbështetur kryesisht në të dhënat e materialit të varrezës së qytetit të hershëm mesjetar të Lisit (shek. VII-VIII), që paraqet tiparet më themelore të kulturës arbërore të Komanit, nxirren përfundime mbi karakterin autokton të formimit të kulturës së tipit Koman të Lisit, mbi substratin ilir të antikitetit të vonë dhe mbi vijëmsinë etno-kulturore të Lisit nga antikiteti i vonë në mesjetën e hershme.

Se basant surtout sur les données du matériel de la nécropole de la ville de Lissos de la période du Haut

Moyen Age (VIIe-VIIIe siècles) représentant les traits principaux de la civilisation albanaise de Koman, on aboutit à des conclusions sur le caractère autochtone de la formation de la culture de type de Koman de Lissus, sur le substrat illyrien de la Basse Antiquité et sur la continuité ethno-culturelle de Lissos de la Basse Antiquité au Haut Moyen Age.

560. **PULAHA, SELAMI, Autoktonia e shqiptarëve në Kosovë dhe e ashtuquajtura shpërngulje e sërbevëve në fund të shek. XVII** (*L'autochtonéité des Albanais à Kosove et le prétendu exode des Serbes à la fin du XVIIe siècle*) «S.H.», 1982, 1, f. 139-171. Rés.fr.

Në bazë të të dhënave arkeologjike, historike, gjuhësore e folklorike autori provon vazhdimësinë iliro-shqiptare në shekujt e mesjetës së hershme në trevën e Kosovës, praninë dhe mbizotërimin në të të popullsisë shqiptare gjatë periudhës së pushtimit dhe sundimit serb në shek. XII-XV, si dhe në periudhën e parë të sundimit osman para vitit 1690, kur pretendohet se prej andej janë shpërngulur serbët e kanë qenë vendosur shqiptarët, të sjellë nga osmanët.

Sur la base des données archéologiques, historiques, linguistiques et folkloriques, l'auteur démontre la continuité illyro-albanaise à la période du Haut Moyen Age dans la région de Kosove, la présence et la prédominance dans cette région de la population albanaise durant la période de l'occupation et de la domination serbe aux XIIe-XVe siècles et dans la première période de la domination ottomane avant l'an 1690, quand on prétend que le transfert des Serbes du territoire de Kosove, aurait eu lieu, ainsi que leur remplacement par les Albanais y déportés par les Ottomans.

561. **PULIANOS, ARIS, Mbi origjinën e shqiptarëve**, (*About the origin of the the Albanian-Illyrians*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 303-305. «Iliria» V, 1976, éd.fr., pp. 261-262.

Pasi vihet në dukje rëndësia e antropologjisë fizike si burim historik që ndihmon për zgjidhjen e problemit të etnogjenezës së një populli, jepen disa mendime lidhur me origjinën autoktone të masës kryesore të popullsisë së Shqipërisë që prej kohëve të hershme prehistorike.

Après avoir fait ressortir l'importance de l'anthropologie physique comme sources historiques pour la solution du problème de l'ethnogénèse d'un peuple, l'auteur formule des opinions sur l'origine autochtone de la grande masse de la population albanaise depuis les premières périodes préhistoriques.

562. **QIRJAQI, VANGJEL**, s/v, Nr. 55, *Varreza tumulare e Prodanit* (*Fouilles archéologiques 1978. — Prodan*).
563. **KENDIĆ-MOEČEVIĆ, DUJE**, *Municipium Ridentarum në Dalmaci, trashëgimi i tij epigrafik dhe onomastik ilir*, (*Le municipium Ridentarum en Dalmatie, son patrimoine épigraphique et onomastique illyrienne*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 165-169. «S.A.», 1972, 2, f. 165-169. «Iliria», V, 1976, éd.fr., pp. 139-142.

Më se 200 mbishkrime të territorit ridentas, 80% e repertorit onomastik të të cilave u përket emrave vendas ilirë. Kategoritë e emrave ilirë që figurojnë në mbishkrimet ridentase: emra të mirënjohur në krejt truallin e banuar prej ilirëve e, sidomos, në jugun e truallit etnik të tyre; emra karakteristike për truallin e banuar nga dalmatët, ku bënin pjesë edhe ridentasit; emra që nuk gjejnë asnjë konfirmim në pjesën tjetër të truallit ilir.

Plus de 200 inscriptions retrouvées sur le territoire Ridentien, dans le répertoire onomastique comprend, dans une proportion de 80%, des noms locaux illyriens. Catégories de noms illyriens figurant sur des inscriptions ridentiennes; noms connus sur tout le territoire habité par les Illyriens, notamment dans la partie méridionale de leur domaine ethniques; noms caractéristiques du terri-

toire habité par les Dalmates, dont faisait partie aussi les Riditiens; noms ne trouvant aucune confirmation dans le reste du territoire illyrien.

564. **RENDIĆ-MIOČEVIĆ, DUJE, Diskutim mbi çështje numizatike.** (*Intervention sur des sujets de numismatique*), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 523-524. «Iliria», IV, 1976, éd. fr., pp. 425-426.

565. **Rezultatet e gërmimeve gjatë vitit 1980.** (*Résultats des fouilles 1980*), «Iliria», 1981, 2, f. 281-284.

Jepen arritjet e kërkimeve në fushën e prehistorisë (në Mat, Shkodër, Dibër, Kolonjë dhe në bregdetin e Sarandës), të antikitetit ilir (Bylis, Lezhë, Butrint, Durrës) dhe të mesjetës (në bazilikat e Bylisit, të Arapajt e të Sarandës).

Exposé des résultats des recherches dans le domaine de la Préhistoire (Mat, Shkodër, Dibër, Kolonjë et le littoral de Saranda), de l'Antiquité illyrienne (Byllis, Lissos, Butrint, Durrës), et du Moyen Age (les basiliques de Byllis, d'Arpapaj et de Saranda).

566. **RISTANI, DHIMITËR, Vendbanimi i lashtë ilir i Qafës së Thanës** (*L'agglomération illyrienne de Qafa e Thanës*), «B.A.», 4, 1974, f. 163-165.

Gjurmë të një vendbanimi të periudhës së parë të hekurit në sheshin në këmbët e Qafës së Thanës dhe në majën e saj. Lënda arkeologjike në të mirë të mendimit mbi vazhdimësinë e jetës në këtë vendbanim ilir deri në periudhën e mesjetës.

Traces d'une agglomération urbaine de la première période du Fer sur l'étendue plate situé au pied de Qafa e Thanës et sur le sommet de cette montagne. Le matériel archéologique confirme la continuité de la vie dans cette agglomération urbaine illyrienne jusqu'à la période médiévale.

567. RIZA, EMIN, s/v, Nr. 108, **Gjendja dhe arritjet e studimeve të historisë së arkitekturës shqiptare (deri në vitin 1912)** (*Etat et acquisitions des études sur l'histoire de l'architecture albanaise — jusqu' en 1912*).

568. RIZA, EMIN, s/v Nr. 115, «**Historia e arkitekturës shqiptare (nga fillimet deri në vitin 1912)** (Maket) (*«Histoire de l'architecture albanaise — dès les commencements jusqu' à l'an 1912»*) (Maquette).

569. RIZA, EMIN, Revista «**Monumentet**», organ i Institutit të Monumenteve të Kulturës (*La revue «Monumentet», organe de l'Institut des Monuments de Culture*), «Iliria», 1983, 2, f. 271-274. Trad.fr.

Bëhet një paraqitje e përgjithshme e problematikës që ka ndjekur revista që nga viti 1971, kur doli numri i parë i saj, duke u ndalur në mënyrë të veçantë në numrin e fundit të botuar, 1/1983 (25).

Exposé général de la problématique traitée dans la revue «Monumentet» dès la parution de son premier numéro en 1971 et se concentrant particulièrement dans le dernier numéro publié, 1/1983 (25).

570. SAKO, ZIHNI, **Rreth gjenezës së valles pyrrike** (*De la genèse de la danse pyrrhique*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 277-280. «S.A.», 1972, 2, pp. 307-310. «Iliria», V, 1976, éd.fr., pp. 237-239.

Gjurmimi i emërimit «valle pyrrike» dhe i disa të dhënave që kanë të bëjnë me trashëgiminë dhe vazhdimësinë e saj në Shqipëri.

Recherche de l'origine de la dénomination «danses pyrrhiques» et données relatives à sa transmission et à sa continuité en Albanie.

571. **SARAÇI, GJERGJ**, *Gërmime të vitit 1983 — Krujë* (Fouilles 1983 — Krujë), «Iliria», 1983, 2, f. 264-266, 2 fig.

Përshkruhen sistemi fortifikues i Kalasë së Daules, gjurmët e jetës urbane brenda saj dhe gjetjet kryesore të datuara në shek. XIV-XV. Kalaja e Daules, fortifikim i periudhës së principatave feudale, i shkatërruar menjëherë pas pushtimit otoman.

Description du système de fortification de la forteresse de Daule, des traces de vie urbaine à l'intérieur de celle-ci et des objets principaux trouvés datés aux XIVe-XVe siècles. La forteresse de Daule, fortification de la période des principautés féodales, ruinée juste après la conquête ottomane.

572. **LO SCHIAVO, FULVIA**. s/v Nr. 573. **Disa probleme rreth marrëdhënieve midis Italisë dhe Gadishullit Ballkanik në periudhën e bronzit të vonë — fillimet e epokës së hekurit.** (*Alcuni problemi relativi ai rapporti fra l'Italia e la Penisola Balcanica nella tarda età del bronzo—inizio dell'età del ferro*).

573. **SESTIERI, ANA MARIA BIETTI — LO SCHIAVO, FULVIA**. **Disa probleme rreth marrëdhënieve midis Italisë dhe Gadishullit Ballkanik në periudhën e bronzit të vonë — fillimet e epokës së hekurit,** (*Alcuni problemi relativi ai rapporti fra l'Italia e la Penisola Balcanica nella tarda età del bronzo—inizio dell'età del ferro*), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 219-253, 17 fig. «Iliria», IV, 1976, éd.fr., pp. 163-189, 17 fig.

Gjendja gjatë kësaj periudhe në Itali dhe në Ballkan në bazë të shqyrtimit të zhvillimit të industrisë metalurgjike të të dyja arealeve dhe të kontakteve me Egjeun. Roli i pjesëmarrjes së trevës antike të Shqipërisë në këmbimet adriatike.

Situation en Italie et dans les Balkans au cours de cette période en se basant sur l'examen du dévelop-

pement de l'industrie métallurgique de ces deux contrées ainsi que des contacts avec la mer Egée. Le rôle de la participation de la contrée antique de l'Albanie au commerce de l'Adriatique.

574. **SESTIERI, PELEGRINO C.**, (Popujt dhe qendra ilire të Shqipërisë së lashtë), (*I popoli ed i centri ilirici dell' antica Albania*) «K.I.S.I.», 1974, I, f. 471-474. «Iliria», IV, 1976, éd.fr., pp. 381-384.

Vështrim i përgjithshëm i burimeve të shkruara për lokalizimin e disa fiseve dhe qendrave ilire në territorin e Shqipërisë.

Aperçu général sur les sources écrites concernant la localisation de certains tribus et centres illyriens sur le territoire de l'Albanie.

575. **DE SIMONE, CARLO**, (Gjendja e sotme e studimeve ilire dhe problemi i gjuhës mesape), (*Lo stato attuale degli studi ilirici ed il problema della lingua messapica*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 91-94. «S.A.», 1973, 1, pp. 155-159. «Iliria», V, 1976, éd.fr., pp. 75-78.

Gjendja e studimeve të deritashme për gjuhën ilire dhe për problemin e marrëdhënieve gjuhësore ilire-mesape. Nevoja e argumentimit të mëtejshëm të tezës mbi përkatësinë ilire të mesapishtes.

L'état actuel des études sur la langue illyrienne et le problème des rapports linguistiques illyro-messapiens. La nécessité d'une argumentation ultérieure de la thèse sur l'appartenance illyrienne du messapien.

576. **DE SIMONE, CARLO**, (Diskutim mbi kumtesën e prof. V. Pizanit, M. Domit), (*Intervenzione sulle comunicazioni di V. Pizani, M. Domi*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 313-315. «Iliria», V, 1976, éd.fr., pp. 271-272.

577. SPAHIU, HËNA, **Shurdhahu, një qytet mesjetar i hershëm shqiptar (Sarda)** (*La ville haute — médiévale albanaise de Shurdhah — Sarda*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 181-198, 10 fig., 8 tab. «S.H.», 1973, 1, f. 163-168. «S.A.», 1973, 1, pp. 207-213. «Iliria», V, 1976, éd.fr., pp. 151-167, 10 fig. 8 pl.

Pozicioni gjeografik i Kalasë së Shurdhahut. Sistemi i fortifikimit dhe teknika e ndërtimit të mureve rrethuese. Shtëpitë e banimit dhe arkitektura e tyre. Gjetjet arkeologjike: qeramika, gjetjet metalike, monedhat. Përfundime lidhur me kufijtë kohorë të lindjes dhe rënies së vendbanimit të Shurdhahut — dy periudhat e jetës së këtij vendbanimi. Disa mendime lidhur me fenomenin e lindjes së qyteteve mesjetare në Shqipëri në kushtet e ekzistencës së jetës urbane antike.

Position géographique de la forteresse de Shurdhah. Système de fortification et technique de construction des murs d'enceinte. Les maisons d'habitation et leur architecture. Objets mis au jour lors des fouilles archéologiques: céramique, objets métalliques, monnaies. Conclusions sur les limites chronologiques de la naissance et du déclin de l'agglomération urbaine médiévale de Shurdhah: deux périodes d'existence. Opinions sur le phénomène de la naissance des villes médiévales en Albanie dans les conditions de la persistance de la vie urbaine antique.

578. SPAHIU, HËNA — KOMATA, DAMIAN, **Shurdhahu — Sarda qytet i fortifikuar mesjetar (Rezultatet e gërmimeve të viteve 1967-1970)** (*Shurdhah — Sarda, la cité albanaise médiévale fortifiée — fouilles 1967-1970*), «Iliria», III, 1974, f. 257-328, 34 fig, 15 tab. «Iliria», III, 1975, éd.fr., pp. 265-338, 34 fig., 15 pl.

Përshkrimi i hollësishëm i arkitekturës së qytetit (sistemi i fortifikimit mbrojtës dhe elementet përbërëse të tij, materiali dhe teknika e ndërtimit). Lënda arkeologjike (qeramika, veglat e punës dhe armët, stolitë, objektet prej guri dhe monedhat). Analiza tipologjike e stilistike. Përfundime mbi kufijtë kronologjikë dhe mbi disa aspekte të karakterit social-ekonomik e kulturor të jetës së këtij vendbanimi.

Description détaillée de l'architecture de la ville (le système de fortification et ses éléments constitutifs, les matériaux de construction et la technique de construction). Le matériel archéologique (céramique, instruments de travail, parures, objets de pierre et monnaies). Analyse de l'habitat du point de vue typologique et stylistique. Conclusions sur les limites chronologiques de Shurdhah-Sarda et sur certains aspects de la vie sociale, économique et culturelle en cette agglomération.

579. SPAHIU, HËNA — KOMATA, DAMIAN, Qyteti i fortifikuar i mesjetës së hershme i Shurdhahut (Sarda e lashtë) (*La ville fortifiée du Haut Moyen Age de Shurdhah — ancienne Sarda*), «K.M.SH.», 1974, f. 89-111, 10 fig.

Rezultatet e gërmimeve katërvjeçare. Përshkruhen kështjella me muret fortifikuese të saj, disa nga ndërtesat e zbuluara, materiali e teknika e ndërtimit dhe varreza në qytetin e poshtëm. Qeramika dhe varreza e hershme mesjetare zbuluar jashtë mureve rrethuese. Përfundime.

Résultats des fouilles effectuées pendant quatre années de suite. Description de la forteresse et de ses remparts, de certaines habitations mises au jour, des matériaux de construction et de la technique de construction, des tombeaux de la basse ville. Céramique et les tombes du Bas Moyen Age découvert hors des murs d'enceinte. Conclusions.

580. SPAHIU, HËNA, Gërmimet arkeologjike të vitit 1973 në Kalanë e Beratit (*Fouilles archéologiques 1973, Berat*). «Iliria», III, 1974, f. 483-489, 3 tab. «Iliria», III, 1975, éd.fr., pp. 495-501, 3 pl.

Katër trakte muresh ilire në Kalanë e Beratit dhe përshkrimi i tyre. Gjetjet arkeologjike në të mirë të sqarimit të fillimeve dhe të vazhdimësisë së jetës së vendbanimit, që nga fundi i shek. IV p.e.sonë.

Quatre tracts de murs illyriens dans la forteresse de Berat et leur description. Les objets mis au jour lors des fouilles archéologiques contribuent à élucider le problème du commencement de la vie en cette agglomération urbaine et sa continuation, dès la fin du IVe siècle av.n.ère.

581. SPAHIU, HËNA, Gjetje rasti (rrethi i Krujës) (Objets trouvés fortuitement — district de Krujë), «B.A.», 4, 1974, f. 211-217, 3 tab.

Tetë objekte arkeologjike të periudhës helenistike të zbuluara gjatë punimeve për ndërtimin e një godine në lagjen Sesere të qytetit të Krujës.

Huit objets archéologiques de la période hellénistique mis au jour durant les travaux de terrassement effectués pour la construction d'un édifice dans le quartier Sesere de la ville de Krujë.

582. SPAHIU, HËNA, Rezultatet e gërmimeve të vitit 1974 në Kalanë e Beratit (Fouilles archéologiques 1974, Berat) «B.A.», 5, 1975, f. 77-87, 3 tab. «Iliria», VI, 1976, f. 355-358, 3 fig.

Stratigrafia e gërmimit. Arkitektura e murit ilir dhe mureve të periudhave të mesjetës së hershme dhe të zhvilluar. Qeramika, objektet metalike, enët prej qelqi. Periudhat kronologjike të jetës së vendbanimit (protourbane — shekujt VI-V p.e.sonë, qytetare ilire — shekujt IV-II p.e.sonë, periudha e shekujve të parë të e.sonë — shek. IV i e.sonë, koha antike e vonë — shekujt IV-VI të e.sonë, mesjeta e hershme, e mesme dhe periudha bizantine — shekujt VII-XV të e.sonë; periudha e sundimit turk — shekujt XV-XIX).

Stratigraphie des fouilles. Architecture du mur illyrien et des murs du Haut Moyen Age et du Bas Moyen Age. Céramique, objets métalliques, récipients de verre. Périodes chronologiques de l'existence de cet habitat: période protourbaine — VIe-Ve siècles av.n.ère; période

urbaine — IVe-IIe siècles av.n.ère; période des premiers siècles de notre ère — IVe siècle de notre ère; Basse Antiquité — IVe-VIe siècles; Haut Moyen Age, période moyenne du Moyen Age et période byzantine — VIIe-XVe siècles; période de la domination ottomane — XVe-XIXe siècles.

583. SPAHIU, HËNA, **Gjurmë të reja varresh në Valijas (rrethi i Tiranës — gjetje rasti)** (*Des tombeaux à Valijas (district de Tirana — objet trouvé fortuitement)*), «B.A.», 5, 1975, f. 184.

Varre me tjegulla të vendosura në formë çatie. Inventari dhe datimi i tyre, shekujt II-III të e.sonë.

Tombeaux en briques disposées en forme de toit et leur inventaire. Datation: IIe-IIIe siècles.

584. SPAHIU, HËNA, **Ekspeditë përnjohëse në rrethin e Beratit dhe të Skraparit** (*Reconnaissance archéologique dans la région de Berat et Skrapari*), «Iliria», VII-VIII, 1977-1978, f. 347-351, 2 tab.

Fiksohen e përshkruhen një numër kalash si Gradishta e Peshtanit, kështjellat e Mbjeshovës e të Çorovodës dhe vihen në dukje lidhjet e tyre me kështjellën e Beratit.

Individualisation et description d'un nombre de forteresses à Peshtan, Mbjeshovë et Çorovodë et mise en évidence de leurs rapports avec la forteresse de Berat.

585. SPAHIU, HËNA, **Varreza arbërore e Kalasë së Dalmaces** (*La nécropole albanaise de Forteresse de Dalmace*), «Iliria», IX-X, 1979-1980, f. 23-46, 9 fig., 5 tab. Rés.fr.

40 varre të zbuluara më 1961 në varrezën e Kalasë së Dalmaces. Historiku i kërkimeve. Ndërtimi dhe orientimi i varreve. Riti i varrimit. Inventari. Analiza e gjetjeve: veglat e punës, armët, stolitë. Krahasimi i të dhë-

nave të varrezës së Kalasë së Dalmaces me atë të Krujës. Përcaktimi i kulturës së saj si kulturë vendase me një përhapje të gjerë në trevën e banuar nga arbërit, pasardhës të drejtpërdrejtë të ilirëve.

40 tombes découvertes en 1961 dans la nécropole de la forteresse de Dalmace. Historique des recherches. Construction et orientation des tombes. Rite de sépulture. Inventaire. Analyse des objets trouvés: instruments de travail, armes, parures. Comparaison des données de la nécropole de la forteresse de Dalmace avec celle de Kruje. Définition de sa culture comme autochtone et d'une large extension dans la contrée habitée par les Albanais, héritiers directs des Illyriens.

586. SPAHIU, HËNA, s/v Nr. 70 Varreza arbërore e Krujës (La nécropole albanaise de Kruje).

587. SPAHIU, HËNA, Monedha bizantine të shek. V-XII të zbuluara në territorin e Shqipërisë (Monnaies byzantines des Ve-XIIe siècles découvertes sur le territoire de l'Albanie), «Iliria», IX-X, 1979-80, f. 353-422, 1 kat. 8 tab., 1 hartë. Rés.fr.

Përpietje e parë për të paraqitur në një katalog të veçantë monedhat bizantine të gjetura në Shqipëri (me përjashtim të disa thesarëve) që ruhen në Kabinetin Numizmatik të Qendrës së Kërkimeve Arkeologjike. Lënda numizmatike është paraqitur sipas kriterit kronologjik në dy faza kryesore: monedha të prera nga perandori Arkad (395-408) deri në çerekun e fundit të shek. VII (viti 668); monedha të prera nga perandori Leon VI (866-912) deri në shek. XIII.

Premier effort pour présenter dans un catalogue à part les monnaies byzantines trouvées en Albanie (à l'exception de quelques trésors) et conservées dans le Cabinet Numismatique du Centre de Recherches Archéologiques. Le matériel numismatique est divisé d'après le critère chronologique en deux phases principales: monnaies frappées de la période de l'empereur Arcade (395-

-408) jusqu' au dernier quart du VIIe siècle (l'an 668); monnaies frappées de la période de l'empereur Léon VIe (866-912) jusqu'au XIIIe siècle.

588. SPAHIU, HËNA, **Rezultatet e gërmimeve të vitit 1981** (*Résultats des fouilles 1981*), «Iliria», 1982, 1, f. 251-269, 4 fig. Trad. fr.

Përmbledhje e arritjeve kryesore të kërkimeve arkeologjike në fushën e prehistorisë, antikitetit ilir e mesjetës gjatë vitit 1981.

Exposé des résultats principaux des recherches archéologiques effectuées durant l'année 1981 dans le domaine de la Préhistoire, de l'Antiquité illyrienne et du Moyen Age.

589. SPAHIU, HËNA, **Muret rrethuese të kështjellës së Beratit** (*Les murs d'enceinte de la forteresse de Berat*), «Iliria», 1983, 1, f. 119-135, 13 fig. Rés.fr.

Muret rrethuese të periudhës ilire dhe të antikitetit të vonë. Datimi i mureve ilire në shek. IV-III p.e.sonë. Qeramika paraqytetare, dëshmi e ngritjes së Antipatreas mbi një terren të banuar që në periudhën e parë të hekurit nga fisi ilir i dasaretëve.

Murs d'enceinte de la période illyrienne et de la Basse Antiquité. Datation des murs illyriens aux IVe-IIIe siècles av. notre ère. La céramique préurbaine sur la fondation de la ville d'Antipatrea dans un territoire habité dès la première période du Fer par la tribu illyrienne des Dassarètes.

590. SPAHIU, HËNA, **Një thesar me monedha të shek. XII nga Vërzhezha** (*Un trésor de monnaies du XIIe siècle trouvé à Vërzhezhe*), «Iliria», 1983, 2, f. 235-242, 1 kat., 1 tab. Rés.fr.

Një thesar monedhash argjendi i zbuluar në Vërzehë të Skraparit. Nga monedhat e grumbulluara shumica i takojnë periudhës së Janit II Komnen Porfirogjenetit (1118-1143), pjesa tjetër datohen në periudhën e Isakut II Engjellit (1185-1195). I pari thesar i zbuluar deri tani në Shqipëri, që përmban vetëm monedha argjendi. Lidhja e tij kronologjike me thesarë të tjerë e sidomos me atë të Përmetit dhe interpretimi historik i pranisë së tij.

Un trésor de monnaies en argent découvert à Vërzehë du district de Skrapar. La plupart des monnaies de ce trésor appartient à la période de Jean II Comnène Porfirogénète (1118-1143), le reste à celle d'Isac II (1185-1195). Rapports chronologiques entre le trésor de Vërzehë, le premier en Albanie contenant uniquement des monnaies en argent, avec d'autres trésors (surtout avec ce de Permet) et interprétation historique de sa présence.

591. **SPAHIU, HËNA, Gërmime të vitit 1983 — Koman** (Fouilles 1983 — Koman), «Iliria», 1983, 2, f. 261-263, 1 fig.

Gërmime në varrezën pranë Kalasë së Dalmaces. Ndërtimi i varreve, mënyra e varrimit. Kultura materiale. Sondazhe në Kalanë e Dalmaces.

Fouilles dans la nécropole de la forteresse de Dalmace. Construction des tombes et mode de sépulture. Culture matérielle. Sondages effectués dans la forteresse de Dalmace.

592. **STAMATI, FREDERIK, Disa aspekte të konservimit të objekteve metalike arkeologjike** (De certains aspects de la conservation des objets archéologiques de métal), «Monumentet», 12, 1976, f. 57-73, 2 fig., 1 tab. Rés.fr.

Përshkruhet mënyra laboratorike e trajtimit të objekteve arkeologjike prej argjendi, bronzi të praruar dhe hekuri me dhe pa patinë dhe nxirren përfundime për

rrugët e zgjidhjes së problemit të restaurimit dhe të konservimit të tyre.

Description des méthodes de laboratoire employées pour le traitement des objets archéologiques en argent, de bronze doré et de fer avec ou sans patine. Conclusions sur les moyens employés pour résoudre le problème de leur restauration et conservation.

593. **STAMATI, FREDERIK, Përdorimi i tanineve për konservimin e objekteve prej hekuri** (*La conservation des objets de fer au moyen de substances tanniques*), «Monumentet», 15-16, 1978, f. 237-241, 3 fig. Rés.fr.

Përshkruhen rezultatet e provës së parë për restaurimin e 153 objekteve prej hekuri me metodën e përdorimit të tanineve në Laboratorin Kimik të Institutit të Historisë.

Description des résultats de la première expérimentation pour la restauration des 153 objets en fer au moyen de la méthode de l'emploi des substances tanniques effectuée dans le Laboratoire Chimique de l'Institut d'Histoire.

594. **STAMATI, FREDERIK, s/v Nr. 509, Rezultatet e studimit spectral të disa enëve prej balte të zbuluara në Lezhë** (*Les résultats de l'étude spectrale sur quelques vases de céramique découverts à Lissos*).

595. **STAMATI, FREDERIK, Zbulimi i motiveve zbukuruese të një parzmoreje ilire me anë të rrezeve X** (*La découverte des motifs d'ornements d'une cuirasse illyrienne au moyen des rayons X*), «Iliria», 1981, 2, f. 53-54. Rés. fr.

Procesi laboratorik i zbulimit me anë të rrezeve X të motiveve zbukuruese të një parzmoreje të Urakës në tumat e Matit.

Processus laboratorique de la découverte au moyen des rayons X des motifs d'ornement d'une cuirasse illyrienne de provenance des tumuli de Mati.

596. STAROVA, SAMI, s/v, Nr. 123, **Vendbanimi shpellor i Katundasit** (*La caverne habitée de Katundas*).

597. STAZIO, ATILIO, **Marrëdhëniet ndërmjet dy brigjeve adriatike nëpërmjet dokumentacionit numizmatik** (*I rapporto tra le due sponde adriatiche attraverso la documentazione numismatica*), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 397-398. «S.H.», 1973, 2, f. 101-103. «Iliria», IV, 1976, éd. fr., pp. 317-318.

Marrëdhëniet ndërmjet dy brigjeve adriatike në fillim të shek. IV p.e.sonë, mungesa e një ekonomie monetare autoktone dhe përdorimi në të njëjtin monedhës greke. Emetimet e para monetare të qyteteve kryesore të dy brigjeve të Adriatikut në fillim të shek. IV p.e.sonë. Forcimi i marrëdhënieve ndërmjet dy brigjeve adriatike në shek. III p.e.sonë. Prania e monedhave të një zone në një tjetër.

Rapports entre les deux rives de l'Adriatique jusqu'au début du IVe siècle av.n.ère, absence d'une économie monétaire autochtone et usage de la monnaie grecque. Premières émissions de monnaies dans les principales villes des deux rives de l'Adriatique au début du IVe siècle av.n.ère. Consolidation des rapports entre les deux rives de l'Adriatique au IIIe siècle av.n.ère. Présence des monnaies d'une zone à l'autre.

598. STIPČEVIĆ, ALEKSANDAR, **Simbolizëm ilir e simbolizëm shqiptar** (*Simbolismo illirico e simbolismo albanese — appunti introduttivi*) «K.I.S.I.», 1974, II, f. 271-275. «S.H.», 1973, 2, f. 129-134. «Iliria», V, 1976, éd. fr., pp. 233-236.

Rëndësia e simbolizmit fetar ilir e shqiptar në kompleksin e problemeve që kanë të bëjnë me studimin e

vazhdimësisë etnike iliro-shqiptare. Disa simbole fetare të përbashkëta ilire dhe shqiptare: varësja prej bronzi në formë rrethi me ose pa rreze përbrenda dhe protomet e shpendëve të liqenit si simbol i kultit diellor; gjar-përi si simbol i mbrojtësit të vatrës familjare dhe i pje-llorisë së tokës e të gruas.

Importance du symbolisme religieux illyrien et albanais pour l'élucidation des problèmes concernant l'étude de la continuité ethnique illyro-albanaise. Symboles religieux communs aux Illyriens et Albanais: le pendentif en bronze de forme circulaire avec ou sans rayons dans sa partie intérieure et les protomes des oiseaux lacustres en tant que symboles du culte du Soleil; le serpent, symbole du protecteur du foyer familial et de la fécondité de la terre et de la femme.

599. **STIPČEVIĆ, ALEKSANDAR**, **Diskutim mbi kumtesën e Mark Tirtjes** (*Intervention sur la communication de Mark Tirtja*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 355. «Iliria», V, 1976, éd. fr., pp. 303.

600. **SUIĆ, MATE**, **Çështje të paleogjenezës dhe të urbanizimit të qendrave ilirë** (*Problèmes de paléogénèse et d'urbanisation des centres illyriens*), «K.I.S.I.», 1974, I, f. 445-456, 3 fig. «S.A.», 1973, 2, pp. 105-116. «Iliria», IV, 1976, éd. fr., pp. 357-366, 4 fig.

Tri fazat e procesit të urbanizimit të qendrave ilire; paraurbane, protourbane dhe urbane. Faktorët urbanogjenë, kufijtë kronologjikë dhe karakteristikat e secilës fazë.

Les trois phases du processus d'urbanisation des centres Illyriens: préurbaine, protourbaine et urbaine. Les facteurs urbanogènes, les limites chronologiques et caractéristiques de chacune de ces phases.

601. **SHABANI, HALIL**, **Njoftime arkeologjike nga zona e Konispolit** (*Informations archéologiques de la région de*

Konispoli), «Iliria», 1983, 1, f. 261-276, 7 fig., 4 tab. Rés. fr.

Qendra arkeologjike në afërsi të Konispolit dhe të fshatrave Shalës, Dishat, Janjar e Pandelejmon. Materiali i zbuluar datohet që nga bronzi i vonë ose periudha e parë e hekurit. Dendësia e jetës në zonën e Konispolit.

Centres archéologiques à proximité de la ville de Konispol et des villages Shalës, Dishat, Janjar et Pandelejmon. Le matériel découvert est daté dès le Bronze récent ou la première période du Fer. Intensité de vie dans la zone de Konispol.

602. SHABANI, HALIL, **Vrojtime arkeologjike në zonën e Shalësit** (*Observations archéologiques dans la zone de Shales — district de Saranda*), «Saranda», 2, 1982, f. 98-99.

Një varr monumental dhe fragmente qeramike të shek. III-I p.e.sonë.

Une tombe monumentale et fragments de céramique appartenant aux IIIe-Ire siècles av.n.ère.

603. SHEHU, ZYHDI, **Të dhëna të reja arkeologjike nga qyteti i Kavajës dhe periferija e tij** (*Nouvelles données archéologiques de provenance de la ville actuelle de Kavaja et de sa banlieu*), «M.S.A.D.», 1983, f. 121-127, 2 tab.

Mbeturina ndërtimesh dhe një varrezë e shekujve të parë të e.sonë në qytetin e Kavajës. Ndërtim i shek. I-VI të e.sonë në Blerime. Vendbanim mesjetar në Bukaq. Gjetje rasti në rrënojat e një kishe të shek. V-VI në fshatin Shtodhër.

Restes de constructions et une nécropole des premiers siècles de n.ère dans la ville actuelle de Kavajë. Construction des Ier-VIe siècles de n.ère à Blerime. Centre habité médiéval à Bukaq. Objets trouvés fortuite-

ment dans les ruines d'une église des Ve-VIe siècles à Shtodhër.

604. **SHUAUPI, NAZIRE, Zejtaria në qytetet iliro-epiriote në shek. IV-I p.e.sonë** (*L'artisanat dans les villes illyro-épirotes aux IVe-Ier siècles av.n.ère*), «Saranda», 1, 1981, f. 59-63.

Të dhënat arkeologjike për praninë e punishteve shtetërore e private për prodhimin e qeramikës dhe të objekteve metalike: enë, vegla pune, armë, zbukurime.

Les données archéologiques sur la présence des ateliers d'Etat et privés de production de la céramique et des objets métalliques: récipients, instruments de travail, armes, parures.

605. **SHTYLLA, VALTER, Ujësjiellësi i vjetër i Kalasë së Gjirokastrës** (*L'ancien aqueduc de la citadelle de Gjirokastrës*), «Monumentet», 20, 1980, f. 69-81, 7 fig., 5 tab., Rés. fr.

Ujësjiellësi më i madh e më interesant për nga kompleksiteti i zgjidhjeve inxhinierike-hidraulike i ndërtuar në Shqipëri gjatë periudhës së mesjetës.

L'aqueduc de la citadelle de Gjirokastrës, le plus grand et le plus intéressant des aqueducs construits en Albanie durant la période du Moyen Age en ce qui concerne la complexité des solutions d'ingénierie et hydrauliques.

606. **SHUKRIU — HOTI, EDI, Kërkime arkeologjike përgjatë rrjedhës së poshtme të Drinit të Bardhë** (*Recherches archéologiques le long du cours postérieur de Drini à Bardhë*), «Iliria», VII-VIII, 1977-1978, f. 189-200, 1 fig., 4 tab. Rés. fr.

Në bazë të gjurmimeve arkeologjike në zonën e rrjedhjes së Poshtme të Drinit të Bardhë para përmbytjes për ndërtimin e hidrocentralit të Fierzës, fiksohen

dhe përshkruhen një numër qendrash që kronologjikisht shkojnë nga periudha e neolitit në atë mesjetare.

Recherches archéologiques dans la zone du cours postérieur de Drini i Bardhë avant son inondation à cause de la construction du central hydroélectrique de Fierzë. Individualisation et description de certains centres allant chronologiquement de la période du Néolithique à celle médiévale.

607. **TARTARI, FATOS, Lëndë arkeologjike nga Petra (Shkëmbi). Gërmim i vitit 1973** (*Le matériel archéologique de Petra (Shkëmbi). Fouilles 1973*), «B.A.», 5, 1975, f. 139-146, 4 tab. «Iliria», VI, 1976, f. 350.

Mbi bazën e analizës të karakterit të shumëllojshëm dhe të kufijve të gjerë kohorë të lëndës arkeologjike, nxirret përfundimi mbi praninë në Petra të një vendbanimi strategjik, që ka ekzistuar krahas Dyrrahut që nga periudha helenistike e romake dhe deri në mesjetë në shekujt XIV-XV.

A partir de l'analyse du caractère multiple et des limites chronologiques trop étendues du matériel archéologique, l'auteur aboutit à la conclusion selon laquelle à Petra, comme à Dyrrachion, a existé une agglomération urbaine stratégique depuis la période hellénistique et romaine jusqu'au Moyen Age, IVe-XVe siècles.

608. **TARTARI, FATOS, Gjurmë ndërtimesh në kënetën e Durrësit** (*Traces de construction dans le marais de Durrës*), «Monumentet», 9, 1975, f. 161-164, 1 fig. Rés. fr.

Këmbë të një ujësjellësi romak, fragment i një muri mbrojtës, materiale ndërtimi dhe fragmente të një afresku mural, kalldrëm i lashtë në varrezat e dysta, bazamenti i një varri monumental me urnë të murosur.

Piles d'un aqueduc romain, fragments d'un mur défensif, matériaux de construction et fragments d'une fresque murale, anciens pavés dans les tombeaux plats,

subséquent d'un tombeau monumental à urne murée.

609. TARTARI, FATOS, Gjurmë kanalesh të lashtë në Durrës dhe në qendra të tjera të vendit tonë (Traces d'anciennes canaux à Durrës et d'autres centres antiques du pays), «Monumentet», 11, 1976, f. 75-86. Rés. fr.

Klasifikimi i kanalizimeve në pikëpamje të funksionit (sipërfaqësore e nëntokësore) dhe të seksionit (të vogla, të mesme, të mëdha). Të dhëna për teknikën dhe për rimet konstruktive si dhe për materialin e përdorur në ndërtimet e këtij lloji. Traktet e kanaleve të lashtë të zbuluara në Durrës datohen si të periudhës së antikitetit — shekujt V-VI të e.s.azë.

Classification des canalisations en fonction de leur fonction (canalisations de surface et souterraines) et de leur section (canaux de dimensions petite, moyenne et grande). Données sur la technique et les principes de construction pour la mise au pied de ces ouvrages. Les tronçons des anciens canaux découverts à Durrës sont attribués à la Byzantine Antiquité: V^e-VIe siècles av.n.ère.

610. TARTARI, FATOS, Hedhurinë me qeramikë lokale nga Durrës (Débris de céramique locale trouvés à Durrës), «Etno», VII-VIII, 1977-1978, f. 217-224, 2 tab. Rés. fr.

Material qeramik i shekujve III-I p.e.s.azë (fragmente ampforash, pjatash, tasesh, kupash të tipit Magarë etj.). Analogji të me materiale të këtij lloji të gjetura në qytete apo qytete të tjera ilire të vendit tonë. Përfundime mbi shkallën e zhvillimit të zejtarisë të qytetit.

Matériel de céramique appartenant aux IIIe-I^e siècles av.n.ère (fragments d'amphores, assiettes, bols, coupes du type de Mégare etc). Analogies avec les matériaux semblables trouvés dans d'autres villes ou citadelles illyriennes de l'Albanie. Conclusions sur le niveau de développement de l'artisanat de la ville.

611. **TARTARI, FATOS, Arkitektura e disa varreve të shek. II-IV në Dyrrah** (*L'architecture de certains tombeaux des IIe-IVe siècles à Durrah*), «Monumentet», 15-16, 1978, f. 65-72, 4 fig., 1 tab. Rés. fr.

Pesë varre të tipit arkë me konstruktion tulle e guri dhe një i tipit me mbulesë tjegulle. Planimetria, materiali i ndërtimit, qemeret (i rremë dhe cilindrik), hyrjet. Riti i varrimit dhe inventari.

Cinq tombes de type de coffre à construction de brique ou de pierre et une de type à couverture de tuile. Planimétrie, matériel de construction, voûtes (fausses et cylindriques), accès. Rite de sépulture et mobilier.

612. **TARTARI, FATOS, Arkitektura e një godine monumentale** (*L'architecture d'un édifice monumental*) «M.H.», Tiranë, 1978, f. 80-83, 1 fig.

Ndërtesë njëkatëshe e tipit domus me hajat. Planimetria, materiali i ndërtimit, elementet arkitektonike, mozaiku, monedhat, tjegullat që mbajnë emra prytanësh. Datimi — shek. III-I p.e.sonë.

Maison d'un étage de type domus à atrium. Planimétrie, matériel de construction, éléments architectoniques, une mosaïque, monnaies, tuiles portant des noms de prytanes. Datation — IIIe-Ier siècles av.n.ère.

613. **TARTARI, FATOS, Elemente të rinj në Kalanë e Durrësit të shek. V-VI të e.sonë** (*Éléments nouveaux dans la forteresse de Durrës des Ve-VIe s.*) «Monumentet», 20, 1980, f. 37-44, 2 tab. Rés. fr.

Një nyjë e përforcuar (kullë e brendshme) në linjën e murit verior të rrethimit të dytë dhe një kalim i nëndheshëm brenda mureve të kalasë mesjetare.

Un noeud de renforcement (tour intérieure) dans la ligne du mur septentrional du deuxième encerclement et

un passage souterrain à l'intérieur des murs de la forteresse médiévale.

614. **TARTARI, FATOS, Një grup varresh të lashta monumentale në Durrës, (Tombees anciennes monumentales à Durrës), «T.A.A», Tiranë, 1980, f. 102-104.**

Varre me tulla e me gurë. Teknika e ndërtimit, riti i varrimit, inventari. Datimi: shek. I-V të e.sonë.

Tombeaux en briques et en pierres. Technique de construction, rite de sépulture, inventaire. Datation: Ier-Ve siècles de notre ère.

615. **TARTARI, FATOS, Kanalizimet në Durrësin e lashtë (Les canalisations dans l'ancienne ville de Durrës), «Monumentet», 1981, 1, f. 51-68, 14 fig., 2 tab. Rés. fr.**

Përshkruhen trakte të kanaleve higjiëno-sanitare të gjetura në Durrës, që u takojnë periudhave të shek. I-III dhe V-VI të erës sonë dhe shprehen disa mendime mbi sistemin urbanistik të qytetit antik.

Description des tranches de canaux hygiéno-sanitaires trouvés à Durrës appartenant aux périodes des Ier-IIIe et V^e-VIe siècles de notre ère et opinions sur le système d'urbanisme de la ville antique.

616. **TARTARI, FATOS, Amforat e Muzeut arkeologjik të Durrësit (përpjekje për një katalog të tyre) (Les amphores du Musée archéologique de Durrës), «Iliria», 1982, 2 f. 241-279, 29 fig., 1 indeks i vulave, 7 tab. Rés. fr.**

Katalog me 36 tipa amforash të plota dhe të fragmentuara. Prodhime serie të periudhës nga fundi i shek. VII e fillimi i shek. VI p.e.sonë deri në shek. XII të erës sonë. Indeksi i vulave të punishteve ku janë prodhuar amforat.

Catalogue contenant 36 types d'amphores intactes et fragmentées dans le territoire de la ville antique de Dyrachion. Productions de série des ateliers locaux appartenant à une période allant de la fin du VIIe siècle et début du VIe siècles av.n.ère jusqu'au XIIe siècles de notre ère. Index des estampilles des ateliers de production des amphores en question.

617. **TARTARI, FATOS, Varrezat e shek. I-IV e.sonë në periferi të kënetës së dikurshme të Durrësit** (*La nécropole des Ier-IVe siècles de notre ère dans la périphérie du marais ancien de Durrës*), «M.S.A.D.», 1983, f. 84-92, 3 tab.

48 varre të shek. I-IV të erës sonë. Mënyra e varrimit, inventari.

48 tombes des Ier-IVe siècles de notre ère. Mode de sépulture, inventaire.

618. **TËRNAVA, MUHAMET, Migrimet e popullsisë në territorin e sotëm të Kosovës gjatë shek. XIV-XVI** (*Migrations de population dans le territoire actuel de Kosove durant les XIVe-XVIe siècles*), «SH.T.T.», Tiranë, 1982, f. 452-480.

Mbi bazën e shqyrtimit të dokumentacionit osman kundërshtohet teza mbi fillimin pas betejës së Kosovës të vitit 1389 të procesit të migrimit masiv të serbëve nga territori i sotëm i Kosovës në drejtim të veriut dhe në të njëjtën kohë të ardhjes së shqiptarëve nga Shqipëria në këtë territor. Autori provon se kahja e migrimeve pas kësaj ngjarjeje mbetet si më parë me drejtim veri-jug dhe ka karakter thjesht individual.

Se fondant sur l'examen de la documentation ottomane on réfute la thèse sur le commencement, après le Combat de Kosova de 1389, du processus de migration massive des Serbes du territoire actuel de Kosove en direction du Nord et en même temps de l'arrivé des Albanais de l'Albanie sur ce territoire. L'auteur prouve que le sens de migration après cet événement reste comme auparavant en direction Nord-Sud ayant un caractère simplement individuel.

soubassement d'un tombeau monumental à urne emmurée.

609. TARTARI, FATOS, Gjurme kanalesh të lashtë në Durrës dhe në qendra të tjera të vendit tonë (*Traces d'anciens canaux à Durrës et d'autres centres antiques du pays*), «Monumentet», 11, 1976, f. 75-86. Rés. fr.

Klasifikimi i kanalizimeve në pikëpamje të funksionit (sipërfaqësore e nëntokësore) dhe të seksionit (të vogla, të mesme, të mëdha). Të dhëna për teknikën dhe parimet konstruktive si dhe për materialin e përdorur në ndërtimet e këtij lloji. Traktet e kanaleve të lashta të zbuluara në Durrës datohen si të periudhës së vonë antike — shekujt V-VI të e.sonë.

Classification des canalisations du point de vue de leur fonction (canalisations de surface et souterraines) et de leur section (canaux de dimension petite, moyenne et grande). Données sur la technique et les principes de construction pour la mise sur pied de ces ouvrages. Les tronçons des anciens canaux découverts à Durrës sont attribués à la Basse Antiquité: V^e-VIe siècles av.n.ère.

610. TARTARI, FATOS, Hedhurinë me qeramikë lokale nga Durrës (*Débris de céramique locale trouvés à Durrës*), «Iliria», VII-VIII, 1977-1978, f. 217-224, 2 tab. Rés. fr.

Material qeramik i shekujve III-I p.e.sonë (fragmente amforash, pjatash, tasesh, kupash të tipit Magarë etj). Analogjitë me materiale të këtij lloji të gjetura në qytete apo qyteza të tjera ilire të vendit tonë. Përfundime mbi shkallën e zhvillimit të zejtarisë të qytetit.

Matériel de céramique appartenant aux IIIe-Ier siècles av.n.ère (fragments d'amphores, assiettes, bols, coupes du type de Mégare etc). Analogies avec les matériaux semblables trouvés dans d'autres villes ou citadelles illyriennes de l'Albanie. Conclusions sur le niveau de développement de l'artisanat de la ville.

611. **TARTARI, FATOS, Arkitektura e disa varreve të shek. II-IV në Durrrah** (*L'architecture de certains tombeaux des IIe-IVe siècles à Durrah*), «Monumentet», 15-16, 1978, f. 65-72, 4 fig., 1 tab. Rés. fr.

Pesë varre të tipit arkë me konstruktion tulle e guri dhe një i tipit me mbulesë tjegulle. Planimetria, materiali i ndërtimit, qemeret (i rremë dhe cilindrik), hyrjet. Riti i varrimit dhe inventari.

Cinq tombes de type de coffre à construction de brique ou de pierre et une de type à couverture de tuile. Planimétrie, matériel de construction, voûtes (fausses et cylindriques), accès. Rite de sépulture et mobilier.

612. **TARTARI, FATOS, Arkitektura e një godine monumentale** (*L'architecture d'un édifice monumental*) «M.H.», Tiranë, 1978, f. 80-83, 1 fig.

Ndërtesë njëkatëshe e tipit domus me hajat. Planimetria, materiali i ndërtimit, elementet arkitektonike, mozaiku, monedhat, tjegullat që mbajnë emra prytanësh. Datimi — shek. III-I p.e.sonë.

Maison d'un étage de type domus à atrium. Planimétrie, matériel de construction, éléments architectoniques, une mosaïque, monnaies, tuiles portant des noms de prytanes. Datation — IIIe-Ier siècles av.n.ère.

613. **TARTARI, FATOS, Elemente të rinj në Kalanë e Durrësit të shek. V-VI të e.sonë** (*Éléments nouveaux dans la forteresse de Durrës des Ve-VIe s.*) «Monumentet», 20, 1980, f. 37-44, 2 tab. Rés. fr.

Një nyjë e përforcuar (kullë e brendshme) në linjën e murit verior të rrethimit të dytë dhe një kalim i nëndheshëm brenda mureve të kalasë mesjetare.

Un noeud de renforcement (tour intérieure) dans la ligne du mur septentrional du deuxième encerclement et

619. **TERPO, SPIRO, Të dhëna mbi zbulimet arkeologjike në Foinike (Finiqin) e lashtë** (*Données sur les découvertes archéologiques dans la ville ancienne de Foiniké*), «Saranda», 1, 1981, f. 46-48.

Të dhënat e autorëve antikë dhe historiku i kërkimeve. Gjetje të reja: skulptura e fragmente skulpturash, varre të shek. III-II p.e.sonë.

Données des auteurs anciens et historique des recherches, Nouveaux objets trouvés: sculptures et fragments de sculptures, tombes des IIIe-IIe siècles av.n.ère.

620. **TERPO, SPIRO, Gjetjet e reja në Foinikën e lashtë** (*Nouveaux objets mis au jour lors des fouilles archéologiques dans la ville ancienne de Foiniké*), «Saranda», 2, 1982, f. 53-57, 2 fig.

Rrënoja banesash të shek. I të erës sonë. Qeramikë e shek. III-II p.e.sonë. Kapitele të periudhës paleokristiane. Një monedhë e shek. II p.e.sonë.

Ruines de maisons du Ier siècle de notre ère. Céramique des IIIe-IIe siècle av.n.ère. Chapiteaux de la période paléochrétienne. Une monnaie du IIe siècle av.n.ère.

621. **TIRTJA, MARK, Elemente të kulteve ilire te shqiptarët** (*Éléments des cultes illyriens chez les Albanais — le culte du Soleil*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 281-302, 11 fig., 8 tab. «Iliria», V, 1976, éd. fr., pp. 241-260, 11 fig., 8 pl.

Kulti i diellit tek ilirët dhe shqiptarët dhe shfaqjet e ndryshme të tij: mite, besime dhe betime për diellin, kulti i diellit në lidhje me të vdekurit, kulti i majave të diellit, motivet e diellit në ornamentikën popullore, tatuazhi. Të dhënat etnografike, arkeologjike dhe të autorëve antikë në të mirë të vazhdimësisë të simbolikës së diellit nga ilirët në mesjetë e deri në ditët tona e të vazhdimësisë etnike iliro-shqiptare.

Le culte du Soleil chez les Illyriens et les Albanais et ses différentes expressions: mythes, croyances et serments consacrés au Soleil; le culte du Soleil en rapport avec le défunt; le culte des sommets du Soleil; motifs du Soleil dans l'ornementation populaire, le tatouage. Données ethnographiques, archéologiques et données des auteurs anciens confirmant la continuité du symbole du Soleil depuis les Illyriens au Moyen Age puis jusqu'à nos jours, ainsi que la continuité de l'ethnie illyro-albanaise.

622. **TIRTJA, MARK, Diskutim në lidhje me disa mendime të A. Stipčevićit** (*Réplique à l'intervention d'Aleksandar Stipčević*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 356-358. «Iliria», V, 1976, éd. fr., pp. 305-306.

623. **TOÇI, ILIA, Të dhëna nga zbulimet e rastit dhe sondazhe në nekropolin e Dyrrahut** (*Données des découvertes fortuites et sondages dans la nécropole de Dyrrachion*), «M.S.A.D.», 1983, f. 53-60, 4 tab.

Varre të shek. VII-I p.e.sonë. Ndërtimi, mënyra e varrimit, inventari. Përbërësi ilir në Dyrrah.

Tombes appartenant au VIIe-Ier siècles av.n.ère. Leur construction, leur mode de sépulture et l'inventaire. Le composant illyrien à Dyrrachion.

624. **TOÇI, VANGJEL, Données sur l'élément illyrien à Dyrrhacium à lumière des nouveaux témoignages archéologiques** (*Të dhëna mbi elementin ilir në Dyrrah në dritën e zbulimeve të reja arkelogjike*), «S.A.», 1972, 1, pp. 77-84. «S.H.», 1972, 2, f. 103-144, 34 fig. Rés. fr.

Paraqitje e të dhënave të autorëve antikë. Parashtrimi i disa tezave të shfaqura në historiografinë moderne lidhur me lindjen, drejtimet e shtrirjes dhe zhvillimin ekonomik të qytetit antik të Dyrrahut. Problemi i rolit të elementit ilir në jetën e brendshme të këtij qyteti mbi bazën e materialit mbishkrimor të zbuluar në kodrat e

Kokomanes dhe të Dautes. Analiza e disa emrave ilirë që i përkasin këtij materiali mbishkrimor.

Aperçu sur les données des auteurs anciens. Exposé des thèses présentées dans l'historiographie moderne sur la naissance, les directions de diffusion et le développement économique de la ville ancienne de Dyrrachion, Le problème du rôle de l'élément illyrien dans la vie interne de cette ville sur la base du matériel épigraphique mis au jour dans les collines de Kokomane et de Dautaj. Analyse des certains noms illyriens appartenant à ce matériel épigraphique.

625. **TOÇI, VANGJEL, Popullsia ilire e Dyrrahut në dritën e të dhënave historiko-arkeologjike** (*La population illyrienne de Dyrrhachion à la lumière des données historiques et archéologiques*), «K.I.S.I.», 1974, 1, f. 377-383. «Iliria», IV, 1976, éd. fr., pp. 301-306.

Të dhëna arkeologjike dhe historike për lindjen e Dyrrahut si vendbanim në territorin e taulantëve. Problemi i vendosjes së helenëve në Dyrrah dhe karakteri i marrëdhënieve të tyre me banorët vendas ilirë. Roli i elementit ilir në jetën ekonomike, shoqërore e politike të kolonisë greke të Dyrrahut dhe ndikimi mbi të i elementit helen: onomastika, kultura materiale e shpirtërore. Përbërja shoqërore e banorëve ilirë të Dyrrahut.

Données archéologiques et historiques sur la naissance de Dyrrachion en tant qu'agglomération urbaine dans le territoire des Taulantins. Le problème de l'établissement des Hellènes à Dyrrachion et le caractère des rapports qu'ils ont entretenus avec les autochtones Illyriens. Rôle de l'élément illyrien dans la vie économique, sociale et politique de la colonie grecque de Dyrrachion et influence exercée par l'élément hellène: onomastique, culture matérielle et spirituelle. Composition sociale des habitants illyriens de Durrachion.

626. **TOÇI, VANGJEL, Amfiteatri i Durrësit** (*L'amphithéâtre de Durrës*), «M.K.SH.», 1975, 2, f. 42-46, 3 fig.

Të dhënat historike për praninë e amfiteatrit në Durrës. Historiku i kërkimeve. Përshkrimi i monumentit.

Données historiques sur la présence de l'amphithéâtre à Dyrrachion. Historique des recherches. Description du monument.

627. **TOLE, DHIMITËR**, s/v, Nr. 252, **Të dhëna mbi tipin antropologjik të shqiptarëve gjatë mesjetës** (*A propos du type anthropologique des Albanais durant le Moyen Age*).

628. **THËNGJILLI, PETRIKA**, **Disa aspekte të kombësisë shqiptare dhe burimet osmane të shek. XV-XVI** (*Certains aspects de la nation albanaise et les sources ottomanes des XVe-XVIe siècles*), «SH.T.T.», Tiranë, 1982, f. 315-333.

Pasqyrimi në dokumentet osmane të shek. XV-XVI i aspekteve themelore të kombësisë shqiptare, si emri etnik «shqiptar» dhe «Shqipëri», shtrirja e vendbanimeve të shqiptarëve dhe bashkësia e tyre psikiko-kulturore.

Reflet dans la documentation ottomane des XVe-XVIe siècles des aspects principaux de la nation albanaise, tels que le nom ethnique «Shqiptar» et «Shqipëri», l'étendue des habitats des Albanais et leur communauté psychique et culturelle.

629. **THOMO, PIRRO**, s/v Nr. 108, **Gjendja dhe arritjet e studimeve të historisë së arkitekturës shqiptare (deri në vitin 1912)** (*Etat et acquisitions des études de l'architecture albanaise jusqu'en 1912*).

630. **THOMO, PIRRO**, s/v Nr. 115, «**Historia e arkitekturës shqiptare (nga fillimi deri në vitin 1912)**» (**Maket**) («*Histoire de l'architecture albanaise — dès les débuts jusqu'à l'an 1912*») (*Maquette*).

631. **VULPE, RADU, (Konsiderata rreth origjinës ilire të popullit shqiptar), (Consideration sur l'origine illyrienne du peuple albanais), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 159-164. «S.A;», 1973, 1, pp. 199-205. «Iliria», V, 1976, éd. fr., pp. 133-137.**

Të dhënat historike dhe ato arkeologjike në të mirë të vazhdimësisë etnike nga ilirët tek shqiptarët. Trajtimi i këtij problemi në aspektin gjuhësor: gjuha shqipe, i vetmi çelës për të shpjeguar ilirishten.

Données historiques et archéologiques confirmant la continuité ethnique illyro-albanaise. Traitement du problème sous l'aspect linguistique: la langue albanaise, unique clef pour expliquer l'illyrien.

632. **WALBANK, FRANKLIN W., Iliria e Jugut në shekujt III-II p.e.sonë (Southern Illyria in the third and second centuries b.C.) «K.I.S.I.», 1974, I, f. 339-348. «S.H.», 1973, 1, f. 137-147. «Iliria», IV, 1976, éd. fr., pp. 265-272.**

Burimet e shkruara për ilirët në shekujt III-II p.e.sonë dhe rëndësia e tyre për krijimin e kuadrit historik të zhvillimit të ngjarjeve politike dhe për trajtimin e problemeve të organizimit dhe të zhvillimit shoqëror të ilirëve në këtë periudhë. Kundërshtohet pikëpamja se popujt ilirë kanë qenë të organizuar në një shtet të vetëm ilir. Duke u mbështetur në të dhëna arkeologjike, trajtohen probleme që kanë të bëjnë me zhvillimin e procesit të urbanizimit të Ilirsë së Jugut. Monarkia ilire dhe karakteri i saj. Zhvillimi historik i mbretërisë së ardiejve në periudhën e pushtimit romak.

Sources écrites concernant les Illyriens aux IIIe-IIe siècle av.n.è. et contribution de ces sources à la création du cadre historique du déroulement des événements politiques et au traitement des problèmes concernant le développement social des Illyriens au cours de cette période. Réfutation du point de vue selon lequel les peuplades illyriennes étaient organisées en un Etat illyrien unique. Partant des données archéologiques, l'auteur traite des problèmes concernant le développement du processus d'urbanisation en Illyrie du Sud. La monarchie il-

lyrienne et le caractère de son développement. Développement historique du royaume des Ardiens jusqu'à la période de l'occupation romaine.

633. **WERNER, JOACHIM, Aspekte të reja në lidhje me thesarin avar të Vrapit** (*Neue Aspekte zum avarischen Schatzfund von Vrap*), «Iliria», 1983, 1, f. 181-201, 1 hartë.

Thesari avar i Vrapit një nga thesarët më të rëndësishëm të mesjetës së hershme në Evropën juglindore. Përshkrimi i objekteve prej ari e argjendi, topografia dhe historia e zbulimit. Datimi i thesarit në çerekun e fundit të shek. VII dhe shpjegimi i rrethanave historike që bënë të mundur kalimin e tij nga rrjedhja e mesme e Danubit në Shqipëri.

Le trésor avar de Vrap, un des trésors les plus importants du Haut Moyen Age en Europe du Sud-Est. Description des objets en or et en argent, topographie et historique de recherche. Datation du trésor au dernier quart du VIIe siècle et explication des circonstances historiques qui ont rendu possible son transfert du cours moyen du Danube en Albanie.

634. **XHIHANI, XHAFER, s/v Nr. 160, Disa qendra të reja arkeologjike në kodrat e Kryevidhit** (*Nouveaux centres archéologiques sur les collines de Kryevidh*).

635. **YLLI, LUFTIM, (Traces de civilisation illyrienne dans le district de Skrapar** (*Gjurmë të kulturës ilire në rrethin e Skraparit*) «S.A.», 1972, 1, pp. 161-165, 2 pl.

Zbulimet më të rëndësishme arkeologjike në rrethin e Skraparit, të lidhura me dasaretët: fragmente të shumta qeramike të periudhës së parë të hekurit, një pjesë e të cilave e pikturuar; qyteti ilir i Prishtës — qytet i fortifikuar i shek. IV p.e.sonë; materiali arkeologjik i nekropolit të dystë të Leshnjës dhe disa gjetje metalike të zbuluara në territorin përreth tij.

Les découvertes archéologiques les plus importantes faites dans le district de Skrapar, et qui se rattachent à la vie et à l'activité de la tribu illyrienne des Dassarètes: plusieurs fragments de céramique de la première période du Fer, dont une partie est constituée par la céramique peinte; la ville illyrienne de Prishtë-cité fortifiée du IVe siècle av.n.ère; matériel archéologique mis au jour dans la nécropole plate de Leshnje et autres objets trouvés en métal recueillis dans le territoire illyrien aux alentours de Leshnje.

636. **YLLI, LUFTIM, Kalaja ilire në fshatin Prishtë** (La forteresse illyrienne à Prishtë), «A.B.», 4, 1974, f. 156-162, 2 tab.

Përshkrimi i disa pjesëve të murit rrethues, i dy kullave të anës veriperëndimore dhe i portës së Kalasë së Prishtës. Gjetjet arkeologjike — qeramika. Varreza pranë Kalasë dhe arkitektura e saj. Identifikimi i Kalasë së Prishtës si një qytet desaret (Orgesa ose Gerunti).

Description partielle du mur d'enceinte, des deux tours du côté Nord-ouest et de la porte de la forteresse de Prishtë. Trouvailles archéologiques: céramique. Les tombeaux situés à proximité de la forteresse et leur architecture. Identification de la forteresse de Prishtë en tant que cité dassarète (Orgesa ou Gerunt).

637. **YLLI, LUFTIM, Rezultatet e gërmimeve të vitit 1974 në Kalanë e Prishtës** (Fouilles archéologiques 1974 à Prishtë), «B.A.», 5, 1975, 5, f. 53-58, 1 tab. «M.K.SH.», 1975, 2, f. 26-27. «Iliria», VI, 1976, f. 348, 1 fig.

Të dhëna për sistemin fortifikues të Kalasë — hyrja kryesore dhe një kullë vrojtimi. Disa ambiente banesash, planimetria dhe teknika e ndërtimit të tyre. Lënda arkeologjike. Dy periudhat kronologjike të prodhimit të materialit qeramik: shekujt IV-II p.e.sonë dhe shekujt IV-VI të e.sonë. Të dhëna burimore për kështjellat e Desaretisë.

Données sur le système de fortification de la forteresse de Prishtë: l'entrée principale et la tour d'observation. Pièces destinés à l'habitation, leur planimétrie et technique de construction. Le matériel archéologique. Deux périodes chronologiques quant à la production de la céramique: IVe-IIe siècles av.n.ère et IVe-VIe siècles. Données des sources écrites sur les forteresses du pays des Dassarètes.

638. **YLLI, LUFTIM, Një varrezë e lashtë në fshatin Leshnjë të Skraparit** (L'ancienne nécropole du village de Leshnje — Skrapar), «Iliria», VI, 1976, f. 275-285, 1 fig., 2 tab. Rés.fr.

Disa tipa varresh (me gropë e në trajtë arke), materiali i ndërtimit, riti i varrimit (me vendosje të kufomës ose me djegie) orientimi i varreve dhe periudhat e varrimit, shekujt II-IV, XI-XII. Inventari i varreve. Leshnja — vendbanim i hershëm fshatar i fisit të dasaretëve.

Deux types de tombeaux (à fosse et en forme de caisse), leurs matériaux de construction, le rite de sépulture (à inhumation et à incinération); orientation des tombeaux et périodes d'enterrement: IIe-IVe et XIe-XIIe siècles. Inventaire des tombeaux. Leshnje, agglomération rurale de la tribu des Dassarètes.

639. **YLLI, LUFTIM, Gjetje të reja arkeologjike në rrethin e Skraparit** (Nouveaux objets mis au jour lors des fouilles archéologiques dans la région de Skrapar), «Iliria», VII-VIII, 1977-1978, f. 353-354.

Qendra të reja arkeologjike të periudhave të neolitit, hekurit të hershëm dhe asaj qytetare ilire të gjurmaara në luginën e Osumit dhe në atë të Tomorricës.

Individualisation de certains nouveaux points archéologiques appartenant aux périodes du Néolithique, du Fer ancien et urbaine illyrienne dans la vallée de l'Osum et celle de Tomorricë.

640. YLLI, LUFTIM, Zbulimet arkeologjike në krahinën e Skraparit (*Découvertes archéologiques dans la région de Skrapar*) -Z.A.S.-, 1980, f. 10-23; 3 fig.

Vështrim i përgjithshëm mbi arritjet në fushën e gjurmimit të monumenteve arkeologjike në rrethin e Skraparit nga prehistoria në mesjetë.

Après général sur les résultats obtenus dans le domaine des recherches des monuments archéologiques dans le district de Skrapar de la Préhistoire au Moyen Age.

641. YLLI, LUFTIM, Zbulime të rastit në Skrapar (Objets trouvés fortuitement dans le district de Skrapar), «Iliria», 1981, 2, f. 263-266, 6 fig. Res.

Zbulime të reja në rrethin e Skraparit që përfaqësohen nga objekte, të cilat në pikëpamje arkeologjike, përfshijnë një periudhë që shkon nga neoliti në mesjetë.

Certaines nouvelles découvertes dans le district de Skrapar représentées par des objets appartenant du point de vue chronologique à une période allant du Néolithique au Moyen Age.

642. ZEQO, MOIKOM, Disa rezultate të para të kërkimeve arkeologjike në det (Certains résultats préliminaires de recherches sous-marines), «Durrës», 1983, 1, f. 35-42, 5 fig.

Amfora, mbishkrime, elemente arkitektonike të gjetura në Tablot, Curila, Portëz, Kepi i Rodonit dhe Bishti i Pallës.

Amphores, inscriptions, éléments architectoniques trouvés à Tablot, Curila, Portëz, Cap de Rodon et Bishti i Pallës.

643. **ZEQO, MOIKOM, Dëshmi të artit arkaik në Durrës** (*Témoignages d'art archaïque à Durrës*), «M.S.A.D.», 1983, f. 20-31, 3 tab.

Terrakota, gurë varri me reliev, skulptura, mbishkrimet arkaike, elemente arkitektonike prej qeramike të pikturuar etj. të shek. VII-V p.e.sonë. Lidhjet e artit arkaik të Durrësit me atë të Korfuzit e të Italisë së Jugut.

Terres cuites, pierres tombales aux reliefs, sculptures, inscriptions archaïques, éléments architectoniques de céramique peinte etc. des VIIe-Ve siècles av.n.ère. Rapports de l'art archaïque de Durrës avec celui de Corfou et de l'Italie du Sud.

644. **ZOJZI, RROK, Gjurmë arkaike në veshjet tradicionale të popullit shqiptar** (*Traces archaïques dans les costumes traditionnels du peuple albanais*), «K.I.S.I.», 1974, II, f. 261-270, 6 fig. «Iliria», V, 1976, éd.fr., pp. 225-232.

Veshje tradicionale të popullit shqiptar (tipi i gunës dhe ai i xhubletës si dhe variantet dhe derivatet e tyre). Nëpërmjet krahasimit të kombinuar sinkronik e diakronik gjurmohen lidhjet e tyre me veshjet e banorëve të lashtë të vendit tonë.

Les costumes traditionnelles du peuple albanais (le type de gune et de xhublete et leurs variantes et dérivations). A travers leur confrontation combinée, synchronique et diachronique, l'auteur tente à déterminer les liens existant entre ces costumes et l'habillement des anciens habitants de notre pays.

645. **ZHEKU, KOÇO, s/v Nr. 546, Qyteti ilir i Lisit. Origjina dhe sistemi i fortifikimit të tij** (*La ville illyrienne de Lissus, son origine et son système de fortification*).

645. **ZHEKU, KOÇO, Zbulime epigrafike në muret rrethuese të Kalasë së Durrësit** (*Découvertes épigraphiques sur les*

murs d'enceinte de la citadelle de Durrës), «Monumentet», 3, 1972, f. 35-46, 16 fig. Rés.fr., «S.A.», 1972, 1, pp. 121-133.

Katër grupe monogramesh në murin jugperëndimor të Kalasë së Durrësit dhe karakteri i tyre. Datimi i mureve të Kalasë si të periudhës bizantine, të kohës së perandorit Anastas I.

Quatre groupes de monogrammes mis au jour sur le mur Sud-Ouest de la forteresse de Durrës et leurs caractéristiques. Les murs de la forteresse de Durrës et leur attribution à la période byzantine du règne de l'empereur Anastase Ier.

647. **ZHEKU, KOÇO, Monumenti i Agonotetëve (Rikonstruktion i pamjes kryesore) (Le monument des Agonothètes)**, «Monumentet», 4, 1972, f. 7-27, 18 fig. Rés.fr. «M.K.SH.», Tiranë, 1975, 1, 33-37, 2 fig. «Nieri 1976», 1978, f. 60-63.

Gjendja e materialeve të konstruksioneve dhe të elementeve arkitektonike para rikonstrukcionit. Arkitektura dhe konstruksioni i pamjes kryesore. Studimi analitik i përmasave arkitektonike të pamjes kryesore. Materiali dhe teknika e ndërtimit.

Etat du matériel des constructions et des éléments architectoniques avant la reconstruction du monument. Architecture et construction de la façade principale. Etude analytique des proportions architectoniques de la façade principale. Les matériaux et la technique de construction. Reconstruction de la façade principale.

648. **ZHEKU, KOÇO, Të dhëna mbi kasollet fshatare të vendit tonë dhe gjurmët e tyre në lashtësi (Données concernant les chaumières de notre pays et leurs traces anciennes)**, «Monumentet», 5-6, 1973, f. 81-100, 10 fig. 5 tab. Rés.fr.

Klasifikimi i kasolleve fshatare në pesë grupe në bazë të formës së planimetrisë dhe të konstruksionit,

materialeve dhe teknikës të ndërtimit (të rrumbullakëta, vezake, elipsoidale, apsidoidale, drejtkëndore). Gjurmët e elementeve arkitektonike dhe konstruktive të përbashkëta ose të ngjashme me banesat e zbuluara në vendbanimet prehistorike të vendit tonë.

Clasifications des chaumières paysannes en cinq groupes sur la base de la forme planimétrique et de la construction, des matériaux de construction et de la technique de construction (rondes, ovales, ellipsoïdales, absidoïdales, rectangulaires). Traces d'éléments architectoniques et de construction communs ou semblables à ceux des maisons mises au jour dans les agglomérations préhistoriques de notre pays.

649. **ZHEKU, KOÇO,** Mbi «Stilet e mureve të Lisit dhe problemi i datimit të tyre» (De «Styles des murs de Lissos et le problème de leur datation»), «S.H.», 1975, 4, f. 159-164.

Përgjigje ndaj diskutimit të Gjerak Karaiskajt për artikullin e F. Prendit e K. Zhekut «Lisi në dritën e të dhënave të reja arkeologjike», botuar në «Monumentet», 2, 1971, f. 7-21.

Réplique à la discussion de Gjerak Karaiskaj sur l'article de F. Prendi et K. Zheku «Lissos à la lumière des nouvelles données archéologiques», publié dans la revue «Monumentet», 2, 1971.

650. **ZHEKU, KOÇO,** Kalaja e Dorsit (Rrethi i Tiranës) (La forteresse de Dorsi — district de Tirana), «M.A.P.», Tiranë, 1976, f. 14-18, 3 fig.

Pozicioni gjeografik i kalasë. Muri rrethues dhe katër periudha të ndryshme në ndërtimet e tij (nga prehistoria në mesjetë).

Position géographique de la forteresse. Le mur d'enceinte et les quatre périodes diverses dans sa construction (de la Préhistoire au Moyen Age).

651. **ZHEKU, KOÇO, Mbi tipologjinë e vendbanimeve të fortifikuara paraurbane ilire në territorin e Shqipërisë** (*Sur la typologie des agglomérations préurbaines illyriennes dans le territoire de l'Albanie*), «Iliria», VII-VIII, 1977-1978, f. 113-123, 8 fig. Rés.fr.

Vërejtje për trajtimin e teknikës së ndërtimit të fortifikimeve paraurbane në literaturën tonë arkeologjike; polemizohet për kriteret e klasifikimit të tyre dhe shfaqen mendime mbi veçoritë teknike të këtyre ndërtimeve, duke dhënë njëkohësisht një klasifikim dhe emërtim të ri të tyre.

Remarques sur le traitement de la technique de construction des fortifications préurbaines dans la littérature archéologique albanaise; polémique sur les critères de leur classification et opinions sur les particularités techniques de ces constructions en effectuant aussi à elles une classification et une définition nouvelle.

652. **ZHEKU, KOÇO, Teknika dhe materialet e ndërtimit në muret rrethuese të qyteteve ilire të nojhura në vendin tonë. (Përpyetje për një rishikim të problemit)** (*La technique et les matériaux de construction des murs d'enceinte des villes illyriennes connues à ce jour dans notre pays — Des efforts en vue d'un réexamen du problème*), «Monumentet», 19, 1980, f. 131-160, 24 fig., 3 tab. Rés.fr.

Klasifikimi tipologjik i mureve: poligonale e drejt-këndore. Klasifikimi stilistik: me faqe shkëmbore, të rrahura me çekan, me kornizë e me faqe të rrafshët. Shpjegimi i problemit të ndikimeve të teknikës greke dhe i emërtimit «teknikë ilire».

Classification typologique des murs: polygonals et quadrangulaires. Classification stylistique: à face rocheuse, martelée et à corniche à face plate. Explication du problème des influences de la technique grecque et de la dénomination «technique illyrienne».

653. ZHEKU, KOÇO, Epidamni dhe Dyrrahu janë një qytet i vetëm apo dy qytete të ndryshme (*Epidamne et Dyrrachium sont-il une cité unique ou deux diverses cités*), «T.N.SH.», Tiranë, 1981, f. 53-61.

Mbi bazën e shqyrtimit të burimeve të shkruara antike autori arrin në përfundimin se Epidamni dhe Dyrrahu kanë qenë dy qytete të ndryshme, nga të cilët i pari, si themelim më i hershëm, lokalizohet në Kepin e Lagjit në afërsi të Kalasë së Turrës, kurse i dyti në zonën e qytetit të sotëm të Durrësit.

Se fondant sur l'examen des sources écrites anciennes, l'auteur aboutit à la conclusion que Epidamnus et Dyrrachion ont été deux cités diverses, dont la première, en tant qu'une fondation antérieure, se localise dans le Cap de Lagji, à proximité de la forteresse de Tourre, tandis que la deuxième dans la zone de la ville actuelle de Durrës.

654. ZHEKU, KOÇO, Gjurmë të një vendbanimi prehistorik ilir të fortifikuar te Guri i Madh i Luarasit në rrethin e Kolonjës (*Taraces d'une agglomération préhistorique illyrienne fortifiée à Guri i Madh de Luaras dans le district de Kolonjë*), «SH.M.», Tiranë, 1981, f. 112-117, 1 fig.

Qeramikë që i takon periudhës së bronzit të vonë e hekurit të hershëm dhe asaj të antikitetit të vonë (shek. IV-VI). Dy muret rrethuese të vendbanimit të sheshtë dhe të akropolit.

Céramique appartenant à la période du Bronze récent et à celle du Fer ancien ainsi que à la Basse Antiquité (IVe-VIe siècles). Deux murs d'enceinte de l'agglomération plate et de l'acropole.

655. ZHEKU, KOÇO, s/v Nr. 559, Vazhdimësia etno-kulturore iliro-arbërore në qytetin e Lisit (*Continuité ethnoculturelle illyro-albanaise dans la ville de Lissus*).

656. ZHEKU, KOÇO, Hambarë të nëndheshëm në Qesarat (Silos à céréales découverts à Qesarati), «Iliria», 1983, 2, f. 223-226, 1 fig. Rés.fr. «T.A.A.», Tiranë, 1980, f. 79-81, 1 fig. «Saranda», 2, 1982, f. 86-88.

Përshkruhen një numër qypash të gdhendur në shkëmb, të cilët mendohet se mund të kenë qenë përdorur fillimisht si depo për grumbullimin e drithërave për ushtrinë e Cezarit në kohën e luftës civile kundër Pompeut, që u zhvillua në territorin e Shqipërisë; ata duhet të jenë të përdorur edhe më vonë.

Description de certains pythoi creusés dans le roc et découverts à Qesarat du district de Tépéléne. L'auteur est d'avis qu'ils ont dû être employés au début comme silos à céréales destinés à l'armée de César à l'époque de la guerre civile contre Pompé qui se déroulat dans le territoire actuel de l'Albanie, et qui ont continué à s'employer même plus tard.

TREGUES I QENDRAVE ARKEOLOGJIKE

(INDEX DES CENTRES ARCHÉOLOGIQUES)

- Amantie — Nr. 49, f. 27; 56, f. 61; 69, f. 7; 115, f. 101, 186, f. 35; 187, f. 25; 199, f. 11,14; 228, f. 72; 299, f. 16; 300, f. 10; 381, f. 83; 473, f. 47; 490, f. 59; 529, f. 268; 530, f. 56; 544, f. 110; 587, f. 362; 604, f. 61.
- Amonicë — Nr. 228, f. 57.
- Antigone — Nr. 108; f. 7; 115, f. 87; 145, f. 245; 147, f. 449; 148, f. 409; 151, f. 29; 153, f. 117, 155, f. 225; 158, f. 23; 159, f. 7; 188, f. 7; 251, f. 149; 303, f. 16; 424, f. 40; 490; f. 104; 604, f. 62; 609, f. 77;
- Antipatrea — Nr. 113, f. 16; 299, f. 28.
- Apoloni — Nr. 49, f. 161; 70, f. 72; 78, f. 6; 82, f. 5; 104, f. 35; 112, f. 22; 113, f. 5; 114, f. 76; 115, f. 85; 117, f. 6; 159, f. 5; 164, f. 368, 198, f. 116; 222, f. 55; 228, f. 73; 231, f. 226; 232, f. 188; 233, f. 317; 234, f. 37; 260, f. 373; 271, f. 270; 282, f. 105; 300, f. 17; 302, f. 365; 303, f. 7; 304, f. 417; 338, f. 52; 361, f. 93; 424, f. 40; 458, f. 385; 459, f. 153; 460, f. 427; 462, f. 170; 463, f. 336; 464, f. 59; 465, f. 275; 466, f. 95; 467, f. 191; 490, f. 77,78; 503, f. 62; 506, f. 13; 516; f. 142; 519, f. 94; 529, f. 262; 565, f. 257; 604, f. 60,62; 609, f. 77; 648, f. 7.
- Apripë e keqe — Nr. 386, f. 155.
- Aranitas — Nr. 491, f. 332.
- Arapaj — Nr. 115, f. 188; 289, f. 233; 290, f. 78; 468, f. 279; 482, f. 141; 497, f. 69; 498, f. 69; 565, f. 265.
- Armadh — Nr. 497, f. 65.
- Armen — Nr. 115, f. 121; 249, f. 108.
- Arrë-Mollë — Nr. 587, f. 380.

- Aulona — Nr. 69, f. 7; 116, f. 92; 303, f. 16.
 Babje — Nr. 189, f. 19.
 Babunjë — Nr. 198, f. 113; 203, f. 98.
 Babunjë e Re — Nr. 193, f. 254.
 Backë — Nr. 140, f. 74; 640, f. 354.
 Badhër — Nr. 200, f. 21; 271, f. 270; 371, f. 235.
 Bajkaj — Nr. 157, f. 6; 403, f. 79; 551, f. 6; 552, f. 140.
 Bajkollar — Nr. 217, f. 234.
 Balec — Nr. 115, f. 187.
 Balibardhë — Nr. 455, f. 168.
 Ballaj — Nr. 497, f. 24.
 Balldie — Nr. 649, f. 86.
 Ballsh — Nr. 65, f. 359; 66, f. 49,301; 74, f. 237; 80, f. 48;
 83, f. 257; 115, f. 271; 252, f. 318; 271, f. 271.
 Barç — Nr. 85, f. 163; 87, f. 24; 90, f. 331; 399, f. 79; 440,
 f. 314; 451, f. 219; 490, f. 56; 452, f. 243; 551, f. 6.
 Bardhoc — Nr. 118, f. 135; 294, f. 11; 295, f. 15; 322, f. 203;
 386, f. 149; 497, f. 23; 551, f. 6.
 Bargullas — Nr. 455, f. 170.
 Bashtovë — Nr. 49, f. 147; 115, f. 235; 340, f. 59; 361, f. 185;
 497, f. 26.
 Batër — Nr. 440, f. 313.
 Bencë — Nr. 112, f. 26.
 Belishovë — Nr. 201, f. 157.
 Belsh — Nr. 51, f. 93; 172, f. 8,9; 179, f. 53; 180, f. 82; 182,
 f. 17; 183, f. 47; 185, f. 161; 192, f. 30; 204, f. 98;
 300, f. 10; 587, f. 377; 649, f. 88.
 Beltojë — Nr. 351, f. 265; 401, f. 113; 411, f. 127; 652, f. 115.
 Bellovë — Nr. 263, f. 141; 330, f. 309.
 Beltovodë — Nr. 338, f. 268; 342, f. 98; 353, f. 22; 361, f. 15;
 401, f. 115; 652, f. 114.
 Berat — Nr. 69, f. 6; 73, f. 64; 106, f. 53; 112, f. 24; 115,
 f. 48; 199, f. 16; 270, f. 271; 300, f. 13; 361, f. 55;
 455, f. 164; 456, f. 85; 466, f. 59; 472, f. 68; 574, f. 471;
 580, f. 483; 582, f. 77; 587, f. 362; 589, f. 119; 653,
 f. 132.
 Berishë e Vogël — Nr. 470, f. 371.
 Bezmisht — Nr. 345, f. 199.
 Bezhan — Nr. 55, f. 409.
 Bënjë — Nr. 133, f. 250; 423, f. 245.
 Bërsokë — Nr. 140, f. 74.
 Bërsh — Nr. 440, f. 313.
 Bërzeshhtë — Nr. 377, f. 246.

- Bicaj — Nr. 120, f. 133.
- Bilisht — Nr. 338, f. 266; 353, f. 22; 361, f. 15; 401, f. 115; 449, f. 32; 451, f. 212; 652, f. 114.
- Biranj — Nr. 252, f. 313.
- Bishqem — Nr. 172, f. 11.
- Bixëllojë — Nr. 115, f. 201.
- Bixëllenjë — Nr. 172, f. 11; 173, f. 209.
- Blaz — Nr. 271, f. 269; 552, f. 129; 555, f. 19.
- Bllacë — Nr. 108, f. 9; 173, f. 205; 342, f. 97; 361, f. 18; 565, f. 284.
- Blliçë — Nr. 330, f. 308.
- Blloku Midhjeve — Nr. 214, f. 13.
- Boboshticë — Nr. 115, f. 272.
- Bodër — Nr. 387, f. 364.
- Bodin — Nr. 172, f. 10; 180, f. 74; 361, f. 15; 401, f. 114.
- Bodrishtë — Nr. 146, f. 348.
- Boks — Nr. 259, f. 109; 468, f. 277.
- Borçë — Nr. 297, f. 2; 498, f. 66.
- Borje — Nr. 322, f. 201.
- Borovë — Nr. 565, f. 282.
- Borsh — Nr. 113, f. 18; 115, f. 44; 165, f. 10; 372, f. 269; 373, f. 271; 374, f. 81, 82, 85; 383, f. 179; 565, f. 282.
- Boshanj — Nr. 364, f. 62.
- Bradashesh — Nr. 114, f. 52; 115, f. 168; 174, f. 29; 180, f. 77; 190, f. 287; 533, f. 5.
- Breglum — Nr. 120, f. 130.
- Bresnik — Nr. 95, f. 201.
- Brezhdan — Nr. 330, f. 309.
- Bruç — Nr. 440, f. 314; 441, f. 82.
- Brut — Nr. 386, f. 148.
- Bual — Nr. 115, f. 272.
- Bukaq — Nr. 498, f. 18; 603, f. 122.
- Bujan — Nr. 332, f. 199.
- Bukël — Nr. 76, f. 135; 252, f. 311.
- Burgajet — Nr. 436, f. 171.
- Burim — Nr. 271, f. 269; 330, f. 307; 552, f. 128; 555, f. 16.
- Burizanë — Nr. 114, f. 56.
- Burrel — Nr. 433, f. 307; 437, f. 334; 439, f. 85, 157; 440, f. 313; 565, f. 282.
- Bushat — Nr. 120, f. 132; 127, f. 266; 404, f. 210.
- Bushkash — Nr. 440, f. 313.
- Butrint — Nr. 69, f. 7; 77, f. 16; 81, f. 43; 112, f. 23; 113, f. 11; 114, f. 57; 115, f. 101; 117, f. 36; 152, f. 25; 158,

- f. 23; 162, f. 60, 194; 174, f. 40; 191, f. 29; 200, f. 19; 201, f. 164; 243, f. 37, 227; 271, f. 270; 349, f. 221; 356, f. 48; 359, f. 6; 361, f. 61; 424, f. 40; 445, f. 293; 446, f. 93; 453, f. 48; 468, f. 278; 477, f. 47,49; 505, f. 47,57; 508, f. 254; 519, f. 94; 565, f. 283; 587, f. 365; 609, f. 77; 652, f. 113; 653, f. 132.
- Bylis — Nr. 49, f. 27; 58, f. 28; 69, f. 7; 78, f. 8; 107, f. 47; 113, f. 12; 115, f. 42; 117, f. 29; 186, f. 40; 188, f. 7; 192, f. 27; 194, f. 26; 199, f. 11,14; 203, f. 99; 271, f. 270; 281, f. 86; 458, f. 390; 490, f. 59,63; 492, f. 280; 519, f. 94; 529, f. 262; 565, f. 282; 653, f. 132.
- Cakran — Nr. 84, f. 145; 115, f. 18,19; 187, f. 29; 199, f. 3,4; 398, f. 145; 402, f. 45; 479, f. 137; 494, f. 263; 543, f. 84; 550, f. 27; 552, f. 131; 649, f. 88.
- Cejzë — Nr. 322, f. 203.
- Cfir — Nr. 492, f. 291; 574, f. 472.
- Cerckë — Nr. 115, f. 273.
- Cerje — Nr. 56, f. 68; 115, f. 120; 116, f. 91; 390, f. 364.
- Cernicë — Nr. 120, f. 131.
- Cernjevë — Nr. 329, f. 53.
- Cerricë — Nr. 640, f. 353.
- Cerskë — Nr. 506, f. 13.
- Cernjë — Nr. 271, f. 270; 440, f. 314; 441, f. 83.
- Cetush — Nr. 263, f. 145; 329, f. 195; 330, f. 307; 565, f. 282.
- Cërrik — Nr. 172, f. 8.
- Currila — Nr. 49, f. 158.
- Çaj — Nr. 322, f. 204.
- Çëkin — Nr. 292, f. 186.
- Çepunë — Nr. 146, f. 355; 252, f. 321; 552, f. 17.
- Çiflik — Nr. 115, f. 273.
- Çinamak — Nr. 168, f. 139; 284, f. 157; 318, f. 189; 320, f. 42; 322, f. 202; 370, f. 256; 400, f. 79; 459, f. 390; 491, f. 56.
- Çobanaj — Nr. 49, f. 14; 115, f. 187.
- Çorovodë — Nr. 73, f. 61, 62.
- Çukë — Nr. 258, f. 58; 271, f. 270.
- Cukë e Ajtoit — Nr. 113, f. 10; 115, f. 48; 149, f. 235; 191, f. 33; 199, f. 12; 271, f. 270; 311, f. 9; 361, f. 71; 447, f. 207; 653, f. 132.
- Dajt — Nr. 346, f. 19; 587, f. 372.
- Dalmacie — Nr. 76, f. 135; 199, f. 15.
- Danjë — Nr. 115, f. 226; 211, f. 21; 343, f. 151; 361, f. 146; 411, f. 127.

- Darç — Nr. 115, f. 187.
 Dardhë (Elbasan) — Nr. 189, f. 19.
 Dardhë (Librazhd) — Nr. 115, f. 187.
 Dardhë (Puke) — Nr. 386, f. 154.
 Darzezë — Nr. 94, f. 199; 114, f. 56; 115, f. 168.
 Daule (Krujë); — Nr. 107, f. 53; 346, f. 22.
 Daule (Shkodër) — Nr. 115, f. 135.
 Daute — Nr. 625, f. 79.
 Davidh — Nr. 640, f. 354.
 Dedejan — Nr. 132, f. 356, 353, f. 20; 361, f. 10.
 Delvinë — Nr. 109, f. 62; 574, f. 472.
 Dervican — Nr. 146, f. 354.
 Dërmisht — Nr. 375, f. 186.
 Dëshiran — Nr. 172, f. 11.
 Dëshnicë — Nr. 132, f. 357.
 Dibër — Nr. 490, f. 101.
 Dimal — Nr. 78, f. 8; 108, f. 7; 115, f. 99; 117, f. 34; 192,
 f. 29; 198, f. 113; 199, f. 11; 219, f. 135; 220, f. 475;
 221, f. 443; 223, f. 25; 225, f. 18; 226, f. 32; 299, f. 16;
 300, f. 13; 458, f. 390; 587, f. 372; 604, f. 62.
 Dishat — Nr. 601, f. 266.
 Dishnicë — Nr. 342, f. 97; 345, f. 202.
 Divjakë — Nr. 198, f. 111; 551, f. 6; 587, f. 373.
 Dobër — (Dibër) — Nr. 107, f. 48.
 Dobër (Sarandë) — Nr. 115, f. 98.
 Dobrushë — Nr. 73, f. 65; 140, f. 75; 636, f. 165.
 Dodë — Nr. 120, f. 136.
 Dom — Nr. 440, f. 313.
 Domaj — Nr. 120, f. 137.
 Domën — Nr. 297, f. 7.
 Domogjon — Nr. 115, f. 188.
 Dorës — Nr. 49, f. 145; 115, f. 43; 201, f. 160; 346, f. 17; 401,
 f. 114; 651, f. 14; 652, f. 114.
 Draç — Nr. 498, f. 62.
 Draçovë — Nr. 132, f. 356.
 Dragostunë — Nr. 377, f. 248.
 Dragat — Nr. 172, f. 11.
 Drenovë — Nr. 184, f. 192; 414, f. 33; 491, f. 333; 551, f. 6.
 Drin i Zi — Nr. 490, f. 101.
 Drisht — Nr. 49, f. 152; 105, f. 51; 115, f. 227; 199, f. 16; 211,
 f. 19; 343, f. 150; 353, f. 23; 361, f. 18, 146.
 Drizë — Nr. 292, f. 185.
 Dukas — Nr. 491, f. 334.

- Dukat — Nr. 178, f. 131; 252, f. 307; 551, f. 6; 649, f. 84.
 Dukat i Ri — Nr. 186, f. 39.
 Dumre — Nr. 172, f. 12.
 Dunavec — Nr. 51, f. 5; 70, f. 72; 76, f. 135; 78, f. 6; 80, f. 37;
 82, f. 5; 104, f. 35; 112, f. 23; 114, f. 73; 115, f. 133;
 117, f. 39; 128, f. 93; 164, f. 365; 198, f. 116; 199, f. 16;
 203, f. 21; 211, f. 19; 256, f. 61; 260, f. 373; 284, f. 160;
 286, f. 245; 287, f. 137; 288, f. 11; 300, f. 17; 303, f. 7;
 304, f. 415; 305, f. 12; 315, f. 177, 225; 327, f. 68; 346,
 f. 5; 349, f. 222; 361, f. 114; 424, f. 40; 458, f. 390; 462,
 f. 170; 480, f. 127, 481, f. 127; 482, f. 131; 484, f. 100;
 490, f. 77, 78; 500, f. 39; 506, f. 12; 509, f. 192; 519,
 f. 96; 529, f. 268; 565, f. 283; 587, f. 366; 604, f. 61,
 62; 609, f. 162; 610, f. 76; 611, f. 217; 613, f. 65, 80;
 614, f. 37; 615, f. 102; 616, f. 51; 617, f. 239; 618,
 f. 96; 529, f. 268; 565, f. 283; 587, f. 366; 604, f. 61;
 644, f. 20, 23; 647, f. 35; 654, f. 53.
 Dushaj — Nr. 386, f. 154.
 Dypjakë — Nr. 330, f. 53; 587, f. 374.
 Dhërmi — Nr. 115, f. 277.
 Dhivër — Nr. 115, f. 279; 506, f. 13.
 Dhorës — Nr. 73, f. 63; 642, f. 265.
 Elbasan — Nr. 49; f. 15, 16; 115, f. 133; 166, f. 147; 172, f. 13;
 252, f. 322; 336, f. 147; 349, f. 224; 360, f. 93; 361,
 f. 109; 424, f. 40; 547, f. 103.
 Erind — Nr. 146, f. 359; 375, f. 186.
 Fajzë — Nr. 322, f. 202; 324, f. 147; 386, f. 153.
 Fermë — Nr. 322, f. 203; 386, f. 149.
 Ferrë — Shkopet — Nr. 441, f. 77.
 Fier — Nr. 49, f. 21.
 Fierzë — Katund — Nr. 386, f. 154.
 Fikas — 174, f. 29.
 Finiq — Nr. 149, f. 236; 361, f. 58; 424, f. 40; 565, f. 283;
 604, f. 62; 620, f. 46; 621, f. 53.
 Flet — Nr. 120, f. 128.
 Floq — Nr. 377, f. 249.
 Fllakë — Nr. 497, f. 68.
 Foinike — Nr. 69, f. 7; 115, f. 41; 299, f. 10, 27.
 Frakull — Nr. 203, f. 170.
 Fratar — Nr. 132, f. 357.
 Freshtan — Nr. 146, f. 348.
 Fushë e Gylakut — Nr. 203, f. 17.

- Gabric — Nr. 322, f. 204.
- Gajtan — Nr. 49, f. 133, 154; 58, f. 40; 115, f. 23; 302, f. 364; 305, f. 11; 323, f. 15; 353, f. 21; 361, f. 13; 399, f. 79; 401, f. 110; 411, f. 122; 490, f. 55; 544, f. 112; 551, f. 5; 578, f. 312; 604, f. 59,62; 652, f. 113.
- Galinat — Nr. 140, f. 175.
- Galigat — Nr. 180, f. 77.
- Ganjollë — Nr. 113, f. 18; 351, f. 265; 361, f. 15; 411, f. 127; 652, f. 115.
- Garnicë — Nr. 322, f. 199.
- Gërmenj — Nr. 92, f. 219; 198, f. 111; 252, f. 311; 551, f. 14.
- Gështenjas — Nr. 443, f. 175.
- Gështenj Kalis — Nr. 322, f. 204.
- Glovenicë — Nr. 491, f. 334.
- Gockë — Nr. 386, f. 151.
- Golaj — Nr. 322, f. 201; 324, f. 147.
- Golem — Nr. 293, f. 328; 498, f. 12.
- Gonicë — Nr. 146, f. 343.
- Gopesh — Nr. 173, f. 207; 342, f. 97.
- Goranxi — Nr. 146, f. 367.
- Goricë — Nr. 113, f. 16; 115, f. 201; 455, f. 164.
- Gorovec — Nr. 551, f. 5; 552, f. 138.
- Gosë — Nr. 498, f. 80.
- Gostënckë — Nr. 405, f. 230; 641, f. 11.
- Grabovë (Gramsh) — Nr. 94, f. 201.
- Grabovë (Përmet) — Nr. 135, f. 242; 271, f. 269; 375, f. 188.
- Gracen — Nr. 172, f. 11; 180, f. 74.
- Gradec (Skrapar) — Nr. 73, f. 63.
- Gradec (Peshkopi) — Nr. 490, f. 103.
- Gradishtë — Nr. 263, f. 142.
- Grazhdan (Dibër) — Nr. 114, f. 77; 115, f. 130; 263, f. 142; 349, f. 223; 361, f. 113; 490, f. 103.
- Grazhdan (Sarandë) — Nr. 279, f. 93.
- Grekanj — Nr. 94, f. 199.
- Grepckë — Nr. 640, f. 314.
- Grizë Godolesh — Nr. 49, f. 21.
- Guranxi — Nr. 146, f. 355, 364.
- Gurëzezë — Nr. 107, f. 51; 115, f. 121; 198, f. 103; 201, f. 159; 492, f. 288.
- Gur — Nr. 495, f. 295.
- Gur i Bardhë — Nr. 429, f. 264; 441, f. 84.
- Guricaj — Nr. 497, f. 63.
- Gur Suerat — Nr. 49, f. 164.
- Gjegjan — Nr. 322, f. 201.

- Gjergjovë — Nr. 73, f. 65; 140, f. 174.
Gjiri i Arminasit — Nr. 214, f. 14.
Gjiri i Pallavraqit — Nr. 214, f. 12.
Gjirokastër — Nr. 96, f. 122; 115, f. 232; 361, f. 169; 396,
f. 259; 519, f. 95; 547, f. 103; 605, f. 70.
Gjonomadh — Nr. 338, f. 267; 342, f. 98; 357, f. 186; 361,
f. 15; 652, f. 114.
Gjovaso — Nr. 186, f. 37.
Hadenaj — Nr. 228, f. 57.
Hadëraj — Nr. 115, f. 43; 361, f. 18.
Hajdaraj — Nr. 498, f. 24.
Hallm — Nr. 361, f. 15.
Hamallaj — Nr. 297, f. 5; 497, f. 65; 511, f. 48.
Hardhishtë — Nr. 497, f. 71.
Harizaj — Nr. 498, f. 18.
Has — Nr. 649, f. 84.
Hekal — Nr. 63, f. 176.
Helshan — Nr. 324, f. 147.
Herbel — Nr. 115, f. 272.
Himarë — Nr. 115, f. 232; 361, f. 50; 373, f. 267; 374, f. 82;
383, f. 180.
Hotesh — Nr. 263, f. 141.
Iballë — Nr. 115, f. 187.
Irmaj — Nr. 95, f. 200; 300, f. 13; 356, f. 47; 545, f. 21; 587,
f. 405; 604, f. 62; 653, f. 132.
Isse — Nr. 490, f. 77.
Ishëm — Nr. 115, f. 319; 354, f. 243; 361, f. 221; 497, f. 62.
Janjar — Nr. 510, f. 131, 601, f. 271.
Jermë — Nr. 96, f. 105; 146, f. 361; 150, f. 183; 165, f. 10;
361, f. 73.
Jonufër — Nr. 186, f. 39.
Juban — Nr. 302, f. 369.
Kabash — Nr. 120, f. 127.
Kakaç — Nr. 338, f. 267; 342, f. 94; 361, f. 15; 652, f. 114.
Kakavi — Nr. 96, f. 103; 264, f. 323; 285, f. 212.
Kakrukë — Nr. 642, f. 266.
Kala — Nr. 640, f. 353.
Kala Qepës — Nr. 322, f. 203.
Kala e Sakatit — Nr. 120, f. 128.
Kalenjë — Nr. 574, f. 472.
Kalimash — Nr. 386, f. 153.
Kalivaç (Tepelenë) — Nr. 165, f. 9; 203, f. 132.
Kalivaç (Mirditë) — Nr. 165, f. 9.
Kalivaç (Vlorë) — Nr. 49, f. 29.

- Kalivo — Nr. 115, f. 25, 44; 200, f. 20; 201, f. 165; 353, f. 25; 361, f. 27; 401, f. 116; 652, f. 114.
- Kalldrun — Nr. 68, f. 96.
- Kamenicë — Nr. 115, f. 269.
- Kamnik — Nr. 115, f. 19, 21; 353, f. 20; 361, f. 9; 399, f. 71; 543, f. 84; 550, f. 33; 552, f. 133; 649, f. 88.
- Kanapare — Nr. 498, f. 12.
- Kandavia — Nr. 533, f. 3.
- Kaninë — Nr. 56, f. 65; 99, f. 25; 103, f. 8; 115, f. 132; 199, f. 16; 361, f. 165; 382, f. 475; 385, f. 67; 393, f. 257; 544, f. 109; 587, f. 392.
- Karakavec — Nr. 377, f. 245.
- Karoq — Nr. 115, f. 43.
- Karbunarë — Nr. 425, f. 86.
- Kardhiq — Nr. 96, f. 103; 109, f. 55; 146, f. 355; 361, f. 73.
- Karicë — Nr. 440, f. 313.
- Karos — Nr. 176, f. 123; 200, f. 21; 371, f. 235.
- Kaston — Nr. 374, f. 85.
- Kastriot — Nr. 331, f. 308; 429, f. 263.
- Kastrat — Nr. 429, f. 263.
- Kashisht — Nr. 640, f. 353.
- Katundas — Nr. 123, f. 79.
- Kavajë — Nr. 498, f. 17; 603, f. 121.
- Kazie — Nr. 49, f. 148.
- Kep i Radonit — Nr. 115, f. 234.
- Këlcyrë — Nr. 132, f. 358; 165, f. 11; 375, f. 188.
- Kënetë (Durrës) — Nr. 497, f. 71.
- Kënetë (Kukës) — Nr. 294, f. 211; 318, f. 189; 322, f. 202; 325, f. 77; 409, f. 242.
- Kërcisht — Nr. 263, f. 141.
- Kloçë — Nr. 342, f. 98.
- Klos (Fier) — Nr. 56, f. 69; 63, f. 178; 113, f. 7; 169, f. 73; 186, f. 40; 192, f. 28; 193, f. 249; 198, f. 113; 199, f. 11; 281, f. 95; 300, f. 10; 361, f. 38; 522, f. 507; 523, f. 455; 526, f. 37; 528, f. 23; 529, f. 259; 532, f. 43; 653, f. 132.
- Klos (Mat) — Nr. 440, f. 313, 314.
- Klloç — Nr. 165, f. 9.
- Kodër-Lezhë — Nr. 331, f. 309.
- Kodërqar — Nr. 94, f. 199.
- Kodër e Kuqe — Nr. 214, f. 14.
- Kodër Kabine — Nr. 214, f. 13.
- Kodra në fushën e Vrinës — Nr. 214, f. 14.

- Kokërdhok — Nr. 440, f. 313.
 Kokomane — Nr. 625, f. 79.
 Kolesjan — Nr. 58, f. 29.
 Kolonjë — Nr. 53, f. 18.
 Kolsh — Nr. 322, f. 204; 386, f. 149; 409, f. 239; 421, f. 11;
     550, f. 22; 552, f. 128.
 Kollorcë — Nr. 96, f. 114.
 Kom — Nr. 120, f. 131.
 Koman — Nr. 542, f. 42; 585, f. 23; 591, f. 261.
 Komsî — Nr. 435, f. 166; 440, f. 313; 441, f. 87.
 Konispol — Nr. 213, f. 342; 601, f. 262.
 Korçë — Nr. 199, f. 7, 8; 218, f. 267; 399, f. 80; 547, f. 103;
     587, f. 369.
 Korsi — Nr. 305, f. 11.
 Kosinë — Nr. 115, f. 275.
 Kostrin — Nr. 110, f. 76.
 Kostur — Nr. 386, f. 152.
 Koxhos — Nr. 497, f. 68.
 Kozarë — Nr. 625, f. 83.
 Krojkë — Nr. 263, f. 141.
 Kranes — Nr. 299, f. 11; 574, f. 473.
 Kraps — Nr. 491, f. 332; 493, f. 227.
 Krastë — Nr. 140, f. 74.
 Krotinë — Nr. 224, f. 189; 361, f. 58; 574, f. 472.
 Krujë — Nr. 50, f. 48; 70, f. 47; 76, f. 134; 112, f. 24; 115,
     f. 230; 199, f. 16; 252, f. 317; 262, f. 53; 271, f. 271;
     361, f. 158; 394, f. 221; 542, f. 42; 571, f. 264; 581,
     f. 211; 587, f. 375.
 Krumë — Nr. 120, f. 133; 318, f. 189; 322, f. 204; 324, f. 147.
 Kryegjatë — Nr. 163, f. 49.
 Kryeluz — Nr. 498, f. 18.
 Kryemdhenj — Nr. 293, f. 325.
 Krismata — Nr. 96, f. 108.
 Kuç (Vlorë) 115, f. 120.
 Kuç (Skrapar) — Nr. 73, f. 63.
 Kuç i Zi — Nr. 85, f. 163; 89, f. 165; 91, f. 127; 264, f. 323;
     350, f. 47; 355, f. 15; 369, f. 258; 490, f. 56.
 Kudhës — Nr. 373, f. 270; 374, f. 85.
 Kukës — Nr. 319, f. 69; 376, f. 150; 547, f. 103.
 Kullë — Nr. 297, f. 3.
 Kuqar — Nr. 132, f. 356; 375, f. 188.
 Kutë — Nr. 193, f. 253; 198, f. 108; 414, f. 33.
 Kutal — Nr. 375, f. 188.
 Kurjan — Nr. 115, f. 277.

- Kushë — Nr. 115, f. 187.
 Labovë — Nr. 95, f. 106.
 Labovë e Kryqit — Nr. 115, f. 44; 146, f. 361; f. 73.
 Laç (Krujë) — Nr. 115, f. 137; 165, f. 9; 346, f. 21.
 Laç (Mat) — Nr. 440, f. 314; 551, f. 21; 565, f. 281.
 Lakneç — Nr. 322, f. 203.
 Lalas — Nr. 493, f. 233.
 Lalëru — Nr. 346, f. 15; 383, f. 182.
 Lavdar — Nr. 73, f. 63.
 Lekël — Nr. 96, f. 104; 145, f. 253; 146, f. 356; 150, f. 186;
 165, f. 11; 361, f. 71.
 Leniq — Nr. 385, f. 155.
 Leshnjë — Nr. 73, f. 63; 140, f. 73, 75; 362, f. 86; 636, f. 161;
 639, f. 275; 641, f. 10.
 Levan — Nr. 425, f. 83.
 Lezhë — Nr. 69, f. 7; 76, f. 135; 82, f. 6; 115, f. 42; 168,
 f. 139; 188, f. 7; 192, f. 32; 199, f. 12, 15, 16; 201, f. 162;
 211, f. 18; 252, f. 308; 271, f. 271; 281, f. 94; 299,
 f. 7; 300, f. 12; 302, f. 351; 304, f. 417; 356, f. 51;
 361, f. 41; 401, f. 116; 509, f. 191; 546, f. 215; 549,
 f. 149; 553, f. 123; 556, f. 153; 559, f. 203; 565, f. 282;
 587, f. 368; 633, f. 341; 650, f. 159; 652, f. 115; 653,
 f. 132.
 Lëkurs — Nr. 115, f. 319; 361, f. 224.
 Libofshë — Nr. 425, f. 85.
 Libohovë — Nr. 100, f. 175; 146, f. 363.
 Likën i Kuq — Nr. 386, f. 153.
 Limar — Nr. 531, f. 115.
 Lin — Nr. 61, f. 329; 115, f. 204; 424, f. 40; 587; f. 376.
 Linëz — Nr. 498, f. 24.
 Liqedh — Nr. 254, f. 233; 640, f. 353.
 Lis — Paros — Nr. 498, f. 14.
 Luadishtë — Nr. 550, f. 27.
 Lukovë — Nr. 213, f. 342; 373, f. 271; 374, f. 81, 84, 85.
 Lumalas — Nr. 338, f. 268; 361, f. 18; 652, f. 114.
 Lurë — Nr. 263, f. 141.
 Lushnje — Nr. 547, f. 120; 587, f. 378.
 Luz i Madh — Nr. 498, f. 20; 513, f. 117.
 Luz i Vogël — Nr. 498, f. 20.
 Llazarat — Nr. 146, f. 355.
 Lleshan — Nr. 172, f. 9; 189, f. 17; 199, f. 8; 401, f. 114; 551,
 f. 16; 587, f. 375.
 Llixhë — Nr. 115, f. 169; 180, f. 77.
 Majtas — Nr. 331, f. 309.

- Malathre — Nr. 113, f. 16; 215, f. 74; 361, f. 71; 565, f. 283.
 Malavec — Nr. 345, f. 201.
 Malçan — Nr. 279, f. 93.
 Maligrad — Nr. 506, f. 14.
 Mali Robit — Nr. 496, f. 250.
 Malind — Nr. 217, f. 234; 640, f. 354.
 Maliq — Nr. 49, f. 159; 115, f. 18, 19; 199, f. 3, 4; 268, f. 146;
 284, f. 154; 353, f. 20; 355, f. 11; 361, f. 10; 399, f. 70;
 479, f. 137; 543, f. 83; 548, f. 389; 550, f. 35; 551, f. 5;
 552, f. 135, 138, 141; 649, f. 88.
 Malkuç — Nr. 131, f. 219.
 Mallakastër — Nr. 649, f. 84.
 Mamëz — Nr. 322, f. 202, 203.
 Maminas — Nr. 497, f. 67.
 Manëz — Nr. 497, f. 66.
 Maqellarë — Nr. 331, f. 309.
 Marës — Nr. 94, f. 200.
 Margegaj — Nr. 321, f. 199.
 Margëlliç — Nr. 115, f. 40; 192, f. 29; 193, f. 252; 198, f. 116;
 468, f. 279; 491, f. 333; 492, f. 286; 587, f. 372.
 Marshej — Nr. 49, f. 154; 107, f. 53; 115, f. 135; 351, f. 263;
 353, f. 20; 361, f. 10; 401, f. 111; 411, f. 125; 649,
 f. 86; 652, f. 113.
 Mashkjezë — Nr. 193, f. 249; 201, f. 157; 204, f. 251.
 Mat — Nr. 369, f. 257; 490, f. 56; 547, f. 103; 551, f. 6.
 Matohasanaj — Nr. 49, f. 28; 56, f. 68; 186, f. 39.
 Mavropull — Nr. 96, f. 115.
 Mavrovë — Nr. 56, f. 71; 228, f. 57; 271, f. 271; 361, f. 55;
 390, f. 363; 649, f. 84.
 Mazrek — Nr. 578, f. 311.
 Mbjeshovë — Nr. 104, f. 40; 107, f. 57; 455, f. 166.
 Mbolan — Nr. 108, f. 9; 176, f. 121; 353, f. 25; 361, f. 26.
 Mborje — Nr. 49, f. 127; 115, f. 232; 250, f. 199; 348, f. 57;
 357, f. 187; 361, f. 170; 506, f. 15.
 Mbrostar — Nr. 203, f. 98.
 Melan — Nr. 96, f. 106; 115, f. 188.
 Melgushë — Nr. 230, f. 235.
 Memje — Nr. 497, f. 73.
 Mengë — Nr. 498, f. 14.
 Mengël — Nr. 49, f. 151; 180, f. 73.
 Menkulas — Nr. 342, f. 93.
 Mesaplik — Nr. 271, f. 271; 425, f. 90.
 Mesopotam — Nr. 115, f. 208.

- Mëzez — Nr. 70, f. 72.
 Miçmamëz — Nr. 322, f. 203.
 Midhë — — Nr. 440, f. 313.
 Micaj — Nr. 120, f. 125.
 Mifol — Nr. 203, f. 99.
 Mirditë — Nr. 490, f. 104.
 Mlik — Nr. 297, f. 6; 498, f. 16.
 Moglicë — Nr. 173, f. 207.
 Mollas — Nr. 640, f. 354.
 Muhur — Nr. 329, f. 194.
 Muriqan — Nr. 115, f. 187.
 Muzinë — Nr. 96, f. 103.
 Muzgë — Nr. 374, f. 84.
 Muzhak — Nr. 642, f. 266.
 Muzhënckë — Nr. 73, f. 65; 640, f. 354.
 Myç — Has — Nr. 386, f. 150.
 Novaricë — Nr. 279, f. 97.
 Ndëshkallë — Nr. 114, f. 57.
 Ndroq — Nr. 261, f. 185; 346, f. 15.
 Nenshatë — Nr. 551, f. 17.
 Nepravishtë — Nr. 146, f. 364, 365; 375, f. 187.
 Nezir — Nr. 552, f. 138.
 Ngurë — Nr. 374, f. 83.
 Nikaja — Nr. 112, f. 23; 115, f. 42; 117, f. 32; 519, f. 94; 653,
 f. 133.
 Nimçë — Nr. 322, f. 203.
 Nishicë — Nr. 640, f. 354.
 Nivicë — Nr. 56, f. 66.
 Novosej — Nr. 322, f. 204.
 Nymfeum — Nr. 116, f. 92.
 Okshatinë — Nr. 263, f. 141.
 Onhezm — Nr. 69, f. 7; 107, f. 49.
 Orenjë — Nr. 377, f. 248.
 Orik — Nr. 78, f. 9; 103, f. 6; 108, f. 10; 115, f. 41; 116, f. 92;
 154, f. 255; 228, f. 77; 260, f. 374; 299, f. 16; 356,
 f. 51; 361, f. 89; 519, f. 94; 529, f. 269; 587, f. 390;
 633, f. 341.
 Otlak — Nr. 455, f. 166.
 Pacivall — Nr. 566, f. 164.
 Palç — Nr. 322, f. 199.
 Paleokastër — Nr. 80, f. 36; 96, f. 104; 101, f. 106; 104, f. 40;
 107, f. 47; 111, f. 73; 112, f. 24; 115, f. 130; 118,
 f. 165; 146, f. 360; 361, f. 107; 375, f. 187.

- Pandelejmon — Nr. 601, f. 271.
 Panorm — Nr. 116, f. 92.
 Pashaliman — Nr. 587, f. 389.
 Patos — Nr. 414, f. 7; 493, f. 232.
 Patos — fshat — Nr. 203, f. 130.
 Pazhok — Nr. 134, f. 49; 199, f. 7; 252, f. 320; 284, f. 156;
 551, f. 6; 552, f. 140.
 Pepel — Nr. 96, f. 106; 108, f. 9.
 Peqin — Nr. 49, f. 149; 115, f. 319; 172, f. 12; 361, f. 219;
 525, f. 55.
 Përbreg — Nr. 324, f. 148.
 Perlat — Nr. 440, f. 314; 573, f. 251.
 Perollaj — Nr. 324, f. 147.
 Perondi — Nr. 115, f. 208.
 Persqop — Nr. 115, f. 47; 186, f. 41.
 Pesjakë — Nr. 332, f. 255.
 Peshkëpi — Nr. 115, f. 274; 146, f. 367; 332, f. 257.
 Peshtan — Nr. 176, f. 127; 587, f. 372.
 Petovë — Nr. 414, f. 33.
 Petra — Nr. 498, f. 11.
 Petrelë — Nr. 49, f. 156; 98, f. 139; 108, f. 8; 112, f. 24; 115,
 f. 135; 346, f. 17; 361, f. 103, 129; 388, f. 69; 649,
 f. 86.
 Përmet — Nr. 132, f. 355.
 Përparim — Nr. 213, f. 343.
 Përrenjas — Nr. 640, f. 353.
 Pilur — Nr. 373, f. 268; 374, f. 85.
 Pirg — Nr. 195, f. 68.
 Piskovë — Nr. 132, f. 356; 133, f. 243; 135, f. 242; 253, f. 153;
 271, f. 269; 375, f. 188.
 Pishkash (Librazhd) — Nr. 280, f. 240.
 Pishkash (Mat) — Nr. 551, f. 15.
 Ploç — Nr. 63, f. 178; 361, f. 51; 649, f. 84.
 Ploshtan — Nr. 330, f. 54.
 Pobreg — Nr. 322, f. 202, 203.
 Podgorie — Nr. 115, f. 232; 350, f. 45; 353, f. 22; 357, f. 187;
 361, f. 15; 420, f. 51; 468, f. 277; 543, f. 84; 550, f. 22;
 551, f. 5; 552, f. 129, 138; 555, f. 24.
 Pogaj — Nr. 318, f. 204.
 Pogradec — Nr. 65, f. 469; 71, f. 211; 108, f. 8; 199, f. 16;
 349, f. 223; 587, f. 366.
 Polenë — Nr. 115, f. 201; 424, f. 40; 425, f. 87.
 Potom — Nr. 140, f. 72; 641, f. 17.

- Prezë — Nr. 115, f. 316; 361, f. 207; 524, f. 167.
- Prishtë — Nr. 73, f. 63; 176, f. 124; 361, f. 55; 636, f. 163;
637, f. 156; 638, f. 53; 641, f. 10, 17.
- Prodan — Nr. 55, f. 409; 551, f. 6.
- Prush — Nr. 115, f. 201; 387, f. 182.
- Pukë — Nr. 211, f. 21.
- Qafë (Elbasan) — Nr. 180, f. 79.
- Qafë (Skrapar) — Nr. 140, f. 74; 640, f. 354.
- Qafë e Gajocit — Nr. 189, f. 19.
- Qafë Prushit — Nr. 211, f. 18.
- Qafëshkallë — Nr. 172, f. 11.
- Qafë Thanë — Nr. 189, f. 22; 566, f. 163.
- Qafzez — Nr. 55, f. 409.
- Qeparo — Nr. 199, f. 8; 353, f. 23; 361, f. 18; 370, f. 59; 373,
f. 269; 374, f. 81, 82, 85.
- Qerret — Nr. 496, f. 250; 497, f. 67; 498, f. 16; 513, f. 116.
- Qesarat — Nr. 657, f. 86, 223.
- Qeshibes — Nr. 217, f. 234; 642, f. 264.
- Qidhnës — Nr. 263, f. 145.
- Qukës — Nr. 49, f. 16.
- Qukës — Skënderbej — Nr. 189, f. 22; 280, f. 240; 401, f. 114.
- Qukës — Shkumbin — Nr. 280, f. 240.
- Qytezë e Balcit — Nr. 343, f. 153.
- Rabije (Fier) — Nr. 63, f. 179; 300, f. 19; 492, f. 292.
- Rabije (Tepelenë) — Nr. 113, f. 14; 169, f. 71.
- Radësh — Nr. 73, f. 65; 140, f. 74; 636, f. 161; 640, f. 354.
- Radogosh — Nr. 386, f. 155.
- Radokal — Nr. 170, f. 150.
- Radhimë — Nr. 186, f. 38.
- Rajcë — Nr. 280, f. 239; 552, f. 128.
- Rakull — Nr. 513, f. 116.
- Rambas — Nr. 386, f. 149.
- Ramicë — Nr. 390, f. 365.
- Rapckë — Nr. 135, f. 242; 375, f. 188.
- Rashbull — Nr. 115, f. 188; 482, f. 141.
- Rehovë — Nr. 55, f. 409; 271, f. 269; 565, f. 282.
- Renc — Nr. 343, f. 152.
- Reovicë — Nr. 640, f. 354.
- Ripës — Nr. 200, f. 21; 604, f. 62.
- Rodon — Nr. 361, f. 182.
- Rodhër — Nr. 217, f. 233.
- Rog — Nr. 636, f. 162.
- Rogozhinë — Nr. 498, f. 21.

- Romanat — Nr. 272, f. 107; 482, f. 132.
 Roskovec — Nr. 203, f. 98; 414, f. 33.
 Rosunjë — Nr. 113, f. 18.
 Rozafa — Nr. 112, f. 25.
 Rubik — Nr. 115, f. 284; 506, f. 14.
 Rubjekë — Nr. 497, f. 67.
 Rrence — Nr. 302, f. 365.
 Rrethe Bazje — Nr. 285, f. 213; 440, f. 313.
 Rreth — Greth — Nr. 498, f. 24.
 Rrëmbec — Nr. 551, f. 16.
 Rrushkull — Nr. 497, f. 66; 551, f. 15.
 Rrakull — Nr. 498, f. 17.
 Salimonaj — Nr. 497, f. 68.
 Sanxhak — Nr. 440, f. 313.
 Sarandë — Nr. 116, f. 92; 119, f. 63; 213, f. 339; 271, f. 272;
 397, f. 40; 424, f. 40; 565, f. 283.
 Saraqinisht — Nr. 146, f. 361.
 Sarasel — Nr. 94, f. 200.
 Sarda — Nr. 107, f. 48.
 Seferaj — Nr. 293, f. 325; 496, f. 249; 498, f. 12.
 Seferan — Nr. 172, f. 10.
 Selcë — Nr. 302, f. 365.
 Selcë e Poshtme — Nr. 49, f. 127; 108, f. 9; 115, f. 102; 170,
 f. 150; 175, f. 457; 186, f. 40; 187, f. 30; 300, f. 16;
 512, f. 436; 604, f. 61, 62.
 Selenicë — 56, f. 82.
 Selimaj — Nr. 120, f. 130; 321, f. 199.
 Selishtë — Nr. 263, f. 141.
 Selo — Nr. 96, f. 107; 146, f. 346.
 Seuisht — Nr. 217, f. 234.
 Sevrän — Nr. 140, f. 75; 216, f. 68; 217, f. 233; 640, f. 353.
 Sfir — Nr. 491, f. 331.
 Skampin — Nr. 69, f. 7; 80, f. 36; 107, f. 49; 189, f. 18; 211,
 f. 18.
 Skrapar — Nr. 176, f. 129; 565, f. 282; 640, f. 353.
 Slabinjë — Nr. 173, f. 206.
 Slatinjë — Nr. 636, f. 161.
 Sop — Nr. 115, f. 272.
 Spanesh — Kazije, — Nr. 297, f. 7; 498, f. 24.
 Spanjo — Nr. 496, f. 249; 498, f. 13.
 Spatharë — Nr. 115, f. 168; 377, f. 249.
 Sofratikë — Nr. 108, f. 10; 115, f. 165; 121, f. 255; 146,
 f. 352; 384, f. 232.

- Sotirë — Nr. 146, f. 346.
 Staraveckë — Nr. 140, f. 74.
 Starovë — Nr. 369, f. 258.
 Stelush — Nr. 108, f. 8; 361, f. 193.
 Strafickë — Nr. 140, f. 74; 640, f. 353.
 Strenec — Nr. 217, f. 233; 640, f. 353.
 Strumë — Nr. 193, f. 254.
 Suç, — Nr. 115, f. 169; 437, f. 124; 440, f. 314.
 Sukë — Nr. 322, f. 201.
 Sulovë — Nr. 300, f. 19.
 Sultë — Nr. 94, f. 199; 115, f. 188.
 Sulzotaj — Nr. 203, f. 98.
 Symizë — Nr. 252, f. 307; 342, f. 95; 344, f. 95; 353, f. 20;
 357, f. 171; 361, f. 10.
 Synej — Nr. 513, f. 115.
 Shalës — Nr. 587, f. 379, 601, f. 263; 602, f. 98.
 Shalës-Mesaplik — Nr. 390, f. 365.
 Shelcan — Nr. 172, f. 8; 551, f. 15.
 Shetaj — Nr. 497, f. 60.
 Shëmbërdhenjes — Nr. 94, f. 201.
 Shëmëri — Nr. 322, f. 204; 386, f. 152.
 Shëmri — Nr. 115, f. 285.
 Shëngjergj (Mat) — Nr. 386, f. 154.
 Shëngjergj (Tiranë) — Nr. 369, f. 258.
 Shëngjin (Lezhë) — Nr. 115, f. 120.
 Shëngjin (Tiranë) — Nr. 346, f. 18.
 Shënllin — Nr. 172, f. 10, 11.
 Shijak — Nr. 497, f. 70.
 Shinjon — Nr. 165, f. 8; 190, f. 287.
 Shirgj — Nr. 115, f. 283.
 Shistavec — Nr. 322, f. 201.
 Shkafanë — Nr. 497, f. 65.
 Shkallë e Konispolit — Nr. 653, f. 132.
 Shkallnuer — Nr. 608, f. 139.
 Shkodër — Nr. 69, f. 7; 82, f. 5; 113, f. 12; 116, f. 92; 136,
 f. 102; 165, f. 7; 168, f. 139; 192, f. 32; 199, f. 16;
 211, f. 17; 260, f. 376; 271, f. 271; 285, f. 213; 299,
 f. 7; 300, f. 12; 302, f. 351; 333, f. 163; 334, f. 71;
 335, f. 118; 343, f. 153; 361, f. 148; 401, f. 112; 411,
 f. 125; 425, f. 88; 490, f. 62, 63, 64, 65, 79, 101; 539/1,
 f. 268; 547, f. 109; 587, f. 363; 652, f. 114.
 Shkopet — Nr. 440, f. 313; 441, f. 80.
 Shkrel — Nr. 326, f. 248.

- Shkumbin — Nr. 189, f. 19.
 Shlli — Nr. 587, f. 375.
 Shpat — Nr. 172, f. 12.
 Shpatanj — Nr. 640, f. 354.
 Shpellë — Nr. 173, f. 207.
 Shpellë e Kaurit — Nr. 120, f. 125.
 Shoshaj — Nr. 120, f. 129.
 Shtëpëz — Nr. 96, f. 115; 146, f. 356.
 Shtikë — Nr. 252, f. 315.
 Shtodhër — Nr. 498, f. 18; 603, f. 123.
 Shtoj — Nr. 52, f. 92; 378, f. 249; 565, f. 282.
 Shtyllas — Nr. 203, f. 197.
 Shuec — Nr. 115, f. 22; 342, f. 266; 345, f. 199; 353, f. 26;
 355, f. 13; 361, f. 30; 399, f. 79; 401, f. 118; 652,
 f. 114.
 Shulnë — Nr. 345, f. 198.
 Shullan — Nr. 330, f. 54.
 Shurdhah — Nr. 49, f. 130; 58, f. 40; 80, f. 49; 108, f. 8; 115,
 f. 226; 199, f. 15; 252, f. 311; 347, f. 133; 361, f. 144;
 392, f. 105; 577, f. 180; 578, f. 257; 587, f. 398.
 Taç — Nr. 55, f. 409.
 Tepe — Nr. 115, f. 201.
 Tepelenë — Nr. 115, f. 317; 145, f. 252.
 Teqe Melanit — Nr. 58, f. 34; 69, f. 7.
 Terezie — Nr. 497, f. 71.
 Terihat — Nr. 146, f. 352.
 Tërbaç — Nr. 165, f. 9; 172, f. 8; 281, f. 94; 390, f. 365.
 Tërrovë — Nr. 140, f. 74; 641, f. 17; 642, f. 263.
 Tilaj — Nr. 293, f. 325; 297, f. 7; 498, f. 12.
 Tiranë — Nr. 424, f. 40.
 Tityrë — Nr. 263, f. 141.
 Tomn — Nr. 232, f. 257.
 Pomoricë — Nr. 649, f. 84.
 Tomor i madh — Nr. 455, f. 169.
 Toplanë — Nr. 322, f. 199.
 Torovicë — Nr. 551, f. 15.
 Trajal — Nr. 108, f. 9; 115, f. 24; 338, f. 269; 342, f. 93;
 353, f. 23; 361, f. 18; 587, f. 376; 652, f. 114.
 Tragjas — Nr. 103, f. 7; 178, f. 131.
 Tragjas i Ri — Nr. 115, f. 319; 361, f. 225; 383, f. 181.
 Tregtan — Nr. 322, f. 202.
 Tren — Nr. 138, f. 199; 338, f. 265; 353, f. 21; 355, f. 14;
 361, f. 14; 399, f. 73; 401, f. 108, 114; 490, f. 55;
 551, f. 5; 552, f. 135, 138; 652, f. 114.

- Triport — Nr. 103, f. 10; 126, f. 285; 203, f. 19; 361, f. 50.
 Tujan — Nr. 346, f. 20.
 Turan — Nr. 345, f. 200.
 Tushemisht — Nr. 115, f. 201; 424, f. 40; 649, f. 86.
 Theollogo — Nr. 587, f. 379.
 Therepel — Nr. 642, f. 266.
 Ujmisht — Nr. 322, f. 203.
 Urakë (Mat) — Nr. 308, f. 42; 440, f. 314.
 Urakë (Përrenjas) — Nr. 595, f. 53; 587, f. 369.
 Ushtelenxë — Nr. 263, f. 145; 329, f. 194.
 Vagalat — Nr. 113, f. 17; 191, f. 37; 361, f. 71.
 Vajzë — Nr. 284, f. 156; 285, f. 212; 551, f. 6; 552, f. 140;
 649, f. 86.
 Valare — Nr. 375, f. 186.
 Valias — Nr. 583, f. 184.
 Valmith — Nr. 369, f. 258.
 Valsh — Nr. 172, f. 11; 401, f. 114.
 Varg — Nr. 321, f. 199.
 Va-Spas — Nr. 386, f. 150.
 Vashtëmi — Nr. 169, f. 91; 408, f. 4; 550, f. 22; 552, f. 128.
 Vatickë — Nr. 640, f. 354.
 Vau i Dejës — Nr. 49, f. 132; 115, f. 284; 302, f. 365.
 Venisht — Nr. 263, f. 141.
 Ventrok — Nr. 130, f. 140; 338, f. 265; 353, f. 24; 361, f. 23;
 652, f. 114.
 Vernice — Nr. 331, f. 309.
 Verri — Slatin — Nr. 625, f. 84.
 Vëllazërim — Nr. 77, f. 18,
 Vërtop — Nr. 73, f. 64.
 Vërzhezhë — Nr. 493, f. 235; 642, f. 266.
 Vërrë — Nr. 186, f. 37.
 Vëseshë — Nr. 140, f. 73.
 Vig — Nr. 80, f. 36; 110, f. 76; 115, f. 130; 361, f. 109.
 Vilë — Nr. 107, f. 50; 120, f. 137; 346, f. 18; 498, f. 25.
 Virua — Nr. 375, f. 186.
 Visockë — Nr. 140, f. 74.
 Vleshë — Nr. 330, f. 54.
 Vlorë — Nr. 97, f. 43; 115, f. 120; 361, f. 216; 547, f. 103;
 587, f. 377.
 Vlush — Nr. 405, f. 230; 412, f. 24; 552, f. 128; 641, f. 11;
 642, f. 266.
 Vodhinë — Nr. 264, f. 323; 284, f. 157; 285, f. 213; 551, f. 6;
 552, f. 140.

- Vojnik — Nr. 263, f. 141.
 Vokopolë — Nr. 455, f. 167.
 Vorë — Nr. 82, f. 6; 587, f. 364.
 Vrajn — Nr. 263, f. 141.
 Vrakal — Nr. 186, f. 37.
 Vranisht — Nr. 390, f. 365.
 Vrap — Nr. 634, f. 181.
 Vrrin — Nr. 497, f. 68.
 Vurg — Nr. 299, f. 11.
 Xarë — Nr. 213, f. 342; 355, f. 11; 420, f. 39.
 Xibër — Nr. 300, f. 19; 653, f. 132.
 Xibronë — Nr. 180, f. 72.
 Xhaferraj — Nr. 322, f. 204.
 Xhumbë — Nr. 374, f. 82.
 Xhyrë — Nr. 189, f. 19.
 Zadrimë — Nr. 52, f. 92.
 Zall-Dardhë — Nr. 331, f. 309.
 Zaradishtë — Nr. 342, f. 92; 361, f. 103.
 Zaranikë — Nr. 172, f. 12.
 Zdojan — Nr. 263, f. 145; 329, f. 192; 331, f. 307; 587, f. 375.
 Zdrajsh — Nr. 377, f. 246.
 Zelenckë — Nr. 73, f. 61; 641, f. 10.
 Zerec — Nr. 173, f. 209.
 Zerqan — Nr. 331, f. 309.
 Zgërdhesh — Nr. 49, f. 135; 113, f. 11; 115, f. 46; 188, f. 7;
 192, f. 31; 201, f. 161; 300, f. 12; 301, f. 195; 304,
 f. 413; 305, f. 11; 352, f. 201; 361, f. 45; 401, f. 116;
 454, f. 71; 652, f. 115; 653, f. 132.
 Zig — Xhafaj — Nr. 293, f. 327; 496, f. 247; 498, f. 13.
 Zminec — Nr. 279, f. 94.
 Zogas — Nr. 217, f. 233; 640, f. 353.
 Zvezdë — Nr. 115, f. 25; 338, f. 271; 342, f. 91; 357, f. 187;
 361, f. 29; 401, f. 118.
 Zvërnec — Nr. 97, f. 48; 115, f. 274; 390, f. 365; 431, f. 136.
 Zhabjak — Nr. 498, f. 24.
 Zharës — Nr. 115, f. 137; 389, f. 311.
 Zhulat — Nr. 96, f. 122.

**TREGUES I QENDRAVE ARKEOLOGJIKE
SIPAS RRETHEVE**

(INDEX DES CENTRES ARCHÉOLOGIQUES
SELON LES DISTRICTS)

1. Rrethi i Beratit
(District de Berat)

Antipatrea
Balibardhë
Berat
Bargullas
Dimal
Goricë
Katundas
Kozarë
Mbjeshovë
Mbolan
Otlak
Pecan
Pishtan
Tomor i Madh
Vërtop
Vokopolë

2. Rrethi i Dibrës
(District de Diber)

Arrë-Mollë
Bellovë
Blicë
Brezhdan
Burim
Cernjevë

Cetush
Dibër
Dobër
Dybjakë
Gradishtë
Grazhdan
Herbel
Hotesh
Kastriot
Kërçisht
Kodër-Lezhë
Krojkë
Lurë
Majtar
Maqellarë
Muhur
Okshatinë
Ploshtan
Qidhnës
Selishtë
Shullan
Tityrë
Tomin
Ushtelenxë
Venisht
Vernicë
Vleshë
Vojnik
Vrojn
Zall-Dardhë
Zdojan
Zerqan

3. Rrethi i Durrësit
(*District de Durrës*)

Arapaj
Armadh
Ballaj
Bardhor
Bashtovë
Borçë
Bukaq
Currila
Darç
Dautë
Domën
Draç
Durrës
Fllakë
Golem
Gosë
Gjuricaj
Hajdaraj
Hamallaj
Hardhishtë
Harizaj
Ishëm
Kanaparë
Kandavij
Kavajë
Kep i Rodonit
Kënetë
Kokamane
Koxhos
Kryeluz
Kryemdhent
Kullë
Linëz
Lis-Patros
Luz i Madh
Luz i Vogël
Mali Robit
Maminas
Manëz
Memje
Mengë
Mlik
Petra
Qenet
Rakull
Rashbull
Rodon
Rogozhinë
Romanat
Rubjekë
Rushkull

Rrakull
Rreth-Greth
Salimonaj
Seferaj
Spanesh
Spanesh-Kaziye
Sranjo
Synej
Shetaj
Shijak
Shkafanë
Shkallnuer
Shtodhër
Terezie
Tilaj
Valmith
Vilë
Vrap
Vrrin
Zig-Xhafaj
Zhabjak

4. Rrethi i Elbasanit
(*District d'Elbasan*)

Babje
Belsh
Bishqem
Bixëllojë
Bodin
Bradashesh
Cërrik
Çobanaj
Dardhë
Dëshiraj
Dragat
Dumre
Elbasan
Galigat
Gracen
Kazie
Kushë
Lleshan
Llixhë
Mengël
Muriqan
Pazhok
Peqin
Qafë
Qafëshkallë
Qafë e Gajocit
Qukës
Seferan

Skampin
Shelcan
Shënlli
Shinjon
Shkumbin
Shpat
Tepe
Tërbaç
Valshij
Xibrakë
Xhyrë
Zaranikë

5. Rrethi i Fierit
(*District de Fier*)

Amonicë
Apolloni
Aranitas
Babunjë
Babunjë e Re
Ballsh
Belishovë
Belsh
Bylis
Cakran
Cfir
Drenovë
Dukas
Fier
Frakull
Fushë e Gylakut
Glovenicë
Grizë-Godolesh
Gur Surrat
Gurzezë
Hadenaj
Hekal
Kalenjë
Klos
Kraps
Kryegjatë
Kurjan
Kutë
Lalas
Lovan
Libofshë
Mallakastër
Mbrostar
Margëllic
Mashkjezë
Nikae
Patos

Patos-fshat
Petovë
Pirg
Roskovec
Sfir
Sop
Strumë
Shtyllas

6. Rrethi i Gramshit
(*District de Gramsh*)

Bresnik
Cernjë
Çekin
Darzezë
Drizë
Grabovë
Grekanj
Irmaj
Kodërçan
Marës
Sarasel
Sultë
Shëmbërdhenjes

7. Rrethi i Gjirokastrës
(*District de Gjirokastrë*)

Antigone
Bodrishtë
Çepunë
Dervičan
Erind
Frashtan
Goranxi
Goricë
Gjirokastrë
Jermë
Kakavi
Kardhiq
Kollorcë
Ktismata
Labovë
Labovë e Kryqit
Llazarat
Libohovë
Mavropull
Melan
Nepravishtë
Paleokastër
Pepel

Peshkëpi
Saraqinisht
Selo
Sofratikë
Sotirë
Shtëpëz
Teqe e Melanit
Terihat
Valare
Virua
Vodhinë
Zhulat

8. **Rrethi i Kolonjës**
(*District de Kolonjë*)

Bežhan
Borovë
Boshanj
Cerckë
Cerskë
Hollm
Kamnik
Prodan
Qafzez
Rehovë
Shtikë
Taç

9. **Rrethi i Korçës**
(*District de Korçe*)

Barç
Bellovodë
Bezmisht
Bilisht
Biranj
Bllacë
Boboshticë
Dishnicë
Dunavec
Gopesh
Gorovec
Gjonomadh
Kakaç
Kamenicë
Klocë
Klloç
Korçë
Kuç i Zi

Leshnjë
Luadishtë
Lumalas
Malavec
Maligrad
Maliq
Mbolan
Mborje
Menkulas
Moglicë
Podgorie
Polenë
Rrëmbec
Symizë
Shuec
Shuln
Trajan
Tren
Turan
Vashtëmi
Ventrok
Zaradishtë
Zerec
Zvezdë

10. **Rrethi i Krujës**
(*District de Kruje*)

Burizanë
Daule
Krujë
Laç
Malkuç
Shëmri
Zgërdhesh

11. **Rrethi i Kukësit**
(*District de Kukës*)

Bardhoc
Bicaj
Borje
Brut
Bushat
Cejzë
Çaj
Çinamak
Dodë
Domaj
Domgjon
Fajzë

Fermë
Gabric
Gështenj Kalis
Gockë
Goloj
Gjegjan
Has
Helshan
Kala e Qepës
Kalimash
Kënetë
Kolesjan
Kolsh
Kostur
Krumë
Kukës
Lakneç
Liken i Kuq
Mamëz
Miçmamëz
Myç-Has
Ndëshkallë
Nimçë
Novosej
Përbreg
Perollaj
Pobreg
Pogaj
Qafa e Prushit
Rambas
Sukë
Sultë
Shëmëri
Shishtavec
Tregtan
Ujmisht
Va-Spas
Vilë
Xhaferraj

12. **Rrethi i Lezhës**
(*District de Lezhë*)

Akrolis
Balldie
Kostrij
Lis
Nymfeum
Shëngjin
Torovicë
Vig
Zadrimë

13. **Rrethi i Librazhdit**
(*District de Librazhd*)

Bërzeshtë
Dardhë
Dragostunë
Floq
Karkavec
Orenjë
Pacivall
Pesjakë
Pishkash
Qafë Thanë
Qukës Skënderbej
Qukës Shkumbin
Rajcë
Spatharë
Zdrajsh

14. **Rrethi i Lushnjës**
(*District de Lushnje*)

Divjakë
Gërmenj
Lushnje
Sulzotaj

15. **Rrethi i Matit**
(*District de Mat*)

Barç
Batër
Bërsh
Blaz
Bruç
Burgajet
Burrel
Bushkash
Cërnjë
Dom
Ferrë-Shkopet
Gur i Bardhë
Karicë
Klos
Kokërdhok
Komsj
Laç
Midhë
Nezir
Perlat
Rrethe Bazje
Sanxhak

Stelush
Suç
Shkopet
Shlli
Urakë
Xibër

16. Rrethi i Mirditës
(*District de Mirdite*)

Bukel
Mirditë
Rubik

17. Rrethi i Përmetit
(*District de Përmet*)

Bënjë
Bual
Dedejan
Dëshnicë
Draçovë
Grabovë
Këlcyrë
Kosinë
Kuqar
Kutal
Limar
Përmet
Piskovë
Qeshibes
Rapcke

18. Rrethi i Pogradecit
(*District de Pogradec*)

Bllacë
Gështenjas
Lin
Pogradec
Radokal
Selcë e Poshtme
Slabinjë
Starovë
Shpellë
Shuec
Tushemisht
Urakë
Varri-Slatin

19. Rrethi i Pukës
(*District de Puke*)

Apripë e Keqe
Berishë e Vogël
Bushat
Dardhë
Dalmacie
Fierzë Katund
Flet
Iballë
Kabash
Kala e Sakatit
Micaj
Pukë
Shpella e Kaurit

20. Rrethi i Sarandës
(*District de Sarandë*)

Badhër
Bajkaj
Blloka Midhje
Borsh
Butrint
Çiflik
Çukë
Çukë e Ajtoit
Delvinë
Dërmish
Dishat
Dobër
Dhivër
Finiq
Gjiri i Armirasit
Gjiri i Pallavraqit
Janjar
Kalivo
Karoq
Kodër e Kuqe
Kodër Kabina
Kodra në fushën e Vrinës
Konispol
Kranes
Lëkurs
Lukovë
Malathre
Melçan
Mesopotam
Muzgë
Muzinë
Novaricë
Onhezm
Pandelejmon

Përparim
Ripës
Sarandë
Shalës
Shkallë e Konispolit
Theollogo
Vargalat
Vëllazërim
Vurg
Xarë
Zminec

21. Rrethi i Skraparit
(District de Skrapar)

Backë
Bajkollas
Bërsoke
Cerricë
Çorovodë
Davidh
Dobrushë
Dhores
Fratar
Galinat
Gostënckë
Gradec
Grepckë
Gjergjovë
Kakrukë
Kala
Kashisht
Krastë
Kuç
Lavdar
Leshnjë
Liqeth
Malind
Mollas
Mushar
Mushënckë
Nishicë
Përrenjas
Potom
Prishtë
Qafë
Qeshibes
Radësh
Reovicë
Rodhër
Rog
Senisht
Sevran

Slatinjë
Staraveckë
Strafickë
Stre nec
Shpatanj
Tërrovë
Tomoricë
Therepel
Vaticckë
Vërzhezhë
Vëseshë
Visockë
Vlush
Zelenckë
Zogas

22. Rrethi i Shkodrës
(District de Shkodër)

Balec
Beltojë
Boks
Danjë
Drisht
Gajtan
Ganjollë
Juban
Kalldrun
Kastrat
Koman
Marshenj
Mazrek
Melgushë
Nenshatë
Rrenc
Rozafa
Sarda
Selcë
Skodra
Shirgj
Shkrel
Shtoj
Shurdhah
Vau i Dejës
Vig

23. Rrethi i Tepelenës
(District de Tepelenë)

Cerje
Kalivaç
Lekël

Qesarat
Rabije
Tepelenë
Zharës

24. **Rrethi i Tiranës**
(*District de Tirana*)

Dajt
Dorëz
Lalm
Mëzez
Ndroq
Persqop
Petrelë
Prezë
Prush
Shëngjergj
Tiranë
Tujan
Vilë
Vorë

25. **Rrethi i Tropojës**
(*District de Tropojë*)

Breglum
Bujan
Cernicë
Dushaj
Garnicë
Kom
Leniq
Margegaj
Palç
Radogosh
Rosunjë
Selimaj
Shoshaj
Toplanë
Varg

26. **Rrethi i Vlorës**
(*District de Vlorë*)

Amantie
Armen
Aulona
Boder
Borsh
Cerje
Dukat
Dukat i Ri
Dhërmi
Gjovaso
Hadëraj
Himarë
Jonufër
Kaninë
Karbunarë
Karos
Kastanë
Kudhër
Kuç
Matohasanaj
Mavrovë
Mesaplik
Mifol
Ngurrë
Orikum
Panorm
Pilur
Ploç
Qeparo
Radhimë
Ramicë
Selenicë
Shalës-Mesaplik
Tragjas
Tragjas i Ri
Triport
Vajze
Vërri
Vlorë
Vrakal
Vranishtë
Xhumbë
Zvërnec

Drini, F.

Bibliografi e arkeologjisë dhe e historisë së lashtë të Shqipërisë 1972-1983. T., 1985.

316 f. (Akad. e Shkencave e RPS të Shqipërisë. Qendra e kërkimeve arkeologjike.)

Teksti edhe tit. frëngjisht.

(B.m.) dhe

(B.v.) : 016:930.26(496.5)	«1972/1983»
+ 016:949.65.01/.02	«1972/1983»
+ 930.26(496.5)(0:01)	«1972/1983»
+ 949.65.01/.02(0:01)	«1972/1983»

D 76

Tirazhi 2000 kopje

Formati 60x88/16

Stash 2204-82

Shtypur Kombinati Poligrafik

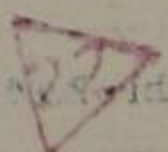
Shtypshkronja «Mihal Duri», Tiranë 1985

Επιμέλεια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσα

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΚΟΝΙΤΣΑ 1993

ΚΟΝΙΤΣΑ 1993

ΚΟΝΙΤΣΑ 1993

ΚΟΝΙΤΣΑ 1993

NDREQJE GABIMESH

Faqja	Rreshti	Eshtë	Duhet
16	6	2981	1981
63	35	GIULLANO	GIULIANO
76	15	est	et
100	1	X	W
140	35	et	en
169	14	shek. III	shek. II
181	22	shek. V-VI p.e.sonë	shek. V-VI të e. sonë
181	28	Ve-VIe siècles av.n.ère.	Ve-VIe siècles de n.ère.
225	20	Contrées	Centres
238	28	shkencore	shoqërore
242	17	IV-VI	IV-II
252	31	dans	dont
269	24	IVe-XVe	XIVe-XVe
275	24	témoignes	témoignages

